

Afrikaanse Protestantse Kerk

(’n Gereformeerde kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

**HANDELINGE VAN DIE
DERDE SINODE
GEHOU TE PARYS
1 - 7 November 1989**

VOORWOORD

A. WENKE VIR HANTERING VAN AGENDA EN HANDELINGE VAN DIE
DERDE SINODE VAN DIE APK

1. Voeg laat ontvang "Formulier vir Openbare Belydenis van Geloof" gemerk 246a en 246b in ná bl. 263 van die Agenda Deel 2 en merk dit 263a en 263b. Deur dit hier te plaas onderbreek dit nie 'n ander formulier nie.
2. Voeg die volgende laat ontvang stukke soos volg in Deel 2 van die Agenda in:
 - 2.1 KKS Bylae 2, "Ondertekeningsformulier vir predikante" ná bl. 375, en merk dit bl. 376 en 377.
 - 2.2 KKS Bylae 3, "Wie mag preek in 'n AP Kerk?" daarná as bl. 378.
3. Numerering van die bladsye van die notule sluit aan by die agenda en loop vanaf bl. 379.
4. Verslae van Tydelike Kommissies word vanaf bl. 570 in die Handeling opgeneem.
5. Die Notule is so opgestel dat alle goedgekeurde besluite woordeliks volledig daarin aangegee word en dit kan dus op sy eie hanteer word. 'n Enkele belangrike uitsondering is die konseplasgewing vir kommissies, bl. 150-159 van die Agenda, punt 93 in die notule, bl. 461-462. Verwysing na die agenda en verslae van tydelike kommissies is origens alleen van belang vir iemand wat ook wil weet waarvan kennis geneem is, of vir agtergrondinligting.

Uitgaande van die standpunt dat iemand wat die Handeling raadpleeg, eerstens wil weet wat die Sinode oor 'n bepaalde saak besluit het, is die notule dus vooraan in die Handeling geplaas.

B. DANKWOORD

Die volgende persone vermeld ek graag met hartlike dank vir hulle bydrae om die Handeling daar te stel:

1. Die hulpskriba, ds. R. Maré, vir hulp tydens en na die sinode.
2. Die notulekommissie onder leiding van ds. L.D. Pienaar.

3. Tiksters wat tydens en ná die Sinodesitting baie ure en dikwels oortyd gewerk het, nl. mev. C.M. Barnard, A. Alester, C.M.W. Crafford. Mej. A. Rautenbach was ook tydens die sitting behulpsaam met tikwerk.
4. Ds. W.M. Grové wat soos voorheen ook hierdie jaar die alfabetiese sakelys versorg het. Sonder hierdie belangrike sleutel wat oor twintig bladsye strek, kan die inhoud van die Handeling kwalik sinvol ontsluit word. Ds. Grové waarsku egter dat opdragte aan Permanente Kommissies moontlik nie volledig in die sakelys weergegee is nie. Kommissies word dus versoek om die besluite wat op hulle onderskeie terreine lê, te fynkam vir hulle opdragte.
5. Mnr. Piet Roodt van P.R. Drukkers wat met groot opoffering voor, tydens en na die Sinodesitting die druk en bind van die Agenda en Handeling behartig het.
6. Die lede van die SKK vir die nagaan, korreksie en goedkeuring van die notule.

Ontvang asseblief hierdie Handeling van die Derde Sinode van die Afrikaanse Protestantse Kerk as 'n werkstuk met 'n stel besluite geneem in dieselfde vertroue wat spreek uit Handeling 15:28. "Die Heilige Gees en ons het besluit ..." Aan die Here die hoogste dank vir sy leiding aan sy kerk.

Met agting en seënwense

MECHIEL ADENDORFF
(Skriba van die Sinode)

18 Januarie 1990

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

INHOUDSOPGAWE

1.	ALFABETIESE SAKELYS	i
2.	AGENDA DEEL 1 (Kyk inhoudsopgawe van Agenda daarin)	1-237
3.	AGENDA DEEL 2	239-378
4.	NOTULE (VIR SAKE DAARIN KYK ALFABETIESE SAKELYS)	379-514
5.	BYLAE 1 PRESENSIELYS	515-544
6.	BYLAE 2 OPENINGSREDE	545
7.	BYLAE 3 VOORSTELLE OOR "ONTMOET DIE APK"	549
8.	BYLAE 4 VERSLAG: DAGBESTUUR VAN SKK 25/8/89-24/10/89	553
9.	BYLAE 5 DIENS EN VERSORGINGS- OOREENKOMS	556
10.	BYLAE 6 PREEK TYDENS NAGMAAL - DS. A.S. VAN JAARVELD	558
11.	PERSVERKLARINGS	562
12.	VERSLAE VAN TYDELIKE KOMMISSIES	570
12.1	KERKREGTELIKE SAKE A1	570
12.2	KERKREGTELIKE SAKE A2	576
12.3	FINANSIES B1	577
12.4	JEUG EN VERBONDSONDERRIG C1	583
12.5	BARMHARTIGHEIDSDIENSTE D1	587
12.6	KAPELAANSDIENSTE E1	588
12.7	LITURGIE EN FORMULIERE G1	590
12.8	GETUIENIS EN DISSIPELSKAP H1	593
12.9	KERKLEER EN ETIESE NORME I1	600

12.10	KERKLEER EN ETIESE NORME I2	601
12.11	KERKLEER EN ETIESE NORME I3	603
12.12	KERKLEER EN ETIESE NORME I4	608
12.13	KERKLEER EN ETIESE NORME I5	615
12.14	KERKLEER EN ETIESE NORME I6	619
12.15	KERKSANG EN- MUSIEK KI	621
12.16	OPVOEDING EN ONDERWYS M1	627
12.17	SAMESTELLING VAN PERMANENTE KOMMISSIES N1	629
12.18	RINGSGROEPERING O1	633
12.19	SENDING P1	635
12.20	ALGEMENE SAKE Q1	636
12.21	GELOOFSBRIEWE V1	637

ALFABETIESE SAKELYS, SINODE 1989

ADMINISTRASIE, Kerklike

Administrateur en personeel	97, 121
Tik- en drukwerk, gehalte van	52, 403
Woordverwerker en drukker	128

AFRIKANERSKAKELRAAD

Sentrale	553
----------	-----

AKSIE OF VERENIGING in die kerk

Geen aksie	336
------------	-----

AKTUARIUS

Verkiesing van	389
----------------	-----

ALGEMENE SAKE

Tydlike kommissie: opdrag	401, 402
verslag Q1 -	636

ANTI-CHILIASME

Kyk: Chiliasme

APK

Duidelik omskrewe karakter	174, 470
Ontmoet die APK	24, 26, 60, 323, 385, 388, 549
Ontstaan van, oordra aan kinders	335, 493, 584
Uitsprake namens	36, 398
Verhouding met beswaardes	31, 173, 396, 470
Wie mag preek	367, 378, 433, 511

APK GROTER DURBAN

Versoek van	25, 28, 96, 495, 578, 580
-------------	---------------------------

APK MOOINOOI

Versoek van	25, 27, 395, 577
-------------	------------------

APK NABOOMSPRUIT

Beskrywingspunt 573/4

APK OUTJO

Kerkblad 627 (Kyk ook 225, 488)

ARGIEF

Kommissielede 458
Lasgewing van kommissie 153
Opdrag 480
Rakke verskaf 129
Riglyne 201, 479
Verslag van 201, 479

BANDE, Klank- en Video-

Vir gemeentes sonder leraar 179, 180

BARMHARTIGHEIDSDIENSTE

Bejaardesorg 191, 477
Fonds vir bejaardes 192, 477
Gebruik van neutrale inrigtings 192, 477
Interkerklike skakelkommissie 193, 478
Kommissielede 458
Lasgewing van kommissie 154, 587
Leiding gee 193
Oprigting van tehuise 191, 477
Tydelike kommissie verslag D1 - 457, 587
Verslag van 188, 477

BEGRAFNIS

Formulier vir 262
Toelating by 321

BELYDENISSKRIFTE

Beskerming van vertaling 308
Uitgee in eie boekie 591

BELYDENIS VAN GELOOF

Formulier vir 263a
Handboek vir 26, 389
Kondonering 324, 510
Ouderdom vir 312

BESKRYWINGSPUNTE

Wyse van indiening 325

BESWAARDES

Besware teen sake by Kerkleer en Etiese Norme 420

Teen hantering van Bybelvertaling 450, 576

Verhouding van APK met b- in NG Kerk 31, 173, 396, 470

BESWARE

Teen besluite 318

BIDDAE

Kyk: Verootmoediging

BOEKESKEMA

Inskakel by Engelse Gereformeerde Kerk 442

BOODSKAPPER, Die

Advertensies in 38, 400

As weekblad 39, 400

Intekening op 26, 385

Israelvisie 40, 400

Lasgewing van redaksie 158

Redaksie, medewerkers 16, 17

BRIEFHOOFDE

Tekste op 51, 403

BYBEL

Avb - heffing bly 22

Beskerming van vertaling 308

Beskikbaarheid 54

Bybelgenootskap, Bydrae aan 27

Verslag van 25, 77, 393

Verteenwoordigers besoek 393

Verteenwoordiging by 54, 404

Bybelvertaling, Verslag van Kommissie 175, 446

Kommissielede 460

Vertalingskommissie 447, 449

CAMPUS CRUSADE

Aanbeveling 465

Besluit gevra 159

CHILIASME en ANTI-CHILIASME

Aanbeveling 169, 467
Beoordeling van 504-507, 608-619
Persverklaring 568

DASSE-projek

Bekendstelling 387

DIAKEN

Ampswerk 182, 475
Deeglike diakenskap, 'n handleiding 195, 478
Formulier vir bevestiging 251
Handleiding vir 180, 475, 478, 497, 595

DOOP

Aandenkingskaart 210, 485
Formulier 241
Gereelder bediening 312

DWELMS

Beskrywingspunt 172, 469
Nood van lidmate t.o.v. misbruik 478
Persverklaring 565

EIENDOMSREG

Beskrywingspunt i.s 319, 509
Regspersoonlikheid en kerklike eiendom 353

ENGELSE GEREFORMEERDE KERK

Kontak ondersoek 442

EREDIENS

Kyk: Kerkdien

EVANGELISASIE

Handleiding vir persoonlike werk 497, 595
Opdragte 1989 - 472
Sending en - , verhouding 229, 471
Spreekkamer 179, 180, 474

FINANSIES

Begrotings hanteer deur SKK	123, 416
Begroting vir 1990 -	125, 135, 416, 418, 482, 578
Besluite met finansiële implikasies	142, 438
Insamelingsmetode	406, 554, 555
Kapitale uitgawes	128
Kerkraad mag oortrekking reël	360, 425
Kommissielede	457
Kwitansieboeke	137, 420
Kwytskelding (van 15%)	138, 420, 437, 580
Lasgewing van kommissie	154
Nuwe projekte	124, 135, 418
Opdragte 1989 -	496
Persverklaring	564
Publikasiefonds	495
Reiskostetarief	120, 124, 417
Rekenmeester en personeel bedank	419
Reserwefonds	122, 127, 130, 482
Sentrale Eiendomsfonds	144, 438
Sinodale fondse	481, 581
State aan die Sinode	141, 438, 581
Telefoonkonferensies	122, 193
Trustfonds	120, 134, 417
Tydelike kommissie, opdragte	417, Verslag B1 - 481, 495, 577
Verlaging van sinodale bydraes	143, 438
Verslag, Permanente Kommissie	119, 415, 437, 481

FORMULIERE en LITURGIE

Begroting	496, 579
Diensboek/Kerkboek	490
Formuliere se ontstaan en gebruik	590
taalkundig versorg	590
Kommissielede	459
Lasgewing van kommissie	155, 591
Tydelike kommissie verslag	590
Verslag van Permanente Kommissie	239, 490

FOTO'S

Nie vanjaar (1989) neem nie	422
-----------------------------	-----

GELOFTEDAG

Beswaar oor wyse van viering	22
------------------------------	----

GELOOFSBELYDENIS

Artikel 4 - 146, 461
Formulier vir belydenis van geloof 263a

GELOOFSBRIEWE

Verslag van Tydelike Kommissie V1 - 379, 637

GELOOFSVRYHEID

- en godsdiensvryheid 173, 470

GEMEENTE

Administrasie-handleiding 180, 473
Bevoegdheid van gemeentevergadering 320
Bouprojekte, hulp met 495
Dwelmafhanklikheid 478
Gemeentevergadering se besluite 296/7
Grense vasstel 34, 397
Hulp aan predikantlose 179, 180, 474
Kapelane (weermag) vra name en getal 588
Klank- en videobande 180, 475
Nuwe stigtings 12, 32, 397, 554
Uittree uit sinodale verband 307, 509

GETUIENIS EN DISSIPELSKAP

Begroting 183, 476
Kommissielede 459
Lasgewing van kommissie 155
Opdragte 1989 - 402, 409, 472, 473
Persoonlike werk, handleiding 497, 595
Tydelike kommissie verslag H1 - 496, 593
Verslag van Permanente Kommissie 178, 473

GODSDIENSTIGE FEESDAE

Behoud van 32, 396/7, 619

HALAAL

Kyk: Islam

HUWELIK

Formulier vir bevestiging 258

ISLAM- EN HINDOEGELOOF

Aanbeveling oor	169, 467
Halaalteken op voedselware	170, 468
Persverklaring i.s. halaal	566

ISRAELVISIE

Aanbeveling oor	169, 467, 503
In Die Boodskapper	40
Persverklaring	568
Verslag Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese norme	603

JEUG EN VERBONDSONDERRIG

Beskrywingspunte nie behandel nie	212, 485
Dagboek vir die jeug	180, 473
Handleiding vir jeugaksies	211, 485, 494, 585
Jeugboodskapper	204
Kampterrein, eie	492, 583
Kommissielede	458
Lasgewing van kommissie	155
Lys van kampterreine	492
Opdragte 1989 -	473, 485, 492, 493
Tydelike Kommissie verslag C1 -	492, 583
Verslag van Permanente Kommissie	203, 483

KAPELAANSDIENSTE

Lasgewing van Kommissie	155/6, 199
Samestelling van kommissie	458, 589
Tydelike Kommissie verslag E1 -	455, 588
Verslag van Permanente Kommissie -	198, 478

KATEGISMUSPREDIKING

Kyk: Preke

KENTEKEN APK

Kyk: Kerkembleem

KERKDIENSTE/EREDIENSTE

Kyk ook: Preke, ouderlinge	
Ander rasse by	58, 173, 327, 405, 563
Diensboek/Kerkboek	490
Klank- en videobande	180, 475
Leesdiens	108, 497, 513, 595
Skole beskikbaar	226

Interkerklike verhoudinge 14
Kerk - kyk: Gemeente

Aanbeveel by gemeentes 26, 388
Publikasie van 201
Tweede oplaag 1989 - 18

Geboue en terrein	10	
Naam van	50, 402	
Personeel e.a. sake		8, 554

Voorstel oor 32, 396/7, 619

Benaming goedgekeur	169, 468
Kommissielede	459, 600
Lasgewing van kommissie	156, 462
Opdragte 1989 -	415, 442, 455, 461, 467, 470, 471, 475, 496, 504, 620
Tydlike Kommissie verslag I1 -	455, 600
verslag I2 -	443, 601
I3 -	503, 603
I4 -	504, 608
I5 -	505, 615 (minderheidsverslag)
I6 -	619
Verslag van Permanente Kommissie	146, 461, 463

Begroting 129
Eie sangbundel 216 en verder, 486, 495, 567, 622
Koorbundel 495, 625
Kommissielede 459
Lasgewing van kommissie 156, 494, 621
Leiding gee (konferensies) 223, 487
Opdragte 1989 - 494, 495, 621, 626
Tydelike Kommissie verslag K1 - 494, 621
Verslag van Permanente Kommissie 216, 486

Korrekte naam en afkorting 386

KERKORDE

Besluite ter goedertrou t.o.v. 323
Gewysigde 20
Ordereël 17 - 574
Samestelling, voorstelle i.v.m. 507
Suiwer terminologie 297, 422
Woordomskrywing 422
Wysigings voorgestel 265 en verder, 325, 329, 432, 439, 443,
445, 451, 510, 513

KERKRAAD

Besluite, gesag van 296/7
Bouprojekte - hulp met 495
Handleiding vir 180, 473
Mag oortrekking reël 360

KERKREGISTERS

Kyk: Registers

KERKREGTELIKE SAKE

Adviese, spoedeisend 363, 427
Lasgewing van kommissie 156, 366, 433
Opdragte t.o.v. RKA se stigting 423
Opdragte 1989 sinode 466, 469, 470, 483, 496, 513
Samestelling van kommissie 457
Tydelike Kommissie opdragte 390, 391, 399, 409, 450
Tydelike Kommissie verslag A1 - 570
verslag A2 - 576
Verslag van Permanente Kommissie 264, 421, 432, 439, 443, 445,
451, 507-513

KERKSEËL/EMBLEM

Benaming 27, 391
Lapelkenteken 23
Registrasie van 23

KERKSKOLE

Kyk: Onderwys en Opvoeding

KERKVERBAND

Uittree uit 307

o

KIND

Kindermolestering 190

KLANK- en VIDEOBANDE

Eredienste op 180, 475

TKKSLEDE.DOC

KLEUTER en PRE-PRIMÊRE

Kleuterkerk 590

Onderskeid tussen 493, 584

KOMMISSIES, Permanente

Bepalings vir 150

Lasgewing van sinodale - 149, 151, 366, 433, 463

Opstel van verslae 394

Samestelling van 136, 305, 457

Telefoonkonferensies 122, 193, 478

Toegang tot kerkrade en gemeentes 158, 463/4

Werknemers: Bepalings t.o.v. 293

KOMMISSIE VIR KOMMISSIES (Tydelike)

Nominasies deur permanente kommissies 394

Redaksie vir teologiese blad 389

Samestelling - riglyne vir 419

Tydelike kommissie verslag N1 - 457, 629

Verslag ter tafel hê 406

KURATORIUM

Addendumverslag 115, 412

Begroting 106, 130, 135, 416, 418, 482

Beskrywingspunt i.s. dr. van Staden 294

Betiteling: professor 115, 413

Gebou aangekoop 101

Geestelike werkers oplei 99, 409

Kerkregtelike posisie van dosente 115, 367, 413, 434

Kommissie vir keuring 328/9

Lasgewing 152, 409

Latyn, Grieks, Hebreeus e.a. 117, 414

Samestelling van 328, 436, 445, 449

Status van predikante (kyk ook: predikant) 483

Studente, kerkregtelike posisie 100, 104

Studiefonds 104

Teologiese dosente dien op 115, 412

Teologiese weerbaarheid 100

Verslag van 97, 407

Vierde voltydse dosent 105, 411, 482, 491

Voltydse dosente/deeltydse 98, 408
Voortgesette toerusting van en pastoraat aan predikante 180,
474

LEKTUUR

Kyk ook: Literatuur
Allerlei en verkope 19

LERAAR

Kyk: Predikant

LIDMAAT/LIDMAATSKAP

Aansoekvorm om 55, 172, 404, 469, 572
Formulier vir ban of afsnyding 262
vir heropname 263
Lidmaatskap en attestasie 304
Prosedure en toelating tot 334, 372, 439
Reisattestaat 374, 439
Verwelkomingskaart 180, 187, 473

LINKSE ORGANISASIES

Beskrywingspunt 172, 469

LITERATUUR

Geestelike -, aanmoedig om te skryf 39, 400
Opstel van lys 178
Sedebederwende 463

MEDIA

Skakeling 383

MEDIESE FONDS

Teologiese studente lede van 28, 395

MEI (Maatskappy vir Europese Immigrasie)

Aansoek om verteenwoordiging 21
Hoort dit in agenda? 571

MENSEREGTE, Handves vir

Kommentaar op 554
Regskommissie i.s. 21

MOSLEM

Kyk: Islam

NAGMAAL

Bedieningswyse 590
Formulier vir 246
Prosedure tydens sinode 27
Toelating tot 311
Tydens sinode 23, 558, 570

NEW AGE

Behandeling van, besluit oor 168
Persverklaring 566
Referaat oor 41

OEFENAAR

Akte van toelating 104, 111, 411
Afskaffing 109
Huweliksbevestiging 298
Status en pligte 102, 409
Volstaan met huidige 107, 410

OKKULTISME

Behandeling van en besluit oor 168, 467
Beskrywingspunte 171, 468
Persverklaring 566

ONDERWYS en OPVOEDING

Beheerliggame, ouerverenigings 226, 489
Kommissielede 460
Lasgewing van kommissie 157

Opdragte 1989 - 225, 488, 489
 Persverklaring 567
 Privaatskole 225, 488, 627
 Skoolgeboue beskikbaar 226, 489
 Sport en kultuur 225, 488
 Tydelike Kommissie verslag M1 - 627
 Verslag van Permanente Kommissie 224, 487

OPENBARE VAKANSIEDAE

Behoud van 32, 396/7, 619

ORDEREËLS

Reël 16: meerdere vergadering 329
 Repliek 315
 Voorstel en amendement 314/5

OUDERLING

Kyk ook: Kerkdienste, preke
 Ampswerk van 182, 475
 Formulier vir bevestiging 251
 Handleiding vir 180, 409, 475, 497, 498, 595
 Leesdiens 108, 497, 513, 595
 Oplei in preekkunde 99, 409

OWERHEID

Sake onder aandag gebring 190

PAASFEESE

Saamtrek van lidmate 497, 594

PENSIOENFONDS

Addisionele voordele 119
 Fondsaangeleenthede, Bylae B 24, 71, 392
 Pensioengroei 496, 578
 SKK handeling en Bylaes 28
 Trustfonds vir aanvullende 25, 28, 76, 120, 394

PERMANENTE KOMMISSIES

Kyk ook: Kommissies
 Benoeming van 11

PERS en OWERHEID

Persverklarings 562 - 569
 Skakel met 169, 467

PINKSTER

Pinksterbidure, herwaardering	181, 475, 567
Pinksterreeks (onderwerpe)	179, 180, 474

PREDIKANT

Bedieningstermyn	299
Beroepbare	329, 511
Beroepsbrief	427
Beroepstelsel	301, 327, 365, 433
Demissie, Akte van	369, 434
Formulier vir bevestiging	254
Groepspastoraat in ringsverband	180, 474
Groepversekering	134, 142, 417
Huistoelaag	30, 396
Keuring, toelating van	51, 328/9, 335, 403, 407, 443
Nuut toegetree	13, 553
Ondertekeningsformulier	367, 376, 434, 513
Opdrag aan leraar in Kerkorde	320
Reisende leraars	363, 427, 639
- diens- en versorgingsoorenkoms	364, 433, 439, 556
Reistoelaag	123, 134
Sentrale kas vir	136, 419
Status herstel/erken	322, 328, 432
Statusverlening (ook proponent en oefenaar)	102, 361, 407, 426, 483
Tentmakersbediening	302
Traktementskaal/verhoging	29, 134, 396, 417, 422, 496, 579, 582
Verlof jaarliks	369
Voortgesette toerusting van en pastoraat aan	179, 474
Weduwee se voorregte	28, 395

PREKE

Deur nie-APK leraars	30, 396
Kategismuspreek	173, 310, 470
Klank- en videobande van	180, 475
Leespreek	108, 497, 513, 595
Ouderlinge oplei in preekkunde	99
Predikant van kombinasies	410
Wie mag preek - advies	367, 378, 433, 511

PRIVAAT SKOLE

Kyk: Onderwys en opvoeding

PUBLIKASIES

Fonds vir	495, 578
Jaarboek	201
Kerkboek, teologiese blad, handelinge	20
Kerkrade versprei	26, 389
Klank- en videobande	180, 475
Komitee en - fonds	26, 384, 442
Manuskripte, redaksie van	179, 473, 553
Riglyne	16

RKA - Raad vir kerklike administrasie

Konstitusie vir	354
Raadslede	460/1
Reglement vir	355
Verslag van KKS oor	423

RADIOKANSEL

Preekbeurte vir APK predikante	23
--------------------------------	----

RASGEMENGDE BYEENKOMSTE

Kyk: Kerkdienste

REGISTERS

Afskrifte	201, 479
Kerkregisters	20
Registerboeke	40, 400, 480

RING

Beskrywingspunt i.s. verslagvorm	172
Clanwilliam	35, 428/9
Gemeentelike goedkeuring van verslag	323
Gemeentelike verslagvorm vir	45-50, 316, 322, 402, 469, 498, 596
Gesamentlike verslag aan Sinode	141, 438, 581
Groepspastoraat aan predikante	180, 474
Indeling, samestelling	11, 34, 335, 398, 428-431
Kleuter en preprimêre skoliere	493
Namakwaland	406, 554, 555
Tydlike Kommissie verslag	01-633
Voorsitter	305

SABBAT

Kyk: Sondag	
Ontheiliging	169, 468, 619, 620

SAKRAMENTE

Bediening van 210

SATANISME en Demonisme

Studie maak van, 471

SAUK en TV

Beswaar oor Standaard van programme 23, 24
Deelname aan gesprek 22

SENDING

Begroting 129, 416
Kommissielede 460
Lasgewing van kommissie 158, 455, 635
Opdragte 1989 - 472
Persverklaring 568
Tydelike Kommissieverslag P1 - 455, 635
Verhouding: evangelisasie en Sending 229, 471
Verslag van Permanente Kommissie 227, 471

SERKOS (Sentrum vir Reformatoriese en Kontemporêre Studies)

Skakeling met, en nuusbrief 26, 27, 390
Verslag van waarnemer 25, 83
Waarnemer 21, 461

SINODE

Afgevaardigdes na 329, 515
Agenda en administratiewe reëlins 501
Bandopnames van verrigtinge 42, 401
Beskrywingspunte en verslae 27
Besluite en gemeentes onderworpe daaraan 55, 334, 369,
404, 434, 571, 580
Besluiteregister 400, 404
Besluite, wanneer van krag 360, 425
Beswaar i.s. werksaamhede op Sondag 400, 402, 415, 431,
443, 601
Broederlike onderhoud 565
Datum vir sitting vroeg bekend 44, 402
Finansiële state aan 141
Godsdienstige handeling tydens 295
Hulpskriba 392/3
Nagmaalspreek 558
Notule van laaste dag 426
Ondervoorsitter 384, 386
Openingsrede 386, 545
Plek van sitting 45, 402

Regspersoonlikheid van 23
 Sake wat oorstaan 427
 Sang tydens 494, 621
 Sitting oor naweke 43, 402, 415, 431, 443
 Skriba 388
 Tweejaarlikse sitting 41, 401, 636
 Uittree uit sinodale verband 307, 509
 Voorsitter van (Art. 41.6) 306, 367, 381, 382, 434

SKK (Sentrale Kerkekommissie)

Bevoegdheid van 38, 399
 Lasgewing 151, 327
 Nominasies 432
 Opdragte 1989 sinode 402, 449, 463, 469, 473, 479, 502, 514, 554
 Opdragte vorige sinode 7
 Samestelling 327, 435
 Sittingsreg van ringsbenoemde 25, 36, 383
 Uitgawes van 121
 Vergaderings van 321
 Verslag van Permanente Kommissie 6, 383, 406
 Verslag van Dagbestuur 406, 553
 Voorsitter se openbare optrede 27, 390

SONDAG

Heiliging 619, 620
 Wetgewing 24

STAATSPRESIDENT

Brief aan waarnemende 24, 93

TELEFOONKONFERENSIES

Aanbeveel 122, 193, 478

TEOLOGIESE BLAD

Redaksie 389
 Voorlegging insake 25, 91, 389

TEOLOGIESE OPLEIDING

Kyk: Kuratorium
 Deeltydse dosente 408
 Formulier vir bevestiging hoogleraar/dosent 257
 Intreerede deur professore 415
 Persverklaring 563, 568
 Studente aanmoedig tot 497, 594
 Teologiese boeke bekom 442

Teologiese boeke bekom 442

TEOLOGIESE SKOOL

Kyk: Kuratorium
Persverklaring 565

TEOLOGIESE STUDIEFONDS: Willie Lubbe

Belastingkorting op skenking 411
Dank vir skenkings 412
Kollekte jaarliks 27 Junie of naaste Sondag 412

TIENDES

Grondige ondersoek 496, 580

TRAKTAATJIES

Skryf, vir sending 473

TYDELIKE KOMMISSIES

Benoeming van 381

TUG

Beskrywingspunt: verander term 295
Oor ampsdraers 313

VAAL(RIVIER)TERREIN

Begin met beplanning 491
Beplanningskommissie, beplan 24
Besoek aan 450
Jeugkampterrein 492
Verslag van beplanning 25, 87, 391, 451

VALSE LERINGE

Beskrywingspunt 171, 468
Persverklaring 565

VAN STADEN, Dr. F.A.H.

Beskrywingspunt i.s. 293 en verder
Sittings- en stemreg 381, 382, 408

VENTERSPOS

Eiendom beskikbaar 553
Onderzoek 554

VERBONDSONDERRIG

Aantal lesse	493, 585
Benodighede	204
Dagstukkies	493
Handboeke vir leerkragte	206, 209 en verder, 484
Ouderdomsgroepe en benaminge	322
Reëls vir	211, 485
Teologiese studie - aanmoedig	tot 497
Toekenning vir leerkragte	210, 484
vir leerlinge	493, 584
Voorganger/onderwyser as amp	172, 469

VERBONDSONDERRIGBOEKE

Herdrukke	18, 26, 204 en verder, 484, 494, 585
Hersieningskommissie	484
Volwassenes, Boek vir	26, 388, 484, 494, 554
Voorskoolse boeke	494, 586

VEROOTMOEDIGING, Dag van

Biddae	183, 476
Dag van, 3 Sept. 1989	22
Kommissie vir aanwysiging	28, 391

VERSEKERING

Groep/korttermyn	134, 142, 438
------------------	---------------

VERSLAGVORM

Kyk: Ringe

VERTROULIKE ORGANISASIES

Beskrywingspunt i.s.	159, 465
----------------------	----------

VOLWASSE KATKISANTE

Handboek vir	26
--------------	----

VOORSITTER

Jaarliks wissel	324
-----------------	-----

VOORSTELLE

Riglyne vir	25, 26, 383
-------------	-------------

VOORTREKKERBEWEGING

Hoort dit in agenda? 571
Verteenwoordiger uitgenooi 22

VROU

Aksie of vereniging in APK 336
Dra van hoed 174, 470
Vroueaksie 338-351, 513
Vrou in die amp 169, 467
Wêreldbiddag vir Vroue 182, 475

WEDUWEE

Van voltydse predikant 28

WEISS, Prof. P.F.D.

Kerkregtelike posisie as ouderling 360, 425
Waardering 408

WELSYNSORGANISASIE

APK registreer as 23

ALFSALYS.DOC

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

NOTULE VAN DIE DERDE SINODE VAN DIE AFRIKAANSE
PROTESTANTSE KERK GEHOU TE PARYS, 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

EERSTE SITTINGS DAG (1 November 1989)

1. OPENING

Dr JD Malan neem die opening waar kragtens KO Bepaling 41.5. Daar word gesing uit Ges. 63:1-4 en dr Malan lees 1 Kor. 1:17-31 en doen 'n gebed.

2. VERWELKOMING

2.1 Die waarnemende voorsitter, dr JD Malan, verwelkom alle sinodegangers.

2.2 Die voorsitter van die kerkraad van die APK Graniet, ds L Jacobs, spreek 'n woord van verwelkoming namens die plaaslike kerk. Hy nooi sinodegangers na die viering van die Nagmaal saam met die APK Graniet op Sondag 5 November 1989 om 10:00 in die stadsaal van Vredefort. Dankoffer by daardie geleentheid sal gegee word vir die Willie Lubbe Teologiese Studiefonds.

3. 1ste VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR GELOOFSBRIEWE (V 1)

A. VIR KENNISNAME

1. Kommissielede - kennis geneem.
2. Geloofsbriewe in orde - kennis geneem.

B. AANBEVELINGS

1. Geloofsbriewe met slegs een handtekening daarop.

Aanbeveling: Die Sinode keur dit goed dat die betrokke afgevaardigde(s) die geloofsbriewe met hul handtekeninge bevestig. Totdat dit gebeur, het die afgevaardigdes geen stemreg nie.

Goedgekeur.

2. Geloofsbriewe sonder enige handtekeninge.

Aanbeveling: Die Sinode keur dit goed dat die betrokke afgevaardigde(s) die geloofsbriewe met hul handtekeninge bevestig. Totdat dit gebeur, het die afgevaardigdes geen stemreg nie.

Goedgekeur.

3. Kerke met slegs een afgevaardigde.

Aanbeveling: Die Sinode neem goedkeurend kennis.

Goedgekeur.

4. Kerke met geen afgevaardigde.

Aanbeveling: Die Sinode neem dié saak later weer op. Intussen moet afgevaardigdes wat opdaag, registreer. Ds A Boshoff sal tot hul beskikking wees.

Goedgekeur.

5. Gemeentes slegs deur predikant en een ouderling verteenwoordig.

Aanbeveling: Die Sinode neem goedkeurend kennis.

Goedgekeur.

6. Reisende leraars.

Aanbeveling: Die Sinode besluit dat prop JH van der Walt en prop P van Rensburg adviserende stem ontvang.

Goedgekeur.

7. Ds HB Heymans.

Aanbeveling: Die Sinode neem met spyt kennis van ds Heymans se ongesteldheid en bid hom spoedige herstel toe.

Goedgekeur.

8. Gemeentes met geen afgevaardigdes.

Aanbeveling: Die Sinode neem met spyt kennis.

Goedgekeur.

9. Dubbele afvaardiging.

Aanbeveling: Die Sinode neem kennis en vestig die aandag daarop dat 'n afgevaardigde slegs deur een gemeente afgevaardig kan word.

Goedgekeur.

10. Samevattend.

Aanbeveling: 'n Kworum is teenwoordig. Die Sinode word as gekonstitueerd beskou.

Goedgekeur. (Kyk Bylae 1 vir Presensielys)

4. SEËNWENSE

Telegramme en briewe van seënwense word voorgelees van br Jan Ebersohn, APK Villiers, APK Groot Marico, APK Springs, ds ML Swart. Sinode neem kennis.

5. BENOEMING VAN TYDELIKE KOMMISSIES

Naamlyste is in die voorportaal teen die muur aangebring. Afgevaardigdes wie se name nie daarop verskyn nie, kan hulle name by die kommissie van hulle keuse voeg.

6. KONSTITUERING

Die getal afgevaardigdes is 271.

Die volgende voorstel dien voor die vergadering:

Op grond van KO art. 38.2 het dr FAH van Staden as voltydse dosent nie stemreg op die Sinode nie.

(Prof WJG Lubbe; Oudl JF du Plessis)

Nie goedgekeur nie.

Die volgende persone se name word genotuleer dat hulle in die minderheid gestem het:

JH Theron	M van der Spuy	JPT Simpson
JG Linde	WJG Lubbe	PL Storm
LE Retief	PR Jonker	
A Visagie	JE Swarts	
WA Jooste	HJ Claasen	
JA Visser	AP Viljoen	
JD van der Merwe	OF Jeffrey	

7. DAGPROGRAM VIR SITTINGSDUUR

Word goedgekeur as riglyn.

8. VOORSTEL INSAKE BESKRYWINGSPUNT OOR VERKIESING VAN VOORSITTER

Die Sinode besluit dat Bepaling 41.6 nie van krag is nie, aangesien die bepaling nog nie wettig deur die Sinode goedgekeur is nie.

9. AANWYSING VAN STEMOPNEMERS

Die volgende word benoem:

Ds A.J. van Niekerk (sameroeper)

Blok 1 - JEA Bester

Blok 2 - JJM Bornman

Blok 3 - R Cilliers

Blok 4 - WJ Visser

Blok 5 - MC Rossouw

Blok 6 - A Louw

Blok 7 - H Pienaar

Blok 8 - HS Eksteen

10. GROSLYS VIR VOORSITTER

Die volgende word genomineer:

Dr WJG. Lubbe

Dr CI van Heerden

Di A Boshoff

MC Adendorff

CJ Prins

AJ Taute

JH Theron

Dr FAH van Staden

Di AS van Jaarsveld

R Maré

E Friis

OD Scheuer

Oudl SS van Deventer

11. VERLOFAANSOEK

Oudl T.W. Bartleman (Marquard): aansoek om afwesigheid tot 2 November 1989 - goedgekeur.

12. VERKIESING VAN VOORSITTER

Prof WJG Lubbe word met volstrekke meerderheid verkies tot voorsitter.

Teepouse - 16:00 tot 16:30.

13. VOORSTEL : SITTINGSREG DR FAH VAN STADEN

Die volgende voorstel word nie aanvaar nie.

Die Sinode besluit dat die aangeleentheid in verband met sittingsreg van dr FAH van Staden volgens art. 38(2) deur die Regskommissie ondersoek word en aan die Sinode uitsluitel gegee word.

(OF Jeffrey; R Cilliers)

Die waarnemende voorsitter, dr JD Malan, wens prof WJG Lubbe geluk met sy verkiesing en oorhandig die voorsitterstoel aan hom. Prof Lubbe bedank die Sinode vir die vertroue wat in hom gestel word. Hy bedank dr JD Malan vir sy optrede as voorsitter.

Prof Lubbe nooi afgevaardigdes om met vrymoedigheid aan die besprekings deel te neem en reël met die vergadering dat spreekbeurte tot 3 minute beperk word met uitsondering van die voordraers van verslae.

14. MEDIASKAKELING

14.1 Voorstel goedgekeur:

Die Sinode besluit dat dieselfde prosedure ten opsigte van die pers gehandhaaf word, as die tydens die 1988 Sinode nl

Die Sinode besluit dat sy huidige vergadering geslote is vir die media; dat 'n tydelike kommissie vir mediaskakeling bestaande uit vyf lede eenmaal per dag 'n persverklaring uitreik; dat die kommissie voor 'n persverklaring oorleg pleeg met die ampsdraers van die Sinode; dat die kommissie bestaan uit drie predikante en twee ouderlinge.

(HC Strydom; PPA Hayward).

14.2 As Mediakommissie word benoem:

Di DR Schwartz, NJ Rautenbach, JN Joubert, PS van Staden.

15. VERSLAG VAN DIE SKK

Agenda (bl 6).

Voorgedra deur dr CI van Heerden.

1.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 2.1 (bl 25) - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat aangesien 'n benoemde deur 'n ringsgroep op die SKK die betrokke streek verteenwoordig, hy sy sittingsreg op die SKK verloor wanneer hy na 'n ander gebied (streek) verhuis. In so 'n geval neem sy sekundus sitting op die SKK.

Aanbeveling 2.2 (bl 25) - goedgekeur met invoeging van "en verblyf" na "diens," soos volg:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om in die geval waar ook die sekunduslid op die SKK nie meer beskikbaar is nie, uit die betrokke ringsgroep die leraar met die langste diens en verblyf in die betrokke gebied en wat beskikbaar is op te roep om sitting op die SKK te neem. (1.1.2).

Aanbeveling 2.3 (bl 25) - goedgekeur:

Die Sinode versoek afgevaardigdes om by die indiening van voorstelle tydens die Sinodesitting te hou by die volgende riglyne soos opgestel deur die SKK:

Die voorsteller skryf die voorstel duidelik in

drukskrif uit in die bewoording waarin die besluit geneem moet word, byvoorbeeld:

"Die Sinode spreek sy misnoeë uit oor die swak gehalte van televisieprogramme en doen 'n beroep op die Direkteur-generaal om meer APK-films te vertoon."

Voorsteller: (Voorletters en van van voorsteller en sekondant in drukskrif, met handtekening daarna).

Sekondant:

1.2 Kennis geneem.

1.3 Kennis geneem.

1.3.1 Kennis geneem.

1.3.2 - 1.3.5.1 Kennis geneem.

Voeg by by punt 1.3.5.1:

Pretoria-Sentraal	12.02.1989
Fraserburg	14.10.1988
Magaliesburg	18.06.1989

Die voorsitter spreek die gelukwense van die Sinode teenoor die gemeentes uit.

1.3.5.2 - 1.3.5.6 - Kennis geneem.

16.1 VERKIESING VAN ONDERVOORSITTER

Die volgende name verskyn op die groslys.

Dr CI van Heerden	Ds R Maré
Ds MC Adendorff	Dr FAH van Staden
Ds A Boshoff	Ds PS van Staden
Ds WA Jooste	Ds JH Theron
Dr JD Malan	Ds AJ Taute

16.2 VERSLAG - SKK (vervolg).

1.3.6 Predikante.

1.3.6.1 - 1.3.6.4 - Kennis geneem.

1.3.7 - 1.3.8.1 - Kennis geneem.

Aanbeveling 2.4 (bl 26) - goedgekeur:

Die Sinode keur die optrede van die SKK in die aanwysing van 'n publikasiekomitee en

die skepping van 'n publikasiefonds goed, en versoek die Tydelike Kommissie vir Finansies om in die opstel van die begroting voorsiening te maak vir die maksimale uitbreiding van die fonds. (1.3.8.1)

- 1.3.8.2 Die Boodskapper - Kennis geneem.
Invoeging soos volg:
Ds Jurie Venter is in die plek van dr CJ Jooste wat bedank het as ondervoorsitter, benoem.

Aanbeveling 2.5 (bl 26) - goedgekeur:

Die Sinode versoek kerkrade om in massa op Die Boodskapper in te teken sodat elke besoekpunt een eksemplaar op koste van die kerkraad kan ontvang. Die Sinode oordeel dat dit 'n geeste-like belegging is wat hoë dividende sal oplewer.

- 1.3.8.3 Inligtingstuk - Kennis geneem.

Van Bylae A (bl 60) word kennis geneem met goedkeuring van die volgende wysigings:

1. Die Sinode besluit dat Punt 2.9, Bladsy 68 van die stuk Ontmoet die AP Kerk herskryf moet word, om die aanleidende oorsake wat gelei het tot die stigting van die APK, duideliker te omskryf en nie slegs die finale omstandigheid (Sinode NGK 1986) te beklemtoon nie.

(AG Burger; CH Groenewald)

2. Die Sinode besluit om op bladsy 69, Punt 2.10.2 te wysig sodat die laaste sin lees "Gemeentes word nog maandeliks gestig" (verwyder getalle).

Dieselfde geld ten opsigte van 2.10.3 op bl. 69.

(AG Burger; CH Groenewald)

3. Amptelike afkorting van kerknaam.

Die Sinode besluit dat die

afkorting APK gebruik sal word as die amptelike afkorting nadat die volle naam plus afkorting vooraf gegee is, soos volg:

AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK (APK) en daarna APK sonder die hakies.

(JJ Prinsloo; JP van Vuuren)

Voorgestelde redaksionele wysigings kan by die skriba ingehandig word vir oorweging deur die SKK.

VERKIESING VAN ONDERVOORSITTER

Nadat twee keer gestem is, word dr CI van Heerden as ondervoorsitter aangewys. Hy neem sy plek in. Die Voorsitter verwelkom hom en wens hom geluk.

17. VERLOFKOMMISSIE

Die volgende verlofaansoeke word goedgekeur:

Oudl B Kruger - Arnot/Hendrina - 1.11.89 vanaf 18:00 - siekte.
Ds CJJ v Rensburg - Groter Durban - 3-5.11.89 - vergadering.
Ds PB Kotze - Carletonville/Welverdiend - 2.11.89 - begrafnis.

Die vergadering verdaag om 18:00 vir ete.

18.1 AANDSITTING

Aandsitting begin 19:30. Ds J Ries word aangewys om die bidstonde op 2 November 1989 te lei. Dr Van Heerden wens prof Lubbe geluk met sy verkiesing as voorsitter en spreek sy dank uit teenoor die Sinode vir die vertroue in hom gestel deur hom as ondervoorsitter te kies.

Dr Van Heerden laat die vergadering Ps 138:1 sing en stel prof Lubbe aan die woord.

18.2 OPENINGSREDE

Na gebed laat prof Lubbe die vergadering Ges 217:1, 4 sing. Die Skrifgedeelte is Openbaring 10:1-20 en Openbaring 3:14-23.

Tema: Die APK en sy roeping vandag. Dit word as bylae 2 aangeheg agter aan die notule. Daar word gesluit met Ges 182:1, 3, 4, 5. Vergadering verdaag om 20h30 waarna die tydelike kommissies vergader.

TWEEDE SITTINGS DAG (DONDERDAG 2 NOVEMBER 1989)19. OPENING

Ds J Ries lei op versoek van die Voorsitter die bidstond. Hy laat die Sinodegangers Ps 48:1 en 4 sing. Hy gaan voor in gebed en lees daarna Jesaja 6:1 tot 8. Hy beklemtoon vers 8 en doen 'n beroep op almal om in die lig van die ernstige omstandighede in die Kerk en die Volk, ook te sê: "Hier is ek, stuur my!" Hierna gee hy geleentheid vir afgevaardigdes om die Sinode te lei in gebed. Die bidstond word afgesluit met die sing van Ps 100:2 en 4.

20. BEDANKING EN REËLINGS

Die voorsitter bedank ds Ries.

Die volgende reëlins word deur die voorsitter aan die orde gestel:

20.1 Beskrywingspunt insake Sending

'n Laat beskrywingspunt wat per abuis uitgeval het in die agenda, word verwys na die Tydelike Sendingkommissie.

20.2 Afkondigings

Verskillende afkondigings word gemaak.

20.3 Gelukwense

Die voorsitter wens ds en mev PW Botha geluk met die geboorte van 'n seun. Ds Botha sal Vrydag ter vergadering verskyn.

20.4 Dasse-projek

'n Aansoek om 'n dasse-projek deur die diakonie van Pietersburg aan die Sinode bekend te stel, word goedgekeur.

21. DIE VOLGENDE AFGEVAARDIGDES NEEM SITTING:

21.1 Viljoenskroon

Diak PR Botha (prim)
Oudl CH Derksen (prim)

21.2 Germiston

Oudl D Geldenhuys (sek)

21.3 Ventersdorp

Diak JL Serfontein (sek)

21.4 Delmas

Oudl JM Ruthven (prim)

Oudl BG Kleinhans (sek)

22. VERKIESING VAN SKRIBA

Die volgende nominasies verskyn op die groslys:

Di A Boshoff, MC Adendorff, WA Jooste, AP Viljoen, R Maré, LD Pienaar, JD van der Merwe, AS van Staden. Ds AS van Jaarsveld se nominasie word teruggetrek op sy versoek.

23. SKK-VERSLAG (VERVOLG)

1.3.8.3 Inligtingstuk - "Ontmoet die APK"

Verskillende wysigings word na die SKK verwys vir oorweging (Sien Bylae 3).

Aanbeveling 2.6 (bl 26) - Goedgekeur nadat ingevoeg is in eerste reël voor "goed": "ná heroorweging en redigering," soos volg:

Die Sinode keur die inligtingstuk "Ontmoet die APK"

na heroorweging en redigering goed, gee opdrag aan die SKK om dit te laat druk, ook in Engels en versoek kerkrade om dit so wyd moontlik te versprei.

1.3.8.4 Kerkjaarboek - Kennis geneem.

Aanbeveling 2.7 (bl 26) - goedgekeur:

Die Sinode bring die Kerkjaarboek onder aandag van gemeentede en moedig lidmate aan om minstens een per besoekpunt te bestel. Benewens waardevolle inligting oor die APK, bevat die jaarboek ook dagstukkies waarvan lidmate met groot seën gebruik kan maak.

VERKIESING VAN SKRIBA

Ds MC Adendorff word na die eerste stemming verkies tot skriba van die Sinode. Die voorsitter verwelkom hom en wens hom geluk.

1.3.8.5 Kennis geneem.

1.3.8.6 Kennis geneem.

Aanbeveling 2.8 (bl 26) - goedgekeur.

Die Sinode moedig kerkrade aan om by die

afronding van belydenisklasse en by die onderrig van volwasse katekisasie gebruik te maak van die leerboek daarvoor, naamlik "'n Volwasse Man," deur ds R Maré.

24. NOMINASIES VIR AKTUARIUS

Die volgende nominasies vir aktuaris word ontvang en dien as groslis: Dr FAH van Staden, di A Boshoff, JA du Plessis, R Maré, J Gouws, LD Pienaar, J Adams, C van Rensburg, AP Viljoen, AJ van Niekerk, dr WA Burger. Op hulle versoek word di Boshoff, Du Plessis en J Gouws se name van die groslis verwyder.

Dr FAH van Staden word verkies as Aktuaris.
Die Voorsitter wens die broer geluk en verwelkom hom.

25. VERSLAG VAN SKK (VERVOLG).

Na aanleiding van die vorige besluit dien die volgende voorstelle in verband met die Leerboek "'n Volwasse Man" voor die vergadering en word goedgekeur:

1. Die Sinode van die APK aanvaar hiermee verantwoordelikheid dat die Leerboek "'n Volwasse Man" vir volwasse katekisasie binne kerkverband gebruik word.
2. Die Sinode besluit dat enige wysigings of hersiening deur die Jeugkommissie gedoen word.

(SW van Wyk; PEE de Kock)

1.3.8.7 - Kennis geneem.

Aanbeveling 2.9 (bl 26) - goedgekeur:

Die Sinode doen 'n beroep op kerkrade om 'n voorraad van al die publikasies van die APK aan te hou en dit gereeld uit te stal en so goed as moontlik te versprei.

1.3.8.8 - 1.3.8.11 Kennis geneem.

1.3.8.12 Teologiese blad - Kennis geneem.
Bylae G (bl 91) word in behandeling geneem.

Die volgende aanbevelings word goedgekeur:

Die Sinode besluit in beginsel

- 1.1 dat 'n teologiese tydskrif vir die Afrikaanse Protestantse Kerke geskep word;
- 1.2 dat die Tydelike Sinodale Kommissie vir Kommissies opdrag kry om 'n redaksie van sewe

lede saam te stel waarvan die voltydse teologiese dosente lede moet wees en ook die kernredaksie sal vorm;

- 1.3 op 'n naam vir die blad, (bv. Asparmos = Groete, Kol 4:18);
- 1.4 dat die blad ongeveer sestig bladsye beslaan en hoogstens twee keer per jaar verskyn;
- 1.5 dat die blad deur die Sinode gesubsidieer word betreffende die drukkoste en reiskoste vir redaksielede, met opdrag aan die Tydelike Sinodale Kommissie vir Finansies om daarvoor te begroot;
- 1.6 dat die verspreiding van die blad deur die Sinodale Kommissie vir Publikasies behartig word; en
- 1.7 dat die Sinodale Kommissie vir Publikasies verantwoordelik is vir werwing van intekenare en uitruiling van teologiese tydskrifte met ander kerke of instansies.

1.3.9.1 Kennis geneem.

1.3.9.2 Kennis geneem.

Bylae E (bl 83) word in behandeling geneem.

Kennis word van die verslag geneem.

Aanbeveling 2.10 (bl 26) - goedgekeur:

Die Sinode keur die skakeling van die APK met SERKOS goed, benoem 'n waarnemer en moedig ook lidmate aan om in te teken op "Serkos-Kompas," die organisasie se nuusbrief. (1.3.9.2)

1.3.9.3 Kennis geneem.

1.3.9.4 Kennis geneem.

1.3.9.5 Kennis geneem.

Aanbeveling 2.11 (bl 27) - goedgekeur:

Die Sinode betuig sy dank teenoor die voorsitter van die SKK vir die waardige wyse waarop hy die APK se saak in die openbaar gestel het.

Die volgende voorstel word verwys na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake:

Die Sinode verwys punte 1.3.9.3 en 1.3.9.4

van die Verslag van die SKK na die Kommissie vir Kerkregtelike Sake om die Sinode te adviseer of die MEI en die Voortrekkerbeweging, volgens art. 23.1 van die KO, tuishoort in die agenda van 'n kerklike vergadering.

(WJ van der Merwe; FH Kühne)

1.3.9.6 Kennis geneem.

1.3.9.7 Kennis geneem.

Aanbeveling 2.18 (bl 28) - goedgekeur:

Die Sinode wys 'n kommissie aan wat in die toekoms dae van verootmoediging en gebed sal bepaal.

1.3.9.8 Kennis geneem.

1.3.9.9 APK-kenteken - kennis geneem.

Aanbeveling 2.17 (bl 27) - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die APK kenteken as kerkseël bekend sal staan.

Inligting:

Ds JN Joubert vestig die aandag daarop dat geen byskrifte binne die sirkel van die embleem toegelaat mag word nie, aangesien dit die embleem wat deur die Departement van Heraldiek goedgekeur is, wysig.

1.3.9.10 Kennis geneem.

1.3.9.11 Kennis geneem.

Aanbeveling 2.12 (bl 27)

Die aanbeveling word na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake verwys.

1.3.9.12 - 1.3.9.16 - Kennis geneem.

1.3.9.17 - Vaalterreinbeplanningskommissie - Kennis geneem.

Bylae F (bl 87) - word in behandeling geneem.

Ds IA Brink lê die verslag voor.

1 - 2.6 Kennis geneem.

2.7 word goedgekeur:

Mnr BJ van de Vyver van die firma BJ van de Vyver, Van Wyk en Kriek tree namens die kommissie as prokureur op.

2.8 - 5 Kennis geneem.

6. Aanbevelings:

Staan oor tot na die besigtiging van die terrein.

1.3.9.18 - 1.3.12 Kennis geneem.

Bylae B: Pensioenfonds (bl 71) word aan die orde gestel.

Br C du Preez lig die verslag toe en hy word deur die Voorsitter bedank.

26.1 VERKIESING VAN HULPSKRIBA

Die volgende broeders word genomineer:

Di AS van Staden, R Marè, LD Pienaar, A Boshoff, AJ Taute, AP Viljoen, MJ Hartzenberg, DR Schwartz, PL Storm, CJJ van Rensburg, NJ Rautenbach en oudl JF du Plessis.

Oudl JF du Plessis se naam word op sy versoek van die groslys verwyder.

26.2 AFKONDIGINGS

Die ondervoorsitter doen die volgende afkondigings

1. Br JJ Steenkamp: Donasies vir 'n ruiker aan br JJ Steenkamp van Graniet moet by ds RW Louw ingehandig word.
2. Telegramme van seënwense is ontvang van: Rustenburg, Ficksburg, Hendrina-Arnot, Vrede.
3. Laat ingekome stuk: Op aanbeveling van die Kommissie vir Kerkregtelike Sake word die laat ingekome stuk van Naboomspruit na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake verwys.

Die Sinode verdaag vir tee 10:30. Ruikers word deur die susters van die APK Graniet vir die ampsdraers by die tafel aangesteek. Die Sinode hervat sy sitting 11:00.

27.1 BESOEK VAN VERTEENWOORDIGERS VAN BYBELGENOOTSAP

Die voorsitter verwelkom di S Boshoff, J Horn en C Delpont van die Bybelgenootskap. Ds Sep Boshoff, adjunksekretaris, is vanaf 1 Januarie 1990 hoofsekretaris. Ds C Delpont is streeksekretaris in Kemptonpark en ds J Horn streeksekretaris in die OVS en Noordkaap.

Die voorsitter gee geleentheid aan ds Boshoff om die sinode toe te spreek. Hy dra die groete van die Bybelgenootskap oor en wens die verkose ampsdraers geluk. Hy skets die werksaamhede en behoeftes van die Bybelgenootskap. Enkele vrae van afgevaardigdes word deur ds Boshoff beantwoord. Dr FAH van Staden bedank die besoekers vir hulle besoek asook vir hulle werk vir die Bybelgenootskap. Hy bid hulle namens die Sinode seën toe.

1.3.13 Verslag van die Bybelgenootskap - Bylae D (bl 77) -Kennis geneem.

Die volgende ordemosie word aanvaar:

Die Sinode spreek hom nie tans uit oor die Bybelgenootskap nie, alvorens die verslag van die Bybelkommissie gedien het nie.

(JA du Plessis; SJ Gouws)

Aanbevelings 2.13 en 2.14 (bl 27) - staan oor.

Aanbeveling 3.47.2 (bl 54) - goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om met die Bybelgenootskap te onderhandel sodat voldoende eksemplare van die 1933/53 vertaling van die Bybel voortdurend beskikbaar is.

Aanbeveling 3.48.2 (bl 54) - goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om met die Bybelgenootskap te onderhandel ten einde die doeltreffendste inspraak vir die APK by die Bybelgenootskap te verkry.

27.2 VERKIESING VAN HULPSKRIBA

Ds R Marè word verkies.

Die Voorsitter wens hom geluk en heet hom welkom by die tafel.

28. LEDE OP PERMANENTE KOMMISSIES EN SINODESTUKKE

Dr Van Heerden dra die volgende sake voor:

28.1 Die Tydelike Kommissie vir Permanente Kommissies
vra dat:

1. alle Tydelike Kommissies so gou as moontlik twee lede nomineer om op die Permanente Kommissies te dien;
2. afgevaardigdes met sakekennis, regs-kennis, administrasiekennis vir die kommissie 'n kort lewensbeskrywing gee van hulle beroep, kwalifikasies en ervaring;
3. alle besonderhede by die skriba, oudl L Potgieter, ingehandig word.

28.2 Afgevaardigdes wat die vergadering verlaat, moet Sinodestukke vir hulle opvolgers by die Verlofkommissie laat.

29. BYLAE C VERVOLG

Br C du Preez gaan voort met toeligting van Bylae C (Bl 76).

Die Sinode keur die volgende voorstel goed:

Die Sinode besluit om die dame wat die kommissie waarop sy geregtig was, aan die APK-Trustfonds geskenk het, hartlik te bedank vir haar bydrae.

(NJ Rautenbach; B Mills)

Aanbeveling 2.20 (bl 28) - goedgekeur:

Die Sinode keur die handeling van die SKK insake die pensioenfonds goed. Die Sinode verwys Bylae B en C na die Tydelike Kommissie vir Finansies en vra 'n aanbeveling ten opsigte van voorsiening vir pensioengroei.

Aanbeveling 2.21 (bl 28) - gewysig goedgekeur:

Die Sinode versoek vriendelik dat alle gemeentes hulle bydraes tot die Trustfonds op datum sal bring, volgens die skaal deur die SKK aanbeveel.

Aanbeveling 2.15 (bl 27) - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat beskrywingspunte en verslae wat voortaan nie volgens die riglyne van die Sinode en op die vasgestelde datums ingedien word nie, nie ontvanklik sal wees nie.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode versoek die SKK om riglyne aan alle Permanente Kommissies te gee ten opsigte van die opstel van verslae in die toekoms vir 'n sinodale

vergadering sodat aanbevelings oor sake direk na die betrokke saak in die verslag verskyn om behandel te word en hantering van verslae te vergemaklik.

(IA Brink; PL Geldenhuys)

Aanbeveling 2.16 (bl 27) - goedgekeur:

Die Sinode verwys Bylae J (brief van APK Mooinooi) na die Tydelike Kommissie vir Finansies.

Aangesien bylae J nie beskikbaar is nie, word dié wysiging aangebring:

Bylae J word vervang met 'n skrywe opgestel deur die afgevaardigdes van die kerkraad van Mooinooi.

Aanbeveling 2.22 (bl 28) - goedgekeur:

Die Sinode keur dit goed dat teologiese studente wat daarvoor in aanmerking kom, mag inskakel by die Kaapse Mediese Plan.

Die Kuratorium dra dié kerk se bydrae tot die premie, en die student se bydrae word as lening op billike voorwaardes aan hom toegeken.

Aanbeveling 2.23 (bl 28) - goedgekeur met byvoeging:

Die Sinode besluit dat wanneer 'n voltydse dienende predikant te sterwe kom, sy weduwee vir 'n tydperk van ses maande steeds haar man se volle basiese traktement en huistoelae (of gebruik van pastorie) van die betrokke kerkraad/kombinasie van kerkrade sal ontvang. Indien dit vir 'n kerkraad onmoontlik blyk te wees om aan die besluit uitvoering te gee, kan die SKK vir hulp genader word.

Die SKK word ook versoek om 'n polis vir die saak te ondersoek.

Die volgende amendement word nie aanvaar nie:

Vervang "Tydperk van ses maande" met "tot (weduwee) haar pensioen ontvang."

(HP Fourie; PG Stans)

30. PERSVERKLARING

Die verklaring, opgestel deur die Mediakommissie, word voorgelê deur ds DR Schwartz.

Goedgekeur met enkele wysigings.

31.1 DEEL 3 - BESKRYWINGSPUNTE (bl 28) (Verslag SKK vervolg)

3.1 Aanbevelings by kerkrade ten opsigte van finansiële aangeleenthede (Ring van Naboomspruit).

3.1.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.1.2 (bl 30) - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat aanbevelings aan kerkrade ten opsigte van traktement van leraars nie gekoppel sal wees aan die praktyk van enige spesifieke ander kerk nie, maar tog rekening sal hou met die algemene peil van traktemente in ander Afrikaanse Kerke. Sodanige aanbevelings, asook ander aanbevelings met finansiële implikasies, moet behoorlik gemotiveer word en jaarliks sover moontlik voor einde Oktober aan kerkrade besorg word.

3.2 Huistoelae vir leraars (Kerkraad van Louis Trichardt) - Kennis geneem.

3.2.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.2.2 (bl 30) - goedgekeur:

Die Sinode beveel dit baie sterk by kerkrade aan om 'n toepaslike huistoelae aan die leraar te betaal in die plek van die voorsiening van 'n pastorie as die betrokke leraar dit sou verkies.

3.3 Preke deur nie-APK leraars - Kennis geneem.

3.3.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.3.2 (bl 31) - goedgekeur:

Die Sinode volstaan met die gewysigde Kerkorde, bepalinge en Sinodebesluite in die verband.

3.4 Verhouding tussen AP Kerk en beswaardes in NG Kerk - Kennis geneem.

3.4.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.4.2 (bl 31) - goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om met die bestuur van die Afrikaanse Gereformeerde Bond in gesprek te tree oor die verhouding van lidmate van die APK en lede van die AGB.

Die APK Lichtenburg word gevra om die SKK met inligting te voorsien vir die gesprekvoering.

3.5 Behoud van openbare vakansiedae - Kennis geneem.

3.5.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.5.2.1 (bl 32) - goedgekeur met wysiging dat "of Helledag" geskrap word:

Die Sinode stel dit as sy besliste oortuiging dat die volgende openbare vakansiedae waarby die Christen-Afrikaner intens belang het, as openbare vakansiedae behoue moet bly en sinvol gevier moet word ooreenkomstig die eie karakter van elk: Stigtingsdag (6 April), Goeie Vrydag, Hemelvaartdag, Krugerdag, Geloftedag, Republiekdag, Kersfees.

Aanbeveling 3.5.2.2 (bl 32) - goedgekeur:

Die Sinode gee opdrag aan die dienende SKK om hierdie oortuiging aan die owerheid oor te dra.

3.6 en 3.7 Gemeentestigting (Ring van Middelburg) - Kennis geneem.

3.6.1 en 3.7.1 - Kennis geneem.

Aanbeveling 3.6.2 (bl 33) - goedgekeur:

Die Sinode versoek ringe en kerkrade om by die beplanning van stigting of afstigting van gemeentes, rekening te hou met die groeipotensiaal van die beplande gemeente, asook met ander faktore soos afstande en die bedieningsmoontlikhede. Die Sinode spreek dit as sy oortuiging uit dat waar moontlik kerke tog plaaslik gevestig sal raak, al is die gemeente aanvanklik klein.

3.8 Gemeentestigting (JP du T van Niekerk; JHE Adams) - Kennis geneem.

3.8.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.8.2 (bl 34) - goedgekeur:

Die Sinode beskou die saak as afgehandel aangesien APK Hartbeesfontein reeds gestig is, en wys daarop dat so 'n aangeleentheid by die betrokke ring en kerkraad tuis hoort. (Kerkorde art 37 en Bep 37.1).

3.9 Gemeentegrense (Ring van Heilbron) - Kennis geneem.

3.9.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.9.2 (bl 34) - goedgekeur:

Die Sinode spreek dit as sy oortuiging uit dat ter wille van ordelike bediening daar eventueel

duidelike gemeentegrense behoort te wees, en verwys die vasstelling van voorlopige grense na die ringe en gemeentes. Die Sinode is bewus daarvan dat in hierdie vroeë groeistadium van die APK dit nie oral prakties moontlik sal wees om streng grenslyne te handhaaf nie, en versoek ringe en kerkrade om die aangeleentheid baie taktvol en soepel te hanteer. Lidmate moet eerder deur liefdevolle bearbeiding as deur dwangmaatreëls gelei word om in te skakel by die gemeente waarbinne hulle woon.

3.10 - 3.13 Ringsindeling - Kennis geneem.

Aanbeveling 3.13.2 (bl 36) - goedgekeur:

Die Sinode verwys die beskrywingspunte na die Tydelike Kommissie vir Ringsindeling en -groepering om in oorleg met die afgevaardigdes uit die betrokke kerkrade en ringe aanbevelings vir die Sinode te formuleer.

3.14 Uitsprake namens die APK - Kennis geneem.

3.14.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.14.2 (bl 37) - soos volg goedgekeur:

3.14.2.1 Die Sinode aanvaar dat die persone waarna in die motivering verwys word, nie namens die APK opgetree het nie, maar in hulle persoonlike hoedanigheid as mede-opstellers van Geloof en Protes en dat Geloof en Protes die onderwerp van die betrokke "Oop Gesprek" was.

3.14.2.2 Verander "Kerke" na "Kerk."

Met volle begrip daarvoor dat geen persoon of kommissie standpunte in die openbaar mag stel namens die APK wat nie vanuit sy sinodebesluite verantwoord kan word nie, oordeel die Sinode dat die getuienis van die APK soos in bestaande sinodebesluite weerspieël, nie in die samelewing verswyg mag word nie, en dat elke moontlike geleentheid om sy besondere getuienis te lewer, benut moet word. Daarom dra die Sinode hierdie verantwoordelikheid aan die SKK op. Die SKK mag ook wanneer die geleentheid dit vereis, bekwame kundiges uit die lidmate van die Afrikaanse Protestantse Kerk hiervoor gebruik.

3.14.2.3 Goedgekeur:

Die Sinode beskou dit as sy verantwoordelikheid om noulettend te waak oor standpunte van die APK wat in sinodebesluite beslag kry, sodat dit nie die APK in verleentheid dompel wanneer dit rugbaar gemaak word nie.

3.14.2.4 word verwys na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake saam met wysigings:

(a) Verander "gevaar" na "vraag".

(b) Voeg by ná eerste sin:

"Indien 'n saak baie spoedeisend is, word van die betrokke kerkrade/ringe/SKK verwag om onverwyld self op te tree."

(JJ Venter; WAJ van Rensburg)

3.15 Bevoegdheid van die SKK. (Ring van Migdol) - Kennis geneem.

3.15.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.15.2 (b1 38) - goedgekeur:

Die Sinode volstaan met die besluite geneem oor die opdragte van elke kommissie aan die hand van die aanbevelings deur die Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme. Die beskrywingspunt toon nie aan waar en wanneer die SKK homself regte toegeëien het wat hom nie toekom nie.

31.2 TELEGRAM

Die Sinode neem kennis van 'n telegram van seënwense ontvang van APK Vrede.

Vergadering verdaag om 13h00 vir middagete.

Vergadering begin middagsessie om 14h00.

32. AFKONDIGINGS

1. Ds AJ van Niekerk verskyn ter vergadering en word verwelkom.

2. Kommissie vir Besluiteeregister

Ds P Stans word aangewys as sameroeper vir die Kommissie vir Besluiteeregister.

3. Beswaar teen werksaamhede van Sinode op eerskomende Sondag (5 November 1989)

Na aanleiding van 'n beswaar van ds CJ Prins teen die werksaamhede van die Sinode op Sondag 5 November 1989, word lede van die Sinode gevra om die program van werksaamhede te bestudeer, sodat dit later bespreek kan word.

33. BESKRYWINGSPUNTE - (VERSLAG SKK VERVOLG)

3.16 Advertensies (bl 33) - Die Boodskapper en

3.17 Boodskapper as weekblad - Kennis geneem.

Aanbeveling 3.17.2 (bl 39) - goedgekeur:

Die Sinode verwys die beskrywingspunte na die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake om aanbevelings vir die Sinode te formuleer.

3.18 Aanmoediging om Geestelike literatuur te skryf - Kennis geneem.

3.18.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.18.2 (bl 40) - goedgekeur:

Die Sinode moedig leraars en lidmate wat oor die nodige gawes beskik aan om manuskripte aan die Publikasiekomitee voor te lê, en gee dit ter oorweging aan die Publikasiekomitee om die beste werk jaarliks met 'n prys te bekroon tydens die opening van die Teologiese Skool.

3.19 Registerboeke - Kennis geneem.

3.19.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.19.2 (bl 40) - goedgekeur:

Die Sinode verwys die beskrywingspunt na die Tydelike Argiefkommissie.

3.20 Die Boodskapper en die Israelvisie - Kennis geneem.

3.20.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.20.2 (bl 41) - goedgekeur:

Die Sinode oordeel dat Die Boodskapper steeds artikels

behoort te dra wat aktueel is volgens die oordeel van die redaksie, en waarin lidmate ingelig word oor waarheid en onwaarheid.

3.21 Referaat oor New Age Beweging - Kennis geneem.

3.21.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.21.2 (bl 41) - goedgekeur:

Die Sinode keur die program vir die Sinode soos gereël deur die SKK goed.

3.22 Tweejaarlikse Sinodesitting - Kennis geneem.

3.22.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.22.2 (bl 42) - goedgekeur:

Die Sinode verwys die beskrywingspunt na die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake om in oorleg met afgevaardigdes wat sterk oortuigings in die verband het, 'n aanbeveling vir die Sinode te formuleer.

Die volgende voorstel word ook na die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake verwys:

Die Sinode besluit om nie in 1990 'n sinodale vergadering te hou nie in die lig van die laatjaar sitting in 1989. En om van 1991 tweejaarliks te vergader.

(IA Brink; PL Geldenhuys)

3.23 Bandopname van Sinodeverrigtinge - Kennis geneem.

3.23.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.23.2 (bl 43) - goedgekeur:

Die Sinode oordeel dat 'n bandopname van die sinodeverrigtinge nie aan die doel sal beantwoord wat die insenders van die beskrywingspunt in gedagte het nie. Van belang vir kerkrade is nie die algemene bespreking van sake nie - besprekings wat dikwels maar die siening van enkelinge weergee, hoe vurig ook al. Van belang is die besluite wat met meerderheid van stem deur die Sinode geneem word, en dit word ná kontrole deur die notulekommissie en goedkeuring deur die hele Sinode (of die kommissie deur hom daartoe aangewys) as korrek weergegee in die notule aanvaar.

3.24 Sinodesittings oor naweke - Kennis geneem.

3.24.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.24.2 (bl 44) - goedgekeur:

Die Sinode versoek die SKK om die sittingstye van sinodes so te reël dat dit sover moontlik die minste ontwrigting van die erediensprogramme van gemeentes meebring.

- 3.25 - 3.27 Sinode- en Ringsittings - Plek, Tyd en Datum
- Kennis geneem.

Aanbeveling 3.27.2 (bl 45) - goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om die tyd en plek van Sinodesittings met inagneming van die konsentrasie en gerief van die meerderheid van die gemeentes so gou moontlik na afloop van die jongste Sinode te bepaal en gemeentes daarvan in kennis te stel.

Die volgende voorstel word ook goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om ondersoek in te stel na die moontlikheid om die sinodesitting gedurende die Oktober-vakansie by 'n goedgesinde universiteit of onderwyskollege te hou.

(LD Pienaar; AS van Jaarsveld)

Die volgende amendement word na die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake verwys:

Die Sinode besluit dat die bepaling van sinodesittings deel van die lasgewing van die SKK sal wees. Die SKK moet by elke sitting van die Sinode reeds die volgende Sinode se datums en plek vir kennisname beskikbaar stel.

(PG Stans; HP Fourie)

- 3.28 - 3.39 Gemeentelike Verslagvorms en Ringsvisitatie
- Kennis geneem.

Aanbeveling 3.39.2 (bl 50) - goedgekeur:

Die Sinode verwys die beskrywingspunte na die Tydelike Kommissie vir Getuienis en Dissipelskap om in oorleg met afgevaardigdes wat hieroor 'n bydrae wil lewer, aanbevelings vir die Sinode te formuleer.

- 3.40 Naam van Kerkkantoor - Kennis geneem.

3.40.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.40.2 (bl 51) - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die kerkkantoor waar die administrasie van die APK gehuisves is, bekend sal

staan as die Sentrale Kerkkantoor.

Die volgende amendement word nie goedgekeur nie:

Die sinode besluit dat in Sinodale verband slegs gepraat word van die kerkkantoor.

(AS van Jaarsveld; HCG Bester)

3.41 Tekste op Briefhoofde - Kennis geneem.

3.41.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.41.2 (bl 51) - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat aanhalings uit die Skrif in al die amptelike stukke van die AP Kerk in ooreenstemming sal wees met die besluit van die Sinode oor die Bybelvertaling vir amptelike gebruik.

3.42 Keuring van leraars - Kennis geneem.

3.42.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.42.2 (bl 51) - goedgekeur:

Die Sinode versoek die Kuratorium en die SKK om groot versigtigheid by die keuring van leraars vir die APK aan die dag te lê, en om veral aandag te gee aan die aansoeker se vereenselwiging met ons kerkleer en ander kerklike beklemtoninge, asook aan die kandidaat se menseverhoudinge.

3.43 - 3.44 Kerklike Administrasie - Kennis geneem.

Aanbeveling 3.44.2 (bl 52) - goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om indringend aandag te gee aan kerklike administrasie, veral wat betref stiptelike korrespondensie en netjiese tik- en afrolwerk.

3.45 Gehalte van drukwerk - Kennis geneem.

3.45.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.45.2 (bl 53) - goedgekeur:

Die Sinode neem kennis daarvan dat die SKK reeds in die afgelope jaar met die drukker onderhandel het oor swak drukwerk. Die Sinode aanvaar die verduideliking van die drukker dat dit te wyte was aan werksdrukte as gevolg waarvan 'n ander onderneming betrek is wat nie gehaltebeheer volgens verwagting toegepas het nie. Die Sinode betuig origins sy dank teenoor PR Drukkers

vir besondere ywerige en toegewyde samewerking.

'n Voorstel van dr CI van Heerden, geamendeer deur di OD Scheuer en PG Stans word soos volg goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK of RKA op om onverwyld ondersoek in te stel na die noodsaaklikheid en wenslikheid van 'n kerklike-drukpers.

3.46 Gehalte van drukwerk - Kennis geneem.

3.46.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.46.2 (bl 53) - goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die SKK op om noulettend aandag te gee aan die gehalte van die verpakking, druk- en bindwerk van alle publikasies van die Afrikaanse Protestantse Kerk.

3.47 Beskikbaarheid van Bybels en

3.48 Verteenwoordiging by die Bybelgenootskap - afgehandel. (Kyk Notule punt 27.1, bl 17).

3.49 Sinodebesluite en gemeentes - Kennis geneem.

3.49.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 3.49.2 (bl 55) - goedgekeur:

Die Sinode keur die voortsetting van die praktyk van die verlede goed, naamlik dat 'n besluite-register wat alle besluite van belang vir gemeentes bevat so gou doenlik na die sinodesitting aan alle gemeentes gestuur word.

Die Sinode vestig opnuut kerkrade se aandag op die belangrikheid daarvan dat minstens twee kerkraadslede die kerkraad op die Sinode verteenwoordig.

Die Sinode oordeel dat die verteenwoordiging van kerkrade op die Sinode volgens die Kerkorde reeds 'n mate van beveiliging bied teen oorheersing van gemeentes deur die Sinode, en stel dit opnuut as sy oortuiging dat die Sinode nie besluite behoort te neem oor sake wat doeltreffend en selfs beter op plaaslike vlak deur kerkrade hanteer kan word nie.

3.50 Aansoekvorm om lidmaatskap - Kennis geneem.

3.50.1 Kennis geneem, ook van die mededeling deur ds PL Storm dat die beskrywingspunt nie deur hom nie, maar deur APK Mooinooi ingestuur is.

Aanbeveling 3.50.2 (bl 57) - goedgekeur:

1. Die Sinode verwys die beskrywingspunt na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake om allereers uitsluitel te kry oor die volgende vrae
 - 1.1 Moet 'n lidmaat van die APK wat verhuis na 'n ander gemeente;
 - (a) amptelik bedank uit die gemeente waarvandaan hy vertrek (vergelyk bepaling 33.1);
 - (b) weer amptelik aansoek om lidmaatskap doen by die nuwe gemeente;
 - (c) of 'n voorgeskrewe vorm?
 - 1.2 Het die nuwe gemeente die reg om lidmaatskap te weier in geval van
 - (a) 'n lidmaat wat met attestaat oorkom (Bep 32.2)
 - (b) 'n lidmaat wat met verouderde attestaat of slegs 'n sertifikaat van lidmaatskap oorkom (bep 32.3 en 32.4)
 - 1.3 Het 'n tugwaardige lidmaat wat verhuis en slegs 'n sertifikaat van lidmaatskap ontvang, daarmee sy lidmaatskap verloor sonder enige verdere tughandeling?
2. Die Sinode dra dit aan die SKK op om in die lig van die antwoorde van die Kommissie vir Kerkregtelike Sake die moontlike akkommodeerbare gedeeltes in die beskrywingspunt te oorweeg en dienoreenkomstig 'n aansoekvorm om lidmaatskap op te stel.

3.51 Ander rasse by kerkdienste - Kennis geneem.**3.51.1 Kennis geneem.**Aanbeveling 3.51.2.1 tot by 3.51.2.3 (bl 58) - goedgekeur:

1. Die Sinode beklemtoon dit opnuut dat die Afrikaanse Protestantse Kerk 'n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners is en dat lidmaatskap daarvolgens deur die Kerkorde vasgestel is.
2. Die Sinode spreek hom onomwonde uit teen enige gesamentlike byeenkomste met ander volke as 'n poging om daarmee die eenheid in Christus sigbaar te demonstreer.

3. Die Sinode distansieer hom ten sterkste van enige poging om die kerk dienstig te maak aan 'n politieke beleid van integrasie deur deelname aan gemengde godsdienstige byeenkomste.

Die volgende amendement word goedgekeur.

Die Sinode besluit dat punt 3.51.2.4 van hierdie voorstel heeltemal weggelaat word.

(PPA Hayward; JF du Plessis)

34. VERSLAG VAN DIE DAGBESTUUR VAN DIE SKK VANAF 25 AUGUSTUS 1989 TOT 24 OKTOBER 1989 (BYLAE 4)

34.1 Kennisname - kennis geneem.

34.2 Sake behandel - kennis geneem.

34.3 Vir goedkeuring

34.3.1 Die Sinode verwys die ondersoek na die moontlike aankoop van die eiendom wat te Venterspos te koop is, na die SKK/RKA - goedgekeur.

34.3.2 Die Sinode verwys die brief van die APK Namakwaland in verband met ringsindeling na die Tydelike Kommissie vir Ringsindeling - goedgekeur.

34.3.3 Die Sinode maan kerkrade om nie van fondsinsamelingsmetodes gebruik te maak wat die beeld van die APK in gedrang bring nie, en veral nie van metodes wat met Christelike beginsels in stryd is soos bv. 'n vorm van lotery nie - goedgekeur.

34.3.4 Die Sinode besluit dat die verslag van die Tydelike Kommissie vir die samestelling van Permanente Kommissies voor sluitingstyd Saterdag 4 November 1989 voor die Sinode moet dien - goedgekeur.

Oudl JJ Brits van Vrede versoek dat die SKK 'n deel 'n deel van die traktement van predikante wat op die SKK Dagbestuur dien, moet betaal.

Besluit: Die saak is nie ontvanklik nie.

Hiermee is die verslag van die SKK afgehandel.

35. VERSLAG VAN KURATORIUM (BL 97)

35.1 VIR KENNISNAME

Die Sinode neem kennis van bls 97 - 106.

Die volgende punte geniet aandag:

7.1.2 (Bl 99) Leerplan

Die Kuratorium word gevra om aan die volgende Sinode 'n volledige uiteensetting te gee van die modules vir elke studiejaar.

7.2.6 (Bl 101) Keuring

Die volgende voorstel word goedgekeur:

1. Die Sinode keur die optrede van die Kuratorium goed, maar die vergadering besluit dat twee predikante die keuring moet behartig.
2. Die Sinode dra dit aan die Kuratorium op om jaarliks (van 'n student se eerste tot sy finale jaar) 'n verslag aan te vra van die plaaslike gemeente (kerkraad) waarin teologiese studente woonagtig is rakende hulle leer en lewe en kerklike meelewing.

(AP Viljoen; JPT Simpson)

7.4 (Bl 102) Verlening van Status

Die Sinode is tevrede dat die Kuratorium nie predikantstatus toeken nie maar wel proponentstatus.

7.4.3 Voeg na 23 Augustus in "1989."

35.2 B VIR GOEDKEURING

Die aanbevelings word by die betrokke punt soos volg behandel:

35.2.1 Aanbeveling 1 (bl 107)

35.2.1.1 Vir die bespreking van hierdie aanbeveling neem die ondervoorsitter die stoel in.

- 35.2.1.2 Dr WJG Lubbe vra watter keuringsprosedures ten opsigte van die voltydse dosente gevolg is. Ds A Boshoff en dr FAH van Staden verduidelik: die mees geskikte predikante is beroep om die Bibliologiese vakke te doseer. Verder is van dr FAH van Staden se gratis diens gebruikgemaak (wat ongeveer R80 000,00 besparing meegebring het) om die Ekklesiologiese groep vakké te hanteer.

Dr Lubbe versoek dat die saak onder punt 7.1.1.1 en 7.1.1.3 gemeld, nl dat dr Van Staden 'n voltydse dosent is, na die KKS en die Kuratorium verwys word, gesien die feit dat vroeër in hierdie Sinode geredeneer was dat hy nie 'n voltydse dosent is nie. Die versoek word bewillig. Verslag moet op die volgende Sinode dien.

35.2.1.3 Aanbeveling 1.1.1 - goedgekeur:

Die Sinode spreek dank en waardering uit teenoor dr FAH van Staden vir talente, kragte en tyd wat gratis in diens van die Kuratorium en die Teologiese Skool gestel is en aan mev HM van Staden vir haar medewerking en ondersteuning.

Aanbeveling 1.1.2 - goedgekeur:

Die Sinode spreek dank en waardering uit teenoor prof PFD Weiss wat bereid was om deeltydse diens te lewer, betuig innige spyt oor sy gesondheidsterugslag en bid hom volkome gesondheid toe.

'n Telegram sal aan prof Weiss gestuur word.

Aanbeveling 1.1.3 - goedgekeur, nadat navrae gestel is oor die wyse van kontrole oor die werk van dosente en die Bybelvertalings wat aan die Teologiese Skool gebruik word:

Die Sinode spreek dank en waardering uit teenoor doktorandi HS Theron en HCG Robbertze wat die beroepe as voltydse dosente aanvaar het en vir die voortreflike diens aan die Teologiese Skool gelewer gedurende 1989.

Aanbeveling 1.1.4 - goedgekeur:

Die Sinode spreek dank en waardering uit teenoor dr MFM Pretorius en ds AE van den Berg vir diens gelewer as deeltydse dosente gedurende 1989 te midde van hulle

gemeentelike verpligtinge.

**35.2.2 Aanbeveling 2 (bl 107) - Geestelike werkers
-goedgekeur:**

Die Sinode besluit dat volstaan word met die amp van die predikant en die huidige oefenaars.

Die volgende beskrywingspunt is betyds by die kerkkantoor ingegee, maar het nie die Kuratorium bereik nie:

Die Sinode besluit dat die oefenaar slegs preke mag lees. (Motivering: Oefenaars het nie die nodige kwalifikasies nie en die APK 'n hoë standaard van prediking eis).

(CG Vosloo; E Blignaut)

Dit word na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake verwys.

**35.2.3 Aanbeveling 3 (bl 109) - Opleiding van
ouderlinge in predikkunde -**

35.2.3.1 Goedgekeur:

Die Sinode besluit om dit aan die Sinodale Kommissie vir Getuienis en Dissipelskap op te dra om iets in verband met die leesdiens in hulle sinodale opdrag om 'n handleiding vir ouderlinge op te stel, in te werk.

Die volgende voorstelle word ook goedgekeur:

Die Sinode besluit dat ouderlinge wel opgelei word, of leiding verskaf word in die voorbereiding van leesdienste.

(JL van der Merwe; T Grové)

Die Sinode besluit dat die Kuratorium die opleiding van ouderlinge ondersoek en uitvoer.

(JH Engelbrecht; B Rossouw)

Na die teepouse word die behandeling van die verslag van die Kuratorium voortgesit.

35.2.3.2 Goedgekeur:

Die Sinode besluit om 'n dusdanige opleiding

van ouderlinge as lekepredikers en/of 'n opleiding van ouderlinge in die prediking nie goed te keur nie.

Die volgende aanbeveling word onder aandag gebring van leraars wat gekombineerde gemeentes bedien:

Dat die predikant wat 'n kombinasie van gemeentes bedien, die preek wat hy daardie dag preek, sal beskikbaar stel aan die gemeentes wat daardie dag leesdienste het. Sodoende kry almal dieselfde boodskap dieselfde dag sonder om te skarrel vir 'n preek.

(AL Grobbelaar)

35.2.4 Aanbeveling 4 (bl 109) - Oefenaarskap

4.1 Goedgekeur, nadat dit gewysig is om soos volg te lees:

Die Sinode besluit

- (a) om die opskorting van toelating tot oefenaarskap goed te keur;
- (b) om verdere toelating van oefenaars af te skaf;
- (c) met dien verstande dat die volgende persone aan wie oefenaarskap reeds verleen is, te wete PJ Retief, PS van Heerden, Z van Rensburg en MJG Botes die oefenaarskap behou, op voorwaarde dat hulle jaarliks, totdat hulle hul studies voltooi het en proponentstatus deur die Kuratorium oorweeg kan word, tot bevrediging van die Kuratorium studievordering bewys volgens die vereistes deur die Kuratorium gestel, asook bewys van 'n bevredigende bediening wat die kerkrade van dié gemeentes in wie se diens hulle staan, vertroulik moet voorlê aan die Kuratorium. Die oefenaarskap word in iedere geval jaarliks deur die Kuratorium in die lig van die voorgaande bewyse gemeld, hersien;
- (d) om die beëindiging van die oefenaarskap van CA Devenier op 23

Augustus 1989 goed te keur.

- 35.2.5 Aanbeveling 5 (bl 111) - Belastingkorting op skenkings vir die Willie Lubbe Teologiese Studiefonds - goedgekeur:

Die Sinode besluit om die vergunning deur middel van die sinodale besluiteregister onder die aandag van kerkrade en lidmate te bring, met 'n beroep op kerkrade en lidmate om donasies aan die Fonds te maak en lidmate te versoek om testamentêre bemakings aan die Fonds gunstig te oorweeg.

- 35.2.6 Aanbeveling 6 (bl 111) - Akte van Toelating -Goedgekeur:

Die Sinode keur die Akte van toelating as oefenaar goed soos verwoord in Bylae C van die verslag.

- 35.2.7 Aanbeveling 7 (bl 113) - Vierde Voltydse Teologiese Dosent

Hierdie aanbeveling, sowel as die begroting op bladsy 106, staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Finansiële Kommissie.

- 35.2.8 Aanbeveling 8 (bl 113)

8.1 gewysigd goedgekeur:

Die Sinode betuig dank en waardering teenoor kerkrade en gemeentes vir die milde bydrae van 5% van die gemeentelike inkomste tot die begroting van die Kuratorium vir die instandhouding van die Teologiese Skool.

8.2 Goedgekeur:

Die Sinode betuig dank en waardering teenoor kerkrade en gemeentes en teenoor lidmate wat mildelik bygedra het tot die Willie Lubbe Teologiese Studiefonds.

8.3 Goedgekeur:

Die Sinode betuig dank en waardering teenoor die familie Louw vir 'n maandelikse bydrae tot Die Haven Teologiese Studiefonds.

Die volgende voorstelle word ook goedgekeur:

1. Die Sinode betuig dank en waardering teenoor die gemeentes Lichtenburg, Sannieshof en Marble Hall/Groblersdal wat elk 'n teologiese student finansieel ondersteun.

(A Boshoff; HP de Villiers)

2. Die Sinode besluit dat kerkrade versoek word om jaarliks op die Sondag naaste aan 27 Junie die bankkollekte wat opgeneem word, vir die Willie Lubbe Studiefonds te bewillig.

(JE Swarts; A Boshoff)

36. ADDENDUMVERSLAG VAN DIE KURATORIUM

36.1 C1 tot C2 - Kennis geneem.

36.2 D - Vir goedkeuring.

36.2.1 Aanbeveling 9 (bl 115)

9.1 Goedgekeur:

Die Sinode besluit dat indien 'n lid van die Kuratorium 'n beroep as voltydse dosent aan die Teologiese Skool aanvaar, hy nie langer as lid van die Kuratorium mag dien nie.

- 9.2 Staar oor totdat die verslag van die Kommissie vir Kerkregtelike Sake behandel word.

Ds Pienaar lig die vergadering in dat die notule as

gevolg van kopieerprobleme vertraag is en hopenik
môre-oggend uitgedeel sal word.

37. KOMMISSIE VIR VERLOF

Die volgende word goedgekeur:

Oudl JHV de Jager	(Utrecht)	Vanaf 3.11.1989	Sake
Oudl WC Jones	(Koster)	4 Nov 11h00-15h30	Plaas
Ds JA du Plessis	(Naboomspruit)	4-5 Nov	Huwelik bevestiging
Oudl J Steenkamp	(Naboomspruit)	4-5 Nov	Huwelik
Oudl F Wagner	(Potgietersrus)	Vanaf 3 Nov	Plaas
Oudl F Bester	(Suidkus)	Vanaf 4 Nov	Sake
Oudl SH Jooste	(Coligny)	Vanaf 2 Nov	Gedrag
			herroeping
HP Fourie	(Upington)	Vanaf 5 Nov	Sake
J de Jager	(Memel)	2-4 Nov	Besluit
			de
JSJ Pieterse	(Pietersburg)	5 Nov	Dok
			v
			kl
			dokter
JK Willemse	(Memel)	2-4 Nov	Besluit
			de

Die aansoek van ds WJ vd Merwe vir Sondag 5 November
word nie toegestaan nie. (Kyk egter bl 431 punt 60.1).

Die vergadering verdaag vir ete.

Die aandsitting begin om 19:00.

39. ADDENDUM-VERSLAG VAN KURATORIUM (VERVOLG)

39.1 Aanbeveling 10 (bl 115) - goedgekeur:

Die Kuratorium het by die Kommissie vir Kerkregte
Sake advies gevra betreffende die kerkregtelike
posisie van die teologiese dosente.
aangeleentheid kon egter nie gefinaliseer word nie.

Die Sinode besluit om die aangeleentheid aan die
volgende Kuratorium en Kommissie vir Kerkregte
Sake op te dra om dit verder te ondersoek.

39.2 Aanbeveling 11 (bl 115) - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat vanaf die oomblik van bestaande
die betiteling van "professor" aan die drie volt
teologiese dosente van die Teologiese Skool toegeken
word en dat indien die Sinode die aanbeveling van die
vierde voltydse dosent (kyk bl 105 en aanbeveling
bl 113) goedkeur, die titel van "professor" aan die
vierde dosent toegeken word vanaf die oomblik van
bevestiging.

39.3 Aanbeveling 12 (Bl 117) - goedgekeur:

12.1 Die Sinode besluit dat die besluit van die Sinode 1987, naamlik dat Latyn I of IB 'n verpligte vak saam met Grieks II en Hebreeus II is vir die admissiestudie en met 'n lees kennis van Duits, soos volg gewysig word:

12.1.1 dat Grieks II en Hebreeus II verpligtend is vir die admissiestudie;

12.1.2 dat studente die keuse het om of Latyn I (of IB) of Duits I vir die admissiestudie te neem;

12.1.3 dat indien Latyn I of IB wel as vak geneem word in plaas van Duits I 'n lees kennis van Duits steeds vereis word.

Die volgende amendement word nie aanvaar nie:

"Die Sinode neem slegs kennis van aanbeveling 12, en handhaaf die vorige besluit oor Latyn en Duits as voorvereiste vir teologiese opleiding."

(Prof WJG Lubbe; Oudl JJ Brits)

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Dat oorweging geskenk word aan Afrikaans I as 'n verpligte admissiekursus:

(IA Brink; PL Geldenhuys)

12.2 Goedgekeur:

Die sinode besluit dat 'n lys opgestel word van die Latynse woorde/uitdrukkings wat wel nog in een of ander teologiese vak gebruik mag word, met die Afrikaanse vertaling daarnaas, vir beskikbaarstelling aan die studente wat nie Latyn as vak kies nie en dat dit aan die Raad van Dosente opgedra word om 'n dusdanige lys op te stel of te laat opstel.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die professore 'n intreerede sal lewer.

(Dr CI van Heerden; Ds MC Adendorff)

40. VERSLAG : KOMMISSIE VIR FINANSIES (Bl 119)

Die verslag word voorgelê deur ds AJ Taute.

40.1 Vir kennisname.

Pt 1.1 tot 1.4.1.6

- kennis geneem.

Die dag se verrigtinge word afgesluit met 'n gebed deur prof HS Theron.

DERDE SITTINGS DAG (3 November 1989)

41. BIDSTOND

Ds SD Nel van Dendron laat Ps 33:1, 2 en 11 sing. Hy lees Job 42:1-6, 12-17 en beklemtoon dit dat 'n mens oor die Here kan praat sonder om Hom werklik te ken. Hy spreek die bede uit dat ons met ware kennis van die Here sal optree. Na vyf gebede word ten slotte gesing uit Ges 202 en sluit ds Nel met gebed.

42. GEWETENSBESWAAR - DS CJ PRINS

Die beswaar oor 'n sinodesitting op Sondag word na die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme verwys vir 'n aanbeveling.

43. AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING VERSKYN

Aberdeen - oudl HJ Marx in die plek van oudl DB Matthee.

Viljoenskroon - ds P.W. Botha (prim).

Ventersdorp - oudl LA Bosman (sek).

Grahiet - oudl JJ Steenkamp (prim).
oudl GJ Sevenster (sek).

44. SIMPATIE EN GELUKWENSE

44.1 Simpatie word betuig met oudl DB Matthee (Aberdeen) met die afsterwe van sy eggenote.

44.2 Ds PW Botha - Viljoenskroon word gelukgewens met die geboorte van hulle seun.

44.3 Die voorsitter word geluk en seën toegewens met die

verjaardag van sy eggenote.

45. VERSLAG FINANSIËLE KOMMISSIE (VERVOLG) (bl 123)

45.2 Begroting van fondse hanteer deur SKK.

Pt 2.1 tot 2.3.3 - kennis geneem.

Pt 2.3.4 - kennis geneem met wysiging van die laaste jaartal na 1990.

Pt 2.3.5 - uitgawe begroot vir 1990.

Heelwat vrae deur die Sinode oor die begroting word deur br CJ de la Rey (rekenmeester) en ds LD Pienaar beantwoord. Die rekenmeester meld dat die geouditeerde state van 1988 beskikbaar is vir insae deur afgevaardigdes.

Die volgende punte word uitgelig:

7.11 Die aansoek om R5 000,00 het nie by die FK uitgekom nie. Dit word na die Tydelike Kommissie vir Finansies verwys.

7.13 Sending - ds Taute verduidelik waarom slegs R8 000,00 begroot is.

Totaal 1 - 7 Die uitgawe begroot vir 1989 van R605 000,00 word bygevoeg.

Reserwefonds - ds Taute verduidelik die doel van die Reserwefonds met verwysing na Notule 1988, bl 41, punt 8.1.1.

Besluit: Die finalisering van die begroting word na die Tydelike Kommissie vir Finansies verwys.

45.3 Begroting van Kuratorium (bl 130)

Punt 3.1 tot 3.3 - kennis geneem.

Punt 3.4 - begroting 1990.

'n Aantal vrae word gevra en verduidelikings gegee.
Die versoek van die Kuratorium dat vir 'n derde voltydse dosent begroot word, word deeglik bespreek.

Besluit - die begroting word eers afgehandel nadat die voorstel oor die RKA afgehandel is.

45.4 Aanbevelings (bl 133)

4.1 - Trustfonds - afgehandel. (Kyk bl 18 aanbeveling 2.21).

4.2 - Reiskoste - goedgekeur:

4.2.1 Die Sinode keur die aanbeveling van die FK goed dat reiskoste vanaf Februarie 1989 op 55c/km vasgestel word.

4.2.2 Die Sinode gee 'n staande opdrag aan die FK om reiskoste voortdurend te ondersoek en aan die SKK aanbevelings daaroor te maak, wanneer nodig.

4.3 Groepversekering - goedgekeur:

Die Sinode neem kennis dat sekere voordele vir korttermynversekering beding is en versoek kerkrade om te verseker dat hulle die stuk van br HJ Claasen hieroor ontvang het.

4.4 Traktementskaal - goedgekeur:

Die Sinode besluit om aan 'n kommissie opdrag te gee om die traktementskaal van leraars voortdurend te ondersoek en om sover moontlik nie later nie as Oktober van elke jaar aanbevelings aan kerkrade deur te stuur.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die Tydelike Kommissie vir Finansies op om aan die Sinode aanbevelings in verband met traktementskaal vir 1990 voor te lê.

(LD Pienaar; SD Nel)

4.5 Reistoelae - goedgekeur, met wysiging van 55c na 60c vanaf 1 September 1989.

- 4.5.1 Die Sinode beveel vir die huidige aan dat ook die reistoelae van leraars in gemeentes gebaseer word op 600/km.
- 4.5.2 Die Sinode raai kerkrade oor aan om die volledige tabelle in verband met vervoerkostes soos deur die KMO opgestel, as riglyne te neem vir vaststelling van reistoelae.
- 4.5.3 Kerkrade van plattelandse gemeentes ver van die groot sentra word vra om die brandstofprys in hulle gebiede in aanmerking te neem by die vaststelling van die leraars se reistoelae.
- 4.5.4 Staar oor tot na die lasgewing aan die Kommissie afgehandel is.
- 4.6 Begroting 1988 - goedgekeur:
 - 4.6.1. Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die hemelse Vader vir die goeie bydrae wat uit die gemeentes ontvang word, waardeur die Kerk se werk kan voortgaan.
 - 4.6.2 Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die personeel wat die boekhouding hanteer vir die manier waarop die werk uitgevoer is.
- 4.7 Nuwe Projekte - goedgekeur met invoeging van "inagneming van" tussen "sonder" en "aanbeveling", soos volg:

Die Sinode besluit dat geen nuwe projekte met finansiële implikasies deur die Sinode aanvaar word sonder inagneming van aanbevelings van die FK nie.
- 4.8 Begroting 1990 - verwys na Tydelike Kommissie.
- 4.9 Begroting Kuratorium 1988/89.
 - 4.9.1 Die Sinode betuig sy innige dank aan die hemelse Vader dat die inkomste vir die Kuratorium sodanig was dat die teologiese opleiding kan voortgaan en dat die gebou aangekoop kon word - Goedgekeur.

- 4.9.2 Die Sinode betuig sy innige dank aan die personeel wat die boekhouding behartig - Goedgekeur.

4.10 Begroting Kuratorium 1990 - staan oor.

4.11 Samestelling van kommissies

Die Sinode besluit:

1. dat kommissies ter wille van besparing uit 'n beperkte getal persone bestaan wat tog redelik verteenwoordigend uit die dele van die land sal wees, waar nodig; (Die Sinode gee as riglyn 'n maksimum van sewe lede deur);
2. dat kommissies voor die verdaging van die Sinode saamgestel moet word;
3. dat kommissies voor die verdaging van die sinode moet konstitueer en reeds 'n beplanning van die volgende jaar se werk moet doen;
4. dat alle vergaderings van kommissies goed beplan moet word sodat die beste gebruik van beskikbare tyd en geld gemaak word en dat kommissies daarop gewys moet word dat vergaderings in dieselfde week tog ook 'n besparing meebring.
5. dat kleiner kommissies tog soms van telefoonkonferensies gebruik kan maak om sodoende reiskoste te bespaar.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode spreek sy opregte dank uit teenoor mnr CJ de la Rey wat vir die leraars van die APK 'n gunstige belastingkorting met die Kommissaris van Inkomste beding het.

(AE van den Berg; JN Joubert)

45.5 Beskrywingspunte (bl 136)

45.5.1 Sentrale kas vir besoldiging van predikante

5.1.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.1.2 - Goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie.

Die vergadering verdaag vir tee om 10h30.

Die vergadering hervat sy werksaamhede om 11h00.

45.5.2 Amptelike kwitansieboeke

5.2.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.2.2 (bl 138) - Goedgekeur:

1. Die Sinode oordeel dat 'n amptelike kwitansieboek nie nodig is nie, aangesien elke kerk vir sy eie finansiële sake verantwoordelik is en self kwitansieboeke kan druk of laat druk.
2. Die Sinode dra aan die SKK op om wel ondersoek in te stel na die druk van kwitansieboeke vir gebruik in die kerk, maar dan alleen met die oog op besparing as 'n groot hoeveelheid gedruk word.

45.5.3 Vryskelding van 15% oorbetalings op inkomste verdien uit rente.

Beskrywingspunt 5.3.1 goedgekeur:

Die Sinode besluit dat gemeentes nie heffingspligtig is op inkomste verdien uit rente op belegging wat gemaak is van fondse waarop reeds 15% heffing betaal is nie.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode besluit dat hierdie besluit vanaf 1 Januarie 1990 in werking tree.

(LD Pienaar; AJ Taute)

Aanbeveling 5.3.2 nie goedgekeur nie.

46. TELEGRAM - 'n telegram van seënswense van APK Beaufort-Wes word voorgelees.

47. PERSONEEL VERTREK

Drie broeders, FA Jansen, LM van Rooyen en JD Beeslaar gee skriftelik kennis dat hulle die vergadering verlaat omdat hulle besware het oor sake wat by die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme bespreek is. Die voorsitter wys daarop dat die kommissie nog geen verslag voor die vergadering gelê het nie en versoek hulle leraar, ds DE Malan om die broeders te versoek om te besin.

48. ORDEMOSIE

Dr CI van Heerden dien 'n ordemosie in. Punt 1 word aanvaar, en van die res voorlopig kennis geneem:

1. Die Sinode besluit om eers Afdeling C van die KKS verslag (bladsy 352) en volgende onafgehandelde sake van die Sinode 1988 in behandeling te neem.
2. Die Sinode besluit om die KO vanaf art 32 in hersiening te neem.
3. Die Sinode besluit om net vandag aan die behandeling van die verslag af te staan.
4. Die Sinode besluit dat die verkeerde gebruik van die naam van die Kerk in die voorwoord van die KO en in die verslag in 'n baie ernstige lig gesien word, en dat geen kondonasië (goedkeuring) vir die onordelike optrede van die kommissie verleen word nie, en die Sinode versoek dat dit reggestel word.

(CI van Heerden; JJ Brits)

Gevolglik reël die voorsitter dat die behandeling van sake soos volg plaasvind:

1. Die verslag van die Kommissie vir Kerkregtelike Sake insake die RKA (Maad vir Kerklike Administrasie).
2. Die res van Afdeling C: Onafgehandelde verslag van die KKS aan Sinode.
3. Die KKS se behandeling van die Kerkorde vanaf art 32 en verder.
4. Daarna word besluit oor die behandeling van art 1 tot 31 van die Kerkorde.

Die res van die ordemosie sal later behandel word.

49. VERSLAG VAN KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE

Afdeling C (Verslag van die RKA) (bl 352).

1 tot 2.2.2 - kennis geneem.

Aanbeveling - goedgekeur:

Die Sinode 1989 keur goed dat die sake in 2.1.1 tot 2.2.2 hierbo vermeld, op 'n ter tafel geneem word en dat die aanbevelings van die KKS daaromtrent oorweeg word.

2.1.1 tot 2.1.2.7 - kennis geneem.

2.1.3 Aanbevelings van KKS

2.1. tot 2.1.3.3 (bl 353 - 360) - Vrae oor die
aanbevelings word bevredigend beantwoord.

WOORDOMSKRYWINGS

Die Sinode besluit dat by die woordomskrywings op bl 355
die volgende byvoeg moet word:

1.7 SKK

1.8 Direkteur

1.9 Lede

1.10 Bestuur

50. MEDIAVERSLAG

Die bespreking word onderbreek vir die Mediaverslag soos
voorgedra deur DR Schwartz.

1. Die Sinode keur goed dat afskrifte van die
Mediaverslag (persverklaring) later aan elke
afgevaardigde besorg sal word.
2. Die inhoud van die eerste persverklaring vir 3
November 1989 - goedgekeur.

Die vergadering verlaat vir ete om 13:00.

Die Sinode hervat sy werksaamhede om 14:00.

51. FOTO'S

Die Sinode besluit om geen foto's van die sinodegangers
vanjaar deur 'n professionele fotograaf te laat neem nie,
vanweë 'n gebrek aan tyd.

52. TRAKTEMENTSKALE VIR LERAARS

Br C du Preez stig die vergadering in oor sy ondersoek na
die verhoging van traktementskale, in opdrag van die FK.

Hy stel voor dat 'n traktementskaal met 'n aanvangskerf van R23 700,00, (die huidige vierde kerf), by kerkrade aanbeveel word.

Die aanbevelings word na die Tydelike Kommissie vir Finansies verwys.

53. VERSLAG VAN DIE KKS OOR DIE RKA (VERVOLG)

53.1 Aanbeveling 2.1.2.7 (bl 353) van die KvR (1988).

Dit word deur ds R Maré as aanbeveling voorgestel.
Amendemente 1, 2 en 3 word ook ingedien.

Die voorstel (aanbeveling 2.1.2.7) word goedgekeur vir implementering met inagneming van die inhoud van amendemente 1 en 3.

Die Sinode keur die stigting van die RKA in beginsel goed en dra dit aan die te benoeme SKK op om die RKA, in oorleg met die te benoeme Permanente Kommissie vir Regte en ons regsadviseur, te realiseer, die nodige reglement op te stel, die RKA wetlik op die been te bring en volledig aan die eersvolgende Sinode te rapporteer.

Amendement 1

Die Sinode keur die stigting van die RKA in beginsel goed en gee aan hierdie RKA in samewerking met die Permanente Regskommissie opdrag om in die reses alle besware, regsadvies en verwante sake te hanteer met rapport aan die eersvolgende Sinode.

(JH Engelbrecht; B Rossouw)

Amendement 2

Die Sinode besluit dat die hele aangeleentheid van die RKA verwys word na die KKS en SKK vir volledige ondersoek na die regspersoon van die Kerk, en wat die implikasies van die implementering sal beteken.

(CI van Heerden; JW Stroebel)

Amendement 3

Die Sinode besluit dat daar in beginsel goedgekeur word dat 'n regspersoon (soos die beoogde RKA waarvan besonderhede in die stukke voor die Sinode bl 353 ev, verskyn) gestig kan word, onderworpe aan die goedkeuring van 'n finale konstitusie en reglement deur 'n volgende Sinode. Bykomende sake met betrekking tot die stigting van die beoogde regspersoon kan egter omvangryke implikasies vir die gemeentes inhou en dit is van groot belang dat

gemeentes ten volle op hoogte moet wees van hul eie regsposisie met betrekking tot o.a.

1. Die aanspreeklikheid van elke lid van die Regspersoon (Rp).
2. Die toelating van nuwe lede tot die Rp.
3. Die vervreemding/beswaring van eiendom wat ooreenkomstig die konstitusie en reglement nie aan sinodale goedkeuring onderworpe is nie.
4. Verteenwoordiging met betrekking tot en inspraak in regshandelinge wat sonder sinodale goedkeuring uit hoofde van die konstitusie en reglement deur die regspersoon aangegaan word.
5. Vereistes wat gestel sal word ten opsigte van die aangaan van enige regshandelinge.

(A Visagie; HJ Claasen)

Amendement 1 word goedgekeur; amendemente 2 en 3 word nie goedgekeur nie.

53.2 Aanbeveling 6.1 (bl 357) - goedgekeur met die wysiging van "wys" na "beveel."

Die bestuur van die Raad vir Kerklike Administrasie bestaan uit 5 lede plus secundi deur elke Sinode uit sy afgevaardigdes aangewys, plus een lid (met secundus) uit elk van die volgende kommissies: die SKK, die Kuratorium, die Finansiële Kommissie en die Kommissie vir Kerkregtelike Sake. Hierdie vier kommissies beveel elkeen self sy verteenwoordiger op die RKA aan.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die Raad vir Kerklike Administrasie (RKA) se Bestuur (wat enige regshandeling verrig uit hoofde van bevoegdhede kragtens die Konstitusie) nooit uit lede mag bestaan waarvan meer as 50% van die lede geordende predikante of teologiese opleidingspersoneel is nie.

Minstens 50% van die RKA Bestuur soos voormeld moet uit lidmate wat nie deur bogenoemde beletsel geraak word nie, bestaan.

(HJ Claasen; A Visagie)

Die volgende amendement word nie aanvaar nie.

Die RKA-bestuur moet tydens 'n sinodesitting soos volg aangewys word uit die Sinode:

- (a) 2 Predikante
- (b) 1 Regsgeleerde
- (c) 1 Rekenmeester
- (d) 1 Ekonoom
- (e) 1 Administrateur (Iemand met kennis oor personeelverhoudings)

Hierdie RKA-bestuur sal regsbevoegdheid hê ten opsigte van eiendom van die Sinode maar nie ten opsigte van die eiendom van Gemeentes (Kerke) nie.

(SM de Bruyn; CM Janeke)

54. ONAFGEHANDELDE SAKE

54.1 Punt 2.2 - Die mag van 'n kerkraad om 'n oortrokke rekening te reël (bl 360).

2.2.1 Aanbeveling van KKS - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat art 100 van die Acta van 1987 (bl 63), insake die magte van die kerkraad van elke plaaslike APK, uitgebrei word om soos volg te lui:

"6. om lenings aan te gaan."

2.2.2 Goedgekeur: Hierdie byvoeging sal deel vorm van die nuwe bepaling 32: "Kerklike Eiendom" in die Kerkordeboekie (1989).

54.2 Punt 2.3.1 - Kennis geneem. Prof Weiss is nie meer ouderling in die plaaslike kerkraad nie.

54.3 Punt 2.4 - Tydstip waarop sinodale besluite van krag word.

Aanbeveling 2.4.1.1 - Goedgekeur:

Die Sinode besluit dat sinodale besluite van krag word sodra die notule goedgekeur is.

Amendement

Die Sinode besluit dat 'n besluit van die Sinode van krag word sodra die betrokke besluit deur die Sinode aan die gemeentes bekend is, en dat besluite oor die KO van krag word wanneer die KO in publikasie verskyn.

(WJG Lubbe; MC Adendorff) - Nie aanvaar nie.

54.4 Punt 2.4.1.2 - Goedgekeur:

Die goedgekeurde notule van die Sinode se laaste sittingsdag word onverwyld aan kerkrade beskikbaar gestel.

54.5 Punt 2.5 - Statusverlening aan predikante.

Aanbeveling 2.5.1 - Goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die voorstel nie aanvaar word nie, maar dat volstaan word met die huidige wyse waarop die Kuratorium keuring hanteer.

. 54.6 Punt 2.6 - Afgehandel.

Die vergadering verdaag vir tee.

Na teepouse word die verslag oor onafgehandelde sake onderbreek.

55. NOTULE - EERSTE DAG - DS WJ VAN DER MERWE LÊ BLS 1-16 VAN DIE NOTULE VOOR

Nadat die wysigings aangebring is, word die notule goedgekeur soos op bls 1-16 weergegee.

'n Telegram van seënwenne is van die APK Heilbron ontvang.

56. ONAFGEHANDELDE SAKE (bls 361) - Vervolg

56.1 Punt 2.7.1 tot 2.7.1.2.4 (Statusverlening aan predikante) - Word aan die orde gestel.

1. Ds JH Swart se beskrywingspunt dat die SKK 'n lys van erkende en nie-erkende Gereformeerdegesinde Kerke opstel, vervol as gevolg van 'n ordemosie van ds E Friis.

2. Ds E Friis dien 'n ordemosie in dat slegs kennis geneem word van punt 2.7.1 tot 2.7.1.2.4.

Dit word goedgekeur.

56.2 Punt 2.8.1 tot 2.9.1 - Kennis geneem.

56.3 Punt 2.10 - Beroepsbrief se bewoording.

Aanbeveling 2.10.1 - Goedgekeur:

Op grond van 'n wenk deur oudl C du Preez besluit die Sinode dat die KKS insette in hierdie verband moet lewer.

56.4 Punt 2.11.1 - Die volgende amendement vervang die voorstel van die KKS en word goedgekeur:

Die Sinode besluit dat kerkrade wat dringende advies oor kerkregtelike sake benodig, met die voorsitter of skriba of 'n lid deur die KKS aangewys, in hierdie orde, kan skakel, met verslag oor gegewe advies aan die eersvolgende KKS-vergadering.

(WJG Lubbe; MC Adendorff)

Die volgende voorstel word ook aanvaar:

Die Sinode besluit dat indien sake van 'n bepaalde Sinode oorstaan na die volgende Sinode, moet die voorstel van die voorsteller volledig weergegee word en nie net genoem word soos bv in punte 2.5 en 2.7 bl 361 van die verslag van die KKS, aangesien die voorstel van die vorige jaar nie so tot sy reg kom nie omdat sinodegangers geen kennis het van die inhoud daarin nie.

(AP Viljoen; NJ Rautenbach)

57. AFDELING D : SAKE IN OPDRAG VAN SINODE 1988 (bl 363)

57.1 Kennisname.

Punt 1 tot 2 - kennis geneem.

57.2 Vir goedkeuring.

1. Kerkregtelike posisie van "reisende leraars."

1.1 Kennis geneem.

1.2.1.1

Met wysiging goedgekeur:

'n Dienende predikant uit 'n kerkverband van Gereformeerde belydenis (Geref/Ned Herv/NG Kerk) wat hom by die APK voeg, moet beskou word as analoog aan 'n geëmeriteerde predikant: hy ontvang status na keuring deur die SKK en

wag dan op 'n amptelike
beroep; intussen het hy
geen sitting met stenreg
op 'n . meerdere
vergadering nie.

Die Sinode verdaag vir ete om 18h00.

Die Sinode hervat sy werk om 19h00.

58. AFGEVAARDIGDES WAT TER VERGADERING VERSKYN

Oudl TI Gerber (prim) - APK Delmas.

Oudl G Nel in plaas van oudl H Bornman - APK
Leeudoringstad.

59. VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VIR RINGSGROEPERING (0 1)

Ds E Friis lê die verslag voor.

59.1 - Vir kennisname.

Punt 1.1 tot 1.2 - Kennis geneem.

59.2 - Aanbevelings.

2.1 Ringsindeling.

2.1.1 Punt 3.10 (bl 34) - Goedgekeur:

Die Ring van Stellenbosch versoek die
Sinode dat die gemeente Paarl ingesluit
word by die Ring van Stellenbosch en dat
die benaming Ring van Paarl verval, en
dat Pools en Clanwilliam waarby die Paarl
gedurende 1988 ingeskakel het, as 'n eie
Ring fungeer.

2.1.2 Punt 3.11 (bl 35) - Goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die Ring van Clanwilliam gevorm word met die gemeentes van Clanwilliam, Pools en Namakwaland.

Die versoek van die APK Namakwaland om op hul eie 'n ring te vorm, word nie goedgekeur nie.

Advies van Aktuaris

Die aktuaris adviseer dat sodra daar ander gemeentes naby Namakwaland gestig is, kan Clanwilliam hulle help om 'n eie ring te stig - Goedgekeur.

2.1.3 Punt 3.12 (bl 35) - Goedgekeur:

Die ring beveel by die Sinode aan dat Bloemhof en Leeudoringstad by die Migdol Ring ingedeel word.

2.1.4 Punt 3.13 (bl 36) - Word onder 2.2 van die verslag behandel.

2.1.5 Die laaste sin in aanbeveling 2.1 van verslag 0 1 word soos volg gewysig en goedgekeur:

Waar gemeentes in kombinasie is, behoort hulle in dieselfde ring te wees.

2.1.6 Ring van Outjo

Die Sinode keur die versoek van ds JH Theron goed dat die gemeentes in Suidwes-Afrika saam die Ring van Outjo vorm.

2.1.7 Nigel

Die Sinode keur dit goed dat die APK Nigel by die Ring van Germiston ingeskakel bly.

2.1.8 Harrismith

Die Sinode keur goed dat Harrismith inskakel by Ring van Memel aangesien Harrismith en Warden in kombinasie is.

2.1.9 Prieskafontein

Die Sinode besluit dat Prieskafontein by die Ring van Olifantshoek inskakel aangesien Prieskafontein met Gordonia en Groblershoop 'n kombinasie-ooreenkoms gesluit het. Laasgenoemde twee gemeentes is tans in die Ring van Olifantshoek.

2.1.10 Beaufort-Wes

Ds AS van Staden vra die advies van die Sinode in verband met die APK Beaufort-Wes wat tans in die proses van onderhandeling met 'n aantal gemeentes in die Ring van Somerset-Oos is met die oog op die vorming van 'n kombinasie, terwyl die gemeente nie in die Ring van Somerset-Oos ressorteer nie. Die advies van die Aktuaris lui: "Die Sinode gee volmag aan die Ring van Somerset-Oos om na goeë dinge te handel."

Goedgekeur.

2.2 Ringsgroeperinge - Goedgekeur.

Punt 3.13 (bl 36) word ook hierby in ag geneem.

Die Sinode besluit dat met die oog op verteenwoordiging op die SKK die volgende herverdeling sal geld:

1. Kaapland

Kaapland word in 3 streke verdeel. Die gemeente Beaufort-Wes is die middelpunt - wes van hierdie dorp vorm Wes-Kaap; noord daarvan Noord-Kaap en oos daarvan (insluitende die gemeente Beaufort-Wes) Oos-Kaap. Suidwes-Afrika ressorteer onder Noord-Kaap.

2. Transvaal

Word in 4 streke verdeel tw Noord-Transvaal, Oos-Transvaal, Wes-Transvaal en die PWV-streek saam met Suid-Transvaal.

3. Vrystaat en Natal bly soos wat dit tans is.

Die streeksverteenvoordinging op die SKK vermeerder dus van 7 na 9.

2.3 Ringsgroepe

Ringsgroepe moet ná die verdagting van die aandsetting vergader en die groepering van ringe spesifiseer en elk 'n verteenwoordiger met 'n sekundus op die SKK nomineer.

Die volgende ouderlinge word as voorgangers by bidstonde aangewys:

AH Louw (Saterdag); GJ Sevenster (Maandag); JJ Prinsloo (Dinsdag).

60.1 VERSLAG : VERLOFKOMMISSIE

Die volgende word goedgekeur:

Oudl HJ van der Merwe	Naboomspruit	3 - 5 Nov. 1989
Oudl JF van der Merwe	Verwoerdburg	4 - 7 Nov. 1989
Oudl MJ Taute	Vanderbijlpark	4 - 7 Nov. 1989
Ds JJ Venter (Jurie)	Potchefstroom	5 Nov. 1989 vm.
Oudl JB Minnie	Laersdrif	5 - 7 Nov. 1989
Oudl MJ Botes	Laersdrif	5 - 7 Nov. 1989
Oudl H Bornman	Leeudoringstad	4 - 5 Nov. 1989
Oudl C Kleynhans	Tzaneen	4 - 5 Nov. 1989
Oudl RB Palm		4 Nov. 1989
Ds PS van Staden	Rustenburg	5 Nov. 1989
Oudl WA Coetzee	Migdol	3 - 7 Nov. 1989
Oudl H Pohlman	Molopo	6 Nov. 1989
Oudl J Luus	Grobblersdal	5 - 7 Nov. 1989
Oudl P Jooste	Sasolburg	3 - 4 Nov. 1989
Oudl LJ Steyn	Kroonstad	4 - 5 Nov. 1989
Oudl AA Botha	Nigel	7 Nov. 1989
Oudl HP de Villiers	Middelburg	3 - 7 Nov. 1989
Ds AS van Jaarsveld	Pietersburg	6 Nov. 1989
		en
Oudl G van der Merwe	Pietersburg	6 Nov. 1989
Oudl W van Vuuren	Bronkhorstspruit	4 - 7 Nov. 1989
Oudl D Marais	Balfour	4 - 5 Nov. 1989
Ds JJ Venter (Koos)	Bloemhof/	5 Nov. 1989
Oudl B Pretorius	Schweizer-Reneke	5 Nov. 1989
Oudl F van Zyl	-do-	5 Nov. 1989
Oudl J Wessels	-do-	5 Nov. 1989
Oudl FA Botha	Devon	5 Nov. 1989
Oudl GF van Staden		4 Nov. 1989
Oudl AB Snyman	Waterberg	
Oudl HF Papenfus	Harrismith	3 - 7 Nov. 1989
Ds R Maré	Waterberg	5 Nov. 1989

Na revisie toegestaan is, word ds WJ van der Merwe se verlofaansoek goedgekeur (notule bl 413).

60.2 SITTING: SONDAG

Die volgende voorstel dien voor die Sinode en word verwys na die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme.

Die Sinode besluit om Saterdag, 4 November, voort te gaan met sy sitting en nie 'n sitting te hê op Sondag, 5 November nie.

(SJ Gouws; HC Strydom)

61. VERKIESING VAN SKK

Die volgende persone word genomineer vir die SKK en die afgevaardigdes word versoek om vir 5 lede te stem:

Dr WJG Lubbe	Ds SJ Gouws
Dr CI van Heerden	Dr FAH van Staden
Dr WA Burger	Di M Hartzenberg
Di MC Adendorff	AJ van Niekerk
R Marè	IA Brink
C Prins	MP Taute
DR Schwartz	JJ Venter
NJ Rautenbach	JN Joubert
AJ Taute	Oudl JJ Prinsloo
S Botes	Ds OD Scheuer
PL Storm	Oudl G Bosman
A Boshoff	Oudl W Fick
JA du Plessis	Di E Friis
AE van den Berg	RJ van Zyl
AS van Jaarsveld	JA Adams
JH Theron	LH Jacobs
	PK Roodt

Die vergadering keur goed dat dr FAH van Staden se naam op sy versoek van die groslys verwyder word.

Prof WJG Lubbe word met die eerste stemming verkies en die Sinode moet vervolgens 4 lede vir die SKK kies uit: Dr CI van Heerden, Di MC Adendorff, R Marè, A Boshoff, AS van Jaarsveld, IA Brink, JN Joubert en OD Scheuer.

62. VERSLAG : KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (VERVOLG)

62.1 Afdeling D (bl 364).

Aanbevelings - 1.2.1.2 - 1.2.2 word met wysigings soos volg goedgekeur.

1.1 Die SKK as 'n permanente KOMMISSIE van die Sinode mag nie 'n BEROEP uitbring nie, maar mag status aan sodanige aansoeker verleen.

1.2 'n Diens- en versorgingsooreenkoms word deur die RKA-bestuur met hom aangegaan; die betrokke predikant lewer dan diens vir die SKK totdat hy beroep en in 'n gemeente bevestig word.

1.3 Die betrokke leraar bly intussen onder die opsig en tug van die ring van die plaaslike AP Kerk

waarvan hy lidmaat is, totdat hy in 'n gemeente bevestig word.

2. Diens- en Versorgingsooreenkoms

Goedgekeur: Die naam van die Kerk moet deurgaans wees soos goedgekeur deur die Sinode.

Die Sinode keur die volgende Diens- en Versorgingsooreenkoms goed - Sien Bylae 5.

62.2 Beskrywingspunt van AP Kerk Lichtenburg insake beroepstelsel

2.1 Aanbeveling - Goedgekeur (bl 365):

Die Sinode besluit om genoemde beskrywingspunt, tesame met ander beskrywingspunte van 1989 wat oor dieselfde saak handel, na die te benoeme permanente KKS vir behoorlike bestudering en terugrapportering te verwys.

62.3 Lasgewinge aan Permanente Sinodale Kommissies (bl 366)

3.1 Kennis geneem.

3.2 Aanbeveling van KKS.

3.2.1 Staam oor - kom weer voor.

3.2.2 Goedgekeur nadat dit gewysig is om soos volg te lees:

Die Sinode besluit dat die lasgewinge van elke permanente kommissie, asook die konstitusie en reglement van die RKA, as bylaes agter in die nuwe Kerkordeboekie gepubliseer moet word.

62.4 Konsepreglement vir die KKS (bl 366)

4.1 Kennis geneem.

4.2 Kennis geneem - Staam oor.

63. AFDELING E : ALGEMENE SAKE VIR AANDAG VAN DIE SINODE 1989 (bl 366)

1 tot 2 - Kennis geneem.

Aanbeveling (bl 367).

1. Advies aan SKK i/s wie in die AP Kerke mag preek.

1.1 Kennis geneem.

1.2 Aanbeveling van KKS (Bylae 3) - Staan oor. (Kyk bl 138).

2. Advies aan SKK i/s interpretasie van KO art 41.6.

Aanbeveling 2.1 tot 2.4 - Kennis geneem.

3. Advies aan SKK i/s ondertekeningsformulier vir predikante.

Aanbeveling 3.1 tot 3.2 (Bylae 2) - Staan oor. (Kyk bl 140).

4. Advies aan ds A Boshoff i/s kerkregtelike posisie van teologiese dosente.

Aanbeveling 4.1, tot 4.4.2 - Kennis geneem. (Afgehandel).

5. Demissie en vakansieverlof.

Aanbeveling - Soos volg goedgekeur:

Die Sinode besluit dat:

5.1 'n Predikant sy verlof behoort te neem voordat hy demissie ontvang.

5.2 Bepaling 11.6 word uitgebrei om te reël dat 'n kerkraad kan besluit om óf ongebruikte verlof toe te staan óf die verlof uit te betaal t.o.v. die jaar waarin 'n leraar 'n beroep ontvang en dit opvolg.

5.3 Bepaling 11.6.1 word uitgebrei tot: "Vakansieverlof van 42 dae per jaar wat nie oploopbaar is nie .."

6. Aktes van demissie by emeritering of beroepsaanvaarding.

Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode besluit dat beide aktes, soos by die Administrateur van die SKK beskikbaar, agter in die Kerkordeboekie (1989) as bylaes gepubliseer moet word.

7. Bindingskrag van die besluite van 'n Sinode.

7.1 tot 7.3.7 - Kennis geneem.

7.4 Aanbeveling (bl 371) - Goedgekeur:

7.4.1 Artikel 28 van die Kerkorde reël die aangeleentheid.

- 7.4.2 Artikel 28 word uitgebrei deur die volgende byvoeging:

"of 'n bewaarskrif indien by die betrokke vergadering wat 'n besluit geneem het, ter motivering vir die verandering van die besluit."

- 7.4.3 Die opskrif by art 28 moet dienooreenkomstig verander word: "Appèl en beswaarskrif (gravamen)."

Ds E Friis sluit die vergadering met 'n gebed af en die Sinode verdaag om 21h45.

VIERDE SITTINGS DAG (SATERDAG 4 NOVEMBER 1989)

64. OPENING

Die bidstond word gelei deur Oudl AB Louw. Die Sinode sing Ges 190:1-5, en oudl Louw lees Hand 26:19-32 voor. Hy beklemtoon vs 28-29. Geleentheid word gebied vir vier gebede. Die Sinode sluit die bidstond af deur Gesang 222:1 en 4 te sing.

Die Voorsitter bedank oudl Louw namens die vergadering.

65. PERSONEEL

65.1 Ds PR Jonker is in die hospitaal opgeneem. Die voorsitter wens hom spoedige herstel toe.

65.2 Oudl J van Niekerk (Memel) verskyn ter vergadering.

65.3 Oudl W van Vuuren (Bronkhorstspuit) het vertrek, diaken Viviers neem sy plek in.

66. VERKIESING VAN SKK LEDE

1. SKK lede deur die Sinode verkies:

Dr WJG Lubbe, Di MC Adendorff, A Boshoff, R Marè, dr CI van Heerden.

2. Secundi lede, in dié volgorde:

Di AS van Jaarsveld, OD Scheuer, JN Joubert, IA Brink.

3. Verteenwoordigers deur ringsgroepe benoem:

<u>Ringsgroep</u>	<u>Primarius</u>	<u>Sekundus</u>
Kaap de Goede Hoop	Ds PR Jonker	Ds CJ Prins
Oos-Kaap	Oudl SB Treurnicht	Diak AL Grobbelaar
Noord-Kaap	Ds RJH Pottas	Ds PG Stans
Vrystaat	Ds JN Joubert	Ds LH Jacobs
PWV & Suid-Tvl.	Ds NJ Rautenbach	Ds AJ Taute
Wes-Tvl.	Ds JJ Venter (Jurie)	Ds JJ Venter (Koos)
Oos-Tvl.	Ds IA Brink	Oudl WLV Fick
Noord-Tvl.	Ds AS v Jaarsveld	Dr WA Burger
Natalia	Ds AJ v Niekerk	Ds CJJ v Rensburg

67. VERKIESING VAN DIE LEDE VAN DIE KURATORIUM

Voordat tot stemming oorgegaan word, word die volgende beskrywingspunte behandel.

67.1 Slegs afgevaardigdes dien op kommissies. Beskrywingspunt 2, bl 294 (Dr FAH van Staden):

Aanbeveling 2.3 (bl 294) - Goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunt goed en bepaal ook dat dieselfde beginsel vir alle kommissies moet geld:

1. Die Sinode besluit dat aangesien die Kuratorium, net soos die Sentrale Kerkekommissie, 'n kommissie van die Sinode is, die Kuratorium net uit afgevaardigde lede van die Sinode gekies en saamgestel mag word.
2. Die Sinode besluit dat die Kuratorium geen persone met keurstem op die Kuratorium mag koöpteer nie, maar dat die Kuratorium periodiek volgens behoefte die dienste van kundige persone kan gebruik.

67.2 Verbreding van Kuratorium. Beskrywingspunt 51 bl 328 (Ds E Friis):

Die Sinode besluit om nie die getal Kuratoriumlede te vermeerder nie.

67.3 Die volgende persone word genomineer

Ds AJ Taute, ds MP Taute, oudl JF du Plessis, ds IA Brink, ds DE Malan, dr FAH van Staden, dr MFM

Pretorius, oudl JJ Prinsloo, ds R Marè, ds AE vd Berg, ds CJ Prins, ds JH Engelbrecht, ds JN Joubert, ds SJ Gouws, ds Jurie J Venter, ds CJS Botha, dr WA Burger, ds E Friis, ds A Boshoff, oudl Treurnicht, ds NJ Rautenbach, dr JP Botha (Brits), ds WM Grové, oudl MJ Cornelius, dr CI van Heerden, ds PK Roodt, ds AS van Jaarsveld, prof WJG Lubbe, ds P Stans, ds AP Viljoen, ds LH Jacobs, ds DR Schwartz, ds MC Adendorff, oudl MP Taute, ds JP Bezuidenhout, ds JA du Plessis, ds JH Swart, ds JH Theron, ds NRJ van Zyl, ds RJH Pottas, ds PL Storm, br T Kruger, br S Terreblanche, ds WJ vd Merwe, ds CF Swart, ds JD vd Merwe, oudl L Potgieter, oudl JA Pienaar, oudl H Visser, ds MJ Hartzenberg, ds JM Rheeder, prof TL Verster, genl JC Visser, ds IA Brink.

Kragtens besluit 67.1.1 hierbo word die name van prof TL Verster en genl JC Visser van die groslys verwyder. Ook dr FAH van Staden se naam word verwyder omdat hy in diens van die Kuratorium staan.

Die Sinode keur goed dat die name van die volgende genomineerdes op hulle eie versoek van die groslys verwyder word: ds JN Joubert, dr CI van Heerden, prof WJG Lubbe.

68. VERSLAG VAN FK (BLS 139)

Die behandeling van hierdie verslag word voortgesit.

68.1 Punt 5.4: Kwytskelding: Boufondsbydraes (Verwoerdburg)

5.4.1 - 5.4.2 Kennis geneem.

5.4.3 Aanbeveling - goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie.

5.4.4 Kennis geneem.

68.2 Punt 5.5. (bl 141): Kwytskelding van sekere insamelings

5.5.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.5.2 (p141) - goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie.

5.5.3 Kennis geneem.

68.3 Beskrywingspunt 5.6. (bl 141):
Gesamentlike finansiële state

5.6.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.6.2 - goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie.

5.6.3 Kennis geneem.

68.4 Beskrywingspunt 5.7 (bl 142): Aanbevelings met
finansiële implikasies

5.7.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.7.2 (bl 142) - goedgekeur.

Die Sinode besluit dat aanbevelings met finansiële implikasies voor die einde van Oktober in die hande van kerkrade moet wees.

68.5 Beskrywingspunt 5.8. (bl 142): Korttermynversekering

5.8.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.8.2, gewysig - goedgekeur soos volg:

By die Sinode van 1988 is reeds gerapporteer dat br H Claasen voordele vir gemeentes beding het. Die inligting is net na die Sinode aan kerkrade gestuur. Dit kan by Claasen Makelaars, Posbus 44252, Linden, 2104 aangevra word.

68.6 Beskrywingspunt 5.9. (bl 143): Verlaging van
Sinodale bydraes

5.9.1 - 5.9.2 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.9.3 (bl 143) - goedgekeur:

Die Sinode besluit om die beskrywingspunt nie goed te keur nie.

5.9.4 Kennis geneem.

68.7 Beskrywingspunt 5.10. (bl 144): Sentrale Eiendomsfonds

5.10.1 Kennis geneem.

Aanbeveling 5.10.2 - goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie.

5.10.3 Kennis geneem.

Die FK word bedank vir die verslag.

69. VERSLAG KKS (P372): (Vervolg) (Voorgelê deur ds R Marè)

69.1 VOORSTEL I/S "DIENS- EN VERSORGINGSOOREENKOMS" (bl 364)

Die Sinode besluit dat die diens- en versorgingsooreenkoms van tyd tot tyd deur die RKA in samewerking met die SKK gewysig kan word op grond van regsadvies - Goedgekeur.

(Diak A Visagie; Oudl HJ Claassen)

69.2 Punt 8: Prosedure by opname van lidmate - goedgekeur (kyk bls 372).69.3 Reisattestaat - goedgekeur (kyk bls 374 en 375).

Die hele aangeleentheid moet in Die Boodskapper verduidelik word.

69.4 Verslag van KKS (bls 282) -
deur ds AS van Jaarsveld voorgelê.

Die Voorsitter reël dat die verslag vanaf Kerkorde Artikel 31 behandel word (pt 4.39.4).

Finale rangskikking en numerering word aan die KKS opgedra.

Die volgende aanbevelings in verband met die verskillende artikels en bepalings word na wysigings soos volg goedgekeur:

4.39.4 Bepaling 31.1 word 34.1 en word in twee bepalings verdeel.

4.39.5 Bepaling 34.1 lees dan slegs: "Gewone kerk-raadsvergaderings word gehou na afkondiging by 'n openbare erediens op twee agtereenvolgende Sondae".

4.39.6 Bepaling 34.2 lui (sien 1988-voorstel): "Buitengewone vergaderings word belê, met opgewaarde redes, deur die voorsitter of die kerkraad of wanneer minstens vyf kerkraadslede skriftelik daarom vra, met kennisgewing aan al die lede deur die skriba of iemand anders deur die kerkraad aangewys".

4.39.7 Bepaling 31.2 word 34.3 en word ook in twee bepalings verdeel.

- 4.39.8 Bepaling 34.3 word gewysig om te lees:
"Kerk- raadsvergaderings waartoe die gemeente
 ingevolge artikels 8 en 20.1 van die KO
 (1988) tot deelname opgeroep word, word gehou
 na afkondiging by 'n openbare erediens op
 twee agtereenvolgende Sondae".
- 4.39.9 Bepaling 34.4 lui (sien 1988-voorstel):
"Buitengewone kerkraadsvergaderings waartoe
 die gemeente tot deelname opgeroep word, word
 belê indien die gemeente of ten minste tien
 belydende lidmate, met opgaaf van redes,
 skriftelik daarom vra".
- 4.39.10 'n Nuwe bepaling 34.5 word bygevoeg, wat
 aldus lui: "Dit staan die kerkraad vry om,
 na kennisgewing, die gemeente te enigertyd
 na 'n kerkraadsvergadering uit te nooi met
 die doel om sake voor die gemeente te lê en
 hulle advies daaromtrent te vra of om
 inligting aan die gemeente deur te gee. Die
 kerkraad kan so 'n vergadering ook belê op
 skriftelike versoek, met opgaaf van redes,
 van minstens tien belydende lidmate, of die
 gemeente indien die gemeente uit minder as
 tien lidmate bestaan".
- 4.40 KO art 32
- 4.40.1 Hierdie artikel verval as KO-artikel (sien
 1988-voorstel van Kommissie vir Regte) en
 word 'n bepaling onder artikel 34, naamlik
 bepaling 34.6.
- 4.40.2 Nuwe bepaling 34.6 lui dan, effens gewysig,
 soos volg: "In die kerkraadsvergadering
 waartoe die gemeente tot deelname opgeroep
 word, het belydende lidmate wie se
 lidmaatskap deur die kerkraad erken en
 aangeteken is, en wat nie onder sensuur is
 nie, stemreg in die uitvoering van arts 8 en
 20.1 (KO 1988).
- 4.40.3 Die bestaande bepalinge 32.1-32.8 (KO 1988)
 word nou bepalinge 4.1-4.9 onder nuwe KO
 artikel 4. Aanpassing van die numerering
 word na die KKS verwys.
- 4.41 KO artikel 33 word nou die nuwe artikel 5.
- 4.42 KO artikel 34 word die nuwe artikel 6.
- 4.43 KO artikel 35:
- 4.43.1 Dit bly numeries artikel 35.

- 4.43.2 Die nuwe opskrif is: "VERGADERINGS VAN KERKE IN KERKVERBAND", met "RING" as 'n sub-opskrif.
- 4.43.3 Artikel 35 se bewoording wysig na: "Die ring word saamgestel uit naburige kerke (gemeentes) soos deur die Sinode gegroepeer en vergader minstens een keer per jaar".
- 4.44 KO artikel 36 bly artikel 36 en verander nie wat inhoud betref nie.
- 4.44.1 Die opskrif word: "RINGSVERGADERING."
- 4.45 KO artikel 37 bly artikel 37, met dieselfde bewoording.
- 4.45.1 Bepalings 37.1-37.8 se numerering bly dieselfde.
- 4.45.2 Wysig 37.1.1 na: "'n amptelike besluit daaroor neem" (sien 1988 se aanbeveling).
- 4.45.3 Bepaling 37.3 word gewysig na: "Afgevaardigdes na 'n buitengewone rings-vergadering verskyn met geloofsbriewe en handel die sakelys af".
- 4.45.4 Bepaling 37.5 word gedeeltelik gewysig, naamlik: "... versend alle ringsverslae binne 14 dae na die kerkkantoor vir argiefdoeleindes, ..."
- 4.45.5 Bepaling 37.6 word uitgebrei ten einde die taak en posisie van die konsulent behoorlik te omskryf, naamlik:
- 37.6.1 Die ring benoem 'n konsulent vir elke gemeente binne sy ressort en wel op so 'n wyse dat die predikante van verskillende gemeentes/kombinasies nie oor en weer mekaar se konsulente is nie.
- Daar moet konsekwent in die KO "Kerk (gemeente)" geskryf word.

Na enkele aankondigings verdaag die vergadering vir tee om 10:30.

Die vergadering hervat sy werk om 11:00.

70. AFKONDIGINGS EN VOORSTELLE

1. Oudl PI van der Walt (Sanddrif) vanaf die oggendsitting in plaas van oudl J Hartzenberg.
2. Diaken R Maritz (Memel) in plaas van J Willemse.
3. Gelukwense aan br G Hough wat verjaar.
4. Telegramme:
 - 4.1 Seënwense vanaf APK Oudtshoorn.
 - 4.2 Dank en seënwense van prof PFD Weiss.
5. Die Sinode keur dit goed dat 'n inligtingstuk oor die Vroue-aksie versprei word.
6. Die volgende wenk word na die SKK verwys:

Dat van 'n aansteektipe naampaatjie gebruik gemaak sal word aangesien hierdie met die gom agterop nutteloos is, aangesien die gom nie na agtereenvolgende gebruik bly klou nie.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

- 7.1 Die Sinode gee opdrag aan die Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme (of RKA) en Publikasiekommissie om die moontlikheid van kontak met die Engelse Gereformeerde Kerk van Randburg te ondersoek, met die oog op:
 - 7.1.1 inskakeling by hulle voordelige boekeskema;
 - 7.1.2. die aangaan van 'n reëling vir die verkryging van gekeurde teologiese boeke vir ons eie herverkoop vanuit die Sentrale Kerkekantoor.

(OD Scheuer; A Boshoff)

8. Die Kommissie vir Mediaskakeling versoek die Sinode se goedkeuring dat geen persverklaring vandag uitgereik word nie" - Goedgekeur.

(DR Schwartz; NJ Rautenbach)

9. Brief van oudl LR Treurnich

Die brief word voorgelees waarin oudl Treurnich onder meer maan tot groter versigtigheid by die keuring van predikante. Die Sinode verwys die brief na die SKK vir kennisname.

71. VERSLAG KKS (bl 284) (VERVOLG)

Die aanbevelings in verband met die Kerkorde word soos volg verder goedgekeur:

4.45.5 Bepaling 37.6.2 Die taak van die konsulent is om

1. die tydelike bediening van die vakante gemeente(s) te behartig soos ooreengekom tussen sy eie kerkraad(e) en die kerkraad(e) van die vakante gemeente(s);

2. verwys na TKKS;

3. as voorsitter in sy konsulentgemeente(s) op te tree wanneer daar 'n klag teen die predikant van die konsulent-gemeente gelê word.

37.6.3 Die vakante gemeente(s) betaal traktement en reiskoste aan die konsulent vir sy tydelike bediening.

37.6.4 Die kerkraad(e) van vakante gemeente(s) hou die konsulent op hoogte van sake wat die vakante gemeente betref, ten einde advies en leiding te ontvang.

37.6.5 Die konsulent het nie keurstem in die vergaderings van die kerkraad(e) van vakante gemeente(s) nie, en hy word ook nie by die kworum gereken nie.

72. TWEEDE VERSLAG - TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME (I 2)

PROGRAM VAN SINODE - SONDAG 5 NOVEMBER 1989

Die voorsitter lees eers die volgende versoek van ds JA du Plessis voor - Kennis geneem:

Verzoek om 'n reëling ten opsigte van die sake vir behandeling op Sondag. Asseblief nie die Bybelvertalingskommissie op Sondag nie.

Dit mag na die Nagmaalsviering onstuimigheid verwek en die aanbiddingsgestalte versteur.

Dit plaas u onder onbillike omstandighede as dit sou plaasvind.

Ons is onrustig oor die werksaamhede op die dag van die Here.

As daar sou gebeur wat u vanoggend toegelaat het met br Van Heerden se ordemosie sou ek ter wille van die eer van die Here en die heil van ons Kerke die vergadering moes verlaat.

Baie dankie vir u gunstige oorweging. Ek het belowe en ek bid wysheid toe.

Groete

BERTUS DU PLESSIS

1. Kennis geneem. (I 2)

1.1 Gewetensbeswaar - ds CJ Prins - Kennis geneem.

1.2 Voorstel van ds SJ Gouws - Kennis geneem.

2. Aanbevelings

2.7 word eerste voorgelê as 'n ordemosie sonder enige bespreking - Goedgekeur:

Die Sinode toets die vergadering sonder bespreking aan die hand van aanbevelings 2.1 tot 2.6.

2.1 Goedgekeur.

2.2 Kennis geneem.

2.3 tot 2.6 - Goedgekeur.

2.1 Die Sinode neem sitting tot 18h00 (Saterdag 4 November 1989). Dit sluit die besoek aan die terrein geskenk aan die Vaalrivier in.

2.2 Die Sinode behandel die verslae vinniger maar steeds deeglik.

2.3 Die broederlike gesprek en kort erediens op 5 November gaan steeds voort soos gereël op 5 November.

- 2.4 Die behandeling van verslae op Sondag 5 November word afgelas.
- 2.5 Die Sinode versoek die SKK om nie weer ordereëlings aan te beveel wat die behandeling van Sinodale verslae op Sondag verwesenlik nie.
- 2.6 Die Sinode neem met begrip kennis van die gewetensbeswaar van ds CJ Prins.

Die volgende broeders versoek dat aangeteken word dat hulle in die minderheid gestem het:

Dr MFM Pretorius, oudl PJ Retief, oudl T Grove, oudl JL van der Merwe, ds AE van den Berg, ds JA Visser, oudl WAJ van Rensburg, ds JM Rheeder, ds AP Viljoen, oudl DM Geldenhuys, diak MC Rossouw, oudl TL le Roux, ds NRJ van Zyl, oudl NH Badenhorst, oudl SI Fourie, ds JP Bezuidenhout, diak PBJ van Rensburg, ds JH Theron, oudl M van der Spuy, diak J Linde, oudl IJ van Heerden, diak PCS Snyders, oudl JJ Brits, ds OD Scheuer, ds CF Swart, ds RW Louw, oudl SOS Vosloo, oudl ER Blignaut, ds PS van Staden.

73. VERKIESING VAN LEDE VIR KURATORIUM

Die volgende lede is tydens die eerste stemming met volstrekke meerderheid verkies:

ds A Boshoff
ds R Maré
ds MC Adendorff

Nog agt lede moet gekies word uit dertien name wat voorgelê word.

74. VERSLAG VAN KKS (bl 284)

Aanbevelings na geringe wysigings soos volg goedgekeur, behalwe waar anders vermeld:

- 4.45.6.1 Art 12 (nuwe art 15) kan uitgebrei word met as laaste opdrag: "om as konsulent op te tree indien daartoe aangewys ooreenkomstig bepaling 37.6."
- 4.45.6.2 Kennis geneem.
- 4.45.7 Bepaling 37.7 word gewysig na: "Die ring besluit in verband met die wyse van kerkvisitasie."
- 4.45.8 'n Nuwe bepaling 37.8 word ingevoeg, wat lui: "Elke ring oefen kerkvisitasie uit deur 'n verslagvorm wat hy self opstel en/of persoonlike visitasie. Elke ring bepaal watter vrae aan die orde moet kom bv die spesifieke visitasiegeleentheid."

- 4.45.9 Bestaande bepaling 37.8 word 37.9, bewoording ongewysig: Niemand mag by twee agtereenvolgende ringsittings as voorsitter optree nie.

Punt 14.1 - bl 305 word hier behandel.

Aanbeveling 14.3 word goedgekeur:

Beskrywingspunt 14.1 (bl 305) word nie aanvaar nie.

Die volgende amendement word nie aanvaar nie:

Die ring kies by elke vergadering 'n voorsitter uit sy personeel.

(CI van Heerden; JA Swarts)

Die Sinode verdaag om 13:00 vir ete.

Die vergadering hervat sy werksaamhede om 14:00.

75. VERSLAG VAN KOMMISSIE VIR BYBELVERTALING

Prof HS Theron lê die verslag voor. (Bl 175 ev)

1. VIR KENNISNAME

1.1 - 1.3 Kennis geneem.

2. VIR GOEDKEURING

2.1 Die Kerk se roeping - Goedgekeur:

Die Sinode is oortuig dat 'n Kerk se roeping om die Woord van God te verkondig, aan so 'n kerk ook die verantwoordelikheid oplê om hom voortdurend te beywer vir die juisste grondteks en die juisste vertaling van die teks in die moedertaal.

2.2 Die APK se roeping - Goedgekeur:

Die Sinode getuig dat die AP Kerk sy roeping gehoorsaam wil wees en sy verantwoordelikheid wil opneem.

2.3 Die Bybel in Afrikaans

2.3.1 Goedgekeur:

Die Sinode beskou die eerste Afrikaanse vertaling van die Bybel (1933) en sy hersiene vertaling (1953), ofskoon vatbaar vir verbetering, steeds as 'n betroubare weergawe van God se geïnspireerde Woord.

2.3.2 Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis dat die nuwe Afrikaanse vertaling (1983), hoewel deur vele aanvaar, tog ook vir vele omstrede bly, veral ten opsigte van die vasstelling van die bronteks en die vertaalmetode.

2.3.3 Goedgekeur:

Die Sinode besluit derhalwe dat in die AP Kerk die hersiene Afrikaanse vertaling (1953) by Woordverkondiging gebruik moet word; dat die Nuwe Afrikaanse Vertaling (1983) (NAV) by Woordverkondiging ter toeligting gebruik mag word; dat lidmate wat die NAV wil lees, aangeraai word om dit steeds saam met die 1953-uitgawe te lees.

2.3.4 Goedgekeur:

In die lig van sy roeping en verantwoordelikheid (vgl 2.1 en 2.2 hierbo) wys die Sinode jaarliks 'n Vertalingskommissie van vyftien met sy sameroeper aan, 'n Kommissie waarop die APK-teologiese skool se dosente in die Ou en Nuwe Testament ex officio dien, en dra aan die Kommissie op:

2.3.4.1 (Goedgekeur nadat dit per amendement gewysig is om soos volg te lees:)

om selfstandig en in samewerking met ander vertalers die 1953-vertaling van die Bybel in Afrikaans oor 'n tydperk van 10 jaar grondig te hersien, of indien nodig geag, te hervertaal, en uit 'n grondteks vir die OT en NT onderskeidelik soos deur die Kommissie gekeur en deur die Sinode goedgekeur, met inagneming van alle bruikbare Bybelvertalings;

2.3.4.2 Goedgekeur:

om sy resultate ten opsigte van elke jaar se werk vir kommentaar aan lidmate van die AP Kerk beskikbaar te stel en alle kommentaar noukeurig te oorweeg;

2.3.4.3 Goedgekeur:

om jaarliks aan die Sinode verslag te doen van sy resultate.

Die volgende persone versoek dat aangeteken word dat hulle in die minderheid gestem het teen die aanbevelings van die Kommissie:

Ds SJ Gouws, pt 2.3.3, 2.3.4, 2.3.4.1 2.3.4.3; JF du Plessis pt 2.3.1, 2.3.3; PWW van Zyl, JA Wessels, HC Strydom pt 2.3.3, 2.3.4, 2.3.4.1, 2.3.4.3, PPA Hayward pt 2.3.3; MJ Fourie pt 2.3.3; MD Jones pt 2.3.3; JR vd Linden, AA Rossouw pt 2.3.3.

Die volgende amendemente dien voor die vergadering:

1. (a) Dat die Kommissie se aanbeveling goedgekeur word; en
- (b) met ander kerke wat ook die 1953 vertaling gebruik en moontlik met 'n vertaling besig is of dit beplan, saam gewerk word.

(WA Burger; CJ van Helsdingen)

GOEDGEKEUR.

2. Ons stel voor dat die sin wat in die 2e laaste reël (van 2.3.1) staan verander word na "... steeds as die betroubare weergawe ...".

(CJ Pienaar; LR Treurnich)

NIE AANVAAR NIE.

Oudl AG Burger versoek dat sy stem in die minderheid aangeteken word.

3. 1. Die Sinode besluit dat die 1933/53 vertaling van die Bybel as die enigste amptelike vertaling aanvaar word, waarby die Belydenis Geskrifte aansluit.
2. In die lig van sy roeping wys die Sinode jaarliks 'n (Hersieningskommissie) van vyftien met sy sameroeper aan, 'n kommissie waarop die APK-teologiese skool se dosente

in die Ou- en Nuwe Testament ex officio dien en dra aan die kommissie op om sy resultate ten opsigte van elke jaar se werk vir kommentaar aan lidmate van die APK beskikbaar te stel en alle kommentaar noukeurig te oorweeg.

(HC Strydom; PPA Hayward)

NIE AANVAAR NIE.

Die volgende voorstelle word goedgekeur:

1. Die Bybelvertalingkommissie word versoek om die studievrug van die ad hoc-kommissie in verkorte en verwerkte vorm uit te gee met die oog op gebruik deur ons lidmate.

(CI van Heerden; MC Adendorff)

2. Die Sinode versoek die SA Bybelgenootskap om ernstig te oorweeg om 'n goedkoper uitgawe van die Bybel te druk met die 1953 en 1983-vertaling langs mekaar gedruk.

(LD Pienaar; MJ Cornelius)

3. Die Sinode verwys die aanwysing van 'n Vertalingskommissie na die SKK en Kuratorium.

76. PERSONEEL

Oudl AT le Roux (prim) van Middelburg neem sitting en word verwelkom.

Die Sinode neem met spyt kennis van die motorongeluk waarin br L Steyn betrokke was en hy ontvang onbepaald verlof.

Die Sinode neem met spyt kennis dat ds CJ Prins weens ongesteldheid in die hospitaal opgeneem is.

77. VERKIESING VAN LEDE VAN KURATORIUM

Die volgende broeders word ook op die Kuratorium verkies:

Di AJ Taute, IA Brink, dr MFM Pretorius, ds JJ (Jurie) Venter, dr WA Burger, drs E Friis, di AS van Jaarsveld, DR Schwartz.

Die volgende afgevaardigdes word aangewys as sekundi in volgorde:

Oudl JJ Prinsloo, di NJ Rautenbach, JH Theron, JA du Plessis, AE vd Berg.

Die afgevaardigdes verdaag en vertrek om die Vaalrivierterrein te gaan besigtig.

78. BESOEK AAN VAALTERREIN

Nadat koeldrank geniet is, verduidelik Ds IA Brink waar die grense van die eiendomme was soos dit oorspronklik geskenk is. Daarna wys hy hoe die grense nou daar uitsien nadat die skenking gewysig is. Hy meld dat daar geen probleem met watervoorsiening sal wees nie. Die skenker word weer eens bedank. Oudl JWHJ Moolman van Boksburg doen 'n dankgebed, waarna die terrein besigtig word.

Die vergadering sit sy werksaamhede teen 17:00 in die stadsaal van Parys voort.

79. AFGEVAARDIGDES WAT VERGADERING VERLAAT HET

Die Sinode neem van die volgende versoek met spyt kennis:

Die gemeentes van Vryburg, Louwna, Bosrand, Molopo neem met droefenis kennis van die wyse waarop die Sinode die hele saak van die Bybelvertaling hanteer het. Ons is in ons harte diep bedroef.

Ons versoek die Sinode om ons van die res van vanaand se verrigting te verskoon asook van die nagmaal môre.

Ons sal Maandag, as die Here so wil, weer sitting neem.

(Ds SJ Gouws)

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode:

1. neem met spyt kennis van die verlating van die Sinodevergadering deur die afgevaardigdes van die gemeentes: Vryburg, Louwna, Bosrand, Molopo sonder dat die Sinode geleentheid gehad het om die broeders te spreek.
2. verwys hierdie optrede van die broeders, tesame met hul geskrewe verskoning, na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake om die optrede van die Sinode te bepaal.

(Ds JP Bezuidenhout; Ds RW Louw)

Die volgende voorstel word na die Tydelike Kommissie vir Kerkregtelike Sake verwys vir 'n aanbeveling:

Die Sinode versoek ringe om ernstig te waak oor leraars in hul ringsgebied wat lidmate emosioneel nadelig beïnvloed rakende die Bybelvertalings. 'n Gees van onverdraagsaamheid word daardeur onder ons lidmate gekweek.

(Ds JH Theron; M vd Spuy)

80. REËLINGS VIR SONDAG

10:00 Erediens en Nagmaal in Stadsaal van Vredefort

Die oggenderediens sal in kerkraadsdrag bygewoon word.

Middagete te Mimosa-terrein word vervroeg na 12:00. Aandete 18:00.

19:00 - Kort erediens, waarna 'n broederlike gesprek volg.

81. VERSLAG VAN VAALTERREINBEPLANNINGSKOMMISSIE-VERSLAG (BLS 88)

Pt 4: Oplossingsmoontlikhede - kennis geneem.

Pt 5: Oorwegings - kennis geneem.

Pt 6: Aanbevelings - goedgekeur:

6.1 Dat die nuwe skenking van br K Steenkamp met dank aanvaar word.

6.2 Dat 'n nuwe skenkingsakte dadelik opgestel word en dat 'n wysiging op die aansoek om onderverdeling ingedien word.

6.3 Dat mnr BJ van de Vyver kan voortgaan met registrasie.

6.4 Dat die Vaalterreinbeplanningskommissie in samewerking met APK-Graniet die terrein asook die terrein van die APK Graniet as 'n eenheid beplan soos reeds met die gemeente ooreengekom.

6.5 Staan oor.

Die Sinode besluit dat die Vaalterreinbeplanningskommissie bly voortbestaan, en dat die Kommissie 'n behoeftebepaling moet doen vir voorlegging aan die volgende Sinode.

82. VERSLAG KKS (bl 285) (Vervolg)

Ds Jurie Venter dra die verslag voor.

4.45.10 Word nie aanvaar nie.

Die aanbevelings in verband met die Kerkorde-artikels word verder soos volg goedgekeur:

4.46 KO art 38

- 4.46.1 Dit bly artikel 38, met sub-opskrif: "SINODE".
- 4.46.2 Artikel 38 word gewysig om te lees: "Die Sinode word saamgestel uit die volgende afgevaardigdes uit elke kerk (gemeente):

38.1 Die bedienaar(s) van die Woord (hoogstens twee) en twee kerkraadslede per gemeente van wie ..."

Die volgende amendement word nie aanvaar nie:

Ons stel voor dat die aanbeveling van die KKS as volg gewysig te word om in ooreenstemming met Artikel 35 te kom:

"38.1 Die bedienaar(s) van die Woord (hoogstens twee) en twee Kerkraadslede per predikantspos van wie ..."

(Oudl CJ Pienaar; Oudl LR Treurnich)

4.47 Staan oor.

4.48 Goedgekeur.

KO artikel 40 bly ook ongewysig.

4.49 Goedgekeur:

KO artikel 41 (41.1 - 41.5) bly dieselfde met wysiging in die inleidende sin: Die werksaamhede van "die" Sinode.

4.49.1 Goedgekeur:

By artikel 41.5 word aan die einde bygevoeg: "(vgl ook artikel 26.2)".

Die volgende amendement word nie aanvaar nie:

Byvoeging van 'n artikel 41.6: die vasstel van die liturgiese orde.

(JH Swart; JG Luus)

83. VERSLAG: VERLOFKOMMISSIE

Verlof goedgekeur:

Diak E Viviers (Bronkhorstspuit) 5-7 November 1989.

Die vergadering verdaag om 18:00.

84. SONDAG 5 NOVEMBER 1989

1. Die sinodegangers woon die Nagmaalsviering van die gemeente Graniet in die Stadsaal van Vredefort by. Die preek van ds AS van Jaarsveld word as Bylae 6 aangeheg.
2. Om 19:00 kom die afgevaardigdes weer byeen vir die aanddiens. Na samesang word die aanddiens deur ds LH Jacobs gelei.

Skriflesing is Hebr 4:14-16 en 10:19-25.

Die prediker wys op die gevaar dat die gelowige kan veragter in die geloof. Daar is 'n spanning tussen dit wat God geskenk het en die mens se volharding. Herhaaldelik word hier beklemtoon: "Laat ons" Die diepste troos van die gelowige bly in Heb 4 vers 14: Ons het 'n Hoëpriester

Die dankoffer by hierdie geleentheid is ten bate van die gemeente Graniet met die oog op die ontwikkeling van die Vaalterrein.

3. Hierna gaan die vergadering oor tot 'n broederlike gesprek oor die belewenis van APK-lidmaatskap.

Nadat ds OD Scheuer inleidende gedagtes gegee het, neem verskillende afgevaardigdes aan 'n verrykende bespreking deel. Ds A Boshoff skets daarna die betekenis van die Teologiese Skool vir die APK.

Die gesprek word afgesluit met 'n aantal gebede.

SESDE SITTINGS DAG : MAANDAG 6 NOVEMBER 1989

85. OPENING (06:30)

Oudl GJ Sevenster (APK Graniet) open deur Gs 216:1, 3 te laat sing, 'n gebed te doen en 1 Kor 3:1-13 te lees. Hy beklemtoon dat ons ons ook moet afvra hoedanig ons werke is (met verwysing na 1 Kor 3:13).

Nadat geleentheid vir drie gebede, asook vir 'n paar oomblikke stilgebed gegee is, sluit oudl Sevenster met gebed af en laat Ps 146:1, 3 sing.

86. DANKWOORD, AANKONDIGINGS, PERSONEELVERANDERINGS EN VERLOFREËLINGS

1. Op versoek van die voorsitter bedank die skriba, ds MC Adendorff, die APK Graniet (en veral die kerkraad) vir die uitnodiging tot die Nagmaal gister, vir 'n sinvolle Nagmaalsbediening en ds AS van Jaarsveld vir 'n treffende boodskap.

2. Die Voorsitter versoek ook die hulpskriba, ds R Marè, om 'n paar woorde van dank namens die Sinode aan APK Graniet en almal wat gisteraand opgetree het, te rig. Ds Marè bedank ds Louis Jacobs vir die kort diens wat hy gelei het. Verder bedank hy almal wat hul belewings van lidmaatskap van die AP-gemeentes met ons gedeel het - veral dank aan dr CI van Heerden wat pragtige en kunstige leiding gegee het, aan ds OD Scheuer wat die bespreking ingelei het, aan ds A Boshoff wat ook oor die Teologiese Skool gepraat het.
3. Die skrywe van ds AJB Deysel met seënwenne vir die Sinode word met dank aanvaar.
4. Die volgende voorstel word aanvaar.

Die Sinode wens proponent P van Rensburg Gods rykste seën toe met die beroep wat hy aangeneem het na Uppington en ander gemeentes in daardie kombinasie.

(DR Schwartz; RW Schroeder)

5. Oefenaar PJ Retief word gelukkigwens met sy verjaardag.
6. Personeelveranderings:

Die volgende afgevaardigdes neem sitting:

Migdol	Oudl GE Smith en diak AJS Strauss
Delareyville	Oudl D Scheepers ipv oudl P Kotzé
Kroonstad	Diak CC Bergh ipv diak DBJ van Rensburg
Sannieshof	Diak CJ van Niekerk ipv diak Bornman
Bronkhorstspuit	Oudl CA Keyter ipv diak E Viviers
Memel	Oudl J Venter en diak P Roux verskyn as secundi
Hartbeespoort	Oudl OMJ van Heerden ipv diak Snyman
Linden	Diak F van Rooyen ipv diak A Visagie
Vanderbijlpark	Oudl P Jacobs ipv oudl MP Taute
Derby	Oudl L Botes ipv oudl G Stroebel
Perdekop	Oudl P Combrinck neem sitting
Standerton	Oudl D Combrinck neem sitting
Roedtan	Oudl NJ Pretorius en diak G Liversage ipv diak M Potgieter en oudl B Genis
Newcastle	Oudl L Theron neem sitting
Balfour	Oudl D Marais ipv oudl JHL Bosch
Naboomspruit	Diak FJ Swanepoel ipv oudl J Steenkamp
Groblersdal	Oudl SCJ Nel en oudl FL Botha ipv J Claasen en J Luus
Verwoerdburg	Oudl AH Goosen ipv JF van der Merwe

Marquard

Oudl T Bartelman wat verlof gehad het, is weer ter vergadering vandag Hy word seën en sterkte toegewens ná groot skade op sy plaas.

7. Kommissie vir Verlof:

Die volgende aansoeke word goedgekeur:

1. Ds CJ Prins (Tygerberg) 5 tot 7 November. Hy word seën en sterkte toegewens met sy ongesteldheid.
2. Ds SD Nel (Dendron) 5 tot 7 November.
3. Oudl JG Theron (Beaufort-Wes) 5 tot 7 November.

87. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE VIR SENDING (P 1)

1. Kennis geneem met verandering van "as ontvanklik" beskou na "is in orde bevind."
2. Aanbeveling - goedgekeur:

Die kommissie oordeel dat dit (die beskrywingspunt van br EB Kruger waarin hy beswaar maak teen sending op grond van Israelvisiestandpunte) nie by die Sendingkommissie ontvanklik is nie, en versoek die Sinode om dit te verwys na die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme.

88. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME (I 1)

- 1 -2 Kennis geneem.
3. Goedgekeur as aanbeveling:

Die kommissie besluit om dr AG Burger en oudl MJ Cornelius aan te beveel om op die Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme te dien.

89. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE VIR KAPELAANSDIENSTE (E 1)

1. Kennis geneem.
2. Aanbevelings - goedgekeur, met toevoeging van laaste sin by 2.1:
 - 2.1 Dat waar daar 'n sametrekking van Militêre- of Gevangenisdiens of Polisiemag is, moet die plaaslike gemeente twee geskikte persone aanwys, 'n primarius en sekundus, wat met die plaaslike owerhede skakel ten opsigte van alle kerklike aangeleenthede vir lede van die Magte. Die name van die primarius en sekundus moet aan die te benoeme Permanente Kommissie vir Kapelaansdienste

deurgegee word.

Waar twee eenhede in 'n gemeente val, besluit die plaaslike kerkraad self oor die getal skakelpersone na goedvinde.

- 2.2 Die Sinode besluit dat deur middel van die besluite-register 'n oproep aan ouers gedoen word om plaaslike kerkrade, waar lede diens doen, die van en name van diensdoenende lede te verskaf.
- 2.3 Die Sinode besluit dat deur middel van die besluite-register 'n oproep aan ouers gedoen word om Die BoodsAPPER in samewerking met die plaaslike kerkraad, waar lede diens doen, aan diensdoenende lede te verskaf.
- 2.4 Die Sinode versoek dat die plaaslike gemeentes asseblief die Permanente Kommissie van getalle van diensdoenende lede verskaf.

3. Goedgekeur as aanbeveling:

Die volgende persone sal as die Permanente Kommissie funksioneer tydens die reses:

Dr JD Malan, di MJ Hartzenberg, SW van Wyk, S Botes, JA du Plessis, ouderlinge JL du Preez, JE Swarts, FD Botes.

Die vergadering verdaag vir ontbyt.

Om 08:00 word die werksaamhede hervat.

90. SEËNWENSE EN MOSIES

1. APK Germiston en APK Primrose : Met dank kennis geneem.
2. Die volgende mosie word met dank aanvaar.

Die Sinode spreek sy hartlike en opregte dank uit teenoor die Gemeente van Graniet en veral teenoor die susters vir die voedsel en die drank wat hulle so lekker en aangenaam voorberei het. Ons het werklik baie gehad om te eet en te drink en nie een van ons kan kla oor enigiets nie. Nogmaals ons opregte dank.

(CJ Pienaar; LR Treurnich)

3. Die volgende voorstel word met dank goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die aanbod van die Ring van Olifantshoek om as koördineerder op te tree indien noodlenigingshulp benodig sou word deur SWA inwoners, aanvaar word.

Die Ring kan na goeddunke met ander organisasies saam werk.

Die Ring kan hierdie aangeleentheid in samewerking met die SKK hanteer.

(JGD Lamprecht; FJ Scheepers)

91. EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR BARMHARTIGHEIDSDIENSTE (D 1)

1 - 3 Kennis geneem.

4. Staam oor.

92. EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR PERMANENTE KOMMISSIES (N 1)

92.1 Vir kennisname - Kennis geneem.

92.2 Aanbevelings

2.1 Die Sinode keur goed dat die Permanente Kommissies soos volg saamgestel word:

2.1.1 (A) KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE

Nadat die volgende voorstel aanvaar is, word die kommissie saamgestel:

Die Sinode besluit dat die kommissie uitgebrei word tot 11 lede.

Ds R Maré (s)
Ds JH Swart
Ds JA du Plessis
Ds AJ van Niekerk
Oudl PR Pretorius
Oudl AJ Pienaar

Diak A Visagie
Prof FAH van Staden
Ds AS van Jaarsveld
Ds JJ Venter (Jurie)
Ds E Friis
Oudl Jac F du Plessis (1e sec)

2.1.2 (B) KOMMISSIE VAN FINANSIES

Goedgekeur:

Ds AJ Taute (s)
Ds CF Swart
Ds LD Pienaar

Oudl DJ Venter
Oudl C du Preez

Oudl HJ Claasen
Oudl BJM Rossouw
Oudl MG Keyter
(1e sec)
Oudl SB Treurnicht
(2e sec)

2.1.3 (C) KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG

Met byvoeging goedgekeur:

Ds AP Viljoen (s)	Ds JN Joubert
Ds PW Botha	Oef G Botes
Ds OD Scheuer	Oudl CF Jeffrey
Ds PL Storm	Ds SD Nel (1e sec)
Ds CN Coetzee	Oudl D de Villiers (2e sec)
Oudl WJ Jones	Oudl C Kunneke (3e sec)

2.1.4 (D) KOMMISSIE VIR BARMHARTIGHEIDSDIENS

Met byvoeging goedgekeur.

Ds JM Rheeder (s)	Ds AE vd Berg
Ds NRJ van Zyl	Oudl FWC Buitendag
Ds PB Kotzé	Oudl L Steyn
Ds CJS Botha	Oudl AGS Gous
Ds JAC Erasmus	Diak E Serfontein (1e sec)
	Diak JF du Toit (2e sec)

2.1.5 (E) KOMMISSIE VIR KAPELAANSDIENSTE

Kommissie word vergroot tot ses lede.

Ds MJ Hartzenberg (s)	Oudl AH Goosen
Ds SW van Wyk	Oudl FJ Botes (1e sec)
Dr JD Malan	Ds JA du Plessis (2e sec)
Oudl JE Swarts	Oudl GJ Stroebel (3e sec)
Oudl JL du Preez	Oudl JA Wessels (4e sec)
	Oudl DJ Visser (5e sec)

2.1.6 (F) KOMMISSIE VIR ARGIEF

Goedgekeur:

Ds WM Grové (s)	Oudl HLF de Wet
Dr MFM Pretorius	Oudl WLW Fick (1e sec)
Oudl AHP Louw	Oudl PF Pieterse (2e sec)

2.1.7 (G) KOMMISSIE VIR FORMULIERE EN LITURGIE

Met byvoeging goedgekeur:

Ds JH Engelbrecht (s)	Oudl JL van der Merwe
Ds L Skein	Oudl NR Vorster
Ds JHE Adams	Ds Jurie J Venter
	Ds MG Fourie (1e sec)

2.1.8 (H) KOMMISSIE VIR GETUIENIS EN DISSIPELSKAP

Met wysigings goedgekeur:

Ds JP Bezuidenhout (s)	Ds MG Fourie
Ds WA Jooste	Dr WA Burger
Ds LH Jacobs	Oudl LR Treurnich
Ds RJH Pottas	Oudl DA Combrinck
	(1 e s e c)
	(Standerton)
	Oudl G Stassen
	(2e sec)

2.1.9 (I) KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME

Met wysigings goedgekeur:

Ds MP Taute (s)	Oudl MJ Cornelius
Ds WJ vd Merwe	Oudl MC Botha
Ds AS van Staden	Oudl (dr) AG Burger
Ds PK Roodt	Oudl GF Nel 1e sec)
Ds IA Brink	
Ds PR Jonker	
Oudl CH Derksen	

2.1.10 (J) KOMMISSIE VIR KERKMUSIEK EN KERKSANG

Met wysigings goedgekeur:

Ds NJ Rautenbach (s)	Ds LD Pienaar (1e sec)
Ds DR Schwartz	Oudl AA Botha (2e sec)
Ds JH Theron	Mev R Cloete - adviserend
Ds RW Louw	Mev E Rautenbach -
Ds JJ Venter (Koos)	adviserend
Diak FJ Swanepoel	
	Mev A Boshoff - adviserend

2.1.11 (K) KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING

Met wysigings goedgekeur:

Dr JA Scholtz (s)	Ds PS van Staden
Oudl TL le Roux	Ds LH Jacobs
Oudl JPT Simpson	Ds JH Theron
Oudl (prof) JJ Pienaar (adviserend)	Oudl CC Joubert
Prof A Swart (adviserend)	Oudl AB Snyman (1e sec)
	Oef PJ Retief (2e sec)

2.1.12 (P) KOMMISSIE VIR SENDING

Met wysigings goedgekeur:

Ds CJJ van Rensburg (s)	Ds HJ Liversage
Ds JA Visser	Oudl CJ v Helsdingen
Oudl D Botes	Oudl JN de Wet (1e sec)
Ds JJJ Roodt	Oudl T Sweetnam (2e sec)
Ds OD Scheuer	

2.1.13 (Y) KOMMISSIE VIR BYBELVERTALING

Met wysigings goedgekeur:

Ds S Botes (s)	Ds CJ Prins
Dr WJG Lubbe	Prof HS Theron
Ds PK Roodt	Ds JH vd Walt
Ds SJ Gouws	Prof HCG Robbertze
Ds E Friis	

Dit is reeds besluit dat die kommissie uit 15 lede bestaan wat saamgestel word deur die Kuratorium en die SKK - Goedgekeur:

Byvoegings by die Kommissie sal deur die SKK en Kuratorium gedoen word.

2.1.14 BESTUUR VAN DIE RAAD VIR KERKLIKE ADMINISTRASIE

2.1.14.1 Deur Sinode benoem

Die volgende persone word per geslote stembrief verkies:

(Prim) - Oudl JF van der Merwe
 Oudl JJ Prinsloo
 Oudl MP Taute
 Oudl LJ Potgieter
 Diak JEA Bester

(Sec) - 1. Oudl AJ Pienaar
 2. Oudl CC Joubert
 3. Oudl JPT Simpson
 4. Oudl B Mills

2.1.14.2 Benoem deur:

SKK: Prof WJG Lubbe (prim)
 Ds MC Adendorff (sec)

Kur: Ds MC Adendorff (prim)
 Ds IA Brink (sec)

KKS: Ds R Marè (prim)
 Ds JA du Plessis (sec)

FK : Ds AJ Taute (prim)
 Ds CF Swart (sec)

2.1.15 SERKOS

Ds MP Taute word as waarnemer benoem.

93. VERSLAG KERKLEER EN ETIESE NORME (bl 146)

A. Vir kennisname - Kennis geneem.

B. Vir goedkeuring.

1 - 1.1.3.5 Beskrywingspunt i.s. "neergedal te helle"
 - Kennis geneem.

1.2 Aanbeveling (bl 148) - nie aanvaar nie.

Die volgende amendement op 1.2 word aanvaar:

Hierdie hele saak word terugverwys na die
 PKKEN vir volledige bestudering, wat moet
 insluit: die uitsprake van kerklike sinodes
 deur die eeue (veral Geref sinodes), asook
 die standpunt van groot teoloë deur die eeue.

(JJ Venter; WAJ van Rensburg)

1.3 Motivering (bl 148) - Kennis geneem.

2. Lasgewing aan elke Permanente Sinodale Kommissie

Aanbeveling 2.1

- 2.1.1 Gewysigd goedgekeur - "Die Sinode besluit dat die lasgewing van elke Permanente Sinodale Kommissie minstens bepaling 1 tot 10 sal bevat soos vervat in 2.2.1 tot 2.2.10. (Kyk bl 150- 151 in die agenda met korreksies soos aangedui onder punt 97 van die notule hieronder).

- 2.1.2 Gewysigd goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die volgende PKKEN en die volgende PKKS die hieropvolgende konseplasgewings vanaf 2.2.1 moet bestudeer met die oog op die samestelling van finale lasgewing wat deur die Sinode van 1990 finaal gekeur moet word. Intussen dien dit as riglyne vir permanente kommissies tot by die volgende sinode.

- 2.1.3 Goedgekeur:

Die Sinode keur die hieropvolgende konseplasgewing vir elke Kommissie goed. (Kyk bl 150-159 in die agenda, met korreksies soos aangedui onder punt 97 van die notule hieronder).

- 2.1.4 Goedgekeur:

Die Sinode besluit dat hierdie lasgewings alle vorige sinodebesluite wat hiermee in stryd is, vervang.

Sinode verdaag om 10:30 vir tee.

Die vergadering hervat sy werksaamhede om 11:00.

94. AFKONDIGINGS

Na enkele afkondigings gedoen is, en telegramme van seënwense van die APK Linden en die APK Vroue-aksie aan die Sinode voorgelees is, gaan die Sinode voort met die behandeling van verslae.

95. PERSONEEL

Oudl PW Jooste (Sasolburg) vanaf 4 November 1989 ter vergadering.

Oudl B Ruthven (Delmas) in die plek van br T Gerber.

96. ORDEMOSIE

Die volgende voorstel dien voor die vergadering, word goedgekeur en verwys na die SKK vir uitvoering.

Die Sinode spreek hom ten sterkste uit teen die vloedgolf van verderflike en sedebederwende pornografiese literatuur wat ons land oorstroom en vra die Sinode om by die owerheid aan te dring om doeldreffiende maatreëls te tref om hierdie euwel te bekamp.

(JF du Plessis; JP Botha)

97. VERSLAE : KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME (bl 150) (vervolg)

2.2 Bepalings vir elke permanente kommissie van die Sinode.

2.2.1 - 2.2.3 Kennis geneem.

2.2.4 Kennis geneem nadat "die Woord van God," ingevoeg is voor "die belydenisskrifte."

2.2.5 - 2.3.11 (bl 150-156) Kennis geneem, nadat "secundi," verander is na "secundus" in 2.2.10.3 en "dat" vervang is met "dit" in 2.2.10.5.

2.3.4.2 word geskrap aangesien dit reeds deur 2.2.7 gedek is.

2.3.5.4 word "hul" ingevoeg voor "sinodale fondse."

By 2.3.5.9 moet bygevoeg word: "en rapporteer daaroor aan die eersvolgende Sinode."

In 2.3.8.4 word "kerkrade" vervang met "sinodes."

2.3.11.1 Kennis geneem nadat die woorde: "in die erediens sowel as ander byeenkomste" geskrap is.

2.3.11.2 - 2.3.14.3 (bl 156-158) Kennis geneem.

2.3.14.4 Geskrap.

2.3.14.5 - 2.3.15.6 Kennis geneem.

3. Toegang Sinodale Kommissies tot Kerkrade en Gemeentes (bl 158).

3.1 Aanbevelings - Goedgekeur:

- 3.1.1 Alle permanente kommissies tree slegs ooreenkomstig goed-omskrewe opdragte deur die Sinode op.
- 3.1.2 Geen permanente kommissie kan as 'n hoofkommissie beskou word, of as 'n Sinode in interim nie.
- 3.1.3 Alle permanente kommissies rapporteer slegs aan hul opdraggewer, nl die Sinode.
- 3.1.4 Geen persoon, geen kommissie, selfs nie 'n Sinode mag direk met 'n gemeente skakel met verbygaan van die plaaslike kerkraad nie. Jesus Christus regeer deur sy Woord en Gees in die plaaslike kerk (gemeente) en in die proses gebruik Hy die kerkraad. Geen mens, instansie, liggaam of wie ookal het die reg om die gemeente direk te nader nie. Daar moet met die kerkraad geskakel word. Die kerkraad is 'n regspersoon en gevolglik handelingsbevoeg.
- 3.1.5 Wanneer 'n permanente kommissie dit vir die uitvoering van sy sinodale opdrag nodig ag om met gemeentes (d.w.s. met kerkrade) te skakel (bv d.m.v. vraelyste of korrespondensie), doen hy dit d.m.v. die administrateur t.w.v. koördinasie. In geval van botsende reëlins deur verskillende kommissies, bring die administrateur dit onder die aandag van die betrokke kommissies wat, na onderhandeling met mekaar daaroor en koördinasie van die reëlins, hulle onderskeie skrywes aan die gemeentes rig. Die kommissies mag egter van die masjinerie van die kerkkantoor gebruik maak (tiksters, kopieermasjien, ens. via die administrateur).
- 3.1.6. Dieselfde geld indien 'n permanente kommissie oordeel dat hy inligting of advies van 'n ander permanente kommissie benodig: hy skakel (m.b.v. die masjinerie van die kerkkantoor indien hy so verkies) direk met daardie ander kommissie. Hy bly egter self verantwoordelik vir sy aanbeveling by die volgende Sinode.

4. Campus Crusade for Christ

4.1 Aanbevelings - Gewysig goedgekeur:

4.1.1 Die Sinode besluit dat Campus Crusade for Christ (CCC) by gemeentelede afgekeur moet word omdat hulle beweeg op die terrein van die plaaslike kerk.

4.1.2 Die Sinode besluit dat die studiestuk oor CCC wat voor die kommissie gedien het, in die Boodskapper moet verskyn, desnoods in geredigeerde vorm.

4.2 Kennis geneem.

5. Vertroulike organisasies.

5.1 - 5.1.4.5 (bl 159-165) Kennis geneem.

5.1.5 Beskrywingspunt - Kennis geneem.

Dr MFM Pretorius lig die beskrywingspunt toe.

5.2 Aanbevelings.

5.2.1 Goedgekeur:

Die Sinode oordeel dat lidmaatskap van 'n geheime en/of vertroulike organisasie nie per se verkeerd is nie; dit sal afhang van so 'n organisasie se aard, doel, gees en praktyk.

Die volgende amendement word nie goedgekeur nie:

Die Sinode oordeel dat geheimhouding op sig self nie verkeerd is nie.

(AG Burger; CH Groenewald)

5.2.2 Goedgekeur:

Die Sinode beklemtoon art 32 van die NGB wat o.a. lui: "Ons verwerp alle menslike uitdinksels en alle wette wat mense wil invoer om God te dien en om, op watter manier ook al, die gewetens daardeur te bind en te dwing. Ons aanvaar derhalwe

slegs wat kan dien om eendrag en eenheid te bewaar en te bevorder en om alles in gehoorsaamheid aan God te onderhou.

5.2.3 Kennis geneem.

Die volgende amendement word goedgekeur:

Die Sinode verwys die lidmaatskap van die AB en die Vrymesselary na die Permanente Kommissie vir Kerkreg- telike Sake vir ondersoek.

(CI van Heerden; FAH van Staden)

5.2.4 Kennis geneem.

5.2.5 Kennis geneem.

5.2.6 Gewysigd goedgekeur:

Die Sinode doen 'n beroep op alle lidmate om nie aan enige organisasie, vereniging, klub of party te behoort of dit te ondersteun nie, alvorens hy/sy hom/haar deeglik vergewis het daarvan dat die grondwet, doelstellings of beleid van so 'n organisasie, vereniging, klub of party gegrond is op die Woord van God, en nie in stryd is met die Leer van die Kerk nie. (KO art 60). Lidmate wat hulle op hierdie terrein egter wel skuldig maak, staan onder die normale opsig en tug van die plaaslike kerk en moet hulle laat vermaan deur die kerkraad en hulle bekeer van hulle verkeerde weë.

Die volgende amendement word verwerp:

Die Sinode besluit dat opdrag aan die PKKEN gegee word om enige verdere geheime organisasies waar moontlik, te identifiseer en kerkrade dienooreenkomstig in te lig.

(LE Retief; JEA Bester)

5.3 - 5.3.3.7.2 (bl 166-168) Kennis geneem.

6. Okkultisme (bl 168).

6.1 Aanbevelings

6.1.1 Verkort goedgekeur:

Die Sinode neem met ontsteltenis kennis van die New Age beweging

Die res van 6.1.1 - 6.1.3 - Kennis geneem.

7. Die vrou in die amp (bl 169).

7.1 Aanbeveling - Goedgekeur nadat dit gewysig is om soos volg te lees:

Hierdie saak word verwys na die te gekose PKKEN vir verslag aan die volgende Sinode. 'n Verslag deur ds HS Theron dien as studiestuk.

8. Skakeling met Pers en Owerheid - Kennis geneem.

9. Islam en Hindoegeloof (bl 169).

9.1 Aanbeveling

9.1.1 Goedgekeur:

Die Sinode dra dit opnuut aan die PKKEN op om 'n indringende studie oor die gevare wat die Islam en Hindoegeloof vir lidmate inhou, te doen met verslag aan die Sinode van 1990.

10. Chiliasme en Anti-Chiliasme (bl 169).

10.1 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode verwys die saak na die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme om na die bestudering van die verslae en beskrywingspunte wat ontvang is, die Sinode te dien met 'n aanbeveling.

11. Israelvisie (bl 169).

11.1 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode verwys die saak na die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme om na die bestudering van die verslae en beskrywingspunte wat ontvang is, en artikels wat in Die Boodskapper verskyn het, die

Sinode te dien met 'n aanbeveling.

12. PKKEN

12.1 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode keur die benaminge Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme en Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme vir hierdie kommissie goed.

13. Beskrywingspunte

13.1 Sabbatsontheiliging (bl 169).

13.1.1 - 13.1.3.2 Kennis geneem.

13.1.4 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode verwys al hierdie beskrywingspunte na die TKKEN om die Sinode te dien met 'n aanbeveling.

13.2 Halaäl-teken (bl 170).

13.2.1 Kennis geneem.

13.2.1.1 - 13.2.2.1 - Kennis geneem.

13.2.3 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunte goed en verwys dit na die SKK vir uitvoering.

13.3 Okkulte (bl 171).

13.3.1 - 13.3.2.1 - Kennis geneem.

13.3.3 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode keur hierdie beskrywingspunte goed en verwys dit na die SKK vir uitvoering.

13.4 Ander Beskrywingspunte (bl 171).

13.4.1 Valse leringe - Kennis geneem.

13.4.1.1 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van hierdie beskrywingspunt aangesien die sake aandag geniet

13.4.2 Vorm vir aansoek om lidmaatskap (bl 172) - Kennis geneem.

13.4.2.1 Kennis geneem - elders afgehandel.

13.4.3 Dwelms (bl 172).

13.4.3.1 - 13.4.3.2 Kennis geneem.

13.4.3.3 Goedgekeur:

Die Sinode keur hierdie beskrywingspunt goed en verwys dit na die SKK vir uitvoering.

13.4.4 Linkse organisasies.

13.4.4.1 Kennis geneem.

13.4.4.2 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt aangesien dit aandag geniet.

13.4.5 Verslagvorm.

13.4.5.1 Kennis geneem.

13.4.5.2 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van hierdie beskrywingspunt aangesien dit elders behandel word.

13.4.6 Verbondsonderwyser as amp.

13.4.6.1 Kennis geneem.

13.4.6.2 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt en verwys dit na die Kommissie vir Kerkregtelike Sake.

13.4.7 Rasgemengde byeenkomste.

13.4.7.1 Kennis geneem.

13.4.7.2 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt.

13.4.8 Verhouding tussen APK lidmate en beswaarde lidmate van die NG Kerk.

13.4.8.1 - 13.4.8.2 Kennis geneem.

13.4.8.3 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van hierdie beskrywingspunt en verwys dit na die plaaslike kerke.

13.4.9 Kategismusprediking.

13.4.9.1 - 13.4.9.2 Kennis geneem.

13.4.9.3 Aanbeveling - Kennis geneem. Kom weer voor.

13.4.10 Geloofsvryheid en Godsdiensvryheid.

13.4.10.1 - 13.4.10.2 Kennis geneem.

13.4.10.3 Aanbevelings - Goedgekeur:

Die Sinode verwys hierdie beskrywingspunt na die PKKEN.

13.4.11 Dra van hoed deur vrou.

13.4.11.1 Kennis geneem.

13.4.11.2 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt. Dit staan dames vry om hoed te dra indien hulle dit sou verkies, aangesien dit nie verbied word nie.

13.4.12 Duidelik omskrewe karakter van APK.

13.4.12.1.1 Kennis geneem nadat "oor" ingevoeg is na "en" in punt 4.

13.4.12.2 Aanbeveling - Goedgekeur:

Die Sinode benoem so 'n kommissie.

Die saak word verwys na die PKKEN en PKKS om dit elk op eie terrein te ondersoek.

14. Kennis geneem - Die voorsitter bedank die kommissie.

Die volgende voorstel dien voor die vergadering en word goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan PKKEN op om 'n studie van Satanisme en Demonie te maak en aan die volgende Sinode te rapporteer.

(DR Schwartz; CF Swart)

Na enkele afkondigings verdaag die vergadering vir ete.

Die Sinode hervat sy werksaamhede om 14:00.

Die volgende voorstelle word nie aanvaar nie:

1. Die Sinode besluit om die verwarring en ongelukkigheid tussen die benamings "gemeente" en "kerk" op te dra aan die Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme vir ondersoek en verslag aan die volgende Sinode, veral ten opsigte van die benamings soos in die Nuwe Testament gebruik.

(B Rossouw; JH Engelbrecht)

2. Die Sinode aanvaar met waardering 'n mosie van ondersteuning aan dr J du P Malan, leraar van die NG Gemeente Aasvoëlkop, vir sy duidelike, vasberade en volgehoue veroordeling van, en stellinginname teenoor die verderflike humanistiese tendense en satanistiese aanslae op ons Afrikaanse volkslewe en ons kerke.

(JF du Plessis; JP Botha)

98. VERSLAG VAN KOMMISSIE VIR SENDING (bl 227)

Ds HJ Liversage lewer die verslag.

1. Vir kennisname

Kennis geneem. Mev H van Heerden moet wees A van Heerden.

2. Vir goedkeuring:

2.1 Beskrywingspunte

- 2.1.1 Onderskeid tussen Evangelisasie en Sending -

Kennis geneem asook van Bylae A bl 229-238.

Aanbeveling soos volg goedgekeur:

Die Sinode keur die beskrywingspunt goed:

Die Sinode maak 'n duidelik omlynde onderskeid tussen die bedieningsgebiede van Sending en Evangelisasie. Sending is die bring van die Evangelie aan diegene wat nog nooit van Christus gehoor het nie. Evangelisasie is die bring van die Evangelie aan hulle wat nie meer wil hoor nie soos kerklosses en ander ongeërgdes.

Die volgende amendement ten opsigte van die 2e deel van die aanbeveling word goedgekeur.

Die Sinode verwys Bylae A na die Permanente Kommissies vir Getuienis en Dissipelskap en Sending vir verdere gesamentlike besinning en terugrapport aan die volgende Sinodes.

(JP Bezuidenhout; CC Bergh)

2.2 Kommissie Aanbevelings (bl 228)

2.2.1 Sendingaksie onder Zoeloos (R100 000 begroting)
Nie goedgekeur nie.

2.2.2 Sendingwerk in Hillbrow (R20 000 begroting)
Nie goedgekeur nie.

Ds DE Malan vra dat aangeteken word dat hy in die minderheid gestem het.

Die volgende amendement word nie goedgekeur nie, aangesien die mannekrag en fondse ontbreek.

Die Sinode begroot R20 000 p.j. aan 'n gemeente of gemeentes gesamentlik wat binne die ressort van die Ring van Roodepoort sendingwerk in Hillbrow gaan doen. Die Sinode dra dit aan die ring op om met die kerkrade in sy ressort ooreen te kom watter gemeente(s) die taak sal onderneem. Daar sal jaarliks verslag gedoen word aan die Sinode oor die besteding van die fondse wat bewillig is.

(R Marè; FAH van Staden)

2.2.3 Aanbeveling - goedgekeur:

Die Sinode begroot R1 000 (Eenduisend rand) om traktaatjies te laat druk. Vrywilligers in die skryf daarvan word gevra.
Die Voorsitter bedank die kommissie.

99.1 KOMMISSIE VIR GETUIENIS EN DISSIPELSKAP (bl 178)

Ds WA Jooste lewer die verslag.

1. Vir kennisname

1.1 - 1.3.1.7 - Kennis geneem.

1.3.2 - 1.3.3 - Kennis geneem.

1.4 Ander Sake.

1.4.1 Redaksie en Publikasie van Manuskripte - Goedgekeur:

Die kommissie oordeel dat alle manuskripte na die betrokke kommissies gestuur moet word om persklaar gemaak te word waarna dit na die publikasiekommissie (die SKK) gestuur word vir finale redaksie en publikasie.

1.4.2 - 1.4.4 - Kennis geneem.

1.4.5 en Bylae B bl 187 Verwelkomingskaart vir nuwe lidmate - Kennis geneem.

Die Sinode gee opdrag aan die Kommissie vir Getuienis en Dissipelskap om 'n verwelkomingskaart saam te stel vir kommentaar van gemeentes, en rapport aan die volgende Sinode met die duidelike verstandhouding dat die gebruik daarvan nie verpligtend sal wees nie.

2. Vir goedkeuring.

2.1 Aanbevelings (180)

2.1.1 Dagboek vir die Jeug - Aanbeveling soos volg gewysig en goedgekeur:

Die Sinode verwys die opstel van sodanige literatuur na die Jeugkommissie vir ondersoek en rapport aan die volgende Sinode.

2.1.2 Handleiding vir kerkrade en gemeentelike administrasie - Aanbeveling goedgekeur met vervanging van "SKK" deur "RKA:"

Die Sinode verwys die opstel en afhandeling van hierdie handleiding na die RKA vir spoedige implementering.

2.1.3 Evangelisasiesprekkamers in groot sentra - Aanbeveling goedgekeur:

In aansluiting by die vorige beroep op ringe in hierdie verband, beveel die Sinode aan dat gebruik gemaak word van beraders in hul sentra wat vanuit 'n Gereformeerde hoek beraad aanbied.

2.1.4 Hulp aan predikantlose gemeentes - Goedgekeur:

Die Sinode besluit om weer eens 'n ernstige beroep op kerkrade te doen om die vorige besluit in hierdie verband te implementeer.

2.1.5 Voorgestelde toerusting van en pastoraat aan predikante. In die plek van aanbeveling 1 word die volgende amendement goedgekeur:

Die Sinode besluit om met die oog op die geestelike weerbaarheid van predikante (2 Tim 2:15) dit aan die Kuratorium op te dra om onverwyld, in samewerking met die dosente, 'n ondersoek in te stel na

- die noodsaaklikheid van;
- die omvang en inhoud van en
- die praktiese implementering van

'n voortgesette teologiese opleiding vir die predikante van ons kerk en om in die lig van die ondersoek dit so spoedig moontlik te realiseer.

(CI van Heerden; FAH van Staden)

Aanbeveling 2 goedgekeur:

Die Sinode verwys die riglyne in verband met groepspastoraat aan die predikante tydens broederlike vergaderinge in ringsverband na ringe om daadwerklik aandag aan hierdie aspek van die bediening te gee.

2.1.6 Pinksterreeks - Aanbeveling gewysig goedgekeur:

Die Sinode wys 'n verantwoordelike instansie aan vir die opstel van toekomstige pinksterreekse, nl die Kommissie vir Getuienis en Dissipelskap.

2.1.7 Klank en videobande - Aanbeveling gewysig goedgekeur:

Die Sinode versoek:

1. gemeentes om klank en videobande van volle eredienste te maak en van belanstellende lidmate gebruik te maak;
2. die Publikasiekommissie om bestaande fasiliteite so uit te brei (waar nodig) dat dit as 'n klank- en videobank kan opereer.

2.2 Beskrywingspunte (bl 180)

2.2.1 Handleiding vir ouderlinge en diakens - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunte aangesien die saak reeds aandag geniet.

2.2.2 Pinksterbidure - bl 181 en 182 - Kennis geneem.

Aanbeveling gewysig goedgekeur:

Die Sinode verwys die beskrywingspunte van die Ring van Dendron en dr Van Staden na die Sinodale Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme om 'n prinsipiële studie te maak van die praktyk van Pinksterbidure.

2.2.3 Wêreldbiddag vir vroue - Kennis geneem.

Aanbeveling - kennis geneem.

Die besluit van die 1988-Sinode word weer onder die aandag van kerkrade gebring.

2.2.4 Ampswerk van ouderlinge - Kennis geneem. Aanbeveling goedgekeur met wysiging soos deur amendement van ds IA Brink en oudl PL Geldenhuis.

Die Sinode aanvaar hierdie beskrywingspunt as die besluit van die vergadering:

1. Die Sinode is oortuig daarvan dat die amp van die ouderling nie 'n opsionele amp in die kerk is nie, maar Skrifgefundeerd.

2. Die Sinode spreek sy waardering teenoor ouderlinge uit wat die erns van hulle dienswerk uitleef en bely.
3. Die Sinode doen 'n beroep op ouderlinge om nie in 'n vorm van beskeidenheid te verval wat daarop neerkom dat hulle vir die gemeente van geen nut is nie.
4. Die Sinode wys ouderlinge daarop dat die Here wat roep ook getrou is. Ampswerk moet dus staan in die teken van die oorwinningskrag van die Koning van die Kerk.
5. Die Sinode is daarom oortuig daarvan dat ouderlinge baie vrugbaar gebruik kan en moet word vir leiding by wyksbidure.
6. Die Sinode wys lidmate daarop dat die ampswerk van die ouderling ook die bediening van die Woord insluit wanneer die leraar nie beskikbaar is nie. Die preek wat die ouderling voorlees, mag daarom nie as minderwaardig beskou word teenoor prediking van die leraar nie. Getroue kerkbesoek is 'n kenmerk van gehoorsaamheid aan die Woord van die Here, ongeag wie dit mag bring.

2.2.5 Uitroep van Biddae (bl 183) - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode aanvaar die beskrywingspunt as besluit van die vergadering:

Die Sinode word versoek om nie onnodig spesiale biddae uit te roep nie en uiteraars diskreet hiermee te handel.

3. Begroting - Kennis geneem.

4 Slot - Kennis geneem.

Die verslag is hiermee afgehandel met dank aan die kommissie.

99.2 PERSVERKLARING

Die persverklaring word goedgekeur soos voorgelê deur ds DR Schwartz.

Die vergadering verdaag vir verversings om 16:00.

Die Sinode hervat sy werksaamhede om 16:30.

100. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR BARMHARTIGHEIDSDIENSTE
(bl 188)

1. Vir kennisname.

1.1 - 1.3.4.3 - Kennis geneem.

2. Vir goedkeuring.

2.1 Beskrywingspunte (bl 191).

2.1.1 Kerklike tehuise - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode neem slegs kennis omdat hieraan reeds aandag gegee is.

2.1.2 Bejaardesorg en alimentasie - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van die eerste paragraaf.

Die Sinode keur die woord "hulpverlening" goed in plaas van "alimentasie."

2.1.3.1 Neutrale tehuise vir kinders en bejaardes - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode neem kennis omdat dit 'n bestaande praktyk is.

2.1.3.2 Samewerking met Ondersteuningsraad van NHK - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode oorweeg die saak nadat die betrokke kerk amptelik sy standpunt oor ons bestaan as kerk gestel het.

2.1.4 1% van dankoffers vir bejaardefonds - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode neem hiervan kennis omdat dit 'n onpraktiese voorstel is.

- 2.1.5 Nood van lidmate wat drank en verdowingsmiddels misbruik - Kennis geneem.

Aanbeveling gewysigd goedgekeur:

Die Sinode oordeel dat omdat daar reeds baie gevestigde interkerklike instansies bestaan wat wetenskaplik met drankmisbruik handel, daar geen nodigheid is om self 'n struktuur te skep wat groot finansiële implikasies inhou wat die kerk nie kan dra nie. Wat voorligting betref, geld dieselfde oordeel.

Die Sinode verwys die aangeleentheid na die plaaslike kerke.

2.2 Algemeen - Aanbevelings

2.2.1 Goedgekeur:

Die Sinode beveel by permanente kommissies aan om, waar prakties moontlik, ook gebruik te maak van telefoonkonferensies om reis- en verblyfkoſte te besnoei. Sensitiewe of vertroulike sake word vanselfsprekend hier vermy.

2.2.2 Goedgekeur:

Die Sinode keur Bylae 1 "Deeglike Diakenskap" (bl 195) in beginsel goed as vertrekpunt vir 'n handleiding vir diakens.

- 2.2.3 Kennis geneem - dit word reeds deur PKGD hanteer.

- 2.2.4 Kennis geneem.

- 2.2.5 Besluit: Dit word goedgekeur dat voortgegaan word met skakeling met die Interkerklike Skakelkommissie. Die kommissie reël self die skakeling.

- 2.2.6 Die Sinode besluit dat die kommissie self 'n verteenwoordiger sal benoem.

101. KOMMISSIE VIR KAPELAANSDIENSTE (bl 198)

1. Kennisname

- 1 - 1.3.1 Kennis geneem. "Oudl JB Swartz" - moet wees "Oudl JE Swarts".

- 1.3.2 Afgehandel by PKKEN se verslag.

1.3.3 - 1.3.4.2 Kennis geneem.

2. Vir goedkeuring.

2.1 - 2.2 Kennis geneem.

2.3 Goedgekeur:

Die Sinode dra aan die te benoeme kommissie op om:
In die lig van die veranderende omstandighede
(privatisering) in die SAVD, ondersoek in te stel
na wat van die spoorweghostels word, en dit onder
die aandag van plaaslike kerke te bring.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode, versoek die SKK om sy dank en
waardering teenoor die Kapelaan-Generaal van die
SAP (Genl-maj C. Colyn) te betuig vir die
positiewe samewerking wat deur die SAP Kollege aan
die APK Pretoria-Sentraal verleen word, ten
opsigte van skakeling met studente van die
Kollege.

(JPT Simpson; GJ van Jaarsveld)

Ds PR Jonker en oudl JE Swarts word besonderlik bedank
vir hulle werk in Oudtshoorn.

102. VERSLAG VAN DIE SINODALE ARGIEFKOMMISSIE (BL 201)

102.1 Vir kennisname

1.1 Personeel - Kennis geneem.

1.2 Vergaderings - kennis geneem. Die Sinode wil
graag die datums van die vergaderings in die
verslag hê.

1.3 Sake wat behandel is - kennis geneem.

102.2 Vir goedkeuring

2.1 Riglyne vir die Argief - goedgekeur:

2.1.1 Die Sinode keur die riglyne wat in 1988
voorgelê is, goed.

2.1.2 Die Sinode keur die derde deel vir
genoemde riglyn, soos volg goed:

Registerafskrifte (Doo- en lidmate-
registers)

- 2.1.2.1 Soos met die oorspronklike register, word dit met swart ink geskryf.
- 2.1.2.2 'n Fotokopie van goeie gehalte op 80 gram papier, is aanvaarbaar.
- 2.1.2.3 Die ringskriba sien toe dat elke gemeente se afskrifte ontvang word en hy besorg dit aan die kerkargief.
- 2.1.2.4 Afskrifte vir 1990 begin by gemeentestigting tot 31 Desember 1989. Daarna jaarliks oor elke volgende kerkjaar.

2.2 Die Leidraad

Kennis geneem.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Permanente Argiefkommissie kry opdrag om die besluite van die 1988 Sinode saam met wat nou goedgekeur is, ordelik saam te voeg vir gebruik van kerkrade en dit deur die Kerkkantoor uit te stuur.

(WM Grové; MFM Pretorius)

2.3 Samestelling van die Kommissie

Afgehandel.

2.4 Deeltydse Argiefhulp

Goedgekeur:

Die Sinode keur die optrede van die SKK goed om 'n deeltydse argiefhulp te benoem en dat hy deur plaaslike lede van die Kommissie bygestaan word waar dit dienlik is.

2.5 Begroting

Kennis geneem.

3. Kennis geneem met dank.

102.3 BESKRYWINGSPUNT VERWYS NA TYDELIKE ARGIEFKOMMISSIE

Die volgende voorstel word goedgekeur:

In die notule, p.24, punt 3.19 is 'n beskrywingspunt i.s. registers e.a. kerkboeke wat nog nie (ten tye van die beskrywingspunt) verskyn het nie, na die Tydelike Argiefkommissie verwys.

Die Sinode neem kennis dat die boeke sedert April vanjaar reeds beskikbaar is.

Die Sinode beskou die beskrywingspunt hiermee as afgehandel.

(Ds WM Grové; Diak CJ Wolvaardt)

103. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR FINANSIES (Vervolg) (bls 130)

Die begroting van SKK-fondse (bls 123) en Kuratorium (bls 130) word aan die orde gestel, asook die volgende deel van die Verslag van die Tydelike Kommissie vir Finansies (B 1).

103.1 Verdere Aanbevelings

4.1 Sinodale fondse (B 1):

Na wysigings soos volg goedgekeur:

Die Sinode besluit

- 4.1.1 dat die administrasie van alle fondse wat die Sinode bewillig, deur die RKA behartig word;
- 4.1.2 dat fondse wat die Sinode bewillig in één bankrekening hanteer word;
- 4.1.3 dat alle kommissies van die Sinode jaarliks 'n volledige, gemotiveerde begroting aan die FK voorlê vir aanbeveling aan die Sinode;
- 4.1.4 dat die begrotingsbeheer steeds deur die FK uitgeoefen word, soos reeds in die riglyne (1988) neergelê en besluit;
- 4.1.5 dat dié stelsel op 1 Januarie 1990 in werking tree;
- 4.1.6 dat die verdere en meer spesifieke verdeling van fondse deur die RKA, SKK, Kuratorium en FK gesamentlik gedoen word.

103.2 Die volgende aanbeveling van die Tydelike Kommissie (2.6 in B 1) word goedgekeur ipv Begroting pt 7.11 (bl 127 van agenda:

Die Sinode besluit dat -

1. die publikasie van die Kerkboek gedoen word dmv die Publikasiefonds;
2. R5 000,00 op die begroting geplaas word (i.p.v. R2 500,00), soos deur die kommissie versoek.
3. die oorplasing na die Reserwefonds aangepas word.

103.3 Die volgende voorstelle word goedgekeur:

1. Die Sinode besluit dat die R35 500 wat vir die Reserwefonds begroot is, wel gebruik kan word vir onvoorsiene uitgawes van die nuutgestigte RKA.

(LD Pienaar; AJ Taute)

2. Die Sinode boekstaaf sy dank teenoor die FK en TFK vir die kundige wyse waarop die begroting aan die Sinode voorgedra is.

(FAH van Staden; CI van Heerden)

103.4 Die Sinode keur die begroting in sy geheel goed.

103.5 Na aanleiding van die goedkeuring van die begroting van die Kuratorium word die volgende gestel:

1. Aanbeveling 7 (Verslag van die Kuratorium, bl 113) word goedgekeur:

7.1 Die Sinode keur die aanstelling van 'n vierde voltydse teologiese dosent aan die Teologiese Skool goed en gevolglik die bedrag vir die vergoedingspakket soos dit in die Begroting van die Kuratorium vir 1990 verskyn.

7.2 Die Sinode versoek die Kuratorium om nog gedurende die sitting van die Sinode 'n predikant van die Afrikaanse Protestantse kerkverband as voltydse teologiese dosent aan te wys met die oog op diensaanvaarding op 1 Desember 1989 of so spoedig doenlik daarna, ten einde die aangewesene, indien hy hom die aanwysing laat welgeval, genoegsaam geleentheid te bied om na Pretoria te verhuis en lesings vir die studiejaar 1990 voor te berei.

2. Die volgende voorstel word goedgekeur:

Die Sinode herhaal sy opdrag van 1988: Die Sinode gee opdrag aan die Kuratorium om steeds te beplan vir die aanstelling van voltydse dosente so gou moontlik.

(CI van Heerden; FAH van Staden)

3. Prof FAH van Staden en ds A Boshoff betuig hulle hartlike dank vir die goedkeuring van 'n vierde dosent aan die Teologiese Skool.

4. Status van Predikante

Die volgende versoek word na die PKKS verwys:

As noodmaatreël en in gevaarlike tye, en om ons AP Kerk te beveilig, besluit die Sinode om aan die Kuratorium 'n verdere opdrag te gee om te waak oor die status van predikante. Rings-kommissies kry die geleentheid om probleme onder die aandag van die Kuratorium te bring, wat alles deeglik oorweeg, en dan oor die behoud van status besluit.

(A Boshoff; OD Scheuer)

104. KOMMISSIE VIR VERLOF

Oudl ZP Kruger, Sanddrift - goedgekeur:

Vergadering verdaag 18:00 vir ete.

Die vergadering hervat sy verrigtinge om 19:00.

105. TELEGRAMME

Telegramme van seënwenne is ontvang en word voorgelees:

APK Clocolan
APK Clanwilliam
APK Pretoria-Oos
APK Leeudoringstad

106. VERSLAG: PERMANENTE JEUGKOMMISSIE (bl 203)

A. Vir kennisname

1 - 3.1.2- Kennis geneem.

- 3.1.3 "'n Woord van opregte dank aan die skrywer, ds R Maré" - goedgekeur.

Res van 3.1.3 tot by 3.2.7 - kennis geneem.

B. Vir goedkeuring

Beskrywingspunte ten opsigte van Verbondsonderrig-handboeke.

B.1 tot by 1.1.7 "OPMERKING" - kennis geneem.

Aanbeveling (bl 209) - goedgekeur:

Die Sinode besluit om in die lig van bogenoemde beskrywingspunte en op aanbeveling van die Permanente Jeugkommissie sinodebesluit 62.3.1.3 (a + b) van 1988 te herroep en onmiddellik oor te gaan tot die aanwys van 'n hersieningskommissie wat so spoedig moontlik aan die saak aandag sal gee.

Die volgende voorstel word goedgekeur:

As Hersieningskommissie word benoem:

Redakteurs: Di AJ van Niekerk; OD Scheuer; AP Viljoen

Eindredakteurs: Proff HS Theron; HCG Robbertse; FAH van Staden, en die vierde professor van die Teologiese Skool.

Te Koöpteer: Proff A Swart; J Pienaar; TL Verster.

1.2 Handleidings vir Verbondsonderrigpersoneel.

1.2.1 - 1.2.2 Kennis geneem.

Aanbeveling - goedgekeur:

Die Sinode gee die nuutsaamgestelde Hersieningskommissie opdrag om, in die lig van bogenoemde twee beskrywingspunte asook sinodebesluit 62.4.4 van 1988, dringend aan so 'n handleiding aandag te gee.

1.3 Toekennings vir leerkragte - Kennis geneem.

Aanbeveling - goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die Jeugkommissie in die lig van bogenoemde beskrywingspunt, en met inagneming van Sinodebesluit 93.2.10 van 1988 wéér aan dié saak aandag moet gee.

Kerkrade kan self besluit of hulle van sodanige diplomas en seëls gebruik wil maak.

- 1.4 Aandenkingskaart/boekie ten opsigte van Doop - Kennis geneem.

Aanbeveling - goedgekeur:

Die Sinode keur so 'n aandenkingskaart/boekie in beginsel goed en dra dit aan die Jeugkommissie op om so spoedig moontlik so iets beskikbaar te stel.

- 1.5 Handleidings vir jeugaksies - Kennis geneem.

Aanbeveling - goedgekeur nadat dit gewysig is om soos volg te lees:

Die Sinode neem met dank kennis van werk wat reeds in dié verband gedoen is (sien A 3.2.1 op bl 205) op grond van Sinodebesluit 62.3.2.5 van 1988 en versoek die Jeugkommissie om verdere aktuele handleidings daar te stel.

- 1.6 Beskrywingspunt tov Verbondsonderrig

Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode neem kennis van bogenoemde beskrywingspunt en bring weer die publikasie "Reëls bedoel as riglyne vir Verbondsonderrig" (goedgekeur deur Sinode van 1988 - 62.3.1.4) onder die aandag van gemeentes. In dié verband moet veral gelet word op punte 3.2.1 en 4.1 - vierde paragraaf.

2. Beskrywingspunte nie deur Kommissie in behandeling geneem nie:

2.1 tot 2.7 - kennis geneem.

3. Begroting vir 1990

1 tot 3 - Kennis geneem.

Aanbeveling - kennis geneem - afgehandel.

Slot: Kennis geneem. Die Voorsitter bedank die Kommissie vir die verslag. Dr CI van Heerden betuig waardering vir die Jeugbylae in die Boodskapper.

107. BESOEKERS

Br A Visagie, mevv Wilma Claassen en Marietjie Visagie word in die vergadering verwelkom.

108. VERSLAG VAN KOMMISSIE IN KERKSANG EN MUSIEK (BL 216)

Punt 1: Vir kennisname

1.1 Personeel - Kennis geneem. Ds LP Pienaar moet wees "Ds LD Pienaar."

1.2 Vergadering - Kennis geneem.

1.3 Sake behandel - Sangbundel

1.3.1 Psalms - Kennis geneem.

1.3.2 Ander liedere - Kennis geneem..

1.3.2.1 Sinodebesluite 1988 - Kennis geneem.

1.3.2 Keuring (bl 217) - Beskrywingspunt - 3de reël van 2de paragraaf moet "wyse" verander word na "wysies" - Kennis geneem.

1.3.2.2(a) Gesange - kennis geneem. Gesang 53 moet nie hier vermeld word nie.

1.3.2.2(b) - 1.4 (bl 222) - Kennis geneem.

2. Vir goedkeuring:

2.1 Sangbundel

(a) Goedgekeur:

Die Sinode besluit om voort te gaan met onderhandelings met die hersieningskommissie van die NG Kerk en Hervormde Kerk in verband met die Psalms vir ons nuwe bundel.

(b) Goedgekeur soos gewysig:

Die Sinode besluit dat die voorlopige proefbundel soos voorgelê en gewysig deur die Sinode op die proef gestel kan word vir ons Kerk in 1990.

2.1(c) tot 2.1(e) - Goedgekeur:

- (c) Die Sinode versoek gemeentes om nie enige liedere amptelik te sing wat nog nie in die proefbundel, of in die huidige Psalm en Gesangeboek opgeneem is nie, en vra kommentaar en aanbevelings van gemeentes vir verdere verbetering aan ons proefbundel.
- (d) Die Sinode wys daarop dat die bundel slegs voorlopig is en dat die finale bundel se formaat, indeling van liedere, drukwerk, ens. van hoogstaande professionele gehalte sal en moet wees.
- (e) Die Sinode gee opdrag aan die Kommissie vir Kerksang en Musiek om ernstig voort te gaan met die verkryging van kopieregte. Waar kopiereg nie verkry kan word nie, moet dadelik aandag gegee word aan nuwe bewoording vir voorlegging aan die volgende sinodale vergadering.

2.1 (f) Kennis geneem.

2.2 Leiding: Kerksang en Musiek: (bl 223)

Aanbeveling gewysigd goedgekeur:

Die Kommissie vir Kerksang en Musiek kry opdrag om wanneer daarom versoek op 'n praktiese wyse op streekbasis leiding te gee aan kerkrade en orrelistes in verband met sake van belang vir ons kerkmusiek. Gemeentes word versoek om hulle afgevaardigdes na so 'n byeenkoms se kostes te dra.

3. Begroting (bl 223) - kennis geneem.4. Slot - kennis geneem met dank.109. VERSLAG VAN KOMMISSIE VAN OPVOEDING EN ONDERWYS (BL 224)

1. Vir kennisname:

1.1 Personeel - kennis geneem.

1.2 Vergaderings - kennis geneem.

1.3 Sake behandel

1.3.1 Opdrag van Tweede Sinode - kennis geneem.

2. Vir Goedkeuring:

2.1 Beskrywingspunte

2.1.1 Privaatskole - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode besluit dat die APK moet betrokke raak by en steun gee aan ondernemings wat gerig is op Christelik-volkseie onderwysvoorsiening vir die Afrikaner Boerevolk.

(Ring van Moot-Sentraal)

2.1.2 Amptelike beleid met betrekking tot sport en kultuur in skole - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode verwys gemeentes na die amptelike beleid van die TOD soos duidelik uiteengesit in Hoofstuk 23, p.211 A.24 van die "Handleiding vir Algemene Skoolorganisasie 1986". Genoemde handleiding is in 1986 gepubliseer en is by elke skoolkantoor beskikbaar.

Die Kommissie word gevra om vas te stel wat die posisie in ander provinsies is.

2.1.3 APK leraars by skoolopenings en -sluitings - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode besluit dat toegesien sal word dat die Christelik-Nasionale karakter in die opvoeding van Afrikaner verbondskinders gehandhaaf sal word. Dit impliseer APK kerkrade en lidmate moet toesien en 'n wakende oog daaroor hou dat die wet ten opsigte van Christelike Nasionale onderwys toegepas word.

AP Kerke moet hulle beywer vir groter ver-
teenwoordiging in skoolbeheerrade, ouer-
onderwysersverenigings, jeugkultuur-
aksies, ens.

AP Kerke moet voorts vertoë rig aan plaas-
like bestuursrade en skoolhoofde dat AP
Kerkleraars minstens in verhouding met AP
Kerke se verbondskindersgetalle geleent-
hede sal kry om by funksies van plaaslike
skole op te tree en skoolopenings waar te
neem.

Die volgende voorstel word ook goedgekeur:

Die Sinode gee 'n wenk aan AP Kerke dat
daar in die beplannings van kerkgeboue en
Verbondsonderriglokale ondersoek moet word
of daar ook vir Christelike volkseie
skoolgeriewe voorsien kan word in
dieselfde geboue.

(IA Brink; PL Geldenhuys)

- 2.1.4 Kode vir skoolhoofde oor geboue, terrein
en vervoerskemas - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode verwys kerkrade na die Kode vir
Skoolhoofde oor geboue, terrein, vervoer-
skemas Junie 1972, par. 14, punt 1, punt
4, punt 11, waarvolgens geen gelde betaal-
baar is vir godsdienstige doeleindes nie
en 'n applikant hom op die Direkteur kan
beroep.

- 2.2 Begroting - kennis geneem.

- 2.3 Opdragte aan die volgende kommissie

Goedgekeur:

Die Kommissie word versoek om aandag te gee aan die
gebruik van die Vaalrivierterrein.

Die Kommissie word ook versoek om skole wat
leegloop, in die oog te hou vir gebruik deur die
APK.

Die Voorsitter betuig dank teenoor die kommissie.

110. VERSLAG VAN DIE PERMANENTE KOMMISSIE VIR
LITURGIE EN FORMULIERE (bl 239)

1. Personeel

Kennis geneem.

2. Opdrag

Punt 2.1 tot 2.3.2 - kennis geneem.

Punt 2.3.3 - reeds by vorige Sinode afgehandel.

3. Vergaderings

Kennis geneem.

4. Begroting

Punt 4.1 tot 4.2 - kennis geneem.

Punt 4.3: Oplaaq - Goedgekeur:

'n Oplaaq van 250 luukse uitgawe en 2 000 goedkoper uitgawe word aanbeveel.

Die goedkoop uitgawe is bedoel vir elke lidmaat, terwyl die luukse uitgawe aanbeveel word vir kanselgebruik.

5. Publikasie

5.1 Voorgestelde naam - nie aanvaar nie.
Die volgende amendement word aanvaar:

Dat die naam sal wees: "Die Kerkboek van die Afrikaanse Protestantse Kerk".

(OD Scheuer; JJ (Jurie) Venter)

5.2 Aanbeveling - Goedgekeur met byvoeging soos volg:

Hierdie Kommissie beveel aan dat die volgende Permanente Kommissie die publikasie, indien moontlik, reeds voor die einde van 1989 sal laat verskyn. Kopiereg moet verkry word, veral ten opsigte van die klassieke formuliere.

6. Addendum

Kennis geneem.

BESLUIT:

Al die formuliere soos voorgelê word goedgekeur, met enkele redaksionele en taalkundige wysigings wat aan die Kommissie vir Liturgie en Formuliere deurgegee word. Voorts besluit die Sinode dat ook die klassieke formulier vir die bevestiging van ouderlinge en diakens in "Die Kerkboek van die Afrikaanse Protestantse Kerk" opgeneem word.

Die dag se sitting word afgesluit met 'n gebed deur diak F Swanepoel.

DINSDAG 6:30 - 10:30

111. OPENING EN BIDSTOND OM 06:30

Word waargeneem deur ouderling J.J. Prinsloo. Hy laat sing Ps. 89:1,17 en lees Hebr. 13:13-25. Na geleentheid vir 4 gebede sluit Oudl. Prinsloo af met gebed en laat sing Ps. 42:1,5.

112. AANKONDIGING I/S BEROEP VAN 4e PROFESSOR VIR TEOLOGIESE SKOOL

Ds. Adam Boshoff, voorsitter van die Kuratorium maak bekend ds. R. Maré gisteraand beroep is as professor na die Teologiese Skool. Ds. Boshoff wens hom geluk, waarna die Voorsitter van die Sinode ook 'n woord van gelukwensing aan ds. Maré rig.

113. VERLOFAANSOEKE

1. Oudl. T.W. Bartleman van Marquard gemeente vanaf 7 Nov. '89 om 10:30. Goedgekeur.

Vergadering verdaag vir ete om 7:20.

Na ete word werk om 08:15 hervat.

114. VOORSTEL RAKENDE VAALTERREIN TER VERGADERING INGEDIEN

(Aanvullend by Bylae F by SKK verslag bl 24, 87-89.)

Punt 1 tot 4 - Goedgekeur:

1. Die Sinode neem kennis dat die APK Graniet sal voortgaan met die daarstelling van 'n Jeug- /gesins kampterrein en 'n woonwapark. Hierdie geriewe sal gebruik kan word deur ander AP kerke.

2. Die Sinode besluit:

- 2.1 dat die Vaalterreinbeplanningskommissie kan voortgaan met hulle beplanning t.o.v. die ontwikkeling van die terrein.
- 2.2 dat die kommissie bestaan uit 5 lede deur die SKK aangewys en die afgevaardigdes van Graniet met die reg om kundiges te koöpteer.
3. Die Sinode besluit dat die kommissie moet begin met die beplanning van dienste, soos riolering, elektrisiteit- en watervoorsiening.
4. Die Sinode identifiseer 'n konferensiesentrum, 'n opvoedkundige sentrum asook 'n aftreeoord as behoeftes.

Voorsteller:

Ds. I.A. Brink

Sekondant:

Ds. A. Boshoff
Ds. J.N. Joubert

115. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE JEUG EN VERBONDSONDERRIG (C 1)

- Punt 1: Personeel - Kennis geneem.
- Punt 2: Vergaderings - Kennis geneem.
- Punt 3: Name vir Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig - Kennis geneem.

Beskrywingspunte: (Punt 4)

- Punt 4.1 Kampterrein vir Jeug - Beskrywingspunt: APK -
Germiston - Kennis geneem.

Aanbeveling 4.1.1 - Goedgekeur.

Aanbeveling 4.1.2 - Goedgekeur.

Die Sinode besluit:

- 4.1.1 Dat die Vaalrivierterreinbeplanningskommissie kennis sal neem van die dringende behoefte vir 'n jeugkampterrein wat in die beskrywingspunt na vore kom.
- 4.1.2 Dat die Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig 'n adreslys opstel van blanke jeugkampterreine om aan gemeentes beskikbaar te stel.

4.2 AP kerk ontstaansgeskiedenis : Beskrywingspunt:
APK Nelspruit

Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig op om die ontstaansgeskiedenis ook in die St. 5 tot 7 boeke op te neem.

4.3 Onderskeid tussen kleuter en pre-primêre skoliere:

Beskrywingspunt: Ring van Germiston.

Verwys na Ringe vir verduideliking op verslagvorms van gemeentes aan ringe.

4.4 Toekennings by verbondsonderrig:

Beskrywingspunt: J.A. du Plessis.

- Kennis geneem.

- Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode beveel aan dat getrouheid te alle tye aangemoedig word, want dit is die getroues wat uiteindelik die beloning ontvang; dat plaaslike kerkrade, jeugkommissies en verbondsonderrigpersoneel saam met getrouheid 'n algemene goeie gesindheid ook in aanmerking sal neem, sodat die Koninkryk van Christus ook deur ons Kerk en jeug in die uitreiking van diplomas en seëls gedien word.

4.5 Aantal verbondsonderriglesse:

Beskrywingspunt: onbekend.

Kennis geneem. Aanbeveling goedgekeur:

Die saak van dagstukkies word verwys na die Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig.

Die Sinode besluit dat die huidige gebruik van 30 lesse gehandhaaf word.

4.6 Sentrale Jeugaksie : Beskrywingspunt:

Ring van Morgenzon - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode versoek die Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig om doelgerig leiding te gee aan plaaslike gemeentes in verband met jeugaktiwiteite.

4.7 Voorgeskrewe boeke: Verbondsonderrig

Beskrywingspunt: Ring van Migdol - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode neem net kennis van die beskrywingspunt aangesien die saak reeds by 1.1.7 (bl. 208) bespreek is.

Algemene sake (Punt 5)

5.1 Voorskoolse boeke

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode versoek die Jeugkommissie om in die besonder aandag te gee aan die voorskoolse boeke met die moontlike uitbreiding na meer boeke.

5.2 'n Volwasse man - Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode versoek dat by die herdruk van dié boek die bepaalde teks waaruit die gepaste naam afgelei is, ook op die buiteblad aangedui sal word.

Verslag afgehandel.

116. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKSANG (K 1)

1. Personeel - Kennis geneem

2. Opdrag : Lasgewing - Kennis geneem.

Aanbevelings 2.1 en 2.2 goedgekeur:

Die Sinode besluit dat:

1. Die Permanente Kommissie vir Kerksang en Musiek kry opdrag om die sang en musiek tydens die Sinode op 'n beplande wyse te lei en aan te bied.
2. Die Permanente Kommissie vir Kerksang en Musiek moet in samewerking met die kommissie wat die Sinode reël ook die reëlings tref vir die voorbereiding van musiek, musiekinstrument, ens.

3. Beskrywingspunte ontvang - Kennis geneem.
4. Addendumverslag (sangbundel)
 - 4.1 tot 4.5 - Kennis geneem.
5. Koorbundel - Aanbeveling goedgekeur:

Die Sinode dra dit aan die Permanente Kommissie vir Kerksang en Musiek op om ondersoek in te stel na die moontlikheid om 'n goeie koorbundel vir die Afrikaanse Protestantse Kerk die lig te laat sien.

Verslag afgehandel.

117. TYDELIKE KOMMISSIES VIR FINANSIES (B 1)

Punt 1 - Kennis geneem.

Punt 2 : Aanbevelings

2.1 Afgehandel

2.2 Aanbeveling - nie aanvaar nie.

Amendement goedgekeur: Die Sinode besef dat daar geen beginselfout kan wees daarmee om finansiële hulp aan gemeentes vir bouprojekte te verleen nie, maar besef ook dat dit vir die eerste aantal jare hoegenaamd nie moontlik sal wees nie.

Voorsteller: Ds. R. Maré

Sekondant: Dr. C.I. van Heerden

2.3 Versoek van Groter Durban (moet wees Suidkus i.p.v. Groter Durban - bl. 96 Agenda - na "landswyd" in die brief moet ingevoeg word - "by AP kerke").

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode keur die versoek nie goed nie.

2.4 Publikasiefonds

Aanbevelings 2.4.1 en 2.4.2 goedgekeur:

Die Sinode besluit dat:

- 2.4.1 Die winste vanaf 1 Januarie 1988 op die verkoop van boeke aangewend word om die Publikasiefonds tot stand te bring en uit te bou. Dit beloop tans R31 748.
- 2.4.2 Die druk en verkoop van alle publikasies, uitgesonderd Die Boodskapper, word deur hierdie Fonds hanteer.
- 2.5 Pensioengroei
Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode verwys die hele saak van Pensioengroei na die Finansiële Kommissie.
- 2.6 Begroting van Kommissie vir Liturgie - afgehandel.
- 3. Laat beskrywingspunte
 - 3.1 Toepaslike Traktementskaal - afgehandel.
 - 3.2 Tiendes (Ring van Morgenzon) - Kennis geneem.
 - 3.2.2 Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode besluit dat die beskrywingspunt vir grondige ondersoek verwys word na die Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme.
 - 3.3 Beskrywingspunt: (Villiers Kerkraad)
 - 3.3.1 Kennis geneem.
Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode besluit dat die Kommissie vir Kerkregtelike Sake 'n uitspraak gee.
 Punt 3.4 tot 3.5 - Afgehandel.
 Punt 4 ook afgehandel.

Verslag met dank aanvaar.

118. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE VIR GETUIENIS EN DISSIPELSKAP (H 1)

Punt 1.1 tot 1.4 - Kennis geneem.

Aanbevelings (Punt 2)

- 2.1 Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode neem die laatingekome stukke in ontvangs en oorweeg dit (punt 2.1 - 2.5).

2.2 Beskrywingspunte

- 2.2.1 Saamtrek van lidmate tydens Paasfees (Ring van Germiston) - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode beveel die saamtrek van lidmate tydens Paasfees by ringe aan om, waar moontlik, toe te pas. Die groepering van ringe kan ook oorweeg word.

- 2.2.2 Aanmoediging vir teologiese studie (Gemeente Brakpan) - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode keur die beskrywingspunt goed, nl:

Die Sinode versoek alle lidmate, maar in besonder verbondsonderrigpersoneel om seuns in die APK aan te moedig om teologiese studie te oorweeg ten einde predikante in die APK te word. Seuns wat belangstelling en moontlikhede ten opsigte van dié studierigting toon, moet deur gesprek en spesiale aandag aangemoedig word.

- 2.2.3 Handleiding vir Persoonlike Werk (Ring van Germiston) - Kennis geneem.

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode neem daarvan kennis dat die brosjure "Visser van Mense" bykans gereed is vir gebruik.

- 2.2.4 Handleiding vir Ouderlinge en Diakens (Ring van Germiston).

Aanbeveling goedgekeur: Afgehandel op bladsy 181, punt 2.2.1 van Agenda.

- 2.2.5 Konsepttoeligtingstuk vir ouderlinge (ds CF Swart).

Aanbeveling goedgekeur: Verwys die geskrewe stuk na die opstellers van die Handleiding vir Ouderlinge en Diakens soos in punt 2.2.4.

- 2.2.6 Sake deur Sinode verwys

- 2.2.6.1 Toerusting in verband met leesdiens
(bl 109, punt 3.1)

Aanbeveling goedgekeur: Die Sinode verwys hierdie saak na die opstellers van die Ouderling/Diaken-handboek om dit daarby te inkorporeer.

2.2.6.2 Gemeentelike verslagvorme
(bl 45 - 50, punte 3.28 - 3.39)

Aanbeveling goedgekeur:

2.2.6.2.1 Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunte.

2.2.6.2.2 Die Sinode ondervang die beskrywingspunte deur die huidige verslagvorm drasties te hersien.

2.2.6.2.3 Die Sinode besluit dat die verslagvorm soos volg gewysig word: (Vergelyk bestaande vorm).

1. Opskrifte onveranderd.
2. A: Name en adresse - bly onveranderd.
3. B: Algemene statistiek - bly onveranderd en voeg 'n nuwe punt 3.6 by naamlik "Lidmate oorlede ..." asook 'n punt: "Lidmate vertrek sonder attestaat ..."
4. Begin Afdeling C: Openbare bediening op aparte vel papier.
5. Punt C1: Prediking
 - 1.1 Enige probleme
 - 1.2 Enige wenke
6. Punt C2: Sakramente
 - 2.1 Enige probleme
 - 2.2 Enige wenke
7. Punt C3: Bidure
 - 3.1 Enige probleme
 - 3.2 Enige wenke

8. Punt C4: Herderlike werk deur leraar
 - 4.1 Enige probleme
 - 4.2 Enige wenke
9. Punt C5: Toerusting van lidmate
 - 5.1 Enige probleme
 - 5.2 Enige wenke
10. Punt C6: Toesig en tug
 - 6.1 Enige probleme
 - 6.2 Enige wenke
11. Punt C7: Ouderling
 - 7.1 Enige probleme
 - 7.2 Enige wenke
12. Begin Afdeling D: Diens van Barmhartigheid op 'n aparte vel papier.
13. Punt D1: Ampswerk van diakens
 - 1.1 Enige probleme
 - 1.2 Enige wenke
14. Punt D2: Voorsiening in behoeftes van lidmate
 - 2.1 Enige probleme
 - 2.2 Enige wenke
15. Punt D3: Bejaardesorg
 - 3.1 Enige probleme
 - 3.2 Enige wenke
16. Punt D4: Nood van kinders
 - 4.1 Enige probleme
 - 4.2 Enige wenke
17. Begin Afdeling E: Jeug, op aparte vel papier.
18. Punt E1: Verbondsonderrig
 - 1.1 Enige probleme
 - 1.2 Enige wenke

19. Punt E2: Jeugaksies
 - 2.1 Enige probleme
 - 2.2 Enige wenke
20. Punt E3: Dienspligtiges/verpleegsters/opleidingsgroepe/studente (Skrap wat nie van toepassing is nie)
 - 3.1 Enige probleme
 - 3.2 Enige wenke
21. Punt E4: Teologiese studente - dit bly verder onveranderd.
22. Punt E5: Opvoeding en onderwys
 - 5.1 Enige probleme
 - 5.2 Enige wenke
23. Begin Afdeling F: Kerkleer en -beleid, op nuwe vel papier.
24. Punt F1: Enige probleme (spesifiseer)
25. Punt F2: Enige wenke
26. Begin Afdeling G: Sending, op aparte vel papier.
27. Punt G1: Enige probleme
28. Punt G2: Enige wenke
29. Begin Afdeling H: Administrasie en Finansies, op aparte vel papier.
30. Heg finansiële state by vorm aan.
31. Punt H1-12 bly onveranderd.
32. Afdeling I: Kerklike Beplanning, begin op 'n nuwe vel papier.
33. Afdeling I bly onveranderd.
34. Begin Afdeling J: Argief, op nuwe vel papier.
35. Afdeling J bly onveranderd.

36. Begin Afdeling K: Algemeen, en L: Beskrywingspunte en "Afsluiting", op nuwe vel papier.
37. Punt K1: Enige Ander Sake (probleem/wenk) wat onder die ring se aandag gebring moet word
38. Afdeling L en "Afsluiting" bly onveranderd.

119. VOORSTEL OOR AGENDA EN ADMINISTRATIEWE REËLINGS VIR SINODE:

Die Sinode versoek die SKK om vir die volgende vergadering van die Sinode by die beplanning van die agenda die moontlikheid te ondersoek sodat onderstaande sake aandag geniet:

1. Die Sinode gaan onmiddellik na die konstituering oor tot 'n broederlike onderhoud (oor 'n gepaste aktuele onderwerp) waarna die amptelike opening plaasvind. Die normale werksaamhede van die Sinode volg daarna.

Motivering:

As elke broederlike onderhoud die vrug moet dra as wat gisteraand ontvang is, kan dit slegs dien om verdere besprekings te rig en te stimuleer tot heil van die Sinodegangers en ons kerke.

2. Agendasamestelling:

- 2.1 Die SKK stel die agenda só saam dat nie al die kommissies se verslae elke Sinode dien en bespreek word nie. Dit word dan al om die ander sitting afgewissel met verslae wat die vorige sitting nie gedien het nie.
- 2.2 Bogenoemde beteken nie dat verslae van die SKK, RKA, Kuratorium en die FK nie met elke sitting dien nie.
- 2.3 Hierdie reëling is onderworpe aan die besluit van die Sinode oor die frekwensie van Sinodesittings.

Motivering:

Jaarliks gebeur dit dat verslae nie die aandag kry wat dit behoort te geniet nie. Dit lei tot ongelukkigheid by onder meer die opstellers van verslae. 'n Korter agenda, met verslae wat afgestem is op spesifieke sake kan kerkrade daartoe lei om afgevaardigdes, met kundigheid oor sake op die agenda, af te vaardig. Verder sal dit verhoed dat

die Sinode gedwing word om oor naweke sitting te neem.

3. Die SKK maak voorsiening sodat 'n tydelike kommissie vir afkondigings benoem word. Hierdie kommissie is daarvoor verantwoordelik om alle afkondigings te hanteer, redigeer en voor te dra aan die Sinode. Voor elke pouse kry hierdie kommissie geleentheid om afkondigings te doen.

Motivering:

Hierdie reëling sal meehelp om die vergadering ordelik te laat verloop. Verder sal dit dié las van die voorsitter afneem en hom geleentheid bied om sy volle aandag by die agenda te bepaal. Geweldig baie tyd sal hierdeur bespaar kan word.

4. Die Sinode besluit dat voortaan aan die verlofkommissie die volgende sake gedelegeer word:

- 4.1 Die verlofkommissie besluit selfstandig oor die meriete van 'n verlofaansoek. Indien die kommissie oordeel dat dit wettig is, word dit toegestaan. 'n Opsommende verslag dien daarna voor die Sinode. Hierdie verslag word aan die skriba van die Sinode beskikbaar gestel vir opname in die notule.

- 4.2 Slegs in gevalle waar die kommissie nie seker is van die geldigheid van 'n verlofaansoek nie, word dit aan die Sinode voorgelê vir 'n beslissing.

- 4.3 Indien personeelwysigings plaasvind waar afgevaardigdes deur secundi vervang word en dit ooreenstem met die geloofsbrief van daardie gemeente, word 'n opsommingsverslag van die personeelveranderings aan die skriba beskikbaar gestel vir opname in die notule. Die broeders word daarna deur die voorsitter as lede van die vergadering welkom geheet.

Voorsteller:

Ds DR Schwartz

Sekondant:

Dr WA Burger

Bogemelde voorstel word verwys na die SKK vir oorweging by die voorbereiding van agendas in die toekoms, asook die volgende versoeke:

120. VERSOEKE: 1. Elke kommissie se verslag in die agenda moet op 'n ander kleur wees.

2. Die Sinode besluit om met die volgende Sinodesittings die rangskikking van gemeentes (vir presensielys en vir sitplekke in die saal) alfabeties volgens die name van die gemeentes te doen.

Voorsteller:
Sekondant:

Ds LD Pienaar
Ds AS van Staden

3. Oorweeg ook dat die gemeentes ringsgewys sit tydens Sinodes.

121. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE KERKLEER EN ETIESE NORME (I.3)

A. Vir kennisname:

1-4.18 - Kennis geneem.

B. Aanbeveling 1 tot 7: Na geringe wysigings soos volg goedgekeur:

1. Die Sinode verwerp die Israelhipotese dat die 10 stammeryk verlore geraak het, op grond van Bybel-historiese, kerkhistoriese en volkekundige feite en stel daarteenoor dat van die ballinge teruggekeer het na Palestina, dat die tempel herbou is en dat die huidige verstrooiing van Israel gevolg het ná die verwoesting van die tempel in 70 nC.
2. Die Sinode wys die Israelhipotese se Skrifhantering af omdat vanuit 'n vooropgestelde fundamentalistiese wyse die Bybel vir 'n biblisistiese bewysvoering gebruik word onder 'n skyn van vroomheid en Skrif-getrouheid.
3. Die Sinode spreek sy kommer uit dat die Israelhipotese se ondersteuners so gekondisioneer is deur verdagmakery teen die kerk se leraars en Bybelvertalings en dat hulle moeilik bereik en oortuig word.
4. Die Sinode verwerp die leer en standpunte van die Israelhipotese op grond van die Skrif en belydenisskrifte en versoek lidmate ernstig om hulle van hierdie gevaarlike rassistiese wit teologie, wat net so ver van die waarheid van die Bybel is as die swart teologie, te distansieer.
5. Die Sinode roep sy lidmate op tot beoefening van naasteliefde, gehoorsaamheid aan die sendingopdrag en getrouheid aan die leer van die Kerk soos vervat in die belydenisskrifte soos gegrond op die heilige

en onfeilbare Woord van God.

6. Die Sinode verwys die twee boeke "Verboden" deur Thomas O'Brien en "SA - Die land oorkant die Riviere van Kus (Ethiopië)" deur Robert Hayes na die Permanente Kommissie vir Leer en Etiese Norme vir bestudering met die oog op 'n versoek aan die Publikasie Raad om aandag te skenk aan die aanstootlike en gevaarlike strekking asook wit teologie-inhoud daarvan.
7. Die Sinode verklaar dat die Israelhipotese se boodskap geen konstruktiewe bydrae lewer tot die oplossing van SA se geestelike nood nie.

122. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE KERKLEER EN ETIESE NORME - MEERDERHEIDSVERSLAG (I.4)

Punt 1 Personeel - Kennis geneem.

Punt 2 Die Antichiliasme - Kennis geneem.
Die Sinode besluit: plaas "anti-chiliasme"
deurgaans in die verslag tussen aanhalingstekens.

Punt 3.1 tot 3.7 - Kennis geneem.

Punt 3.8 - Kennis geneem. Verander Rom. 10:23 na Rom. 11:23.
Skrap in 3e paragraaf "net" en verander dubbelpunt na punt.

Punt 3.9 tot punt 5.12 - Kennis geneem.

Aanbevelings: Word voorgelê sonder om op hierdie stadium daarvoor te besluit:

1. Die Sinode verwerp die Chiliasme se ongeregverdigde kombinasie van Skrifwaarhede en die wyse waarop eksegetiese resultate met mekaar verbind word teen die bedoeling van die Heilige Skrif in sy verband, asook die chiliastiese raamwerk van gedagtes en beskouinge omdat dit nie met die Skrif in harmonie is nie.
2. Wat die Kerk glo en bely met betrekking tot die wederkoms van Christus is nie te vind in die uiteensettings van individuele teoloë nie, watter waarde sodanige besinning en standpunte ook al mag hê - maar wel in sy belydenis-skrifte.
3. Die Sinode doen 'n ernstige beroep op leraars en lidmate om nie beskouinge gegrond op die chiliasme te verkondig of te versprei in woord of geskrif nie.

4. 'n Beroep word op leraars gedoen om in die prediking die wederkoms van Jesus tot oordeel en heil te verkondig in ooreenstemming met die Heilige Skrif en die Belydenisskrifte.

Vergadering verdaag om 10:30 vir tee.

Die Sinode hervat sy werksaamhede om 11:00.

123. GELUKWENSE: Ds en mev WA Jooste word gelukgewens met die herdenking van hulle huweliksdag. Hulle is vandag 36 jaar getroud.

124. VERSLAG TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME (I.5 - MINDERHEIDSVERSLAG)

Voorgelê deur ds DE Malan.

1. Vir kennisname

Punt 1.1 - 2.7 - Kennis geneem.

2. Vir goedkeuring

3.1 - 3.8 - Voorlopig kennis geneem.

125. AANBEVELINGS VAN MEERDERHEIDSVERSLAG (I.4)

Na bespreking van die meerderheids- sowel as die minderheidsverslag, word die aanbevelings van die meerderheidsverslag (I.4) vir goedkeuring voorgelê.

Die volgende amendement word nie aanvaar nie:

Die Sinode verwys die twee stukke na 'n studiekommissie wat bestaan uit al die leraars om die saak te ondersoek en terug te rapporteer aan die Sinode.

Voorsteller:

Dr CI van Heerden

Sekondant:

Ds DR Schwartz

Aanbevelings: 1 en 2 Goedgekeur:

1. Die Sinode verwerp die Chiliasme se ongeregverdigde kombinasie van Skrifwaarhede en die wyse waarop eksegetiese resultate met mekaar verbind word teen die bedoeling van die Heilige Skrif in sy verband, asook die chiliastiese raamwerk van gedagtes en beskouinge omdat dit nie met die Skrif in harmonie is nie.

2. Wat die Kerk glo en bly met betrekking tot die wederkoms van Christus is nie te vind in die uiteensettings van individuele teoloë nie, watter waarde sodanige besinning en standpunte ook al mag hê - maar wel in sy belydenisskrifte.
3. Aanbeveling nie aanvaar nie. Die volgende amendement word goedgekeur:

Punt 3 van die aanbevelings in rapport I.4 moet lees:

Omdat die Sinode die Chiliasme as in stryd met die Heilige Skrif en belydenis verwerp, mag geen leraar of lidmaat beskouinge gegrond op die chiliasme verkondig of versprei in woord of geskrif nie. Sou hulle dit wel doen, is hulle tugwaardig.

Verkondiging van die leer van die chiliasme deur 'n predikant van die APK word as kettery beskou, en daar moet teenoor so 'n predikant opgetree word ooreenkomstig KO Art. 56.4.

Voorsteller:
Sekondant:

Ds R Maré
Ds PK Roodt

Aanbeveling 4 - Goedgekeur:

'n Beroep word op leraars gedoen om in die prediking die wederkoms van Jesus tot oordeel en heil te verkondig in ooreenstemming met die Heilige Skrif en die Belydenisskrifte.

Die volgende amendement word nie goedgekeur nie:

- Punt 5: Toevoeging tot die aanbeveling van die meerderheidsverslag.

Op voetspoor van uitsprake van gereformeerde erfenis soos Gispen en JH Donner verklaar die Kerk dat die eskatologie op die periferie lê en nie so sentraal soos die verlossingsleer nie, en dat ons die voorstanders van die chiliasme deur gesprek heen lei na die gereformeerde leer.

Voorsteller:
Sekondant:

Ds JA du Plessis
Ds SJ Gouws

126. AANBEVELINGS VAN DIE MINDERHEIDSVERSLAG (I.5)

Kennis geneem.

127. AANGETEKENDE MINDERHEIDSTEM

Die volgende afgevaardigdes versoek dat aangeteken word dat hulle in die minderheid gestem het teen die aanbevelings van die meerderheidsverslag (I.4):

Diakens: PCS Snyders, H Bornman, J Linde.

Ouderlinge: AG Burger, B Terblanche, M vd Spuy, LR Treurnich, CJ Pienaar, ML Malan, OF Jeffrey.

Di: DE Malan, JA Visser, OD Scheuer, JH Theron.

Elf van bogenoemde afgevaardigdes het veral uitdruklike beswaar teen die term "kettery" in die besluite.

Ds DE Malan se aansoek om van die vergadering verskoon te word, word nie toegestaan nie, en hy verlaat die vergadering sonder verlof.

Ds JA Visser maak in sy nota waarin hy versoek dat sy teëstem aangeteken word, sy voorneme bekend om as leraar van die APK te bedank.

128. VOORSTELLE IVM SAMESTELLING VAN KERKORDE

1. Die Sinode besluit dat die SKK en KKS saam die Kerkorde verwerk en saamstel, sodat daar in hierdie jaar nog 'n boek saamgestel kan word. Daarna kan artikels en bepalings in behandeling geneem word.

Motivering: Tans is daar geen behoorlike Kerkorde vir gebruik nie.

Voorsteller:	Oudl Jac F du Plessis
Sekondant:	JP Botha

Bogemelde voorstel word nie aanvaar nie.

2. Voorstel tov verslag en bylaes van KKS.

Die Sinode besluit:

- 2.1 dat die onafgehandelde deel van die verslag na die permanente KKS terugverwys word om dit, gewysig of ongewysig, by die eersvolgende Sinode weer ter tafel te lê;
- 2.2 dat die publisering van die KO in boekvorm agterweë gehou word totdat die volledige KO (vanaf art 1 tot 61) deur die Sinode hersien en goedgekeur is;

- 2.3 dat die KO, soos dit deur hierdie Sinode vasgestel word, slegs in afgerolde vorm aan kerkrade beskikbaar gestel word teen minstens twee per gemeente, waarvan een aan die predikant;
- 2.4 dat die permanente KKS die Sinode se toestemming het om, indien nodig, die KO, bepalinge en ordereëls te hersien, inagnemend die beginsels en inhoud van die Dordtse KO, waarop die APK volgens beleid gegrond is;
- 2.5 dat die verslag van die permanente KKS wat DV by die eersvolgende Sinode sal dien, voorrang sal geniet en van begin tot end behandel en afgehandel sal word, sodat hierdie baie belangrike verslag, wat deur die kommissielede op die Woord van God alleen gegrond word, die aandag van die Sinode sal ontvang wat dit verdien.

Voorsteller:

Ds Jurie Venter

Sekondant:

Ds E Friis

Punt 2.1 word goedgekeur, en punte 2.2 - 2.5 verwerp.

129. ORDEMOSIE:

Die volgende ordemosie word aanvaar:

Die Sinode behandel die volgende sake uit die Rapport van die KKS voordat die Sinode verdaag:

1. Bl 307: Punt 17 i.s. uittrede uit sinodale verband.
2. Bl 319: Punt 30 i.s. Sinodebesluit van 1987 oor "Eiendomsreg" word bepaling 32 in die KO.
3. Bl 324: Punt 43 i.s. Kondonering.
4. Bl 324: Punt 44 i.s. wysiginge aan KO alleen deur Sinodes.
5. Bl 329: Punt 56 i.s. beroeping van predikante uit ander kerkverbande met verbygaan van die SKK.
6. Bl 367: Punt 1.2 - Bylae 3.
7. Bl 367: Punt 3 - Bylae 2.
8. Bl 285: Punt 4.50.1 i.s. wie leesdiens hou.

Voorsteller:

Ds R Maré

Sekondant:

Oudl PR Pretorius

130. SAKE UIT DIE VERSLAG VAN DIE KKS BEHANDEL VOLGENS
BOGEMELDE ORDEMOSIE:

130.1 UITTREDE UIT SINODALE VERBAND

Beskrywingspunt 17 (Ring van Migdol) Agenda bl 307.

17.1 - 17.2 en 17.4 - Kennis geneem.

17.3 Aanbeveling van KKS - in geheel goedgekeur:

Die Sinode besluit om nie aan die beskrywingspunt gevolg te gee nie, maar gee opdrag aan die KKS om regsadvies daaroor in te win hoe die Kerkorde sodanig gewysig kan word dat geen misverstand daaroor sal kan bestaan nie dat:

17.3.1 alle eiendom van 'n plaaslike kerk (gemeente) die uitsluitlike eiendom van daardie plaaslike kerk is en bly, ten spyte van die kerkverband;

17.3.2 wanneer 'n plaaslike kerk, met meerderheidstem van die kerkraad, (nadat die gemeente ook met meerderheidstem so geadviseer het) uit die kerkverband tree, sy eiendom syne bly maar hy nie die naam (bv.) "AP Kerk Soetdoring" mag behou nie.

130.2 EIENDOMSREG

Beskrywingspunt 30 (Ring van Naboomspuit) Agenda bl 319.

30.1 Kennis geneem.

30.2 Aanbeveling van die KKS - goedgekeur:

Aan die beskrywingspunt word gevolg gegee:

Nuwe Bepaling 32:
Kerklike eiendom

Die magte van die kerkraad van elke plaaslike Afrikaanse Protestantse kerk is:

1. Om roerende en onroerende eiendom te besit, te koop, te verkoop, te ruil, as geskenk te aanvaar, te skenk, te verbind en die verbande te registreer, te belas deur serwitute of enige

ander beswaring en sulke serwitute of beswaringe te registreer;

2. om enige kontrak met enige ander party aan te gaan en sulke kontrakte te registreer indien deur die wet vereis;
3. om op te tree as borg vir enige persoon of instansie gesamentlik met enige ander persoon of instansie of afsonderlik;
4. om garansies uit te reik;
5. om enige eis te bestry of in te stel in enige Hof in die Republiek van SA of enige ander land.

Vestiging van eiendom, verbande, ens.:

Alle vaste eiendom, verbande, hipoteke, notariële verbande, Notariële Aktes word geregistreer in die naam van (bv.): Die Afrikaanse Protestantse Kerk Moot-Sentraal ('n Gereformeerde kerk van Christus onder blanke Afrikaners).

Die reg om met gemeente-eiendom, roerend sowel as onroerend, te handel, berus by die kerkraad van die betrokke gemeente kragtens besluit van die kerkraad geneem op 'n gewone vergadering met meerderheid van stemme.

130.3 BRIEF I.S. KONDONERING VAN BELYDENISAFLEGGING
(APK Bronkhorstspruit) Agenda bl 324.

43.1 Kennis geneem.

43.2 Aanbeveling van KKS, goedgekeur:

Kondonering word aanbeveel (van die belydenisaflegging van Joey Jolande van Vuuren en Annelize Keyter).

130.4 WYSIGING AAN KO

Beskrywingspunt 44 (APK Waterberg) Agenda bl 324.

44.1 - 44.2 Kennis geneem.

44.3 Aanbeveling van KKS - goedgekeur: Daar word gevolg gegee aan die beskrywingspunt, wat soos volg lui:

Die Sinode besluit dat die Kerkorde met 'n Art. 62 uitgebrei word:

"Wysiging van Kerkorde

Art. 62 Hierdie Kerkorde kan slegs deur 'n Sinode van die Afrikaanse Protestantse kerke verander word en wel by wyse van 'n beskrywingspunt of 'n beswaarskrif aan 'n Sinode.

Bepaling 62

62.1 Enige verandering aan 'n bestaande artikel of bepaling moet 'n duidelike weergawe van die ou redaksie asook van die voorgestelde nuwe redaksie bevat.

62.2 Indien 'n bykomende artikel of bepaling voorgestel word, moet die voorgestelde artikel woordeliks en volledig gegee word.

62.3 In alle gevalle moet die voorstelle behoorlik gemotiveer word."

130.5

BEROEPBARE PREDIKANTE

Beskrywingspunt 56 (Ds E Friis) Agenda bl 329.

56.1 Kennis geneem.

56.2 Aanbeveling van KKS - goedgekeur:

Daar word nie gevolg gegee nie.

130.6

WIE MAG PREEK IN 'N AP KERK?

KKS Bylae 3. (Advies aan SKK).

Aanbeveling in geheel na geringe wysiging goedgekeur soos volg:

'n Moontlike sinodale besluit, wat die implikasie mag hê van 'n uitbreiding van die Kerkorde en/of 'n bepaling, kan só lui:

Die Sinode besluit:

1. dat die amptelike Woordbediening in 'n AP kerk mag geskied deur:

- 1.1 'n leraar (insluitend 'n teologiese dosent) of emeritusleraar van 'n AP kerk;
 - 1.2 'n leraar van 'n AP kerk wat eervol van sy gemeente losgemaak is;
 - 1.3 'n dienende en/of geëmeriteerde leraar van die NG Kerk/NH Kerk/Geref. Kerke, by geleentheid van 'n APK-familielid se doop/belydenisaflegging/bevestiging as ampsdraer, mits hy daartoe uitgenooi is deur die plaaslike kerkraad; hy mag egter nie die bediening van die sakramente of die aflegging van geloofsbelydenis of die bevestiging van ampsdraers as sodanig behartig nie;
 - 1.4 'n dienende of geëmeriteerde leraar van die NG Kerk/NH Kerk/Geref. Kerke - slegs by wyse van hoë uitsondering, en as tydelike maatreël, mits dit geskied met die medewete en goedkeuring van die dagbestuur van die SKK en/of die Kuratorium; hy mag egter nie die bediening van die sakramente of die aflegging van geloofsbelydenis of die bevestiging van ampsdraers as sodanig behartig nie.
2. dat die spreek van 'n stigtelike woord (dit wil sê 'n eie preek, maar sonder die uitspraak van die seën/seëngroet) in die AP kerke mag geskied deur:
- 2.1 'n oefenaar van 'n AP kerk;
 - 2.2 'n proponent van die AP kerke;
 - 2.3 'n teologiese student van die AP kerke -
 - 2.3.1 in sy voorlaaste studiejaar: onder die toesig van 'n leraar en kerkraad van 'n AP kerk;
 - 2.3.2 in sy laaste studiejaar: onder toesig van 'n kerkraad van 'n AP kerk.

(Die vraag wie 'n stigtelike woord tydens 'n huwelikseremonie of 'n begrafnis mag spreek, is 'n aangeleentheid vir die familie aangesien dit geen erediens onder kerkraadstoetsig is nie.)

3. dat 'n leesdiens in die AP Kerke waargeneem mag word deur enige bevoegde manlike lidmaat van 'n AP Kerk wat deur die plaaslike kerkraad daartoe versoek word, in welke geval hy gebruik moet maak van 'n preekbundel wat amptelik deur die APK goedgekeur is, of van 'n geskrewe preek van 'n leraar van 'n AP Kerk.

130.7

ONDERTEKENINGSFORMULIER VIR PREDIKANTE

Bl 367 pt 3 Bylae 2.

Besluit: Die Sinode besluit dat die saak oorstaan vir die volgende Sinode.

130.8

ARTIKEL 42.3 KO (Agenda bl 285, pt 4.50.1)

Wysiging goedgekeur in die lig van die besluit onder notule 130.6.3 hierbo.

131. VROUEAKSIE

Die Voorsitter gee 'n wenk aan die hand dat die hele saak rondom die vroueaksie (bl 336-351) verwys word vir bespreking na die SKK, KKS en Alg Komitee vir die Vroueaksie en die Sinode stem daartoe in.

132. REAKSIE OP ORDEMOSIE

Ds IA Brink versoek dat aan hom geleentheid gebied word om 'n dokument namens lede van die KKS aan die Sinode voor te lê, in antwoord op uitlatings in 'n ordemosie van die ondervoorsitter (dr CI van Heerden) wat aan die begin van die behandeling van die verslag van die KKS gedien het.

'n Ordemosie word egter aanvaar dat die dokument na die KKS verwys word met die oog op voorlegging aan die volgende Sinode.

'n Verdere ordemosie word aanvaar dat alle onafgehandelde sake na die betrokke permanente kommissies verwys word vir voorlegging aan die volgende Sinode, en dat net die nodige gedoen word vir die afsluiting van die vergadering.

133. NOTULE VAN DIE SINODE

Verwys na die SKK vir goedkeuring namens die Sinode.

134. BEDANKINGS

Ds OD Scheuer bedank die volgende instansies vir hulle samewerking ivm die Sinode:

Die APK Graniet.

Kommissies van die Sinode.

Br Hannes Scholtz en die kantoorpersoneel.

Ds Louis Pienaar en dames wat tikwerk versorg het.

Drukker mnr P Roodt.

Skriba en hulp-skriba vir agenda.

Johannes Maree vir die voorsiening en versorging van luidsprekerstelsel.

Rangskikker van blomme op verhoog.

Musica vir orrel.

Orrelistes (mev Boshoff en Cloete).

Ds Storm vir leiding van die samesang.

Ds AJ van Niekerk en stemtellers.

Mej A Jacobs wat as bode opgetree het.

Sanlam vir voorsiening van lêers.

Verkeersafdeling van Parys.

Ds IA Brink vir reëlins ivm die besoek aan die Vaalrivier-terrein.

Boekeverkopers.

Professore van die Teologiese Skool vir advies.

Mnr Boshoff en ander vir Sekuriteitsreëlins.

Mnr en mev Bester van Mimosa-Tuin.

Alle afgevaardigdes.

Die ondervoorsitter, dr CI van Heerden, betuig die dank van die Sinode teenoor die voorsitter, Prof WJG Lubbe, vir sy bekwame leiding van die vergadering. Die voorsitter bedank die ampsdraers by die tafel en alle afgevaardigdes vir hulle samewerking.

135. AFSLUITING

Die voorsitter lees 1 Thes. 5:16, 18, 23-24, 28 en sluit met gebed af.

Die Sinode verdaag om ongeveer 13:30.

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

P R E S E N S I E L Y S

KRONOLOGIES VOLGENS OUDERDOM VAN GEMEENTES

SINODE 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

("T" na die naam dui aan dat die afgevaardigde teenwoordig is tydens die sinodesitting).

1. S U I D K U S

LERAAR	DS COENRAAD JACOBUS JANSE VAN RENSBURG	
OUDERLING		
Primarius	STEPHANUS JOHANNES BESTER	T
DIAKEN		
Primarius	HENDRIK WILLEM STEYN	

2. M I G D O L

LERAAR	DS CAREL NICOLAAS COETZEE	T
OUDERLING		
Primarius	WILLEM ADRIAAN COETZEE	T
Secundus	GEORGE EDWARD SMITH	
DIAKEN		
Primarius	PETRUS FREDERIK DELPORT	
Secundus	ABRAHAM JOHANNES STEPHANUS STRAUSS	

3. L I C H T E N B U R G

LERAAR	DS CHRISTIAAN FREDERIK SWART	T
OUDERLING		
Primarius	MICHAEL JOHANNES OBERHOLZER	T
Secundus	GERT JACOBUS NEL	
Primarius	JOSEFUS JOHANNES FOURIE	T
Secundus	MICHAEL CHRISTOFFEL ANTONI P. PITOUT	

4. M E M E L

LERAAR	DR CORNELIUS IGNATIUS VAN HEERDEN	T
OUDERLING		
Primarius	JACOBUS HERCULES VAN NIEKERK	
Secundus	JOHAN DE JAGER	T
Secundus	PIETER FREDERIK RAUTENBACH	
DIAKEN		
Primarius	JACOB KROON WILLEMSE	T

5.	D E R B Y		
	LERAAR	DS JOHANNES ANDRIES VISSER	T
	OUDERLING		
	Primarius	GABRIËL JOHANNES STROEBEL	T
	Secundus	JOHAN PETRA BOSMAN	
	Primarius	TOMMIE SWEETNAM	T
	Secundus	LEON BOTES	
6.	N A B O O M S P R U I T		
	LERAAR	DS JOSEF ALBERTUS DU PLESSIS	T
	OUDERLING		
	Primarius	HENDRIK JOSEPHUS VAN DER MERWE	T
	Secundus	JACOBUS CORNELIUS K. OPPERMAN	
	DIAKEN		
	Primarius	FREDERIK JACOBUS SWANEPOEL	
	Secundus	JAN HARM STEENKAMP	T
7.	M O O T - S E N T R A A L		
	LERAAR	DS ANDRÉ VAN DEN BERG	T
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANNES NICOLAAS RUDOLPH BROWN	T
	Primarius	LUKAS JOHANNES POTGIETER	T
	Secundus	DIRK JACOBUS HENDRIK VOGES	
	Secundus	ESEAS CHRISTOFFEL PHILIPPUS PIENAAR	
8.	A L F A		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	OKERT BAREND JOHNATHAN J. VAN VUUREN	T
	Secundus	JACOBUS STEFANUS JOHANNES PIENAAR	
9.	V E R W O E R D B U R G		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	JACOBUS FREDERICK VAN DER MERWE	T
	Secundus	ANDRE HULME GOOSEN	
	DIAKEN		
	Primarius	JAN ERNST ALBERTUS BESTER	T
	Secundus	JOHANN CHRISTIAAN KRIEK	
10.	M O R G E N Z O N		
	LERAAR	DS ALBERTUS JACOBUS VAN NIEKERK	
	OUDERLING		
	Primarius	LEON EWALD RETIEF	T
	Secundus	MARTHINUS GYSBERT KEYTER	
	DIAKEN		
	Primarius		
	Secundus		

11.	S A N N I E S H O F		
	LERAAR	DS MARIUS JOHANNES HARTZENBERG	T
	OUDERLING		
	Primarius	JACOBUS LE ROUX DU PREEZ	T
	Secundus	GIDEON PIETER COETZEE	
	DIAKEN		
	Primarius	JACOB JOHANNES MARTHINUS BORNMAN	T
	Secundus	CHRISTIAAN JOHAN VAN NIEKERK	
12.	O L I F A N T S H O E K		
	LERAAR	DS PETER GIDEON STANS	T
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANNES GERHARDUS DREYER LAMPRECHT	T
	Secundus	GERRIT NELL	
	DIAKEN		
	Primarius	MARTHINUS HENDRIK SPANGENBERG	
	Secundus	HENDRIK PHILLIPUS FOURIE	T
13.	B L O E M F O N T E I N		
	LERAAR	DS JOHANNES NICOLAAS JOUBERT	T
	LERAAR	DS JOHANNES ANTONIE C. ERASMUS	T
	OUDERLING		
	Primarius	NICOLAAS ROELOFSE VORSTER	
	Primarius	OSCAR ANDREW CARLSON	T
	Primarius	DANIËL PETRUS JACOBUS BOTES	T
	Primarius	WILLIAM EDWARD REDGARD	
14.	P O T G I E T E R S R U S		
	LERAAR	DS EBENHAEZER FRIIS	T
	OUDERLING		
	Primarius	GEORGE FREDERIK STEFANUS VAN VUUREN	
	Secundus	JOHANNES FREDERICK VAN ECK	T
	Primarius	JACOBUS PHILLIPUS SCHOEMAN	T
	Secundus	CHRISTIAAN FREDERIK WAGNER	
15.	M O O I N O O I		
	LERAAR	DS WYNAND JACOBUS VAN DER MERWE	T
	LERAAR (SECUNDUS)	DS WILLEM MARTHINUS JACOBUS SWART	
	OUDERLING		
	Primarius	FRANZ HERMANN KÜHNE	T
	Secundus	DANIËL RUDOLPH SCHOEMAN	
16.	R O E D T A N		
	LERAAR	DS JOSEF ALBERTUS DU PLESSIS	T
	OUDERLING		
	Primarius	NICOLAAS JACOBUS PRETORIUS	
	Secundus		
	DIAKEN		
	Primarius	GEORGE EDWARD SAMUEL LEVERSAGE	
	Secundus	MARTIN DAWID JACOBUS POTGIETER	T

17.	B R I T S		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANNES PETRUS BOTHA	T
	Secundus	JOHANNES MARTINUS LEACH	
	Primarius	FRIEDRICH WILHELM ALEXANDER DANZFUSS	
	Secundus	JACOBUS FREDERIK DU PLESSIS	T
18.	V E N T E R S D O R P		
	LERAAR	DS CHRISTIAAN JACOBUS STRAUSS BOTHA	T
	OUDERLING		
	Primarius	LOUIS JACOBUS KROUWKAMP	T
	Secundus	LUKAS ANDRIES BOTHMA	
	Primarius	JOHANNES DE BUYS SCOTT PRETORIUS	T
	DIAKEN		
	Secundus	JAN LODEWYK SERFONTEIN	
19.	B I E S I E S V L E I		
	LERAAR	DS OLAF DANIËL SCHEUER	T
	OUDERLING		
	Primarius	HENDRIK PETRUS SCHEEPERS	T
	Secundus	PHILIPPUS JOHANNES LE ROUX	
	DIAKEN		
	Primarius	ALBERT ROBERT JAMES PANSEGRAUW	T
	Secundus	FREDERICK JOHANNES VAN EEDEN	
20.	M O L O P O		
	LERAAR	DS STEFANUS JOHANNES GOUWS	
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANNES HENDRIK POHLMANN	T
	Primarius	MAGIEL DU PREEZ JONES	T
21.	N E L S P R U I T		
	LERAAR	DR JAKOB DANIËL MALAN	T
	OUDERLING		
	Primarius	GERT JACOBUS BOSMAN	T
22.	M I D D E L B U R G		
	LERAAR	DS ADAM BOSHOFF	T
	OUDERLING		
	Primarius	ANDRIES THERON LE ROUX	
	Secundus	FRANS NAUDÉ	
	Primarius	JOHAN SCHABORDT	
	Secundus	HELGAARD DE VILLIERS	T
23.	E R M E L O		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	MARTHINUS VAN REENEN POTGIETER	T

24. T U I N P L A A S

LERAAR	DS ROELOF MARÉ	T
OUDERLING		
Primarius	PIETER RETIEF PRETORIUS	T
Secundus	GERT JACOBUS VAN DER MERWE	
Primarius	JOHANNES GERHARDUS TERBLANCHE	T
DIAKEN		
Secundus	CORNELIS JANSEN TALJAARD	

25. B O S R A N D

LERAAR	DS STEFANUS JOHANNES GOUWS	
OUDERLING		
Primarius	JACOBUS CHRISTOFFEL BOTHA	
Secundus	JOHN RONALD VAN DER LINDEN	T
Primarius	MICHAEL JOHANNES FOURIE	T
Secundus	ANDRIES FRANCOIS VON WIELLIGH	

26. K A T H U

LERAAR	DS PETER GIDEON STANS	T
OUDERLING		
Primarius	LOUIS WILHELMUS GERMISHUYS	T
Secundus	JACOBUS WILLEM ADRIAAN VAN DYK	
DIAKEN		
Primarius	SCHALK VAN DER MERWE MALAN	
Secundus	CLARENCE DAVIES	

27. P H A L A B O R W A

LERAAR	DS LOUIS DANIEL PIENAAR	
OUDERLING		
Primarius	EDUARD CHRISTIAAN JOUBERT	
Secundus	THOMAS GROVE	
Primarius	JOHANNES LOURENS VAN DER MERWE	
Secundus	DIRK DRENT	

28. D E N D R O N

LERAAR	DS SALMON DANNHAUSER NEL	T
OUDERLING		
Primarius	MATHYS JOHANNES CORNELIUS	T
Secundus	CHARLES BLOFIELD	
Primarius	JOHANNES MARTINUS HARDWIG GROBLER	T
Secundus	BEN WENTZEL	

29. L O U W N A

LERAAR	DS STEFANUS JOHANNES GOUWS	T
OUDERLING		
Primarius	HENDRIK CHRISTOFFEL STRYDOM	T
Secundus	ABRAHAM FRANCOIS CELLIERS	
Primarius	PETRUS PAULUS ALBERTUS HAYWARD	T
Secundus	JACOBUS CORNELIUS FICK	

30.	V E R E E N I G I N G		
	LERAAR	DR WILLEM JACOBUS GERHARDUS LUBBE	T
	OUDERLING		
	Primarius	OTHNIEL FIELD JEFFREY	T
	Secundus	LUKAS PETRUS JOHANNES TALJAARD	
	Secundus	RENIER JOHANNES BOTHA	
	DIAKEN		
	Primarius	RIAAN CILLIERS	T
31.	V R E D E		
	LERAAR	DR CORNELIUS IGNATIUS VAN HEERDEN	T
	OUDERLING		
	Primarius	PHILIPPUS LODEWIKUS DE BRUYN	
	Secundus	JOHANNES JACOB BRITS	T
	Primarius	GERT CHRISTOFFEL SNYMAN	
	Secundus	PIETER JACOBUS JOHANNES VAN REENEN	T
32.	H A R R I S M I T H		
	LERAAR	DS JAMES JOHANNES JAKOBUS ROODT	T
	OUDERLING		
	Primarius	DAWID JACOBUS VENTER	T
	Secundus	F. EAGER	
	Primarius	J.I.J. BOSCH	
	DIAKEN		
	Secundus	H. PAPENFUS	T
33.	P E T R U S B U R G		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius		
	Secundus		
	DIAKEN		
	Primarius		
	Secundus		
34.	Z E E R U S T		
	LERAAR	DS DIEDERICK RUDOLPH SCHWARTZ	
	OUDERLING		
	Primarius	HENDRIK JACOBUS VISSER	T
	Secundus	HENDRIK PETRUS VAN DER MERWE	
	DIAKEN		
	Primarius	PAUL STEPHANUS SNYMAN	
	Secundus	HENDRIK PETRUS VAN DER MERWE	
35.	P I E T E R S B U R G		
	LERAAR	DS ALBERT STEPHANUS VAN JAARSVELD	T
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANNES STEPHANUS JACOBS PIETERSE	T
	Secundus	ERNST LODEWIKUS DU PLESSIS	
	Primarius	GYSBERT VAN DER MERWE	T
	Secundus	BAREND CHRISTIAAN BREYTENBACH	

36. **C O R N E L I A**
 LERAAR DS HENDRIK BERNARDUS HEYMANS
 OUDERLING
 Primarius PETRUS JACOBUS HUGO
 Secundus JACOBUS LODEWIKUS DE JAGER PRINSLOO
 Primarius JOHAN DANIËL CLAASSEN
 Secundus HENDRIK PETRUS GELDENHUYS TERBLANCHE
37. **H E I L B R O N**
 LERAAR DS LEON SKEIN T
 OUDERLING
 Primarius HENDRIK JOHANNES MOUTON T
 DIAKEN
 Secundus FRANCOIS NICOLAS ELS
 Secundus PETRUS JOHANNES KEEVE
38. **R O O D E P O O R T**
 LERAAR DS COENRAAD FREDERIK WILHELMUS SNYMAN
 OUDERLING
 Primarius STEPHANUS MARTHINUS DE BRUYN T
 Secundus JAN JOHANNES BRONKHORST
 Primarius CHRISTIAAN MARTHINUS JANEKE T
 Secundus ARNOLDUS JOHANNES CORNELIUS WILLIAMS
39. **G R O T E R - D U R B A N**
 LERAAR DS COENRAAD JACOBUS JANSE VAN RENSBURG T
 OUDERLING
 Primarius HERMANUS CHRISTOFFEL GRABE BESTER T
 Secundus EUGENE DE KLERK
 Secundus JOHANNES CHRISTIAN JOUBERT
 DIAKEN
 Primarius ANDRIES ADRIAAN ROSSOUW T
40. **V A A L H A R T S - N O O R D**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius FRANS JOHANNES BURGER T
 Secundus JACOBUS DIRK FABER
41. **V A A L H A R T S - S U I D**
 LERAAR DS ROELOF JOHANNES HENDRIK POTTAS T
 OUDERLING
 Primarius PETRUS JOHANNES FRANCOIS DE LA REY T
 Primarius JOHANNES JOCHEMUS VAN NIEKERK T

42. D O U G L A S

LERAAR

OUDERLING

Primarius

GERT LOUIS BRUWER

T

Secundus

CORNELIUS JOHANNES STEYN

DIAKEN

Primarius

FREDERIK ANTONIE VERMEULEN

T

Secundus

NICO FRANK ARTHUR DE LANGE

43. K L E R K S D O R P

LERAAR

OUDERLING

Primarius

SMIT TERBLANCHE

T

Primarius

STEPHANUS SEBASTIAAN LINDEQUE

T

Secundus

JOHAN CARL BORNMAN

DIAKEN

Secundus

HENDRIK JACOBUS BADENHORST JOOSTE

44. C A R L E T O N V I L L E / W E L V E R D I E N D

LERAAR

DS PETRUS BENJAMIN KOTZÉ

T

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

45. R A N D F O N T E I N

LERAAR

OUDERLING

Primarius

JAN ABRAHAM DU PLESSIS

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

46. K I M B E R L E Y

LERAAR

DS NICOLAAS RUDOLPH JOHANNES VAN ZYL

T

OUDERLING

Primarius

JAN DIRK VISAGIE

Secundus

DANIËL SAREL SWIEGERS

Primarius

STEPHANUS IGNATIUS FOURIE

T

Secundus

NICOLAAS HENDRIK BADENHORST

T

47. B E A U F O R T - W E S

LERAAR

OUDERLING

Primarius

JOSEF GABRIEL THERON

T

Secundus

48. **W A T E R B E R G**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius ABEL JACOBUS PIENAAR T
 Secundus DANIËL RUDOLF VAN TONDER
 Primarius ATTIE BEDEKER SNYMAN T
 Secundus HARALD PETER SCHAAF
49. **W A R M B A D**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius DAVID STEPHANUS DE VILLIERS T
 Secundus ANDRIES JOHANNES PEYPERS
 Primarius JOHANNES JAKOBUS STEIN M. VAN NIEKERK
 Secundus JOHANNES WILLEM JANSEN VAN VUUREN
50. **M A R B L E H A L L**
 LERAAR DR. WILLEM ANDRIES BURGER T
 OUDERLING
 Primarius CORNELIS JOHANNES VAN HELSDINGEN T
 Primarius SEBASTIAN VALENTYN VAN REENEN SNYDERS T
 DIAKEN
 Secundus NICOLAAS JACOBUS VAN STADEN
 Secundus MELT VAN DER SPUY LOUBSER
51. **B E L F A S T**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius JAN WILLEM STROEBEL T
 Secundus STEPHANUS JOHANNES KEMPEN
 DIAKEN
 Primarius SALOMON PETRUS BOTHA
 Secundus THEUNIS RUDOLF SCHOONRAAD
52. **B E T H L E H E M**
 LERAAR DS JOHANNES HERMANUS ENGELBRECHT T
 OUDERLING
 Primarius BAREND JOHANNES MARTHINUS ROSSOUW T
 Primarius STEPHANUS FRANS VENTER T
 Secundus JACOBUS B. MATHEE
53. **B R A N D F O R T**
 LERAAR
 OUDERDLING
 Primarius JOHANNES COENRAAD JONAS CRONJE T
 Secundus WILSON VAN DYCK
 Secundus LUKAS CORNELIUS PIETERSE T
 DIAKEN
 Primarius ARNOLD JOHAN ALBERTYN

54. G R O O T - M A R I C O
 LERAAR DS DIEDERICK RUDOLPH SCHWARTZ T
 OUDERLING
 Primarius WILLEM ISAK FOURIE T
 Secundus ABRAM JACOBUS SMIT
 DIAKEN
 Primarius RALF WERNER SCHROEDER T
55. F O C H V I L L E
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius WILLEM ABRAHAM JANSEN VAN RENSBURG T
 Secundus ARIE GERHARDUS VENTER
 Primarius YVOTTE BRITS
 Secundus BAREND JOHANNES JURIE VERMAAS
56. R U S T E N B U R G
 LERAAR DS PIETER SCHALK VAN STADEN T
 OUDERLING
 Primarius PHILIPUS JACOBUS LODEWIKUS STEYN
 Secundus WILLIAM CHRISTOFFEL PETZER
 Primarius FREDRIK WILLEM CONRAAD BUITENDAG T
 Secundus CAREL FREDERICK LE ROUX
57. B U H R M A N S D R I F
 LERAAR DS DIEDERICK RUDOLPH SCHWARTZ T
 OUDERLING
 Primarius WILLEM HENDRIK LE ROUX
 Secundus HERMANUS MARITZ HEYNS
 Primarius JACOB ARNOLDUS PIENAAR T
 Secundus ROBERT ERNEST BENSON
58. S T E L L E N B O S C H
 LERAAR DS STEPHAN BOTES T
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius GERHARDUS JACOBUS SEVENSTER
59. G R A N I E T
 LERAAR DS LOUIS HENDRIK JACOBS T
 OUDERLING
 Primarius JOHANNES JACOBUS STEENKAMP T
 Secundus GERHARDUS JACOBUS SEVENSTER T
 DIAKEN
 Primarius NICOLAAS PETRUS UYS T
 Secundus JACOB WOUTER CRONJE

60. **ARNOT / HENDRINA**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius BAREND JACOBUS KRUGER T
 Primarius JAN HENDRIK KLAASEN
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus MARTHINUS HERMANUS VAN DER MERWE
61. **RIVERSDAL**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius SAREL JACOBUS GOUS T
 Secundus CORNELIS HERMANUS STEYN WASSERFALL
62. **TZANEEN**
 LERAAR DS LOUIS DANIËL PIENAAR T
 OUDERDLING
 Primarius SCHALK WILLEM VAN DER MERWE T
 Secundus JOHANNES JACOBUS VAN ROOYEN
 Primarius CARL FREDERICK CHRISTIAAN KLEYNHANS T
 Secundus IGNATIUS MICHAEL VAN ECK
63. **SENEKAL**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius FREDERIK EVERT OOSTHUIZEN T
 Secundus PIETER ERNST ERASMUS DE KOCK T
 DIAKEN
 Primarius CHRISTIAAN LOUWRENS CRONJE
 Secundus HENDRICK CORNELIS MEYER
64. **HOËVELDRIF**
 LERAAR DS SCHALK WILLEM VAN WYK T
 OUDERLING
 Primarius WYNAND JACOBUS VISSER T
 Secundus
 DIAKEN
 Secundus
65. **GERMISTON**
 LERAAR DS MECHIEL CHRISTIAAN ADENDORFF T
 OUDERLING
 Primarius JAN DANIËL LEONÂRD DU PLESSIS
 Secundus DANIËL MATTHEE GELDENHUYS T
 DIAKEN
 Primarius MICHAEL CORNELIUS ROSSOUW T

66. **T H A B A Z I M B I**
 LERAAR DS PAUL LODEWYK STORM T
 OUDERLING
 Primarius JOël ALBERTUS VAN ROOYEN T
 Secundus JAN ABRAHAM KEMP
 Primarius WILLIAM SPENCER GRIMES T
 Secundus OCKERT ADRIAAN VAN SCHALKWYK
67. **H E I D E L B E R G**
 LERAAR DS JOHANNES MEYER RHEEDER T
 OUDERLING
 Primarius JOHANNES HENDRIK PETRUS HATTINGH
 Secundus JAN HENDRIK SMIT
 Primarius PIETER DANIël SONNEKUS
 DIAKEN
 Primarius
68. **B R O N K H O R S T S P R U I T**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius WILLEM JOHANNES V.VUUREN (1-3 NOV.) T
 Primarius CHARLIE ANTONIE KEYTER (6-7 NOV.)
 DIAKEN
 Primarius EUGENE VIVIERS (4-5 NOV.)
69. **G E O R G E**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius DIRK JACOBUS VISSER T
 Secundus DAVID JACOBUS NELL
70. **L I N D E N**
 LERAAR DS WILLEM ANDRIES JOOSTE T
 OUDERLING
 Primarius HENDRIK JACOBUS CLAASEN T
 Secundus GERT JACOBUS MAARTENS
 DIAKEN
 Primarius ANDRÉ VISAGIE T
 Secundus FRANS JACOB VAN ROOYEN
71. **G R O B L E R S D A L**
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius IZAK PETRUS CLAASSEN T
 Secundus FRANS LODEWICUS BOTHA
 Primarius JAN GABRIël LUUS T
 Secundus STEPHANUS JOHANNES CHRISTIAAN NEL

72.	P O T C H E F S T R O O M		
	LERAAR	DS JURIE JOHANNES VENTER	T
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANNES GIDEON KRUGER	T
	Secundus	PETRUS ZACHARIAS OBERHOLZER	
	Primarius	LOUIS PETRUS BOTHA	T
	Secundus	DAWID JEREMIAS ROUX	
73.	P A A R L		
	LERAAR	DS JOHANNES RIES	T
	OUDERLING		
	Primarius		
	Secundus		
	DIAKEN		
	Primarius		
	Secundus		
74.	O U D T S H O O R N		
	LERAAR	DS PAUL-ROOS JONKER	T
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANNES ERASMUS SWARTS	T
	Secundus	WILLEM JACOB SERFONTEIN	
	DIAKEN		
	Primarius	EBENHAEZER SERFONTEIN	T
	Secundus	CHRISTO DANIËL SERFONTEIN	
75.	W A R D E N		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	MICHIEL BURGER JOHANNES GERMISHUYS	T
	Secundus	T.G. CORVER	
	DIAKEN		
	Primarius		
	Secundus		
76.	C O L I G N Y		
	LERAAR	DS CHRISTIAAN JACOBUS STRAUSS BOTHA	
	OUDERLING		
	Primarius	SEBASTIAAN HENDRIK JOHANNES JOOSTE	T
	Secundus	PIETER SCHALK JOOSTE	
	Primarius	ABRAHAM HENDRIK PETRUS LOUW	T
	Secundus	JOHANNES FREDERIK DE BEER	
	DIAKEN		
	Primarius	PRETORIUS ADRIAAN WILMANS	
	Secundus	PIETER DE BEER	
77.	S O M E R S E T - O O S		
	LERAAR	DS ADRIAAN STEFANUS VAN STADEN	T
	OUDERLING		
	Primarius	SALMON STEFANUS ROELOFSE	T
	Secundus		

78. N E W C A S T L E
 LERAAR DS DAWID EDUARD MALAN T
 OUDERLING
 Primarius FREDERIK ANTONIE JANSSEN T
 Primarius JAN BEESLAAR T
79. K O E D O E S R A N D
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius RICHARD SWAN
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius NICOLAAS C.J. SOLOMON (1-3 NOV.)
 Primarius KRUGER NAUDE (4-7 NOV.)
80. B A R B E R T O N
 LERAAR DR JAKOB DANIËL MALAN
 OUDERLING
 Primarius ERNST ERICH IRLE T
 Secundus THEUNS H. DE LANGE
81. V I L L I E R S
 LERAAR DS JOHANNES DEWALD VAN DER MERWE T
 OUDERLING
 Primarius JAN ABRAHAM HARTMAN
 Secundus CHRISTIAAN JOHANNES HENDRIK V. HEERDEN T
82. R E I V I L O
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius JOHANNES LODEWYK BOUWER T
 Secundus JACOBUS OSTERWALDT VAN NIEKERK
83. V R Y B U R G
 LERAAR DS STEFANUS JOHANNES GOUWS
 OUDERLING
 Primarius JOSIAS JOHANNES VAN DER MERWE T
 Primarius MICHAEL JOHANNES HOUGH T
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
84. S C H W E I Z E R - R E N E K E
 LERAAR DS JACOBUS JOHANNES VENTER
 OUDERLING
 Primarius PHILIPPUS WILHELMUS NEL VAN ZYL T
 Primarius JOHANNES ALBERTUS WESSELS T
 Secundus CASPARUS HENDRIK JACOBUS MAREE
 DIAKEN
 Secundus JACOBUS CORNELIUS MARÉ

85. V A N D E R B I J L P A R K

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

Primarius

Secundus

MARTHINUS PHILIPPUS TAUTE

ERNEST GUSTAF ZIMMERMAN JONKER

JOHANNES STEYL

PIETER ERENS JACOBS

T

T

86. B E N O N I

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

87. K E M P T O N P A R K

LERAAR

OUDERLING

Primarius

DIAKEN

Primarius

DS ALBERTUS JOHANNES TAUTE

RUVAAN BAREND PALM

HERMAN PIENAAR

T

T

T

88. P R I M R O S E

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

Primarius

Secundus

DS MECHIEL CHRISTIAAN ADENDORFF

JOHAN STEPHANUS CAMPHER

HENDRIK BEESLAAR

GIDEON STASSEN

ALBERTUS STEPHANUS VAN ROOYEN

T

T

T

89. V E R K E E R D E V L E I

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

Primarius

DIAKEN

Secundus

CHRISTIAAN JOHANNES ROUX

JAN ABRAHAM VICTOR

JOHANNES STEPHANUS DE JAGER

HENDRIK JACOBUS VICTOR

T

T

90. B O S H O F

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

91.	N I G E L		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	JOHANN FREDERICH WILHELM T. SCHONKEN	T
	Primarius	ABEL ALBERTUS BOTHA	T
92.	C A R O L I N A		
	LERAAR	DS IZAK ALDERT BRINK	T
	OUDERLING		
	Primarius	PIETER LOURENS GELDENHUYS	T
	Secundus	WILLEM ABRAHAM EDWARDS	T
	Primarius	CORNELIUS CLOETE OOSTHUIZEN	
	DIAKEN		
	Secundus	JOHANNES CORNELIS BLIGNAUT	
93.	S A S O L B U R G		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	PETRUS WESSELS JOOSTE	T
	Secundus		
	DIAKEN		
	Secundus	WESSEL CHRISTIAAN OOSTHUIZEN	
94.	P I E T R E T I E F		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	CHRIS KUNNEKE	T
	Primarius	WILLIE SMITH	
	Secundus		
95.	T Y G E R B E R G		
	LERAAR	DS CORNELIS JOHANNES (NEELS) PRINS	T
	OUDERLING		
	Primarius	SAREL STEPHANUS VAN DEVENTER	T
	Secundus		
96.	A L G O A		
	LERAAR		
	OUDERLING		
	Primarius	SCHALK WILLEM PETRUS THERON	T
	Secundus	PETRUS WAGENER	
	DIAKEN		
	Primarius		
	Secundus		

97. C U L L I N A N - R A Y T O N
 LERAAR DR FRANCOIS ALWYN HUGO VAN STADEN T
 OUDERLING
 Primarius JACOBUS JOHANNES PRINSLOO T
 Primarius
 Secundus JEREMIAH PETRUS JANSEN VAN VUUREN T
 Primarius JACOBUS NICLAAS DE WET
 Secundus JEREMIAH PETRUS JANSEN VAN VUUREN
98. W I T B A N K
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius LAMBERT RUDOLF TREURNICH T
 Secundus JACOBUS VAN DER VYVER LINGENFELDER
 Primarius CORNELIUS JANSEN PIENAAR T
 Secundus DIRK JACOBUS CHRISTOFFEL MANNING
99. D E A L E S V I L L E
 LERAAR JAN HENDRIK ERASMUS ADAMS
 OUDERLING
 Primarius HECTOR CHRISTIAAN ELS
 Secundus
100. G R O B L E R S H O O P
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 DIAKEN
 Primarius CHARL THEODORUS WILCOCKS T
 Secundus
101. T W E E L I N G
 LERAAR DS HENDRIK BERNARDUS HEYMANS
 OUDERLING
 Primarius CORNELIUS FRANCOIS BRAACK
 Secundus LOUIS GEORGE RAUTENBACH T
 DIAKEN
 Primarius NICOLAAS PETRUS JACOBUS BENEKE
 Secundus JACOBUS PETRUS JOHANNES JONKER
102. V I L J O E N S K R O O N
 LERAAR PIETER WILLEM BOTHA
 OUDERLING
 Primarius CORNELIS HELDEBRAND DERKSEN
 Secundus CAREL PIETER PRETORIUS CAMPHER
 DIAKEN
 Primarius PHILIPPUS RUDOLPH BOTHA

103. P E R D E K O P

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

DS ALBERTUS JACOBUS VAN NIEKERK
 PIETER ANDRIES COMBRINCK

104. D U N D E E / G L E N C O E

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

JAN ADRIAAN KRUGER
 THEUNIS S. MOLLER

T

105. B R A K P A N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Primarius
 Secundus

DS JAN HENDRIK SWART
 THEODORUS LOUIS LE ROUX
 GEORGE NELL
 ERNEST CLOETE VAN STADEN
 JAKOBUS MARTINUS KLOPPERS

T

T

106. V R Y H E I D

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Primarius

PIETER FRANCOIS DE VILLIERS
 MARTHINUS CHRISTOFFEL BOTHA

T

T

107. F R A N K F O R T

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Primarius
 DIAKEN
 Secundus

DS JOHANNES DEWALD VAN DER MERWE
 MATTHYS JOHANNES KOEN
 FREDERICK WILHELM GABRIËL ODENDAAL
 GOTTLIEB JAN HENDRIK PAPENFUS
 JOZUA STEFANUS JOUBERT

T

T

108. L O U I S T R I C H A R D T

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

DS WILLEM MARTHINUS GROVÉ
 WILLEM FREDERIK LUDICK
 JOHN LORDAN
 CHRISTOFFEL JOHANNES WOLVAARDT
 WILHELM CARL FREDRIECH GRÖPP

T

T

T

109. H E N N E N M A N		
LERAAR	DS REINIER WILLEM LOUW	
OUDERLING		
Secundus	FERDINAND JOHANNES NEL	
DIAKEN		
Primarius	GERHARDUS CHRISTOFFEL STEENKAMP	
Primarius	EUGENE FRANCIOS PIATER	
Secundus	JONATHAN VAN DE VYVER	
110. P A U L R O U X		
LERAAR	DS MATTHEUS GERHARDUS FOURIE	T
OUDERLING		
Primarius	EDUARD JOHANNES UYS	T
111. F I C K S B U R G		
LERAAR		
OUDERLING		
Primarius	JACOB FRANCOIS WESSELS	T
Secundus	JOHANNES CASPARUS DE VILLIERS	
DIAKEN		
Primarius	JOHANNES HENDRIK DU PLESSIS	
Secundus	JOHANNES HENDRIK COETZER	
112. W I T R I V I E R		
LERAAR		
OUDERLING		
Primarius	WILLEM LAMBERTUS VOS FICK	T
Secundus	BAREND MATTHEUS VAN ROOYEN	
Primarius	GUSTAV ADOLPH MORGAN	T
Secundus	GERT WILLEM DANIËL STRYDOM	
DIAKEN		
Secundus	HENDRIK CHRISTIAAN VAN STADEN (2de Secundus)	
113. P R E T O R I A - O O S		
LERAAR	DS NICOLAAS JACOBUS RAUTENBACH	T
OUDERLING		
Primarius	JACOBUS CHRISTIAAN VISSER	
Secundus	BENJAMIN MILLS	T
Primarius	CHRISTIAAN COENRAAD JOUBERT	T
Secundus	CHRISTIAAN CRONJE DU PREEZ	
114. G O U D V E L D - S E N T R A A L		
LERAAR	DS REINIER WILLEM LOUW	T
OUDERLING		
Primarius	GIDEON GYSBERTUS VOSLOO	T
Primarius	ESIAS RYNIER BLIGNAUT	T
Secundus	SIMON JURGEN VENTER	
DIAKEN		
Secundus	JOHANNES GIDEON VAN DE VYVER	

115. D E L M A S

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Primarius
 Primarius
 Primarius
 Primarius

DS ALBERTUS JOHANNES TAUTE

WILLIAM JOHANNES M. RUTHVEN (2 NOV.)
 BENJAMIN GEORGE KLEINHANS (2 NOV.)
 THOMAS IGNATIUS GERBER (3-4 NOV.)
 CORNELIUS JOHANNES VENTER (5 NOV.)
 GEORGE FREDERIK DU PREEZ (6 NOV.)
 WILLIAM JOHANNES RUTHVEN (6 NOV.)

116. K R O O N S T A D

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

DS JACOBUS PHILIPPUS BEZUIDENHOUT

LOUIS JOHANNES STEYN
 JAN SAUER

DAWID BENJAMIN JANSEN VAN RENSBURG
 CHRISTOFFEL BERGHG

T

T

T

117. L A E R S D R I F

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Primarius
 Secundus

MARTHINUS JOHANNES G. BOTES (OEFENAAR)
 ARNOLDUS T.P. DU TOIT
 JAN BENJAMIN MINNIE
 FREDERIK GROBLER

T

T

118. G O R D O N I A

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Primarius
 DIAKEN
 Secundus

WILLEM MYBURGH
 JACOBUS JOHANNES LONTE
 MARGARETHES JOHANNES LOUWRENS BLAAUW
 WILLEM HENDRIK GRESSE

T

T

119. M A R Q U A R D

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 DIAKEN
 Secundus

THOMAS WISHART BARTLEMAN

STEPHANUS JACOBUS SCHOEMAN

T

120. O T T O S D A L

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius

DS OLAF DANIËL SCHEUER

JAN BREYTENBACH
 JAN LOUIS THEUNISSEN
 PIETER WILLEM MOLLER

JACOBUS FRANCOIS DU TOIT

T

T

T

121. B A R K L E Y - W E S

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

ANDRIES GUSTAV STEPHANUS GOUS
 OCKERT JOHANNES VAN SCHALKWYK

T

122. B L O E M H O F

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Secundus

DS JACOBUS JOHANNES VENTER

T

ABRAHAM JACOBUS PRETORIUS
 PIETER HERMIAS CORNELIUS LABUSCHAGNE
 JOHANNES HENDRIK BASSON

T

123. L Y D E N B U R G

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Primarius
 Secundus

D.H.S. FOURIE
 C. STOLTZ
 L. DE BEER
 N. CAMPHER

T

T

124. S A N D D R I F

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Primarius
 DIAKEN
 Secundus

DS MARTHINUS PHILIPPUS TAUTE

T

ZACHARIAS PETRUS KRUGER
 BURT TERBLANCHE
 CORNELIUS JOHANNES HARTZENBERG

T

T

PETRUS JACOBUS VAN DER WALT

125. K U R U M A N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 DIAKEN
 Primarius

DS PETER GIDEON STANS

T

OCKERT JACOBUS JANSE VAN RENSBURG

T

FRANS JOHANNES SCHEEPERS

T

126. G R A A F F - R E I N E T

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

127. C L A N W I L L I A M

LERAAR	DS HENRY JOHN LIVERSAGE	T
OUDERLING		
Primarius	HERMANUS ADRIAAN VAN ZYL	T
Secundus	BAREND JACOBUS LUBBE	
DIAKEN		
Primarius	JOZUA BENJAMIN VISSER	T
Secundus	HENDRIK CORNELIUS DE BEER	

128. T R A N S - M A G A L I E S

LERAAR	DR MICHAEL FREDERIK MÜLLER PRETORIUS	T
OUDERLING		
Primarius	CHRISTOFFEL HENDRIK GROENEWALD	T
Secundus	DAWID PETRUS DE BRUIN	
Primarius	ABRAHAM GERHARDUS BURGER	T
DIAKEN		
Primarius	PIETER WILLEM NEL (as sekundus vir oudl A.G. Burger)	

129. S P R I N G S

LERAAR		
OUDERLING		
Primarius	PHILIPPUS JAKOBUS RETIEF	T
Secundus	JOHANNES PETRUS VAN HEERDEN	
Primarius	FREDERICK CARL JOSEF MALAN	T

130. K O S T E R - D E R B Y

LERAAR	DS JOHANNES ANDRIES VISSER	T
OUDERLING		
Primarius	WILLEM CAREL JONES	T
Secundus	PETRUS JOHANNES WILLEM VAN ZYL	
DIAKEN		
Primarius	JOHANNES CHRISTOFFEL CRONJE	
Secundus	JOHANNES HENDRIK HARMSE	

131. H L U H L U W E

LERAAR		
OUDERLING		
Primarius	OTTO WILHELM SMIT	T
Secundus	JOKKIE HUMAN GAUCHE	

132. P O O L S

LERAAR	DS HENRY JOHN LIVERSAGE	
OUDERLING		
Primarius		
DIAKEN		
Primarius	IZAK PETRUS ALBERTUS BOONZAAIER	T

133. U T R E C H T
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius JOHAN HENDRIK VALENTYN DE JAGER T
 DIAKEN
 Primarius LUKAS MARTHINUS VAN ROOYEN T
134. K O P P I E S
 LERAAR DS JACOBUS PHILIPPUS BEZUIDENHOUT
 (KONSULENT)
 OUDERLING
 Primarius SCHALK WILLEM JONKER (SNR.)
 Secundus JOHANNES JACOBUS FOURIE
135. S T E Y N S B U R G
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius JOHANNES NICOLAAS LABUSCAGNE T
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus
136. D E A A R
 LERAAR DS JAN ANDRIES SCHOLTZ T
 OUDERLING
 Primarius JAN ANDRIES STEPHANUS CAWOOD T
 Secundus HENDRIK GERT THERON
 DIAKEN
 Primarius PETRUS JACOBUS HUGO
 Secundus
137. C H R I S T I A N A
 LERAAR DS ROELOF JOHANNES HENDRIK POTTAS
 OUDERLING
 Primarius RENIER WILLEM VAN ZYL T
 Primarius PHILIP RUDOLPH JANSE VAN RENSBURG T
138. C L O C O L A N
 LERAAR
 OUDERLING
 Primarius PETRUS FRANCOIS PIETERSE T
 Secundus HENDRIK PIETER VERMAAK
 Secundus PETRUS FRANCOIS PIETERSE
139. W E I P E
 LERAAR DS WILLEM MARTHINUS GROVÉ
 OUDERLING
 Primarius FRIKKIE TRUTER ERASMUS T
 Secundus

140. B R I T S T O W N

LERAAR

OUDERLING

Primarius

DIAKEN

Primarius

JOHANNES MARTHINUS J.S. BADENHORST

T

CORNELIS HENDRIK LOOTS

141. B A R K L Y - O O S

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

NICOLAAS GYSBERT RUST

142. L A D Y S M I T H

LERAAR

DIAKEN

Primarius

DS DAWID EDUARD MALAN

T

PETRUS CASPARUS STEPHANUS SNYDERS

T

143. C A R N A R V O N

LERAAR

OUDERLING

Primarius

IZAK JACOBUS VAN HEERDEN

T

144. B O K S B U R G

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Primarius

DIAKEN

Secundus

Secundus

DS PAUL KRUGER ROODT

T

MARTIN FRANCIS KRUGER

T

JOHANNES WESSELS HENDRIK J. MOOLMAN

T

NICOLAAS JACOBUS THEUNISEN

NICO JOHAN GROBLER

145. S T A N D E R T O N

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Primarius

DS ALBERTUS JACOBUS VAN NIEKERK

DR GABRIEL FRANCOIS NEL (1-5 NOV.)

T

DANIËL ABRAHAM COMBRINCK (6-7 NOV.)

146. S T R Y D E N B U R G

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

JAN ABRAHAM FOURIE

T

JACOBUS PETRUS CILLIERS

HENNING JACOBUS ZWIEGERS

T

PAUL PETRUS VAN NIEKERK

147. F O R T B E A U F O R T

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

ALBERTUS LAMBERTUS GROBBELAAR

T

148. L E B O M B O

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus

JOHANNES JACOBUS ROOS

T

149. V E N T E R S T A D

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus

JAN LOUIS DU PLESSIS
 ANDRIES PETRUS VAN DEN HEEVER

T

150. J A M E S T O W N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

151. D E L A R E Y V I L L E

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius

DS OLAF DANIËL SCHEUER

PHILIPPUS ERASMUS KOTZE (1-4 NOV.)
 RUDOLF JOHANNES SCHEEPERS

T

Primarius
 Secundus

WILLEM JACOBUS JANSEN V. RENSBURG (5-7 NOV.)
 RUDOLF JOHANNES BOTHA KOTZE

152. P R I E S K A F O N T E I N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

153. N A M A K W A L A N D

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

154. F R A S E R B U R G

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

MARTHINUS LOURENS MALAN

T

JOHAN CLOETE

155. S A B I E

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

156. L E E U D O R I N G S T A D

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 DIAKEN
 Secundus

GERT FREDERIK NEL

T

HENDRIK SCHALK BORNMAN

T

157. A B E R D E E N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Primarius

DS ADRIAAN STEFANUS VAN STADEN

HERTFORD JOHAN MARX
 DAVID BENJAMIN MATTHEE

T

158. O U T J O

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 DIAKEN
 Primarius

DS JOHANNES HENDRIK THERON

T

MERSIUS VAN DER SPUY

T

JOHANNES G. LINDE

T

159. D E W E T S D O R P

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

160. V O L K S R U S T

L E R A A R
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

161. B A L F O U R

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus

DANIËL MARAIS
 JOHANNES HENDRIK LOURENS BOSCH

T

162. M E S S I N A

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus

FRANCOIS DANIËL BOSHOF

T

163. P R E T O R I A - S E N T R A A L

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Primarius
 DIAKEN
 Secundus

DS ANTONIE PHILLIPPUS VILJOEN

JOHANNES MARTHINUS DE JAGER
 GERT JACOBUS VAN JAARVELD
 JACOB PHILIPPUS TAUTE SIMPSON

T

T

CHAREL JOHANNES BEZUIDENHOUT

164. M E Y E R T O N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

165. U I T E N H A G E

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

Primarius

SCHALK BURGER TREURNICHT.

SAMUEL JAKOBUS MARAIS

JOHN EDWARD IRVING DE SWARDT

T

T

166. M O S S E L B A A I

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

PIETER SCHALK COETZER DU PREEZ

LOUIS JACOBUS TERBLANCHE

T

T

167. S U T H E R L A N D

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

168. B O T H A V I L L E

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

JACOB PIETER VAN DEN BERG

ANDRIES JOHANNES DE VILLIERS

GABRIEL DANIEL ROUWENHORST

MATTHEUS JOHANNES DE VILLIERS

T

T

169. H A R T B E E S F O N T E I N

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

WILLEM HENDRIK STEYN

T

170. K E E T M A N S H O O P

LERAAR

OUDERLING

Primarius

Secundus

Primarius

Secundus

JACOBUS PAULUS FOUCHE

DAVID JOSEPHUS STRAUSS

WILLEM SCHALK BLAAUW

DAVID JOSEPHUA STRAUSS

171. A L B E R T O N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius

DS MECHIEL CHRISTIAAN ADENDORFF

HENDRIK JOHANNES DU TOIT

T

JOHANNES MAGIEL ROETS

ANDRIES ABRAHAM STRUWIG

HENDRIK STEYN EKSTEEN

T

172. D E V O N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Primarius
 Secundus

FREDERIK ALBERTUS GROBLER

T

FREDERIK ANDRIES BOTHA

T

173. M A G A L I E S B U R G

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus

DS COENRAAD FREDERIK WILHELMUS SNYMAN

ANDRIES BARTELOMUS LOURENS

T

DIRK ADRIAAN COETSEE

174. W I N D H O E K

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

175. H A R T B E E S P O O R T

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Primarius
 DIAKEN
 Secundus
 Secundus

OCKERT MACHIEL JANSEN VAN HEERDEN

T

HENDRIK LOURENS FRANCOIS DE WET

T

LAMBERTUS PETRUS JONKER

PETRUS JACOBUS SNYMAN

T

176. B U L T F O N T E I N

LERAAR
 OUDERLING
 Primarius
 Secundus
 DIAKEN
 Primarius
 Secundus

REINIER WILLEM LOUW

BAREND JACOBUS DE KLERK

JACOBUS GERHARDUS JOHANNES FOURIE

T

PHILIP RUDOLF BOTHA

JACOBUS NICOLAAS BUYS

177. P O S T M A S B U R G

LERAAR

DS PETER GIDEON STANS

T

OUDERLING

Primarius

Secundus

DIAKEN

Primarius

Secundus

NIE--AFGEVAARDIGDES - DOSENTE

DRS H.C.G. ROBBERTZE

T

DRS H.S. THERON

T

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
 ('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

OPENINGSREDE TOT DIE DERDE SINODE, PARYS (OVS), 1 - 7 NOVEMBER 1989

Die AP kerk en sy roeping vandag

Sing: Ges 217:1,4; Ges 182:1,3,4,5

Lees: Openb 1:9-20; 3:14-21

Op 1 Julie 1987 is die eerste gemeente van ons AP Kerk gestig. Vanaand, 28 maande later, is daar 177 gemeentes. Op 1 Julie 1987 was daar slegs twee predikante. Vanaand is daar 77 en 4 oefenaars. Op 1 Julie 1987 is die eerste paar kerkraadslede gekies. Vanaand is daar sowat 1 500 ouderlinge en sowat 1 500 diakens. Volgens statistieke wat hoogstens een maand oud is, het ons 177 gemeentes saam tans 18 164 belydende lidmate en 9 019 dooplidmate, 'n totaal van 27 183. Ons dooplidmate is ongeveer 33 % van ons totale lidmaatgetal. En gemiddeld het ons sowat 103 belydende lidmate en 56 dooplidmate per gemeente. Maar in werklikheid het meer as die helfte van ons gemeentes minder as 60 belydende lidmate. Van ons 77 predikante is tans 68 aan gemeentes gekoppel, vier is emeriti en nie gekoppel nie, drie predikante is voltydse dosente en twee is tans reisend. Daar is tans nog 35 gemeentes sonder vaste bediening deur 'n leraar of oefenaar. Met 'n verdere 15 leraars het ons AP Kerk, soos sy gemeentes tans staan, 'n versadigingspunt aan predikante bereik. En ons weet reeds van drie jong manne wat gereedmaak om tussen 15 Desember en 1 Januarie na ons oor te kom as die Here wil. Die balans tussen gemeentes en leraars lê dus nie meer te ver in die toekoms nie.

Kyk ons na ons getallegroei oor die afgelope 28 maande, het ons dus baie rede tot dankbaarheid. En kyk ons na wat ons gemeentes aan geldelike offers vir die Here bring, styg ons dankbaarheid nog hoër. Met ontroering sien ons, beleef ons en moet ons erken: die waters van Gods Gees is fonteinwaters - dit kom uit verborge dieptes, dit bruis na die oppervlak, dit laaf waar dit wegvloei. Lees 'n mens die gemeentenuus in ons kerkblad, is dit juis die bruisende vreugde in arbeid en aanbidding wat tref. En dan kom dit onwillekeurig in jou gemoed op: 'n dankbare Christen is 'n besielde en besielende mens. Ons dank die Here vir dié belewenis in ons gemeentes - ons dank Hom soos dit Christene betaam --- in nederigheid en opregtheid.

Maar het ons reeds die wenpaal bereik? Nee, ons soek meer en meer na die wil van die Here vir ons lewens, en ons verlang meer en meer na die Stem van Gods Gees in ons lewens. Daarom betaam dit ons om ons oor naby Gods Woord te hou; te verneem wat die Gees vir die gemeentes wil sê. In Openbaring 2 en 3 waaruit ons gelees het, vind ons 7 briewe gerig aan sewe gemeentes in Klein Asië: aan elke gemeente 'n persoonlike brief van Jesus Christus self, gelê in die hart en pen van die apostel Johannes deur die Heilige Gees. Laat ons kortliks let op 'n paar kenmerke van hierdie sewe briewe.

Eerstens, die brief aan elke gemeente is gerig aan die "engel" of leraar van die gemeente. Hy is die gemeente se adres. Hy is deel van die gemeente in Christus se oog, een met die gemeente. Wat Christus vir die gemeente te sê het, is ook vir hom bedoel. En wat Christus vir die gemeente sê, geld ook vir hom. As Christus leraar en gemeente so vereenselwig, so verbind en koppel aan mekaar, mag ons hulle nie los van mekaar dink nie; mag hulle twee self hulle ook nie losmaak van mekaar nie.

Tweedens, elke brief is vir al sewe gemeentes bedoel - en daarmee vir alle gemeentes van Christus vir alle eeue bedoel. "Wie 'n oor het, laat hom hoor wat die Gees aan die gemeentes sê", staan by elke brief.

Derdens, dis die Heilige Gees, die Gees wat Christus beloof het, die Gees van Vader en van Seun, die Gees deur wie Christus sy kerk regeer, deur wie Hy sy kerk aanspreek, besiel en bekragtig, die Gees wat al Christus se weldade aan sy gemeente uitdeel - dis dié Gees deur wie Christus spreek tot Johannes - Johannes wat deur dié Gees gegryp is en gevul is en gedryf is - dis dié Gees wat Christus se stem deur sy dienskneg Johannes laat deurklink tot sy gemeentes.

Vierdens, Christus stel Homself soos volg aan die gemeentes bekend: Dis Hy wat die sewe sterre, (die sewe leraars) in sy regterhand hou, wat hulle regeer en gebruik; dis Hy wat wandel tussen die sewe goue kandelaars (sy sewe gemeentes). Hy is die eerste en die laaste. Hy was dood en het lewend geword. Hy ken sy gemeentes en hul arbeid. Hy ken hulle lewe en geloof en omstandighede - Hy weet alles van sy gemeentes. Dis Hy wat die skerp tweesnydende swaard het - die Woord van God waarvoor niks en niemand kan standhou nie. Hy is die Seun van God wat oë het soos 'n vuurvlam, en sy voete is soos blink koper - oë wat alles en almal raaksien, voete hard en sterk genoeg om te vertrap wat Hy wil vertrap. Dis Hy wat die sewe Geeste van God het - Gods Gees in sy volheid, Gods Gees in sy lewegewende krag, Gods Gees wat werk en niemand kan dit keer nie. Hy is die Heilige en die Waaragtige. Hy haat wat onheilig en onreg is. Dis ook Hy wat die sleutel van Dawid het - die hoogste mag en gesag in die Koninkryk van God. Hy

maak oop en niemand sluit nie; Hy sluit en niemand maak oop nie. Hy is die Amen - die een wat die waarheid ken en dien - die getroue en waaragtige Getuie - wat die waarheid spreek soos Hy dit sien. Ja, Hy is die begin van die Skepping van God - die oorsprong van Gods Skepping, die Skeppingsmiddelaar deur wie God alles geskep het. Dis die Selfportret wat Christus van Homself aan sy gemeentes gee. Wat 'n Hoof van Sy kerk om te gehoorsaam, te aanbid, te eer en te loof.

Vyfdens, dit mag ons nie ontgaan nie dat Christus Hom hier rig tot sy gemeentes. Wanneer die Here Jesus sy verlostes, as verenig, as bymekaar, as gegroeppeer sien, sien Hy hulle as gemeente. Dis die ruimte waarbinne hulle hande vat, God saam dien, die wêreld saam tot sout en suurdeeg en tot lig is - die gemeente, die wese van Christus se kerk, sy kerk in volledige gestalte, sy kudde. Dit sê vir ons veel dat Christus sy kudde per gemeente sien. Dit sê vir ons hoe hoog Hy sy gemeente aanslaan. 'n Vollediger kerk as sy gemeente is daar nie; 'n belangriker kerk ook nie. Selfs die ampsdraers in die gemeente is daar ten dienste van die gemeente - om die gemeentelêde toe te rus vir hulle dienswerk - een vir een. Want elkeen sal vir homself aan God rekenskap gee. En so gesien verstaan ons Paulus beter as hy in Hand 20:28 vir die ouderlinge sê: Lees Handeling 20:28.

Sesdens, hoor wat Christus aanprys in sy gemeentes. Hulle arbeid lydsaamheid onverdraagsaamheid teenoor slegte mense onvermoeide arbeid vir die Here, dat hulle verdrukking ly t.w.v. geloof arm (stoflik) en tog ryk (geestelik) dat hulle vashou aan sy Naam Hom nie verloën nie selfs al moet hulle marteling verduur prys hulle liefde diens dat sommige wit klere het tussen baie wat ontrou is al het jy vir jou gevoel min krag, jy het my Woord bewaar

Sewende, Hy deel ook bestraffinge uit:

Jy het jou eerste liefde verlaat - plig dwing jou nou dis nie meer daardie vroeë liefde wat jou meevoer nie jy het mense in jou midde wat Gods kinders verlei en jy duld hulle jy het die naam dat jy leef maar jy is dood - jou werke is maar halfhartig op God gerig jy is lou ... nóg koud nóg warm.

Agstens, Hy stuur vir sy gemeentes opwekkinge. "Bekeer jou" - herhaaldelik ... hou vas wat jy het ... laat jou kroon wat Christus op jou hoof geplaas het, jou nie ontnem word nie Koop van My wit klere, Goud gelouter, salf vir jou oë ...

Negende, Christus rig ook dreigemente tot sy gemeentes: kandelaar verwyder verdrukking as jy jou nie bekeer nie ... Ek sal op jou afkom soos 'n dief sal jou verras

sal jou uit my mond spuug.

Laastens, Christus gee vir sy gemeentes beloftes. Die oorwinnaar sal eet van die boom van die lewe (2:7) ... Jy sal die kroon van die lewe kry ... Oorwinnaars sal deur die 2e dood geen skade ly nie ... Die oorwinnaar sal eet van die verborge manna ... sal 'n wit keursteen van My kry ... 'n nuwe naam op die steen ... Aan hom wat oorwin, sal Ek mag oor die nasies gee, en hy sal hulle regeer met 'n ysterstaf..... En Ek sal hom die môrester gee Hulle (wat hul klere nie besoedel het nie) sal saam met My in wit klere wandel ... Ek sal sy naam nooit uitwis uit die boek van die lewe nie, en Ek sal sy naam bely voor my Vader en voor sy engele Ek sal maak dat mense uit die sinagoge van die Satan kom en voor jou voete neerbuig en erken dat Ek jou liefgehad het Wie oorwin, Ek sal hom 'n pilaar in die tempel van my God maak, en hy sal daar nooit weer uitgaan nie; en Ek sal op hom die naam van my God skrywe en die naam van die stad van my God ... en my nuwe Naam As hy die deur oopmaak sal Ek na hom toe ingaan en saam met hom maaltyd hou en hy met My.

Om saam te vat, ons AP Kerk se roeping vandag is wat elke kerk van Christus se roeping in alle eeue was: om waarlik kerk van Christus in sy gemeente te wees; om as gemeentes gesamentlik waarlik kerk van Christus te wees - niks anders nie, nooit anders nie. Amen.

W.J.G. LUBBE

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
 ('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

Voorstelle oor "EERSTE ONTMOETING MET DIE APK"
 (Kyk bl 60 - 70, 388)

1. By 1.3 word bygevoeg: "ooreenkomstig die calvinistiese vertolking van die Skrifinhoud."
2. Punt 1.9 word gewysig na: "weer alle party-politiek uit sy prediking, huisbesoek, verbondsonderrig en kerklike werksaamhede."
3. By 1.10: wysig "sy Bybelse reg" na "elke gelowige se Bybelse reg."
4. By 1.11: skrap gedeelte tussen 2e stel hakies, nl. ("diakens en ouderlinge, ook die predikant as lerende ouderling");
 voeg heel aan die einde by: "ooreenkomstig die beginsels van Dordrecht."
5. By 2.4.4: skrap ná "kerkraad" die woorde: "met die ampte van oudl. en diaken (met of sonder 'n leraar)".
6. By 2.5.3: wysig "verdiensie" na "soenverdiensie" van Jesus Christus.
7. By 2.6.2: Voeg in ná "Vader": "en". Wysig 2e sin se eerste paar woorde na: "Die AP kerk is daarvan oortuig..."
8. By 2.7.7: Voeg "nie" in ná "mense".
9. By 2.7.8: Voeg "hulle" in ná "wil".
10. By 2.8.7: "saammee" moet wees "saamsmee".
11. Wysig by 2.10.8 reël 3 na: "eie gemeentes en hul kerkverband, bly 'n seldsame kenmerk van ..."

Voorsteller: ds. J.J. Venter

Ds. J.P. Bezuidenhout: "Die sinode

Die Sinode verwys pt. 1.20 (pag. 62) terug om aandag te gee aan die vervanging van die term: "Christelike-nasionale onderwys" met :

"Christelike - volkseie onderwys".

Voorsteller: Ds. J.P. Bezuidenhout

Sekondant: D.B.J. van Rensburg

Dr. M.F.M. Pretorius: Redaksionele ...

Redaksionele wysiging vir "Ontmoet die Afrikaanse Protestantse Kerk(e)"

p.69 pt. 2.10.6 voeg in hakies by na "tans" "1989".
Omskryf asseblief deelydse studente.

Voorsteller: M.F.M. Pretorius

Sekondant: A.G. Burger

Dr. C.I. van Heerden: Voeg teks by p.70 punt 2.10.8:

"Maar as ek vertoef, dan kan jy weet hoe iemand hom moet gedra in die huis van God, wat die gemeente is van die lewende God, 'n pilaar en grondslag van die waarheid" - 1 Tim. 3:15.

Sekondant: Ds. M.C. Adendorff

J.E. Swarts: "Wysiging ...

WYSIGING: BYLAE "A" op BLADSY 60

Vervang die Bybelteks Ps. 107:1 met die volgende:
Ps. 107.1 "Loof die HERE, want Hy is goed, want Sy goedertierenheid is tot in ewigheid!"

Voorsteller: J.E. Swarts

Sekondant: Ds. P.R. Jonker

Ds. P.K. Roodt: "Ek stel ...

Ek stel voor dat na die volgende gekyk word:
Opskrif "Kerke" i.p.v. kerk.

- 1.9 Vervang "klaskamers" met verbondsonderrig.
- 1.11 Vervang die woord "en" tussen "vryheid" en "selfstandigheid" met die woord "in".
- 1.12 Voeg by na erediens as openbare samekoms "en die gereformeerde "liturgie" asook na "Gods Woord": "die genadeverbond, die bediening van die sakrament van die Doop as verbondsteken en die Heilige Nagmaal as verbondsmaaltyd".
- 1.21 dat "en dat volkeregelowige geslagte" gewysig word deur "geslagte" te skrap en gelowige meervoud word.
- 2.1.3 Hierdie punt moet na gekyk word "Die skrif verklaar homself en die verkondiging van die woord (prediking) moet skrifgetrou wees en in ooreenstemming met die belydenisskrifte.
- 2.2.2 "vryheid van aanbidding" moet ook asseblief weer na gekyk word. Vryheid van aanbidding
- vryheid is 'n woord wat allerlei konnotasies het.
 - "aanbidding" het ook 'n verskeidenheid van konnotasies.

Stel voor dit moet lees "godsdiensvryheid".

Redaksionele wysigings vir "Ontmoet die Afrikaanse Protestantse Kerk(e)"

1. dat in alle gevalle waar "belydenisgeskrifte" staan dit vervang word met "belydenisskrifte".
2. p.62 1.17 in soverre i.p.v. insoverre.
3. p.64 2.4.3 "kerkordelike" i.p.v. "kerkorderlike"
4. p.68 "saamsmee" i.p.v. "saammee".

Voorsteller: M.F.M. Pretorius

Sekondant: A.G.Burger

Ontmoet die APK

- 1.12 - vierde reël, in hakies: enige ander blanke kind ..
- 1.24 - Samewerking met ander Gereformeerde (of Protestants) Christelike kerke.
- 2.2.1 - in die vierde reël: "vermink of verknoei" - Een v.d. werkwoorde is genoeg.

W.M. Grové

Ontmoet die APK

Volgende verandering voorgestel op bladsy 65, punt 2.5.3.

Daar staan:

..... van sy sondes en gebreke deur God, op grond van die

Wysig soos volg:

..... van sy sondes en gebreke, deur God op grond van die

Dié komma maak 'n groot verskil.

Ingedien deur:
O.D. Scheuer

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE : 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG : DAGBESTUUR VAN SKK 25 AUGUSTUS 1989 TOT 24 OKTOBER 1989

1. VIR KENNISNAME

1.1 Vergaderings

Ses vergaderings is gehou gedurende bogenoemde tydperk.

2. SAKE BEHANDEL

2.1 'n Skrywe is van mev A. Boshoff insake die Sentrale Afrikanerskakelraad (SAS) ontvang wat ten doel het die koördinerings van werksaamhede van behoudende organisasies. Ds A.E. van den Berg is as waarnemer op die SAS benoem deur die Dagbestuur.

2.2 Kennis is geneem van 'n eiendom naby Venterspos wat te koop is, en moontlik baie goed deur die APK benut kan word. Lede van die Dagbestuur het beoog om die saak te ondersoek, maar dit is vanweë gebrek aan tyd daarvoor agterweë gelaat.

2.3 Die agenda vir die Sinode is saamgestel en aan alle leraars en ander afgevaardigdes uitgestuur.

2.4 Leraars toegelaat tot die APK

Ds S.D. NEL - 1 Oktober 1989

Prop P. VAN RENSBURG - 15 Oktober 1989

2.5. Verdere manuskripte vir publikasie ontvang en na keurders verwys:

2.5.1 "Toringspitse en Kruis wys heen na Christus" -
Dr C.I. van Heerden

2.5.2 "Die Dwaling van die Chiliasme" - ds A.E.
van den Berg

2.5.3 "Word vissers van mense" - ds A.E. van den Berg

- 2.6 Die Dagbestuur het besluit dat voortaan, nadat manuskripte goedgekeur is, die skrywer op eie koste sy manuskrip deur 'n taalkundige moet laat versorg en skriftelike bewys daarvan moet lewer.

2.7 Diensbeëindiging

Daar is met die tikster, mev M.C. Klein en die Administrateur van die SKK, mnr I.A. Kotze, ooreengekom dat hulle dienste op 30 September 1989 beëindig word.

Die Dagbestuur het die voorsitter van die SKK versoek om voorlopig vanaf 1 Oktober 1989 as hoof van die kerklike administrasie op te tree.

2.8 Gemeentestigting

Die gemeente Bultfontein is op 17 September 1989 gestig en Postmasburg op 28 September 1989, as die 177ste Afrikaanse Protestantse Kerk.

2.9 Kommentaar op "Akte van Menseregte"

Reëlins is getref dat die kommentaar wat in "Die Boodskapper" verskyn het, in Engels vertaal word, en die vertaling sal eersdaags as 'n afsonderlike brosjure gepubliseer word. Dit blyk dat daar 'n groot behoefte aan sodanige kommentaar onder Engelsprekende lesers bestaan.

- 2.10 Skerp kritiek op die leerboek vir volwasse katekise, "'n Volwasse man," het in Die Kerkbode verskyn. Die Dagbestuur het die skrywer van die leerboek, ds R. Maré, gevra om daarop te reageer.

- 2.11 'n Brief van die APK Namakwaland in verband met ringsindeling word na die Sinode verwys.

2.12 Fondsinsameling deur gemeentes vir Kerkbouprogramme

'n Brief is ontvang met 'n klagte daaroor dat 'n gemeente in 'n koerant bydraes vra vir sy kerkboufonds. Volgens die brieffskrywer word daardeur 'n swak beeld van die APK geskep.

3. VIR GOEDKEURING

- 3.1 Die Sinode verwys die ondersoek na die moontlike aankoop van die eiendom wat te Venterspos te koop is, na die SKK/RKA.

- 3.2 Die Sinode verwys die brief van die APK Namakwaland in verband met ringsindeling na die Tydelike Kommissie vir Ringsindeling.
- 3.3 Die Sinode maan kerkrade om nie van fonsinsamelingsmetodes gebruik te maak wat die beeld van die APK in gedrang bring nie, en veral nie van metodes wat met Christelike beginsels in stryd is soos bv. 'n vorm van lotery nie.
- 3.4 Die Sinode besluit dat die verslag van die Tydelike Kommissie vir die samestelling van Permanente Kommissies voor sluitingstyd Saterdag 4 November 1989 voor die Sinode moet dien.

Die Dagbestuur vertrou dat hy sy taak tot bevrediging van die Sinode verrig het, en bid die Sinode die ryke seën van die Here toe op sy beraadslaginge.

PROF WJG LUBBE
(Voorsitter : SKK)

DS M.C. ADENDORFF
(Skriba : SKK)

DIENS- EN VERSORGINGSOOREENKOMS

Hiermee word 'n Diens- en Versorgingsooreenkoms aangegaan tussen die Raad vir Kerklike Administrasie (RKA) van die Afrikaanse Protestantse Kerke

en

ds./dr.....
(hierna "die predikant" genoem) wat deur die SKK/Kuratorium in die APK beroepbaar gestel is vanaf 19.....

Die RKA onderneem om die predikant in diens te neem op die volgende voorwaardes:

1. Dat hy op in diens van die RKA tree;
2. dat hy soos volg deur die RKA versorg sal word:

Basiese versorging	R.....
Behuisingstoelae	R.....
Reiskoste	R.....
Pensioen	R.....
Medies	R.....
Eenmalige verhuisingskoste	R.....
Ander versorging:	
.....	
Verlofreëlins:	
.....	

Ek, ds./dr.

1. onderneem om my werkopdragte van die Dagbestuur van die SKK via die Voorsitter, of 'n ander persoon uit die Dagbestuur aangewys, te ontvang;
2. onderneem om predikantswerk in APKerke (gemeentes) te verrig in opdrag van genoemde Dagbestuur, en daarom bereid te wees om as "reisende leraar" diens te doen;
3. onderneem om gereeld volledige skriftelike verslae oor my werk aan die Dagbestuur van die SKK te lewer;

4. onderneem om altyd die bedoeling van hierdie ooreenkoms voor oë te hou, naamlik dat hierdie ooreenkoms opgestel word om TYDELIK van my dienste gebruik te kan maak en om my te versorg totdat ek 'n beroep na 'n APKerk opvolg. Alhoewel die SKK nie van my verwag dat ek noodwendig die eerste beroep wat ek mag ontvang, moet aanvaar nie, begryp ek wel dat van my verwag word om 'n beroep binne 'n redelike tyd op te volg. Ek erken die reg van die SKK om hierdie Diens- en Versorgingsooreenkoms, met behoud van my status, te kan beëindig indien ek langer as ses maande in diens van die SKK bly sonder om 'n beroep te ontvang of te aanvaar; indien die ooreenkoms beëindig is en ek een jaar daarna nog geen beroep aanvaar het nie, sal ek opnuut - en ook elke jaar daarna, totdat ek 'n beroep opvolg - by die SKK/Kuratorium om behoud van status aansoek doen;
5. is daarvan bewus dat ek hierdie ooreenkoms sonder opgaaf van redes met skriftelike kennisgewing van een kalendermaand mag beëindig, met dien verstande dat ek daarmee my predikantstatus in die APK by verstryking van hierdie ooreenkoms verbeur. Wanneer ek egter 'n beroep na 'n APKerk opvolg, hoef ek daarvan slegs een week kennis aan die SKK en RKA te gee;
6. onderwerp my aan die regering, opsig en tug van die plaaslike APKerk waar ek lidmaat is of sal wees tydens die duur van hierdie ooreenkoms. Ek beloof om gebonde te bly aan die Belydenisskrifte en Kerkorde van die APK. Ek onderneem om niks strydigs met of buite die leer van die APK (soos vervat in die Drie Formuliere van Eenheid), te preek of te leer nie. Indien ek my wel, na die uitsluitlike oordeel van 'n betrokke ring, daaraan skuldig sou maak, erken ek die reg van die SKK om hierdie ooreenkoms summier te beëindig.

Aldus geteken op 19..... te

Namens die RKA: VOORSITTER:

SKRIBA:

Aldus geteken op 19..... te

PREDIKANT:

PREEK GELEWER OP SONDAG 5 NOVEMBER 1989 IN DIE AFRIKAANSE
PROTESTANTSE KERK GRANIET, TE VREDEVORT DEUR DS AS VAN
JAARVELD

SKRIFLESING: EXODUS 24:1-8; 15-18
EXODUS 31:18-32:16

Die Woord van die Here spreek vanoggend uit die gelese gedeelte uit die boek Exodus ten einde een van die hoofgedagtes van hierdie Bybelboek an ons tuis te bring, naamlik: God is die lewende God wat SELF handel met die oog op die redding en behoud van sy uitverkore volk. Hy doen dit deur VERBONDSGENADE, deur VERBONDSVERPLIGTINGE, deur VERBONDSWRAAK.

Alles begin by die berg Horeb waar Israel op hul tog deur die woestyn Sinai laer opslaan. God vra allereers sy volk se aandag vir Sy liefde en genade: "Julle het self gesien wat Ek aan die Egiptenare gedoen het, en dat Ek julle op arendsvlerke gedra en julle na My toe gebring het". (19 vers 4).

Hierdie verhouding, deur die Here self tot stand gebring, word deur God só verduidelik: As julle nou terdeë na my stem luister en my verbond hou, sal julle my eiendom uit al die volke wees, want die hele aarde is myne. En julle sal vir My 'n koninkryk van priesters en 'n heilige nasie wees".

Hierop antwoord die volk eenparig: "Alles wat die Here gespreek het, sal ons doen!" (19 vers 8). Om dan vir sy volk te onderstreep dat hulle in hierdie Verbondsverhouding, in hulle kerkwees, te make het met die lewende en heilige God van hemel en aarde, gee God 'n verskyning van sy majesteit en heerlikheid, Hy trek 'n grens om die berg en slegs Moses as bemiddelaar word daar toegelaat. Die Godsverskyning is so oorweldigend dat mensetaal dit sien en beskrywe in terme van vuur en rook, van aardbewing en basuingeklank!

Wat gebeur hier? DIE VERHOUDING TUSSEN GOD EN SY VOLK WORD GEREËL. En nou is die volk gereed vir die Verbondswoorde wat die lewe as volk van God in besonderhede gaan uitspel. Voortdurend sal daar gekies moet word deur gehoorsaamheid aan God se Verbondswoord. In die kerklike lewe, in vergaderings, in sinodesittings. Daar alleen? Nee, oor die ganse lewensterrein, in ál sy vertakkinge, elke dag en elke nag.

GOD SE VERBONDSWOORD! ALLEREERS DIE VERBONDSWET, DIE TIEN GEBOOE. Maar ook daaruit voortspruitend, talle ander ordereëls, voorskrifte, erediensbesonderhede en reëlings vir die ganse lewe - WANT sy volk moet uit die sonde en heidendom opstaan met 'n helder getuienis van sy genade en liefde. Hulle is verkies tot diens aan God!

Moses, so lees ons, het dit alles opgeskrywe. Waarop en hoe weet ons nie. Maar dit was gedoen en was beskikbaar. Maar ook God skrywe. Gen. 31:18: "En Hy het aan Moses toe Hy geëindig het om met hom te spreek op die berg Sinai, die twee tafels van die getuienis gegee, tafels van klip, beskrywe met die vinger van God."

MAAR LET OP: Moses word NIE DEUR GOD ONFEILBAAR gemaak nie, anders word Moses 'n god. Ja, die woorde wat God vir hom ingee, is en bly onfeilbaar. God se geskrif, die kliptafels, later bewaar in die ark onder die versoendeksel, moes Israel voortdurend ook daaraan herinner dat God sêlf sy Woord gegee het en sêlf verantwoordelikheid aanvaar vir die bewaring en behoud daarvan. God hou die reg vir Homself, om alleen sy Woord onfeilbaar te bewaar en te laat werk. Moses se oorspronklike geskrifte asook God se kliptafels, kan nie meer gevind word nie. God gee sy reg nie af aan enige mens, of volk of kerk nie. Maar: Hy bewaar sy onfeilbare Woord en laat dit werk deur sy Gees! - en vandag nog hoor mense en volke die groot daade van God, in hulle eie taal! Dít is die wonder van Gods Woord! Daarom: broers en susters, kan ons ons Bybels lees, verskillende vertalings waaroor God ook waak al maak Hy van feilbare mense gebruik, om dit sy Woord te hou, - ons kan dit met volle vertroue lees in die sekerheid: Ons sal God se onfeilbare Woord hoor! Hy, en Hy alleen waarborg dit!

Die Verbondsverhouding, is 'n wederkerige verhouding, waarin die Here in beheer bly en sy tyd ken vir die volbrenging van sy raadsplan. Dit word vir Israel 'n toets vir hulle geloofsgehoorsaamheid en geloofsvolharding. Ja veertig dae en veertig nagte vertoef Moses op die berg Horeb. By die volk groei 'n behoefte aan 'n sigbare, tasbare teenwoordigheid van God en van sy genade. Onder die druk van hulle sondigheid en versoeking deur die duiwel, groei daar 'n ongeduld. Die vuurkolom, die wolkkolom, die Pasga vervaag in die geheue. Hoe maklik vergeet 'n mens God se genadebewyse! Daar groei 'n gevoel van aan die lot oorgelaat te wees, in die steek gelaat deur God en deur Moses. Waar is die Here? Waar is sy genadebewyse? Die Verbondswoorde, wat in die geheue ingebrand moes gewees het, is nie meer voldoende om die geloof te anker en te voed nie. Sô staan 'n grensgemaakte godsdiens onder die volk op en die oortreding van die Verbondswet kom staan lewensgroot voor God en voor Moses.

Beelde van God! - en terugval in die heidendom. "Kom ons maak vir ons gode wat voor ons kan uittrek, want hierdie Moses ... ons weet nie wat van hom geword het nie".

Wat is afgodery? (Heidelbergse Kategismus vr. 95) Om in die plek van die enige ware God wat Hom in sy Woord geopenbaar het, of naas Hom iets anders uit te dink of te hê, waarop jy jou vertrou stel! Die Kategismus se verder: Ons mag God op geen enkele manier afbeeld nie en Hom op geen ander manier vereer as wat Hy in sy Woord beveel het nie. (S.35:96) Besef u hoe wyd dit slaan?

Aäron, in wie verteenwoordig word, die kerk en sy ampsdraers, - Aäron speel saam om 'n godsdienst uit die mense vir die mense daar te stel. Hy sanksioneer dit deur 'n altaar vir die bulkalfgod te bou en dit te omring met godsdienstige versiersels van brandoffers en dankoffers.

Dit loop alles uit op die verwording en afval van die ware Verbondslawe. Die volk gaan sit om te eet en te drink en staan op om te speel. En as Moses van die berg afkom, sien hy 'n dansende volk in 'n dansende volk in 'n orgie van wellus en seksuele losbandigheid op die patroon van die Egiptiese heidendom - en dit alles met 'n kerklike baadjie daaromheen!

God se toorn en God se Verbondswraak kan tog nie uitbly nie! Moses gooi die kliptafels stukkend as teken en bewys van die verbreking deur 'n ongehoorsame en afvallige volk, van 'n Verbondsverhouding waardeur God reddend en behoudend wil handel. God se Verbondswraak, sy opsig en tug ten einde sy volk tot hulle sinne te bring, kom swaar op hulle neer soos ons dit hier lees!

Dis Moses se intrede om kerk en volk te red en God se berou en genade wat die gang van sake verander. God se berou - die stuiting van verdere Verbondswraak, is nie soos mense se berou, wat te swak is om hulle uitsprake gestand te doen nie. God verander nie sy ewige voorneme nie. Maar Hy verander die gang van sake soos Hy dit voorheen wou doen omdat gebed en verandering van hart en gesindheid by sy volk die omstandighede of redes verander, waaroor Hy sy Verbondswraak wou uitoefen. Sy Verbondsvolk word tog weer teruggeplaas in die ware Verbonds lewe en ware godsdienst - maar alleen deur bemiddeling en deur berou en bekering by die volk self!

Ons kom by die Nagmaal met óns behoefte aan God se sigbare tasbare teenwoordigheid, óns behoefte aan versoening, vergifnis, ware bekering en op die pad gaan met God wat voor ons uittrek en by ons bly!

Ons kom by die tekens, die beelde as ons wil, uit God se eie hand, die verering soos Hy in sy Woord beveel het. By die

gebruik van die brood wat gebreek is, en die wyn wat geskink word, tree ons opnuut in gemeenskap met Hom oor wie daar in 1 Tim. 2:5 geskrywe staan: "Daar is immers net een God, en daar is net een Middelaar tussen God en die mense, die mens Christus Jesus, wat Homself as 'n losprys vir almal gegee het."

Die Nagmaal is Verbondsmaaltyd waarin ons verhouding met God vernuwe word en ons deur die versekering en verseëling van sy genade en liefde verstrekk word vir ons roeping en taak! Waarom het die APK tot stand gekom? Waarom het u, u as gelowige by die APK gevoeg? Is die diepere rede daarvoor nie die opregte soeke na suiwer en ware aanbidding - diens en verering van God nie? As ons dan aanstons geëet en gedrink het, moet ons as sy Verbondsvolk opstaan uit ons sonde en die oorblyfsels van die heidendom wat ons aankleef en gaan lewe ooreenkomstig sy Verbondswet en Verbondswoord!

Ons roeping en taak, ons getuienis as Christen-Afrikaners, as Gereformeerde Kerk van Christus, moet helder en duidelik deurkom in al ons lewensvertakkinge.

Israel het telkens geantwoord: "Alles wat die Here gespreek het, sal ons doen." Dit moet óns geloofsvoorneme wees. Maar laat ons dit tog ook nie te gou en te maklik sê nie. ALLEEN DEUR 'N VASTE GELOOF IN JESUS CHRISTUS WAT UIT DIE DOOD OPGESTAAN EN OORWIN HET, KAN ONS TROU BLY AAN DIE EISE EN VERPLIGTINGS, AAN 'N VERBONDSLEWE OOREENKOMSTIG GODS VERBONDSWOORD! Daartoe wil hierdie Nagmaal u en my vanoggend voed en versterk! AMEN.

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

PERSVERKLARING 1

2 November 1989 om 13:00

DERDE SINODE VAN DIE AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK

Die Derde Sinode van die Afrikaanse Protestantse Kerk (APK) vergader tans in Parys.

Byna 300 afgevaardigdes uit 187 gemeentes is saamgetrek vir die sinodale vergadering in die stadsaal van Parys. Sedert die vorige vergadering (1988) is 27 leraars tot die bediening toegelaat, terwyl 25 nuwe gemeentes gestig is. Sommige gemeentes groei vinnig - Bloemfontein het reeds 'n medeleraar beroep en bevestig.

Die Sinode het kennis geneem van bruisende geesdrif soos gerapporteer deur die afgevaardigdes. Sommige gemeentes is maar klein in getal, maar dankbare offervvaardigheid maak dit moontlik dat gemeentelike werksaamhede voortgaan en uitbrei.

Die verslag van die Sentrale Kerkekommissie (SKK) het voor die Sinode gedien. Hierdie verslag het dit onder meer duidelik gestel dat die APK erns wil maak met interkerklike verhoudinge. In opdrag van die vorige Sinode het die SKK dan ook met ander Afrikaanse gereformeerde kerke geskakel met betrekking tot broederlike samewerking. Finale amptelike terugvoering word steeds afgewag.

Tydens die amptelike openingsgeleentheid het die voorsitter, dr WJG Lubbe aan die hand van Openbaring 1 en 3 gewys op die wonderlike genadewerk van God-Drieëinig in die onderhouding van sy kerk soos dit gestalte vind in gemeenteverband.

As ampsdraers van die Sinode is verkies:

Voorsitter:	dr WJG Lubbe
Ondervoorsitter:	dr CI van Heerden
Aktuarius:	dr FAH van Staden
Skriba:	ds MC Adendorff
Hulpskriba:	ds R Maré

GOEDGEKEUR DEUR DIE SINODE 2 NOVEMBER 1989 EN UITGEREIK DEUR KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING.

VOORSITTER: Ds DR Schwartz (Groot-Marico)

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

PERSVERKLARING 2

3 November 1989 om 13:00

1. BYWONING VAN KERKDIENTSTE DEUR ANDER RASSE

- (a) Die Sinode beklemtoon dit opnuut dat die Afrikaanse Protestantse Kerk 'n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners is en dat lidmaatskap daarvolgens deur die Kerkorde vasgestel is.
- (b) Die Sinode spreek hom onomwonde uit teen enige gesamentlike byeenkomste met ander volke as 'n poging om daarmee die eenheid in Christus sigbaar te demonstreer.
- (c) Die Sinode distansieer hom ten sterkste van enige poging om die kerk dienstig te maak aan 'n politieke beleid van integrasie deur deelname aan gemengde godsdienstige byeenkomste.

2. TEOLOGIESE OPLEIDING

- 2.1 Twee studente studeer gedurende 1989 aan die Teologiese Skool, terwyl daar nege studente tans besig is met admissiestudie (BA-studie) aan verskillende Universiteite. Die Teologiese Skool het reeds navraag ontvang van vyf voornemende BA I studente vir 1990.

Die Kuratorium van die Teologiese Skool is besig om, op bepaalde voorwaardes, ondersoek in te stel na die moontlikheid van die inskakelings van die Teologiese Skool by 'n universiteit as 'n Teologiese Fakulteit.

- 2.2 Die Sinode het besluit dat die toelatingsvereistes tot die teologiese studie 'n BA-graad moet wees met minstens die volgende vakke:

Grieks II en Hebreeus II. Studente het die keuse om òf Latyn I (of IB) of Duits I vir die admissiestudie te neem. Indien 'n student wel Latyn I of IB as vak geneem het in plaas van Duits I, is 'n lees kennis van Duits 'n vereiste.

- 2.3 Die Sinode het besluit dat die betiteling van "professor" aan die drie voltydse dosente van die Teologiese Skool toegeken word.

3. FINANSIES

Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die hemelse Vader vir die goeie inkomste wat in die gemeentes ontvang word, waardeur die Kerk se werk kan voortgaan.

Die Sinode stel dit ten doel om sinodale werksaamhede op kontantbasis te doen. Vir dié doel is 'n reserwefonds in die lewe geroep. Dit sal daartoe lei dat, met die genade van die Hemelse Vader, die sinodewerksaamhede gedoen sal kan word met fondse wat reeds beskikbaar is.

Doelwitte wat in 1988 vir hierdie jaar ten opsigte van die reserwefonds beplan is, kon bereik word. Dit beteken dat geen bykomende finansiële verpligtinge op plaaslike kerke geplaas is nie.

GOEDGEKEUR DEUR DIE SINODE 3 NOVEMBER 1989 EN UITGEREIK DEUR KOMMISSIE VIR MEDIASKAKELING.

VOORSITTER: Ds DR Schwartz (Groot-Marico)

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

Persverklaring:

6 November 1989, 16:00

1. 'n Eie Teologiese Skool te Parys:

'n Stuk grond aan die oewer van die Vaalrivier digby Parys, is deur 'n lidmaat aan die Afrikaanse Protestantse Kerk geskenk. Die ideaal is om hierdie eien-
dom te ontwikkel sodat die teologiese skool, wat tans in Pretoria gehuisves is, te verskuif na Parys. Hoewel 'n finale behoeftebepaling nog gedoen moet word, bestaan die moontlikheid dat 'n universiteit later uit hierdie ontwikkeling kan voortvloei.

2. Broederlike onderhoud:

Tydens 'n broederlike onderhoud wat Sondagaand (5 November) in die Stadsaal van Parys plaasgevind het, het die Sinode met dank kennis geneem van lidmate se belewenis van hulle lidmaatskap aan die Afrikaanse Protestantse Kerk. Wat uitstaan, is die vaste wete dat die Here voorsien. In kinderlike geloof is gebou op die beloftes van die Woord. Afgevaardigdes het gerapporteer van die hartlike broederliefde wat ervaar word; van samewerking tot die eer van sy Naam; van 'n herwaardering van die gereformeerde belydenis, en die blydschap van die geloof.

3. Dwelmmiddels:

Die Sinode het die volgende besluit geneem:

"Die APK neem met skok kennis van die voorkoms onder en gebruik van dwelmmiddels deur skoolkinderen in veral die stadsgebiede van ons land en versoek die hoogste gesag om die strawwe vir skuldigbevinding in dwelmhandel aansienlik swaarder te maak. Plaaslike kerke gee voortdurend aandag aan hierdie saak."

4. Valse leringe:

Die Sinode is diep besorg oor vreemde leringe, dikwels geklee in 'n godsdienstige baadjie, waaraan lidmate (veral die jeug) blootgestel is, bv. die New Age Movement, Israel-visie, Swart Teologie, Bevrydingsteologie, ens. Die Sinode het besluit om daadwerklik stappe te doen om die nodige lektuur so spoedig moontlik vir die kerk beskikbaar te stel.

5. Halaal:

Die Sinode het met misnoë kennis geneem van die ongevraagdheid waarmee die Halaal-teken van die Islam afgodsdien in toenemende mate op voedselware aangebrind word en waar daar vir die Christene weinig indien enige alternatief beskikbaar is. Lidmate is versoek om hulle te weerhou van hierdie voedsel. Hierdie aangeleentheid sal aan die hoogste gesag bekend gemaak word.

6. Islam en Hindoe-geloof:

Nadat die verslag van die Kommisie vir Kerkleer en Etiese Norme voor die Sinode gedien het, het die Sinode besluit om die kommissie opdrag te gee om 'n indringende studie oor die gevare wat die Islam en die Hindoe-geloof vir lidmate inhou te doen, met verslag aan die volgende Sinode.

7. Okkultisme en New Age:

Die Sinode het met ontsteltenis kennis geneem van die New Age Beweging. Die Sinode het kennis geneem dat hierdie beweging hom beywer vir 'n alternatiewe lewens-en wêreldbeskouing wat nie te rym is met die Woord van God nie. Die beweging streef na 'n Nuwe Wêreldorde onder die algemene leierskap van 'n Christus wat 'n valse wêreldmessias is. Die Nuwe Wêreldbeskouing streef na universalisme en sinkretisme op bykans elke terrein van die lewe.

**GOEDGEKEUR DEUR DIE SINODE OP 6 NOVEMBER OM 16:00 EN
UITGEREIK DEUR DIE KOMMISSIE VIR PERSSEKAKELING.**

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

PERSVERKLARING 4

7 November 1989 om 10:00

1. PINKSTERBIDURE

Met die behandeling van die verslag van die Kommissie vir Getuienis en Dissipelskap het die Sinode kennis geneem van die feit dat daar lidmate van die ander gereformeerde kerke oorkom na die Afrikaanse Protestantse Kerk. Vir sommige van hierdie lidmate is die gebruik van Pinksterbidure 'n vreemde ervaring. Daar is ook kennis geneem van die feit dat Pinksterbidure nie die algemene gebruik van Gereformeerde kerke oor die wêreld is nie, en ook nie gehandhaaf word deur twee van die gereformeerde kerke in Suid-Afrika nie.

Die Sinode het aan die kommissie opdrag gegee om die hele saak grondig te ondersoek en verslag te gee aan die volgende Sinode.

2. SANGBUNDEL

Die Sinode het kennis geneem van die moontlikheid dat 'n eie sangbundel vir die Afrikaanse Protestantse Kerk in die vooruitsig gestel word. Die Sinode het besluit dat daar skakeling moet wees met die hersieningskommissie van die Psalmbundel wat tans saamgestel is uit verteenwoordigers van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en die Ned Geref Kerk.

Die kommissie het opdrag gekry om ondersoek in te stel na Gesange wat moeilik deur gemeentes gesing word, terwyl daar ondersoek ingestel moet word na ander liedere. Hierdie liedere moet getoets word na die leerstellige inhoud van die berymings, sowel as die musikale waarde daarvan. Gemeentes is versoek om die kommissie te dien met voorstelle.

3. OPVOEDING EN ONDERWYS

Die Sinode het besluit dat toegesien sal word dat die Christelik-Nasionale karakter in die opvoeding van Afrikaner verbondskinders gehandhaaf sal word. Die Sinode het voorts besluit dat die APK betrokke moet raak by en steun gee aan ondernemings wat gerig is op Christelik-volkseie onderwysvoorsiening.

4. SENDING

Die Sinode het sy beginselbesluit rakende sendingwerk herbevestig, nl dat dit die taak en roeping van elke gelowige is om die Evangelie uit te dra aan alle mense. Sendingwerk is dus primêr die taak van die plaaslike kerkraad. Die Sinode het kennis geneem van die behoefte aan sendingwerk in Hillbrow waar duisende blankes totaal kerkloos leef.

5. TEOLOGIESE OPLEIDING

Die Sinode het die pos vir 'n vierde voltydse dosent goedgekeur. Hierop het die Kuratorium daartoe oorgegaan om ds R Maré (Warmbad, Tuinplaas en Waterberg) te beroep as professor in die Dogmatologiese groep van vakke.

6. ISRAELHIPOTESE

Die Sinode het soos volg besluit:

- 6.1 Die Sinode wys die Israelhipotese se Skrifhantering af omdat op vooropgestelde fundamentalistiese wyse die Bybel vir 'n biblisistiese bewysvoering gebruik word onder die skyn van vroomheid en Skrifgetrouheid.
- 6.2 Die Sinode verwerp die leer en die standpunte van die Israelhipotese op grond van die Skrif en die Belydenisskrifte.
- 6.3 Die Sinode verwerp die Israelhipotese op grond van Bybelhistoriese, kerkhistoriese en volkekundige feite.
- 6.4 Die Sinode roep sy lidmate op tot beoefening van naasteliefde, gehoorsaamheid aan die sendingopdrag en getrouheid aan die leer van die kerk soos vervat in die Belydenisskrifte soos gegrond op die heilige en onfeilbare Woord van God.

7. CHILIASME

Die Chiliasme leer onder meer dat daar 'n wegraping van heiliges sal plaasvind tydens 'n eerste wederkoms van Christus (verborge vir die onheiliges), gevolg deur sewe jaar van verdrukking, daarna 'n sigbare wederkoms van Christus, gevolg deur 'n duisendjarige vrederyk.

Baie gelowiges is deur die leer verwar, en in stukke wat voor die Sinode gedien het, is die dwaling daarin duidelik uitgewys, onder meer dat die Skrif en Belydenisskrifte slegs 'n enkele, sigbare wederkoms van Christus vermeld.

Uiteindelik het die Sinode sy standpunt oor die Chiliasme soos volg in sy besluite uitgedruk:

- 7.1 Die Sinode verwerp die Chiliasme se ongeregverdigde kombinasie van Skrifwaarhede en die wyse waarop eksegetiese resultate met mekaar verbind word teen die bedoeling van die Heilige Skrif in sy verband, asook die chiliastiese raamwerk van gedagtes en beskouinge omdat dit nie met die Skrif in harmonie is nie.
- 7.2 Wat die Kerk glo en bely met betrekking tot die wederkoms van Christus is nie te vind in die uiteensettings van individuele teoloë nie, watter waarde sodanige besinning en standpunte ook al mag hê - maar wel in sy belydenisskrifte.
- 7.3 Omdat die Sinode die Chiliasme as in stryd met die Heilige Skrif en belydenis verwerp, mag geen leraar of lidmaat beskouinge gegrond op die Chiliasme verkondig of versprei in woord of geskrif nie. Sou hulle dit wel doen, is hulle tugwaardig.

Verkondiging van die leer van die Chiliasme deur 'n predikant van die APK word as kettery beskou, en daar moet teenoor so 'n predikant opgetree word ooreenkomstig KO Art 56.4.
- 7.4 'n Beroep word op leraars gedoen om in die prediking die wederkoms van Jesus tot oordeel en heil te verkondig in ooreenstemming met die Heilige Skrif en die Belydenisskrifte.

GOEDGEKEUR DEUR DIE SKK OP SY VERGADERING VAN 9 JANUARIE 1990.

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE : 1 - 7 NOVEMBER 1989

A1 VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VAN KERKREGTELIKE SAKE

(A1)

A. VIR KENNISNAME

1. Personeel:

FAH van Staden (voors.), JA du Plessis, PR Botha, CH Derksen, AB Snyman, AJ Pienaar, R Marè, JJ Venter (Jurie), PR Pretorius, FH Kühne, AJ Visser, JH Swart, HA van Zyl, MJ Hartzenberg, AS van Jaarsveld, MFM Pretorius (skriba), IA Brink.

2. Ons het twee keer vergader nl. op 01-11-1989 om 21h00 en op 02-11-1989 om 21h00.

3. Sake na die kommissie verwys.

3.1 p.21 pte. 1.3.9.3 en 1.3.9.4 nl. of die saak van die Maatskappy vir Europese Immigrasie (MEI) en die Voortrekkerbeweging volgens K.O. art. 23.1 tuishoort in die agenda van 'n kerklike vergadering. 3.2 p.27 pt. 2.12 kan sinode 'n gemeente vra (of aansê) om 'n Nagmaal te hou.

3.2 (p. 27 pt. 2.12) Die kommissie beveel aan dat die aanbeveling as volg herformuleer word:

2.12.1 Die sinode versoek elke kerkraad binne wie se ressort 'n sinode in die toekoms gehou sal word, om 'n erediens met Nagmaalbediening vir die plaaslike gemeente te reël, en die afgevaardigdes (asook ander besoekers wat die kerkraad mag goedkeur) as gaste toe te laat ooreenkomstig Bepaling 43.3 van die Kerkorde.

2.12.2 Indien die plaaslike kerkraad so 'n Nagmaaldiens reël, sal

2.12.2.1 die geloofsbriewe van die afgevaardigdes deur die plaaslike kerkraad as getuienis oor die afgevaardigdes beskou word;

2.12.2.2 die plaaslike kerkraad by die

Nagmaalsviering toesig hou.

- 2.12.3 Indien 'n plaaslike kerkraad nie 'n erediens met Nagmaalsbediening vir die gemeente tydens die sinodesitting reël nie, sal die sinode nie self Nagmaal vier nie, aangesien 'n sinode 'n vergadering is en nie 'n kerk nie.
- 3.3 p.38 pt. 3.14.2.4. Kan die Sinode persone wat standpunte uitdra wat nie in ooreenstemming is met sinodale besluite tot orde roep?
- 3.4 p.57 pt. 3.50.2. Vrae oor aansoekvorm om lidaatskap.
- 3.5 Kerkraad van Naboomspruit se beskrywingspunt oor ordereëls nr. 17 (laat ontvang).

B. AANBEVELINGS

- 3.1 M.E.I. en Voortrekkerbeweging.
 - 3.1.1 (pt. 1.3.9.3) Die SKK moes volgens K.O. artikel 2.3.1 nie aansoek gedoen het om verteenwoordiging op die M.E.I. se hoofbestuurder nie. Volgens K.O. artikel 60.2 kan 'n vereniging net aanspraak maak op die steun van die kerk indien sy grondslag en doelstellinge vir die kerk bevorderlik is. Die SKK moes eers aan die sinode bewys gelewer het dat Artikel 60 in die geval van die M.E.I. toegepas kan word. Die kommissie beveel aan dat die sinode die optrede van die SKK kondoneer.
 - 3.1.2 (pt. 1.3.9.4) Aangesien die Voortrekkers die APK gevra het om 'n waarnemer na die opening van hulle vierjaarlikse kongres in Pretoria te stuur, kan net kennis geneem word van die handeling van die SKK. Die steun van die APK volgens artikel 60 van die K.O. aan die Voortrekkerbeweging hang af van sy grondslag en doelstellinge en sy uitlewing daarvan in die praktyk. Indien die APK sy steun aan die Voortrekkerbeweging wil toesê moet die beweging se grondslag en doelstellinge aan die sinode voorgelê word.
- 3.3 (p. 38 pt. 3.14.2.4) Die kommissie beveel aan: skrap die deel van die sin wat lui: "en die oortreder(s) tot orde te roep "en voeg by: "Indien 'n saak baie spoedeisend is, word van die kerkrade/ringe/betrokke

sinodale kommissie vermag om onverwylde self op te tree.

3.4 (p. 57 pt. 3.50.2) Die kommissie antwoord soos volg:

By 1.1(a) Indien 'n lidmaat vanaf die AP kerk Aberdeen (A) na die APK kerk Bloemhof (B) verhuis, hoef hy nie amptelik as lidmaat van A te bedank nie. Wanneer hy van sy vertrek na die nuwe gemeente kennis gee en tegelyk om 'n attestaat (getuigskrif) aansoek doen, gee hy daarmee kennis van aanstaande verbreking van sy gemeenskap met A, waarvan hy lid is. Sy lidmaatskap word beëindig wanneer hy die gemeentegrense met attestasie na B verlaat.

Let Wel: (i) 'n Attestaat is nie 'n oorplasingsertifikaat nie en 'n lidmaat "kom" nie met 'n attestaat "oor" nie - dit sou suiwer kollegialisties wees. Die kerk is nie 'n vereniging met 'n klomp takke, wat met gewone ledekaarle en oorplasing funksioneer nie.

(ii) 'n Attestaat is 'n getuigskrif en nie 'n bewys van lidmaatskap nie (hoewel dit in effek as bewys daarvan dien dat die lidmaat aan die gemeente wat getuie is gee, behoort het).

By 1.1(b) 'n Lidmaat wat vanaf die AP kerk Aberdeen na die AP kerk Bloemhof verhuis, hoef nie weer amptelik om lidmaatskap aansoek te doen nie. Deur sy attestaat (getuigskrif) by B in te handig, verklaar hy dat hy hom as lidmaat by die nuwe gemeente wil voeg. Sy attestasie is dus telegelyk sy aansoek om opname.

Indien hy só lank gelede al uit A vertrek het dat die kerkraad nie meer met 'n skoon gewete oor hom kan attesteer (getuig) nie - sien 1988 K.O. Bep. 32.2 - word slegs 'n bewys van lidmaatskap (= verklaring/sertifisering van lidmaatskap) deur A uitgereik. In daardie geval behoort die indiening van bg. "bewys" by die kerkraad gepaard te gaan met 'n amptelike aansoek om opname.

By 1.1(c) Dit sou raadsaam wees om die goedgekeurde/gebruiklike vorm vir "aansoek om opname" daarvoor te gebruik, t.w.v. eenvormigheid en gepaste bewoording.

By 1.2(a) Gemeente B het nie die reg om sy opname as lidmaat te weier nie indien

- die lidmaat 'n gunstige attestaat ingedien het en
- die gemeente approbasie verleen het deur sy aansoek

om opname (by wyse van afkondiging van die attestaat) stilswyend goed te keur en

die kerkraad, op grond van 'n vooraf gesprek met die lidmaat, oortuig is van die korrektheid van die attestaat se getuienis.

Indien die attestaat ongunstig oor die lidmaat se leer en/of lewenswandel getuig, kan die K.R. wél sy opname as lidmaat in uitsonderlike gevalle weier (bv. as hy sekere Bybelgedeeltes of belydenisstukke verwerp of bevraagteken) totdat die kerkraad oortuig is van sy meelewing/ instemming/ opregtheid/ berou/ bekering, ens. - na gelang van omstandighede.

By 1.2(b) Die kerkraad het wel die reg om, in sekere omstandighede, lidmaatskap te weier indien die lidmaat met 'n verouderde attestaat of slegs 'n bewys van lidmaatskap opgeneem wil word. Die K.R. kan vereis dat die aansoeker eers sy meelewing asook vroom lewenswandel moet bewys. Die gemeente se approbasie moet in elk geval ook verkry word. Die kerk is immers 'n vergadering van almal wat waarlik in Christus glo. Die aansoeker se geloof moet ook uit sy werke sigbaar wees.

By 1.2(c) 'n Tugwaardige lidmaat wat by vertrek uit sy gemeente slegs 'n bewys/verklaring/sertifikaat van lidmaatskap ontvang, verloor nie sy lidmaatskap op grond van die "bewys" i.p.v. 'n attestaat nie, maar op grond van sy vertrek. Hy is immers nie lidmaat van "die APK" nie, maar slegs van die AP kerk Aberdeen binne wie se gemeentegrense hy woonagtig is. Die oomblik wanneer hy die gemeentegrense verlaat, is hy nie meer onder opsig en tug van daardie K.R. nie en is hy in effek kerkloos totdat hy hom laat opneem in die gemeenskap van die AP kerk Bloemhof, en wel op grond van indiening van 'n gunstige getuigskrif (attestaat) of 'n aansoek om opname (op die vorm).

Die K.R. van A sou egter ernstig fouteer deur 'n bewys van lidmaatskap aan hom te oorhandig. Ook 'n tugwaardige lidmaat is op 'n attestaat geregtig, maar dan word ongunstige getuienis daarop aangebring of per begeleidende brief daaraan vasgeheg.

Die K.R. oorweeg opname nadat die gemeente approbasie verleen het. Die K.R. neem daarby die Skrif se vereistes vir lidmaatskap deeglik in ag.

3.5 (Naboomspruit beskrywingspunt)

3.5.1

Daar word voorgestel dat Bepaling 17 van die Ordereëls vir Kerklike vergaderings, gewysig word deur die skrapping van die sin wat begin met die woorde

"Dit word egter aan die oordeel van die Voorsitter gelaat"

MOTIVERING

1. Hierdie bepaling hoort nie in die Kerkreg van die APK nie, gedagtig aan die wyse van vrye spraak van lede, wat reeds eie aan die APK is;
2. Die bepaling plaas die voorsitter van 'n vergadering in 'n diktatoriale posisie;
3. Die voorsitter van 'n kerkvergadering, hetsy 'n meerdere vergadering al dan nie, behoort hom te laat lei deur die vergadering, wat uit die lede bestaan. Hy mag nie sy wil op die vergadering afdwing nie.
4. Die beslissing of 'n ordemosie gehandhaaf word al dan nie, behoort by die vergadering te berus. Die voorsitter se posisie is op daardie stadium van nul en gener waarde, behalwe in soverre hy 'n gewone stem het wat hy laat uitbring soos elke lid van die vergadering.
5. Die implikasie van die beswaar in (4) hierbo is inderdaad dat die Voorsitter nie eens kommentaar mag lewer oor 'n ordemosie nie, weens dié gevaar van 'n onredelike beïnvloeding van die lede;
6. Daar is 'n inherente gevaar verskuil in hierdie onbeperkte magtiging wat aan 'n voorsitter verleen word om man alleen 'n mosie van die res van die vergadering te stuit, eenvoudig omdat die Voorsitter se persoonlikheid só 'n belangrike rol kan speel dat dit 'n hele vergadering se wil kan dwarsboom;
7. Die vrese om 'n persoon weens 'n enkele persoonlike tekortkoming as voorsitter aan te stel word, deur hierdie voorgestelde

wysiging die nek ingeslaan, sonder om afbreuk te doen aan die ander bepalings wat steeds die ordelike gang van 'n vergadering kan verseker.

Voorsitter van die Kerkraad

Skriba

3.5.2

Aanbeveling: Die Sinode besluit dat die laaste sin van ordereël 17 gewysig word om te lees:

"Dit word egter aan die oordeel van die vergadering oorgelaat om die mosie te weier as die vergadering van mening is dat die mosie aangewend word om 'n behoorlike bespreking van die onderwerp te voorkom."

F.A.H. van Staden
Voorsitter

M.F.M. Pretorius
Skriba

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE : 1 - 7 NOVEMBER 1989

TWEEDE VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VAN KERKREGTELIKE SAKE (A 2)

A. VIR KENNISNAME

1. Personeel (sien eerste verslag)
2. Verlaat van vergadering sonde toestemming deur afgevaardigdes van gemeentes Louwna, Vryburg, Bosrand en Molopo.
3. Sake na die tydelike kommissie verwys deur die sinode.

B. AANBEVELINGS:

2. Verlaat van vergadering deur afgevaardigdes van gemeentes Louwna, Vryburg, Bosrand en Molopo.
 - 2.1 U kommissie oordeel dat hulle ordereël nr. 8 oortree het deur die vergadering sonder verlof te verlaat.
 - 2.2 Hulle kerkrade het aan hulle opdrag gegee om te protesteer as hulle beskrywingspunte oor bybelvertaling nie aanvaar word nie.
 - 2.3 Die afgevaardigdes het dit beleef dat hulle onbillik behandel is.
 - 2.4 Die broers besef en erken dat hulle oortree het, is jammer en het berou daaroor.
 - 2.5 Die kommissie beveel aan dat die saak nou as afgehandel beskou word.
3. Sake deur vergadering na die kommissie verwys.
 - 3.1 Die kommissie beveel aan dat alle ander sake wat deur die sinode na die tydelike kommissie verwys is na die permanente kommissie vir kerkregtelike sake verwys word vir behandeling in die reses.

Die kommissie vertrou dat hy die sinode gedien het.

.....
F.A.H. van Staden
(Voorsitter)

.....
M.F.M. Pretorius
(Skriba)

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
 ('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE : 1 - 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VIR FINANSIES. (B 1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Laat beskrywingspunte wat deur die Permanente Fk behandel is, word in hierdie verslag ingesluit. (pt.

1.2 Die volgende sake is deur die kommissie behandel:

1.2.1 Begroting van SKK-fondse 1990. - beginsels wat aangewend is. (sien Aanbeveling 2.1).

1.2.2 Aansoek van Mooinooi:

Die volgende saak vanaf Mooinooi is behandel:

1. Aansoek om 'n lening van R100 000 by die SKK vir 'n termyn wat die SKK bepaal. Die versoek is gerig met 'n aanbod nl. dat die Kerkgebou van Mooinooi, solank dit die AP kerk behaag, kosteloos beskikbaar sal wees vir die jaarlikse sinode sittings.

2. Motivering

2.1 Die gebou bied akkomodasie vir ruim 750 mense.

2.2 Buffelspoort vakansieoord is ± 7 km vanaf Mooinooi met sinvolle en gemaklike slaapplek en voedselvoorsiening. Lg. fasiliteit kan ook deur die susters voorsien word.

2.3 Mooinooi is nie op 'n uithoek in die RSA nie, maar wel relatief sentraal, ook wat lugvervoer betref, ± 115 km vanaf Jan Smuts lughawe.

2.4 Die kerkgebou het 14 lokale, weerskante van die kerk wat ideaal geskik is vir die werk van kommissies.

Sien Aanbeveling 2.2.

1.2.3 Versoek Groter Durban (bl 96 Agenda)

Die kern van die versoek is: "Die gemeente vra toestemming dat ons toegelaat word om landswyd geld te kan vra vir ons bouwerk, aangesien dit nie net ons gemeente is wat voordeel daaruit sal trek nie".

Sien aanbeveling 2.3.

1.2.4 Publikasiefonds (bl 26 Agenda)

Die kommissie het kennis geneem dat die finansiële kommissie reeds besluit hieroor geneem het. Op grond daarvan is die aanbevelings geformuleer.

Sien aanbeveling 2.4.

1.2.5 Pensioengroei (bl 28 en 75 Agenda)

Aangesien dié saak tyd en studie verg, moet die Permanente kommissie dit behandel.

Sien aanbeveling 2.5.

1.2.6 Begroting van Kommissie vir Liturgie.

Sien aanbeveling 2.6.

2. AANBEVELINGS

2.1 Begroting van SKK 1990 - riglyne wat aangewend is.

Die kommissie bevestig die beginsels wat die Kommissie vir Finansies i.v.m. die begroting gebruik het:

- 1.1 Die toestand van finansies in die gemeentes word, sover bekend, deeglik in gedagte gehou.
- 1.2 Die uitbreiding van die werk van die Sinode en Sentrale Kerkkantoor word behoorlik in ag geneem.
- 1.3 Die riglyn: "Die Sinode stel dit as sy beleid om sy lopende uitgawe te bereken volgens sy beskikbare inkomste" word "beschikbare inkomste" verstaan as die begrote inkomste.

2.2 Aansoek van Mooinooi

Die Sinode besluit om die beginsel van 'n lening aan 'n gemeente uit sinodale fondse nie goed te keur nie,

aangesien 'n ontuitvoerbare presedent geskep sal word.

2.3 Versoek Groter-Durban

Aanbeveling:

Die Sinode keur die versoek nie goed nie:

Motivering: Die kommissie oordeel dat hiermee 'n presedent geskep word wat onhanteerbaar kan word in die kerk.

2.4 Publikasiefonds

Die sinode besluit dat:

2.4.1 Die winste vanaf 1 Januarie 1988 verkry op die verkoop van boeke aangewend word om die Publikasiefonds tot stand te bring en uit te bou. Dit beloop tans R31 748.

2.4.2 Die druk en verkoop van alle publikasies, uitgesonderd Die Boodskapper, word deur hierdie Fonds hanteer.

2.5 Pensioengroei

Die sinode verwys die hele saak van Pensioengroei na die Finansiële kommissie.

2.6 Begroting van Kommissie vir Liturgie.

Die sinode besluit dat

1. Die publikasie van die Kerkboek gedoen word d.m.v. die Publikasiefonds.

2. R5 000 op die begroting geplaas word (i.p.v. R2 500), soos deur die kommissie versoek.

3. die oorplasing na die Reserwefonds aangepas word.

3. LAAT BESKRYWINGSPUNTE

3.1 Toepaslike Traktementskaal (Ring van ?)

3.1.1 Die Ring beveel by Kerkrade aan dat die Kerkrade moet toesien dat die leraar die toepaslike Sinodale Skaal asook die 55 sent per km. as lewensonderhoud waar moontlik en dat skribas van Kerkrade toesien dat skrywes v.d SKK in hierdie verband op die Kerkraad behandel

word.

Motivering: Sodat daar nie ongesonde wedywing tussen gemeentes sal ontstaan ten einde leraars finansieël te bevoordeel, wanneer leraars oor en weer binne die APK beroep word nie.

(J.H. Engelbrecht; W.D. Cronje)

3.1.2 Aanbeveling:

Die Sinode keur die beskrywingspunt goed.

3.2 Tiendes (Ring van Morgenzon).

3.2.1 Die Ring van Morgenzon versoek die Sinode vriendelik om 'n beroep te doen op lidmate van die AP kerk om ooreenkomstig die opdrag in die skrif in Maleagi 3 en Hagai 1 en 2, 'n tiende van hulle inkomste vir die Here te gee, sodat ons daardeur ons dankbaarheid aan die Here kan betoon.

3.2.2 Aanbeveling:

Die Sinode besluit dat die beskrywingspunt vir grondige ondersoek verwys word na die Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme.

3.3 Besluite bindend (Kerkraad Villiers)

3.3.1 Die Sinode beveel by kerkrade aan dat dit duidelik gestel moet word watter besluite bindend is. Die van Gemeente of die Kerkraad.

Motivering: Om verwarring uit te skakel en om eenvormigheid asook duidelikheid oor die saak te kry.

VILLIERS KERKRAAD

3.3.2 **Aanbeveling:** Die Sinode besluit dat die Kommissie vir Kerkregtelike Sake 'n uitspraak gee.

3.4 Kwytskelding vir Sinodale bydrae (Groter Durban).

3.4.1 Die Sinode besluit dat die verpligte heffing op gelde (fondse) wat deur 'n gemeente ingevorder word, nie van toepassing is op geld wat vir kerkbou of kerkaankoop doeleindes

ingevorder is nie, mits hierdie geld binne een jaar vir die doel waarvoor dit ingesamel is, gebruik word.

Motivering: Gemeentes kry swaar om naas die gewone ook geld in te samel vir 'n kerkgebou.

Die geld wat vir 'n kerkgebou inkom en binne een jaar weer uitbetaal word, is eintlik 'n Trustfonds waaraan nie geraak mag word nie.

Gemeentes wat geld wil spaar moet dus die heffing betaal, ander wat dit dadelik invorder en feitlik dadelik uitbetaal word vrygestel.

GEMEENTE GROTER DURBAN

3.4.2 Aanbeveling:

Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie. (vgl. pt. 5.3 en 5.4 in verslag aan sinode).

3.5 Finansiële state (Ring van Migdol)

3.5.1 'n Voorstel deur die Ring van Migdol, dat 'n gesamentlike finansiële verslag aan die Sinode deurgestuur sal word, is eenparig deur die Ring aanvaar.

Aanbeveling:

1. Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie. (sien verslag pt 5.6 Agenda bl 141).
2. Die Sinode besluit dat Ringsvergaderings moet toesien dat die sertifikaat van die ouditeur i.v.m. oorbetaling van die sinodale bydrae (15 % van die totale inkomste van die gemeente, uitgesonder rente op beleggings) in orde is en dat die Ring toesien dat dit aan die Kerkkantoor gestuur word.

4. VERDERE AANBEVELINGS:

4.1 Sinodale fondse:

Die Sinode besluit:

- 2.1 dat die administrasie en beheer van alle fondse van

die sinode deur die RKA behartig word:

- 2.2 dat fondse van die sinode in één bankrekening hanteer word;
- 2.3 dat alle kommissies van die sinode jaarliks 'n volledige, gemotiveerde begroting aan die Fk voorlê vir aanbeveling aan die sinode;
- 2.4 dat die begrotingsbeheer steeds deur die FK uitgeoefen word, soos reeds in die riglyne (1988) neergelê en besluit;
- 2.5 dat dié stelsel op 1 Januarie 1990 in werking tree.
- 2.6 dat die verdere en meer spesifieke verdeling van fondse deur die RKA, SKK, Kuratorium en FK gesamentlik gedoen word.

4.2 Traktementskaal

- 4.2.1 Die Sinode besluit dat die beginsels vervat in die stuk wat deur br. C.C. du Preez aan die Sinode voorgedra is, aanvaar word nl. 'n verhoogde minimum traktement, dat die uitgebreide traktementskaal wel behou word en die uiteindelijke vermindering van kerwe na 12 jaar deurgevoer word.

5. PERSONEEL

Ds. C.F. Swart, Oudl. J.S. Campher, F.A. Grobler,
J.F. v.d. Merwe, H.J. Claasen, P.L. Geldenhuys, D.J. Venter,
Ben Roussouw, M.C. Rossouw, R.B. Palm, J.C. Cronje,
C.M. Janeke, Ds. A.J. Taute, Ds. L.D. Pienaar, C.J. de la Rey,
A.A. Roussouw.

A.J. TAUTE (Voorsitter)

L.D. PIENAAR (Skriba)

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

TYDELIKE KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG (C 1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel:

Di AP Viljoen, CN Coetzee, JH Theron, JN Joubert, OD Scheuer, SD Nel, PL Storm, Oudll EE Irle, OMJ van Heerden, WE Jones, SF Venter, GJ Bosman, JG Terblanche, JJ van Niekerk, PJF de la Rey, OF Jeffrey, HP Scheepers, OA Carlson, C Kunneke, LG Rautenbach, Diakens R Cilliers, JEA Bester, RJ Pansegrauw.

2. VERGADERINGS

Die Kommissie het op 3 en 4 November 1989 vergader.

3. NAME VIR PERMANENTE KOMMISSIE VIR
JEUG EN VERBONDSONDERRIG

Oudll C Kunneke, WJ Jones, OF Jeffrey, Diak JEA Bester.

4. BESKRYWINGSPUNTE (Laat ontvang)

4.1 Kampterrein vir Jeug - Beskrywingspunt: APK Germiston

Die Sinode oorweeg die aanloop van 'n kampterrein waar gemeentes veral hulle verbondsonderrig kan afrond net voordat die jongmense belydenis van geloof aflê.

Die Sinode ondersoek die moontlikheid om die terrein origins so te benut dat dit geldelik selfonderhoudend is, deur dit byvoorbeeld beskikbaar te stel vir konferensies, sinodesittings en ander byeenkomste, asook vir vakansiedoeleindes as 'n terrein wat uitsluitlik vir blankes bedoel is.

Die Sinode benoem 'n kommissie om die verkryging van 'n doeltreffende terrein asook die befondsing van die ontwikkeling en bestuur daarvan te ondersoek.

Aanbeveling: Die Sinode besluit:

- 4.1.1 Dat die Vaalrivierterreinbeplanningskommissie kennis sal neem van die dringende behoefte vir 'n jeugkampsterrein wat in die beskrywingspunt na vore kom.
- 4.1.2 Dat die Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig 'n adreslys opstel van blanke jeugkampsterreine om aan gemeentes beskikbaar te stel.

4.2 APKerk ontstaansgeskiedenis: Beskrywingspunt: APK Nelspruit

Die ring beveel by kerkrade aan dat aan kinders en jongmense by verbondsonderrig verduidelik word waarom en hoe die APKerk ontstaan het.

Kennisname: Die Sinode neem kennis dat in die Verbondsonderrigboeke vir St 8 en die belydenisklas hoofstukke oor die ontstaan van die APK verskyn.

Aanbeveling: Die Sinode dra dit aan die Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig op om die ontstaansgeskiedenis ook in die St 5 tot 7 boeke op te neem.

4.3 Onderskeid tussen kleuter en pre-primêre skoliere: Beskrywingspunt: Ring van Germiston

Die Sinode dra dit aan die Sinodale Jeugkommissie op om die onderskeid tussen die kleuter en die pre-primêre skoliere te definieer in terme van enersyds waar geen formele onderrig gegee word nie, met ander woorde bewaarplek vir kinders wie se ouers werk en andersyds waar onderrig gegee word onder toesig van die Onderwysdepartement deur gekwalifiseerde leerkragte.

Kennisname: Die Sinode neem kennis van die beskrywingspunt maar stel dit duidelik dat die beskrywingspunt nie ontvanklik is nie; die tydelike kommissie verstaan nie wat die beskrywingspunt bedoel nie - dit lê nie op die vlak van die kommissie nie.

4.4 Toekennings by verbondsonderrig: Beskrywingspunt: JA du Plessis

Die Sinode besluit in beginsel dat diplomas en seëls nie gekoppel sal word aan getrouheid nie en dat met 'n herdruk van diplomas 'n regstelling aangebring sal word.

Aanbeveling: Die Sinode beveel aan dat getrouheid te alle tye aangemoedig word, want dit is die getroues wat uiteindelik die beloning ontvang; dat plaaslike kerk-rade, jeugkommissies en verbondsonderrigpersoneel saam met getrouheid 'n algemene goeie gesindheid ook in aanmerking sal neem, sodat die Koninkryk van Christus ook deur ons Kerk en jeug in die uitreiking van diplomas en seëls gedien word.

4.5 Aantal verbondsonderriglesse:
Beskrywingspunt: Onbekend

Die Sinode beveel aan dat verbondsonderrigboeke uitgebrei word om 52 lesse te neem.

Aanbeveling: Die Sinode besluit dat die huidige gebruik van 30 lesse gehandhaaf word.

4.6 Sentrale Jeugaksie: Beskrywingspunt:
Ring van Morgenzon

Die Ring van Morgenzon versoek die Sinode vriendelik om aandag te gee aan die daarstel van 'n sentrale jeugaksie binne die APKerk.

Die doel van die jeugaksie moet wees om koördinerend op te tree en riglyne neer te lê sonder om voorskriftelik te wees aan kerke (gemeentes) sodat daar 'n handeling van die jeugaksie sal uitgaan tot beskerming van ons jeug in die toekoms.

Aanbeveling: Die Sinode versoek die Permanente Kommissie vir Jeug en Verbondsonderrig om doelgerig leiding te gee aan plaaslike gemeentes in verband met jeugaktiwiteite.

4.7 Voorgeskrewe boeke: Verbondsonderrig.
Beskrywingspunt: Ring van Migdol

Die Sinode word versoek om so gou moontlik aandag aan die saak te gee, aangesien die verbondsonderrig voorgeskrewe boeke nie volgens Gereformeerde standaard is nie, veral wat die Belydenisklas betref. Beveel aan dat ondersoek deur onafhanklike kommissie gedoen word.

Kennisname: Die Sinode neem net kennis van die beskrywingspunt aangesien die saak reeds by 1.1.7 (p20) bespreek is.

5. ALGEMENE SAKE

5.1 Voorskoolse boeke

Aanbeveling: Die Sinode versoek die Jeugkommissie om in die besonder aandag te gee aan die voorskoolse boeke met die moontlike uitbreiding na meer boeke.

5.2 'n Volwasse Man?

Aanbeveling: Die Sinode versoek dat by die herdruk van dié boek die bepaalde teks waaruit die gepaste naam afgelei is, ook op die buiteblad aangedui sal word.

Hiermee vertrou u Kommissie dat die opdrag uitgevoer is.

VOORSITTER

SKRIBA

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE : 1 - 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VIR BARMHARTIGHEIDSDIENSTE (D 1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel:

Di. J.M. Rheeder, N.R.J. van Zyl, S. Botes,
J.A.C. Erasmus;
Oudle. L.J. Steyn, A.G.S. Gous, P.W. Jooste,
S.W.P. Theron.

2. VERGADERING

Die Kommissie het op 2/11/89 vergader.

3. LASGEWING

Die lasgewing soos vervat in die verslag van die PKKEN (Agenda I, p.154), is in behandeling geneem.

4. VIR GOEDKEURING

Brr. L. Steyn (Kroonstad) en A.G.S. Gous (Barkly-Wes) word aanbeveel om op die permanente SKB te dien.

J.M. RHEEDER
VOORSITTER

S. BOTES
SKRIBA

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KAPELAANSDIENSTE (E 1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel

Di. M.J. Hartzenberg, S.W. van Wyk, S. Botes en Dr. J.D. Malan
Ouderlinge: J.E. Swarts, F.D. Boshoff, J.L. du Preez,
D.J. Visser, B. Mills, P.W.N. van Zyl, J.A. Wessels

1.2 Vergadering

Die Kommissie het op Donderdag, 2 November 1989, en Vrydag,
3 November 1989, vergader.

2. AANBEVELINGS

- 2.1 Dat waar daar 'n sametrekking van Militêre- of Gevangenisdiens of Polisiemag is, moet die plaaslike gemeente 2 geskikte persone aanwys, 'n primarius en sekundus, wat met die plaaslike owerhede skakel ten opsigte van alle kerklike aangeleenthede vir lede van die Magte. Die name van die primarius en sekundus moet aan die te benoeme permanente kommissie vir Kapelaansdienste deurgegee word.
- 2.2 Die Sinode besluit dat deur middel van die besluiteregister 'n oproep aan ouers gedoen word om plaaslike kerkrade, waar lede diens doen, die van en name van diensdoenende lede te verskaf.
- 2.3 Die Sinode besluit dat deur middel van die besluiteregister 'n oproep aan ouers gedoen word om Die Boodskapper in samewerking met die plaaslike kerkraad, waar lede diens doen, aan diens- doenende lede te verskaf.
- 2.4 Die Sinode versoek dat die plaaslike gemeentes asseblief die Permanente Kommissie van getalle van diensdoenende lede verskaf.

3. Die volgende persone sal as die Permanente Kommissie funksioneer tydens die reses:

Dr. J.D. Malan, Di. M.J. Hartzenberg, S.W. van Wyk,
S. Botes, J.A. du Plessis, Ouderlinge J.L. du Preez, J.E.
Swarts, F.D. Botes.

Sameroeper: DS. M.J. HARTZENBERG

Skriba: DS. S.W. VAN WYK

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR LITURGIE EN FORMULIERE (G.1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel

Ds. JH Engelbrecht (Voorsitter)
Ds. JN Joubert (Skriba)
Ds. L Skein
Ds. JHE Adams
Oudl. JL vd Merwe

1.2 Opdrag

1.2.1 Beskrywingspunte wat na hierdie Kommissie verwys is, is in behandeling geneem.

1.2.2 Die lasgewing soos voorberei deur die Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme, is ook bespreek.

1.3 Beskrywingspunte ontvang

1.3.1 Kleuterkerke

Die kerkraad van Goudveld Sentraal versoek dat geen addisionele dienste of kleuterkerke gehou sal word tydens eredienste nie. (Sien aanbeveling 1).

1.3.2 Tekens van die Heilige Nagmaal

Die Ring van Memel versoek dat beide tekens van die Heilige Nagmaal eers klaar ingestel word alvorens daar enige bediening plaasvind. (Sien aanbeveling 2).

1.3.3 Taalkundige Versorging van Formuliere

Die Ring van Vereeniging versoek dat alle formuliere behoorlik taalkundig versorg word.

Aan hierdie versoek is voldoen. Alle formuliere is taalkundig deeglik versorg met die oog op publikasies.

1.3.4 Leiding oor die ontstaan en gebruik van formuliere

Ds. LD Pienaar van Phalaborwa versoek dat aan die kerke leiding gegee word oor die ontstaan en gebruik van

formuliere.

Die kommissie oordeel dat hierdie 'n deeglike studie vereis, en verwys daarom hierdie beskrywingspunt na die volgende Permanente Kommissie vir behandeling.

1.3.5 Belydenisskrifte

Die Ring van Migdol en die Kerkraad van Molopo versoek beide dat 'n eie boekie met al die Belydenisskrifte van ons Kerk, uitgegee moet word, en dat die 1953 vertaling van die Bybel gebruik word vir alle Skrifverwysings.

Hierdie versoek is reeds deur die 2e Sinode goedgekeur.

1.4 Lasgewing (sien punt 2.2)

Hierdie kommissie aanvaar die lasgewing soos voorberei deur die Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme.

2. AANBEVELINGS

2.1 Kleuterskole (sien punt 3.1)

Die Sinode beveel aan dat geen addisionele dienste of kleuterkerke gehou word nie.

Motivering: Kinders hoort saam met hulle ouers in die erediens, sodat hulle van die begin af ook gewoon raak aan die erediens. Ander geleenthede vir kinders tydens die erediens verbreek die gesinsverband en is in stryd met die gees van die Verbond.

2.2 Tekens van die Heilige Nagmaal (sien punt 3.2)

Die sinode besluit dat daar gehou sal word by die formulier soos aanbeveel deur die Permanente Kommissie vir Liturgie en Formuliere (vgl. 3.7, p 249 van die agenda).

Motivering: Volgens 1 Kor. 11:23-26 blyk dit tog dat die Here Jesus self die tekens afsonderlik ingestel en bedien het. Hierdeur is geensins die eenheid van die Liggaam van Christus aangetas nie. Die bediening van die Heilige Nagmaal vorm tog immers 'n eenheid van begin tot end.

Die Kommissie vertrou dat hy hiermee sy opdrag bevredigend uitgevoer het.

Ds. JH ENGELBRECHT
VOORSITTER

Ds. JN JOUBERT
SKRIBA

Ds. L Stein

Ds. JHE Adams

Oudl. JL vd Merwe

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR GETUIENIS
EN DISSIPELSKAP (H.1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel:

Ds. W.A. Jooste (Voorsitter)
Dr. W. Burger
Ds. J.P. Bezuidenhout (Skriba)
Oudl. M.v.R. Potgieter
M.L. Malan
L.W. Malan
L.W. Germishuys
J.J. Fourie
G. Stassen
L.R. Treurnicht
C.A. Morgan
Diak. D.B.J. van Rensburg

Die volgende was afwesig: Oudl. J.W. Stroebel,
S.J. Bester, Diak. N.P. Uys, Di. L.H. Jacobs en
R.J.H. Pottas.

1.2 Vergadering:

Die Kommissie het op 2 November 1989 vergader.

1.3 Laatingekome stukke:

Die volgende beskrywingspunte is laat ontvang:

- 1.3.1 Saamtrek tydens Pase - van Ring van Germiston.
- 1.3.2 Aanmoediging vir teologiese studie - Gemeente van Brakpan.
- 1.3.3 Handleiding vir persoonlike werk - Ring van Germiston.
- 1.3.4 Handleiding vir ouderlinge en diakens - Ring van Germiston.
- 1.3.5 Konsepttoeligtingstuk vir ouderlinge deur Ds. C.F. Swart.

AANBEVELING: Sien punt 2.1.

1.4 Sake deur Sinode verwys:

1.4.1 Toerusting vir leesdiens (p.109, punt 3.1).

1.4.2 Gemeentelike verslagvorme (p.45-50, punte 3.28-3.39).

2. AANBEVELINGS

2.1 Die Sinode neem die laatingekome stukke in ontvangs en oorweeg dit (punt 2.1-2.5).

Motivering: Soos met ander aangestuurde stukke, was daar ook administratiewe probleme wat afhandeling verhoed het.

2.2 Beskrywingspunte:

2.2.1 Saamtrek van lidmate tydens Paasfees -
Ring van Germiston

Die Sinode dra dit op aan die Kommissie vir Getuigenis en Diëpelskap om die moontlikheid te ondersoek van 'n jaarlikse saamtrek van alle lidmate van die APK tydens Paasfees op 'n goedgeleë en geskikte plek waar die fees op 'n paslike wyse gevier kan word.

Motivering: Bybels/geskiedkundig.

Dit was die gebruik van die Jode om vanoor die hele land tydens Pase op 'n sentrale plek bymekaar te kom. Vergelyk Joh. 11:55. Alhoewel Christene 'n ander inhoud aan die Paasfees gee, is daar tog aanduidings dat hulle ook deur die eeue so saamgetrek het.

Aanbeveling: Die Sinode beveel die saamtrek van lidmate tydens Paasfees by ringe aan om, waar moontlik, toe te pas. Die groepering van ringe kan ook oorweeg word.

2.2.2 Aanmoediging vir teologiese studie -
Gemeente Brakpan

Daar word by die Sinode aanbeveel dat 'n versoek aan alle gemeentes se lidmate, maar in besonder die verbondsjeugpersoneel gerig word om ons jongmense in die APK aan te moedig om die Teologiese Rigting te bestudeer en hulle as APK predikante te bekwaam.

Die versoek is ook dat spesiale aandag en aanmoediging deur gesprek aan individuele kinders gegee sal word wat belangstelling en moontlikhede in die studierigting toon.

Aanbeveling: Die Sinode keur die beskrywingspunt goed.

2.2.3 Handleiding van persoonlike werk -
Ring van Germiston

Die Sinode dra dit aan die Kommissie vir Getuienis en Dissipelskap op om 'n handleiding op te stel oor persoonlike werk.

Motivering: Daar is heelwat uiteenlopende lektuur wat verwarrend is.

Aanbeveling: Die Sinode neem daarvan kennis dat die brosjure "Vissers van Mense" bykans gereed is vir gebruik.

2.2.4 Handleiding vir ouderlinge en diakens -
Ring van Germiston

Die Sinode beklemtoon opnuut die nood ten opsigte van handleidings vir ouderlinge en diakens en versoek die Kommissie vir Getuienis en Dissipelskap om hierdie besluit wat vroeër geneem is, prioriteit te laat geniet en spoedeisende aandag daaraan te gee.

Aanbeveling: Afgehandel op bladsy 181, punt 2.2.1 van Agenda.

2.2.5 Konsep toeligtingstuk vir ouderlinge -
deur ds. C.F. Swart

Aanbeveling: Verwys die geskrewe stuk na die opstellers van die Handleiding vir Ouderlinge en Diakens soos in punt 2.2.4.

2.2.6 Sake deur Sinode verwys

2.2.6.1 Toerusting in verband met leesdiens
(p.109, punt 3.1)

Aanbeveling: Die Sinode verwys hierdie saak na die opstellers van die Ouderling/Diaken-handboek om dit daarby te inkorporeer.

2.2.6.2 Gemeentelike verslagvorme
(p.45-50, punte 3.28-3.39)

Aanbeveling: Die Sinode:

2.2.6.2.1 Neem kennis van die beskrywingspunte.

2.2.6.2.2 Ondervang die beskrywingspunte deur die huidige verslagvorm drasties te hersien.

2.2.6.2.3 Besluit dat die verslagvorm soos volg gewysig word: (Vergelyk bestaande vorm).

1. Opskrifte onveranderd.

2. A: Name en adresse - bly onveranderd.

3. B: Algemene statistiek - bly onveranderd en voeg 'n nuwe punt 3.6 by, naamlik "Lidmate oorlede....."

4. Begin Afdeling C: Openbare bediening op aparte vel papier.

5. Punt C1: Prediking
1.1 Enige probleme

1.2 Enige wenke

6. Punt C2: Sakramente
2.1 Enige probleme

2.2 Enige wenke

7. Punt C3: Bidure
3.1 Enige probleme

3.2 Enige wenke

8. Punt C4: Herderlike werk deur leraar
4.1 Enige probleme

4.2 Enige wenke

9. Punt C5: Toerusting van lidmate
 - 5.1 Enige probleme
 - 5.2 Enige wenke
10. Punt C6: Toesig en tug
 - 6.1 Enige probleme
 - 6.2 Enige wenke
11. Punt C7: Ouderling
 - 7.1 Enige probleme
 - 7.2 Enige wenke
12. Begin Afdeling D: Diens van Barmhartigheid op 'n aparte vel papier.
13. Punt D1: Ampswerk van diakens
 - 1.1 Enige probleme
 - 1.2 Enige wenke
14. Punt D2: Voorsiening in behoeftes van lidmate
 - 2.1 Enige probleme
 - 2.2 Enige wenke
15. Punt D3: Bejaardesorg
 - 3.1 Enige probleme
 - 3.2 Enige wenke
16. Punt D4: Nood van kinders
 - 4.1 Enige probleme
 - 4.2 Enige wenke
17. Begin Afdeling E: Jeug, op aparte vel papier.
18. Punt E1: Verbondsonderrig
 - 1.1 Enige probleme
 - 1.2 Enige wenke

19. Punt E2: Jeugaksies
 - 2.1 Enige probleme
 - 2.2 Enige wenke
20. Punt E3: Dienspligtiges/verpleegsters/opleidingsgroepe/studente (Skrap wat nie van toepassing is nie)
 - 3.1 Enige probleme
 - 3.2 Enige wenke
21. Punt E4: Teologiese studente - dit bly verder onveranderd.
22. Punt E5: Opvoeding en onderwys
 - 5.1 Enige probleme
 - 5.2 Enige wenke
23. Begin Afdeling F: Kerkleer en -beleid, op nuwe vel papier.
24. Punt F1 Enige probleme (spesifiseer)
25. Punt F2 Enige wenke
26. Begin Afdeling G: Sending, op aparte vel papier.
27. Punt G1 Enige probleme
28. Punt G2 Enige wenke
29. Begin Afdeling H: Administrasie en Finansies, op aparte vel papier.
30. Heg finansiële state by vorm aan.
31. Punt H1-12 bly onveranderd.
32. Afdeling I: Kerklike Beplanning, begin op 'n nuwe vel papier.
33. Afdeling I bly onveranderd.
34. Begin Afdeling J: Argief, op nuwe vel papier.

35. Afdeling J bly onveranderd.
36. Begin Afdeling K: Algemeen, en L: Beskrywingspunte en "Afsluiting", op nuwe vel papier.
37. Punt K1: Enige Ander Sake (probleem/wenk) wat onder die ring se aandag gebring moet word
.....
38. Afdeling L en "Afsluiting" bly onveranderd.

DS. W. JOOSTE
VOORSITTER

DS. J.P. BEZUIDENTHOUT
SKRIBA

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel:

Di. M.P. Taute, R.W. Louw, A.J. Taute, D.E. Malan,
I.A. Brink, P.K. Roodt, A.S. van Staden,
Prof. H.S. Theron, G.F. Nel, M.J. Cornelius,
M.F. Kruger, J.D. Beeslaar, P.C.S. Snyders,
L.M. van Rooyen, J.W. Stroebel, J. du Plessis,
S.Terblance, T. Bartleman, S.S. Lindeque,
B.Terblanche, drr. A.G. Burger, F.A. Jansen.

2. VERGADERINGS

Die Kommissie het op 1 en weer op 2 Nov. 1989 vergader.

3. VIR GOEDKEURING

3.1 Ouderlinge vir permanente kommissie:

Aanbeveling: Die kommissie besluit om Dr. A.G. Burger
en oudl. M.J. Cornelius aan te beveel om op die
Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme te
dien.

VOORSITTER

SKRIBA

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

2DE VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER
EN ETIESE NORME - I.2

1. Die Kommissie neem die volgende twee voorstelle in behandeling.

1.1 Sondag: 5 November 1989 - Agenda

Ek het ernstige gewetensbeswaar teen die werksaamhede van die Sinode op Sondag 5 November vanaf 12:00 middag - 17:45 nm - want na my beskeie oordeel sou hierdie werksaamhede die verbreking en oortreding van die Vierde Gebod wees!

Motivering

Ons APK het alreeds sterk standpunt ingeneem teen die ontheiliging van die Dag van die Here - deur die wêreld, maar ook veral oor die skrywe van "Eksamens" op Sondae in Kategese Klasse!

Hoewel die behandeling en bespreking van die verslae as vroom beskou kan word - bly dit nogtans as werksaamhede Sabbats-ontheiliging. Indien hierdie Sinode sy werksaamhede op Sondag sou voortsit sal dit gemeentelede verwar en die beeld van ons Kerk na buite sal skaad!

Beswaarde: **DS. C.J. PRINS**

1.2 Voorstel

Die Sinode besluit om môre (Saterdag 4 November 1989) voort te gaan met sy sitting en nie 'n sitting te hê op Sondag 5 November nie.

Ds. J.J. Gouws (Vorst.)

Oudl. H.G. Strydom (Sek.)

2. **AANBEVELINGS**

2.1 Die Sinode neem sitting tot 18:00 (Saterdag 4 November). Dit sluit die besoek aan die terrein geskenk aan die Vaalrivier in.

2.2 Die Sinode behandel die verslae vinniger maar steeds deeglik.

- 2.3 Die broederlike gesprek en kort erediens op 5 November gaan steeds voort soos gereël op 5 November.
- 2.4 Die behandeling van verslae op Sondag 5 November word afgelas.
- 2.5 Die Sinode versoek die SKK om nie weer ordereëlings aan te beveel wat die behandeling van Sinodale verslae op Sondag verwesenlik nie.
- 2.6 Die Sinode neem met begrip kennis van die gewetensbeswaar van ds. C.J. Prins.
- 2.7 Die Sinode toets die vergadering sonder bespreking aan die hand van aanbevelings 2.1 tot 2.6.

M.P. TAUTE (VOORSITTER TKKEN)

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER
EN ETIESE NORME AAN DIE SINODE 1989 INSAKE
DIE ISRAELVISIE (I.3)

A. VIR KENNISNAME

1. Opdrag:

Die Sinode dra dit op aan die Permanente Kommissie van Kerkleer en Etiese Norme om 'n deeglike en deurtastende studie ten opsigte van die Israelvisie te maak.

2. Stukke deur die Kommissie oorweeg:

'n Studiestuk van 115 bladsye deur ds PK Roodt is aan alle Permanente Kommissieledede gestuur asook aan alle tydelike kommissieledede.

3. Werkwyse:

Die stuk deur ds PK Roodt opgestel, is deur homself en ds Taute (Jnr) bestudeer en aanbevelings vir voorlegging aan die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme om in hulle verslag voor die Sinode in te voeg, is geformuleer.

4. Opsomming van die inhoud van die studiestuk
"Die Israelhipotese in SA" bekend as die
Israelvisie:

4.1 Ontstaan en stigter: Richard Brothers (1757 - 1824) is die stigter van die Brits-Israel Beweging. In 1919 is die British Israel World Federation gestig. In hoofsaak is die lering van die Israelbeskouing dat die Tienstammeryk van Israel verlore geraak het en dat Groot Brittanje se blanke inwoners die nasate van Efraim is.

4.2 Termbepaling: Die benaming Israel-waarheid moet vermy word omdat die Brits-Israel beskouing 'n onbewese teorie en hipotese is. Die vermelde studiestuk verwys na die Israelhipotese in plaas van die Israelvisie. Die teorie dat die Tienstammeryk sy identiteit nà die ballingskap verloor het en weswaarts deur Noord-Europa versprei en dat alle suiwer blankes nasate van die verlore Tien

Stamme is, is onbybels, hermeneuties onwetenskaplik, histories-volkekundig en taalkundig sonder gronde.

- 4.3 Die rigiede onderskeid tussen Jood en Israeliet soos deur die Israelhipotese geponeer word nie deur die Heilige Skrif bevestig en geleer nie. Die name Jood en Israeliet word in die Skrif afwisselend gebruik.

- 4.4 Die Tienstammeryk het nie verdwyn na die ballingskap nie (vergelyk 2 Kon. 17:23). Die Tweestammeryk het ook nie verdwyn nie. In Esra 2:64 en Neh. 7:66 word selfs die getalle gegee wat terugkeer het.

Die korrekte feite is dat nà die terugkeer van die ballinge, Jerusalem herbou is en die tempel- diens herstel is. Jerusalem is egter in 70 nC verwoes en die volk Israel is verstrooi oor die wêreld heen.

- 4.5 Die Israelhipotese verwerp die Kerk van Jesus Christus as die geestelike Israel.

Daar is egter 'n onverbreekbare en onontkombare verband tussen Israel as God se volk in die Ou Verbond en die Kerk van Jesus Christus in die Nuwe Verbond.

Die Christelike Kerk het uit Israel gegroei maar sluit ook die gelowiges uit alle volkere in.

- 4.6 Die Israelhipotese se verklaring dat hulle presies weet waar elke stam se nasate hulle bevind, is ongegrond:

Engeland se inwoners is Efraim se nageslag.
Die Amerikaners se blanke inwoners is die nasate van die Stam van Manasse.

Die Nederlanders is nasate van Sebulon.

Die blankes in Suid-Afrika is die nasate van Juda.

Die blankes van Zimbabwe en Zambië is nasate van Benjamin.

Die Dene is nasate van Dan, ens.

- 4.7 Die Israelhipotese se "Race and not grace"-beskouing is 'n oorbeklemtoning van ras en velkleur. Die stelling dat alle blankes Israeliete is, is ongegrond.

Hierdie standpunt skep 'n eksklusiewe, agressiewe, haatdraende rassegevoel.

- 4.8 Die "incubus-" en "succubus-"beskouing dat Satan en gevalle engele 'n nageslag verwek het deur gemeenskap met vroue, is 'n mensonwaardige en Bybel-onware dwaling.

Calvyn, Augustinus en die vroeë Kerk van Christus het kort en klaar die beskouing verwerp deur daarop te wys dat die duiwels geskape geeste is en nie die vermoë of opdrag het om 'n nageslag te verwek nie.

- 4.9 Die Israelhipotese leer 'n wit teologie wat net so ver van die waarheid is as die swart teologie.

Die swart volke word beweer, is "pre-adamic creatures" of nasate van gevalle engele en diere se kruising.

- 4.10 Die erfsonde word deur die Israelhipotese verwerp. Die Nederlandse Geloofsbelydenis, die Dordtse Kerkorde en die HK leer op grond van die Skrif die erfsonde.

- 4.11 Die Israelhipotese verskraal die uitverkiesing strydig met wat die Skrif leer asook die Dordtse Kerkorde en die HK.

- 4.12 Die Israelhipotese verwerp die Drie-eenheid terwyl die Skrif en die belydenisskrifte dit uitdruklik leer.

- 4.13 Die skrifhantering en skrifbeskouing van die Israelhipotese is 'n fundamentalistiese en biblisistiese wyse van skrifhantering wat aanleiding gee tot 'n skyn van vroomheid en skrifgetrouheid, terwyl inlegkunde beoefen word. Hierdie ideologiese sisteem van skrifhantering kondisioneer ondersteuners van die Israelhipotese só dat hulle moeilik oortuig word van hulle dwaling.

Die Bybel word met 'n Ou Testamentiese bril op verklaar en kyk die heilshistoriese totaal mis. Die skrifbeskouing en skrifhantering van die Israelhipotese is in stryd met die NGB Art. 3, 4, 5, 6 en 7.

- 4.14 Die Israelhipotese se beskouing oor die vrou is verwerplik deur hulle lering dat Eva bevrug is deur Satan en Kain gebaar het en dat God reeds vroue geskape het op die 6de dag, duisende jare voor Adam se skepping.
- 4.15 Die Israelhipotese verwerp die sendingopdrag van Christus. Die Skrif en die belydenisskrifte leer die sendingopdrag duidelik.
- 4.16 Die Israelhipotese se beskouing oor die sakramente is onskriftuurlik en strydig met die belydenisskrifte.
- 4.17 Die Israelhipotese se beskouing is strydig met die Heilige Skrif en die Wedergeboorte.
- 4.18 Die Israelhipotese se verbondsbeskouing is onskriftuurlik en strydig met die belydenisskrifte.

B. AANBEVELINGS

- 1. Die Sinode verwerp die Israelhipotese dat die 10 stammaryk verlore geraak het, op grond van Bybel-historiese, kerkhistoriese en volkekundige feite en stel daarteenoor dat die ballinge teruggekeer het na Palestina, dat die tempel herbou is en dat die huidige verstrooiing van Israel gevolg het na die verwoesting van die tempel in 70 nC.
- 2. Die Sinode wys die Israelhipotese se skrifhantering af omdat vanuit 'n vooropgestelde fundamentalistiese wyse die Bybel vir 'n biblisistiese bewysvoering gebruik word onder 'n skyn van vroomheid en skrifgetrouheid.
- 3. Die Sinode spreek sy kommer uit dat die Israelhipotese se ondersteuners so gekondisioneer is deur verdag- makery teen die Kerk se leraars en Bybelvertalings en dat hulle moeilik bereik en oortuig word.
- 4. Die Sinode verwerp die leer en standpunte van die Israelhipotese op grond van die Skrif en belydenisskrifte en versoek lidmate ernstig om hulle van hierdie gevaarlike rassistiese wit teologie, wat net so ver van die waarheid van die Bybel is as die swart teologie, te distansieer.

5. Die Sinode roep sy lidmate op tot beoefening van naasteliefde, gehoorsaamheid aan die sendingopdrag en getrouheid aan die leer van die Kerk soos vervat in die belydenisskrifte soos gegrond op die heilige en onfeilbare Woord van God.
6. Die Sinode verwys die twee boeke "Verboden" deur Thomas O'Brien en "SA - Die land oorkant die Riviere van Kus (Ethiopië)" deur Robert Hayes na die Permanente Kommissie vir Leer en Etiese Norme vir bestudering met die oog op 'n versoek aan die Publikasie Raad om aandag te skenk aan die aanstootlike en gevaarlike pornografiese strekking asook wit teologie inhoud daarvan.
7. Die Sinode verklaar dat die Israelhipotese se boodskap geen konstruktiewe bydrae lewer tot die oplossing van SA se geestelike nood nie.

VOORSITTER

SKRIBA

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 - 7 NOVEMBER 1989

TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME:
MEERDERHEIDSVERSLAG I.4

1. PERSONEEL

Di MP Taute, R Louw, PR Jonker, PK Roodt, IA Brink, Oudle JW Stroebel, B Terblanche, TW Bartleman, AS van Staden, MF Kruger en MJ Cornelius

2. DIE ANTI-CHILIASME

(Onder anti-chiliasme word bedoel 'n siening wat op Bybelse gronde rus en die vertolkings van die Chiliasme teenstaan.)

Die Tydelike Kommissie oordeel dat die standpunt van die Anti-Chiliasme soos volg weerspieël word.

Die Anti-chiliasme

Dit is die benaming van die beskouing van mense wat sê, die Skrif leer nie die koms van 'n letterlike duisendjarige ryk van Christus Jesus op aarde nie:

Sekere belangrike sake kom gewoonlik ter sprake nl:

- 2.1 geskied die wederkoms in fases of nie?
- 2.2 wat word verstaan onder die "Vrederyk"?
- 2.3 hoe moet ons die duisendjaar van Open 20 verstaan?
- 2.4 is daar 'n wegraping?
- 2.5 wat word bedoel met die eerste en tweede opstanding?
- 2.6 wat word verstaan onder die Groot verdrukking".
- 2.7 wat beteken laaste dae?
- 2.8 wat is die posisie van die "Israeliete".
- 2.9 die oordeel.

3. BEREDENERING

3.1 Geskied die wederkoms in fases of nie?

Die anti-chiliasme leer dat daar net een wederkoms is. Volgens 1 Thess.4:16,17 is daar geen verwysing na twee fases nie, maar juis na een koms. Verder leer die Skrif nêrens dat daar twee fases is nie. Ons belydenisskrifte leer ook niks van twee fases nie, maar sê in art. 37 van die Ned. Geloofsbelydenis, dat as Christus kom, kom Hy as Regter om te oordeel. Vgl. ook Sondag 20 Vraag 52.

Omdat die Chiliasme soveel sake met die wederkoms verbind moes die anti-chiliasme daaroor hulle siening gee. Daarom bespreek ons ook die volgende sake.

3.2 Wat word verstaan onder die Duisendjarige Vrederyk?

Die anti-chiliasme leer dat die Skrif nêrens uitdruklik leer dat daar 'n letterlike duisendjaar van vrede sal aanbreek nie.

In Open. 20 word gepraat van die binding van Satan vir duisendjaar. Tog leer die Skrif nie dat in hierdie tyd die Satan nie meer bedrywig sal wees nie. Inteendeel leer die Skrif reeds die afval van die laaste dae. 1 Tim. 4:1 - 3; Matt. 24; Mark. 13; II Thess.2. Dit blyk dus dat hoe nader ons na die wederkoms kom, hoe intenser die afval sal wees. Daarom word aanvaar dat daar nie 'n letterlike Duisendjarige ryk sal wees nie.

Watter vrederyk bestaan dan? Om dit te beantwoord moet ons besin oor die beginsel nl. wanneer het ons vrede ontvang, en wat neem die vrede weg. Hierop kan ons antwoord dat die vrede van Christus Jesus alleen verkry kan word deur sy soenverdienste. Die vrederyk bestaan dus uit gelowiges met Jesus Christus as Hoof (Kol. 1:18; Efes. 1:22) Hierdie ryk is dus nie 'n sigbare ryk, waar daar geen onvrede is nie, daarom bestaan hierdie ryk in 'n sondige wêreld, met die doel om hierdie ryk uit te brei oor die hele wêreld. Christus is die Vredevors Jes. 9:5 en na sy opstanding (Joh 19:3).

3.3 Hoe moet ons die duisendjaar verstaan in Open. 20.

Volgens Open. 20 word die Satan gebind. Die vraag is wanneer die satan gebind word. Die "Sterk man", wat die binding waarneem is Jesus Christus. Die Skrif leer dat Jesus die Satan oorwin het. Verskeie terme word gebruik o.a. binding, oorwin, kop vermorsel ens. Al word hierdie woorde gebruik, is die satan nog baie bedrywig. In Open. 20 word Satan na die 1 000 jaar ontbind. Hierdie

ontbinding is eintlik 'n ruimte wat hy kry om sy werk te doen. Tans is hy nog steeds gebind.

Die duisend is 'n volmaakte, met ander woorde 'n volkome binding, as hy vir 1 000 jaar gebind is. Inteendeel as die 1 000 jaar letterlik is sou ons kon bepaal wanneer die koms van Jesus Christus is om te oordeel.

3.4 Is daar 'n wegraping?

Die anti-chiliaste sê nee, daar is nie 'n wegraping soos die Chiliaste beweer nie. 1 Thess. 4:16, 17 leer juis die teendeel. Matt. 13:30 leer dat die gelowiges en ongelowiges juis op aarde sal wees tot by die oordeel.

Matt. 24:40, 41 steun ook nie die wegraping nie (Verlaat beteken nie hier agtergelaat vir 'n tyd nie.) Daar is dus geen bewys vir 'n wegraping nie.

3.5 Wat word bedoel met die eerste en tweede opstanding

Opstanding staan altyd teenoor 'n dood. Daarom staan die eerste opstanding teenoor die eerste dood. Die eerste dood was die sondeval. Gen. 2:17. Volgens Efes. 2:1 - 8 is die eerste opstanding die lewendmaking, met ander woorde wanneer iemand tot geloof en bekering kom. Die tweede dood is volgens Open. 20:14 die poel van vuur. Open. 20:4 leer: "... en hulle het geleef en as konings geregeer saam met Christus die duisendjaar lank". Verder volgens Open. 20:6 het die tweede dood geen mag oor hulle wat deel het aan die eerste opstanding het nie. Dit is volgens Joh. 10:28 duidelik dat die gelowiges nie meer verlore kan gaan nie.

3.6 Wat word verstaan onder die "Groot verdrukking".

Verdrukking is die gevolg van sonde. Ons sien dit alreeds toe Kain vir Abel doodgemaak het. Verdrukking het met tye intenser voorgekom. Soos die afval toeneem sal verdrukking toeneem - daarom kan gepraat word van 'n groot verdrukking. Hierdie groot verdrukking val nie net op 'n tydstip net kort voor die koms nie.

3.7 Wat word bedoel met die "laaste dae".

In 1 Joh. 2:18 lees ons van die laaste dae en dit is in die Nuwe Testament na Kruisiging. Eerste dae dan voor dit; dieselfde geld vir eerste tyd en laaste tyd.

3.8 Wat is die posisie met Israel?

Israel het die Messias verwerp en daardeur die Verlosser verwerp. Hulle verwerping beteken nie dat Israeliete nooit weer gered kan word nie: Rom. 11:15. Verder sê Rom. 11:20: "Deur ongeloof is hulle afgebreek, maar jý staan deur die geloof". Rom 10:23 sê: "Maar ook hulle sal, as hulle nie in die ongeloof bly nie, ingeënt word, want God is magtig om hulle weer in te ent".

Die wyse waarop die Israeliete dus inkom, is deur geloof. So word hulle deel van die Christelike Kerk.

Die Israeliete sal dus nie net op 'n sekere tyd in massa begenadig word, sonder geloof nie: Hulle sal dus ook nie die kerk vervang nie, maar die gelowiges sal reeds deel van die kerk word.

3.9 Die oordeel

Die oordeel vind plaas aan die einde as Christus kom om te oordeel. Almal kom in die oordeel, klein en groot Open. 20:11 - 14.

Ons merk verder op:

By die wederkoms sal elke oog Hom sien.

4. WAT SÊ DIE BELYDENISSKRIFTE

4.1 Die Credo

Die Apostoliese Geloofsbelydenis, bely slegs een wederkoms en dan 'n wederkoms wat verbind is met oordeel en gerig. Die chiliastiese gedagte van 'n wederkoms met die doel om 'n aardse ryk te stig, word nie in die Apostoliese Geloofsbelydenis aangetref nie.

4.2 Nederlandse Geloofsbelydenis

Die Nederlandse Geloofsbelydenis stel in art. 37 duidelik dat ons Here Jesus Christus van die hemel sal kom, liggaamlik, sigbaar.

4.3 Heidelbergse Kategismus

Die Kategismus leer in Sondag 18 antwoord 46: "Dat Christus voor die oë van sy dissipels van die aarde in die hemel opgeneem is, (a) dat Hy ons ten goede daar is en (b) tot dat Hy terugkeer om te oordeel, die lewende en die dode.

In Sondagsafdeling 19 vraag 52 word gevra: "Hoe word jy getroos deur die wederkoms van Christus om te oordeel die lewende en die dode?" Die Kategismus antwoord "Dat ek in droefenis en vervolging met 'n opgehewe hoof dieselfde Een wat Hom tevore om my ontwil voor die strafgerig van God gestel het en die ganse vloek van my weggeneem het, as Regter uit die hemel vermag, (a) wat al sy en my vyande in die ewige verdoemenis sal werp, (b) maar my met al die uitverkorenes tot Hom in die hemelse blydskap en heerlikheid sal neem, (c) as skriftuurbewyse word genoem: Filip. 3:20; Luk. 21:28; Rom. 8:23; Tit. 2:13; Thess. 4:16; Matt. 25:41; 2 Thess. 1:6; Matt. 15:34 en 2 Thess. 1:7.

5. CHILIASME

Die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme oordeel dat die volgende standpunte verteenwoordigend is van die chiliasme.

- 5.1 Tydens sy omwandeling op aarde het Jesus self aan ons die sekerheid gegee dat Hy persoonlik weer na die aarde gaan kom. Omdat Hy dan na die hemel opgevaar het om vir sy kinders plek te berei, sal Hy 'n tweede keer kom om dié te kom haal wat aan Hom behoort sodat hulle altyd by Hom kan wees.
- 5.2 Die wederkoms van Christus sal in twee fases geskied. By die eerste fase, wat net tot in die lug sal wees, kom Hy vir Sy heiliges, deur hulle weg te raap (wegrapping). By die tweede fase wat tot op die aarde sal wees, kom Hy met Sy heiliges. (Die verskyning van Sy koms).
- 5.3 Tussen die twee genoemde fases van Sy wederkoms sal die sewe jaar van groot verdrukking plaasvind. Gedurende hierdie tyd sal daar verdrukking op die aarde wees soos daar nog nooit tevore was nie en daarna ook nie weer sal wees nie. Die toorn van God sal oor die aardbewoners losbars en vervolging en marteling sal onder die regering van die Antichris bygestaan deur die valse Profeet, plaasvind oor almal wat die merk van die Antichris nie wil aanvaar nie.
- 5.4 Onmiddellik nadat die Teëhouer, dit is die Heilige Gees, met die wegrapping uit die weg is, sal die Antichris persoonlik geopenbaar word. Die regering van die Antichris sal beëindig word met die slag van Armageddon by die sigbare verskyning van Jesus se wederkoms.

- 5.5 Terwyl die groot verdrukking op aarde plaasvind, sal die Regterstoel of "Bema" - oordeel van die wedergeborenes in die lug geskied. Die werke sal hier getoets word en elkeen sal ontvang wat hy deur die liggaam verrig het, of dit goed was of kwaad. Hierna sal die bruilof van die Lam ook in die lug plaasvind.
- 5.6 Hoewel 'n groot hoeveelheid van die Israelse volk gedurende die Groot verdrukking uitgeroei sal word, sal God self 'n aantal van hulle verseël en hulle so bewaar. Met die sigbare verskyning van Jesus sal hulle Hom aanvaar as die Messias wat hulle gekruisig het.
- 5.7 Na die sigbare verskyning van Jesus en die slag van Armageddon sal die oordeel van die nasies plaasvind. Hier sal die bokke geskei word om in die poel van vuur gewerp te word. Die Antichris en die Valse Profeet sal ook gedurende hierdie tyd gevange geneem word en in die poel van vuur gewerp word. Terselfdertyd sal die Satan vir 1 000 jaar gebind word en in die afgrond gewerp word.
- 5.8 Gedurende die tydperk wat Satan gebind sal wees, sal daar vrede hier op aarde wees, daarom word dit die Duisendjarige Vrederyk genoem. Christus sal self, terwyl Hy op die troon van Dawid sal sit, sigbaar vir hierdie 1 000 jaar op aarde regeer. Die heiliges sal saam met Hom as konings en priesters op aarde regeer.
- 5.9 Verskillende opstandings wat volgens bepaalde orde sal plaasvind word in die Skrif gevind:

Eerstens die wat aan Christus behoort by sy wederkoms; dit is die eerste opstanding of die opstanding van die lewe: die laaste opstanding sal na die Duisendjarige Vrederyk plaasvind, naamlik die opstanding van die veroordeling.
- 5.10 Na die Duisendjarige Vrederyk sal die Satan vir 'n kort tydjie losgelaat word en dan sal die slag van Gog en Magog onder sy aanvoering plaasvind. Hierna sal die Satan gevang word en in die poel van vuur gewerp word om vir ewig daar gestraf te word.
- 5.11 Na die tweede opstanding sal al die verlorene voor die Groot Wit Troon verskyn om geoordeel te word ooreenkomstig hulle werke wat in die boeke geskryf is. As dit bevind word dat iemand nie opgeskryf is in die boek van die lewe nie, sal hy in die poel van vuur gewerp word waar hy 'n ewige straf sal ondergaan.

- 5.12 Hierna volg die nuwe hemel en die nuwe aarde, want die ou hemel en die ou aarde het verbygegaan. Die heilige Stad, die nuwe Jerusalem sal die woonplek van die kinders van God wees, waar hulle tot in alle ewigheid in geluksaligheid sal wees.

AANBEVELINGS

1. Die Sinode verwerp die Chiliasme se ongeregverdigde kombinasie van Skrifwaarhede en die wyse waarop eksegetiese resultate met mekaar verbind word teen die bedoeling van die Heilige Skrif in sy verband, asook die chiliastiese raamwerk van gedagtes en beskouinge omdat dit nie met die Skrif in harmonie is nie.
2. Wat die Kerk glo en bely met betrekking tot die wederkoms van Christus is nie te vind in die uiteensettings van individuele teoloë nie, watter waarde sodanige besinning en standpunte ook al mag hê - maar wel in sy belydenisskrifte.
3. Die Sinode doen 'n ernstige beroep op leraars en lidmate om nie beskouinge gegrond op die chiliasme te verkondig of te versprei in woord of geskrif nie.
4. 'n Beroep word op leraars gedoen om in die prediking die wederkoms van Jesus tot oordeel en heil te verkondig in ooreenstemming met die Heilige Skrif en die Belydenisskrifte.

VOORSITTER: _____
DS MP TAUTE

SKRIBA: _____
DS AS VAN STADEN

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE : 1 - 7 NOVEMBER 1989

TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME (I 5)

Minderheidsverslag van die Tydelike Kommissie vir Kerkleer en Etiese norme in verband met die chiliasme en anti-chiliasme.

1. PERSONEEL

Ds. D.E. Malan, Oudle A.G. Burger, L. Theron, Diak P.C.S. Snyders.

Broeder, voorsitter en broeders

2. VIR KENNISNAME

- 2.1 Op die vergaderings van sowel die permanente as die tydelike kommissie was dit duidelik dat daar sterk oortuigde gevoelens bestaan oor die chiliasme en die anti-chiliasme en dat die twee groepe mekaar nie kon oortuig nie.
- 2.2 Die opstellers van hierdie minderheidsverslag is daarvan oortuig dat daar te veel emosie gekoppel is aan die benaminge chiliasme en anti-chiliasme en dat die sinode nie een van die twee rigtings moet aanvaar of verwerp nie maar dit oop moet laat vir elke leraar en gemeentelid om die Bybel te interpreteer en hom te hou aan die belydenisskrifte.
- 2.3 Nie een van ons belydenisskrifte spreek hom uit oor "chiliasme" en "anti-chiliasme" nie en daarom is dit vir ons as 'n belydeniskerk gepas dat ons nie vereistes sal stel en leerstellings sal verwerp wat nie in die belydenisskrifte direk aangespreek word nie. Ons glo dat dit die leiding van die Heilige Gees was wat dit so beskik het dat ons vandag nie deur die belydenis gebind word nie, maar die verslegtende eindtye kan interpreteer in die lig van die Skrif.
- 2.4 Kom ons stel dit duidelik: Hierdie verslag pleit nie daarvoor dat een van die twee oortuigings gehandhaaf of verwerp moet word nie, maar tog moet die minderheidsverslag homself verdedig teen die meerderheid wat die chiliasme totaal verwerp. Ons moet dus aantoon wat die chiliasme werklik is, en dat dit wel grondig en volledig op die Skrif gefundeer is.

2.5 Beknpte beskrywing van die chiliasma

- 2.5.1 In kort kom dit daarop neer dat ons sê dat die satan nou los rondloop (Ef. 6:11; 5:16) en nie gebind is nie; dat Christus nou wel sy Ryk regeer, en regeer in die harte van gelowiges maar dat Hy nie nou fisies regeer op die aarde nie (Joh. 15:19); die satan regeer op die aarde (Openb. 2:13). Ons gee dus werklik gevolg aan die feit dat ons in die wêreld is en nie van die wêreld nie.
- 2.5.2 Verder sê ons dat Christus wel fisies op aarde sal regeer wanneer Hy weer kom (Jes. 11:9) Sy regering sal eers 'n aanvang neem nadat die antichristelike koninkryke vernietig is. (Dan. 2:44). Wanneer die Here weer kom op die wolke, ontvang hy die koninkskap en heerskappy oor die volkere (Dan. 7:13 - 14). Die regering sal eers 'n aanvang neem nadat die Antichris vernietig is. (Dan. 7:25 - 27).
- 2.5.3 Met sy geboorte was Jesus bestem om te regeer op die troon van Dawid (Luk. 1:32, 33) maar die Jode het die koning en die koninkryk verwerp. Hy sal egter nog steeds regeer, nadat die program met die kerk, die volk uit die heidene, eers afgehandel is. (Hand. 15:14, 16).
- 2.5.4 Die duisendjarige ryk, waarin Christus na sy wederkoms op aarde sal regeer, word in Openb. 20:1 -6 beskryf. Hierdie beskrywing volg direk ná die beskrywing van die wederkoms in Openb. 19. Die anti-christelike drie-eenheid word in Openb. 19 en 20 veroordeel. Eers word die dier en die valse profeet in Openb. 19:20, 21 veroordeel en dan word die draak, satan in Openb. 20 veroordeel. Dit is dus duidelik dat Openb. 20 direk met Openb. 19 verbonde is en direk daarop volg. Ons sê dus onomwonde dat die duisendjarige ryk van Openb. 20 volg direk na die wederkoms (Openb. 19).
- 2.5.5 Hierdie feit word verder bevestig en Openb. 20:6 waar ons sien dat die deelhebbers aan die eerste opstanding in die Messiasryk saam met die Here sal regeer. As ons, soos die anti-chiliaste dit wil hê, nou in die duisendjarige ryk is, - wanneer het die eerste opstanding dan plaasgevind? Selfs die vrome gestorwenes regeer nie nou saam met die Here nie want hulle sal hulle krone eers by die wederkoms ontvang. (2 Tim. 4:8). Ons wat in die lewe is, regeer wel in geestelike sin oor die

sonde, maar ons regeer nog nie oor die aarde nie (ons is vreemdelinge en bywoners) ons het ook nog nie opgestaan nie en het ook nog nie ons krone ontvang nie. Die eerste opstanding sal tog eers wees wanneer die gestorwe gelowiges by die wegname van die kerk sal opstaan (1 Thes. 4:16).

2.5.6 Bogenoemde waarhede, nl. dat Christus ná sy wederkoms op aarde, kom regeer en dat die satan nou op aarde die septer swaai en dat ons as Christene dus vreemdelinge en bywoners is, is die belangrikste en sentrale oortuiging van die chiliasme. Daar is egter ook baie ander waarhede wat deur die chiliaste gehuldig word, wat nie nou breedvoerig uiteengesit kan word nie. Ons stel dit net kortliks:

2.5.7 Nadat hulle Christus verwerp het, word Israel weggevoer (Mat. 23:37, 38, Luk. 21:24). Die bedeling van die kerk breek nou aan en in dié tyd bestaan Israel as't ware nie meer nie. Die takke van die mak dryfboom (Israel) is afgekap en die wilde olyfboom (heidennasies) is daarop ingeënt (Rom. 11). Na die bedeling van die kerk verby is, sal Israel weer herstel word. (Rom. 11:24 - 26, Hand. 15:14, 16). Die Christene (kerk) word weggeneem (1 Thes. 4:16, 17, Luk. 21:36). Daar sal dan groot verdrukking op die aarde wees onder die wurggreep van die Antichris (Luk. 21:26, Mat. 24:15, 21). Israel sal in die verdrukking deur vuur gelouter word sodat een derde te voorskyn sal tree om aan die einde, by die wederkoms van Christus Hom as Messias aan te neem (Sag. 12:10; 13:9; 14:4). Die bruilofsmaal van die Lam vind ondertussen plaas waar die kerk feestelik met sy hemelse Bruidegom verenig word (Openb. 19:1 - 10) en die Here kom weer om die nasies in geregtigheid te oordeel (Openb. 19:11 - 21, Jes. 11:4). Dan kom die Here sy duisendjarige koninkryk op aarde instel (Openb. 20 :1 - 6) waarin 'n volkome geestelike atmosfeer sal heers en die toestande van die paradys herstel sal wees (Jes. 11:6 - 9).

2.6 , Vir 'n meer volledige bespreking van die leer van die chiliasme kan sinodegangers by die lede van die Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme navraag doen oor chiliastiese studiestukke wat voor die kommissie gediën het. Een opgestel deur A.G. Burger en een deur die Kerkraad van Newcastle.

- 2.7 Die opstellers van hierdie verslag herhaal dat hulle nie bedoel om die bg. leer van die chiliase op die sinode af te dwing nie, maar net om dit te erken as in ooreenstemming met die Skrif en belydenis. Daarom die volgende aanbevelings:

3. VIR GOEDKEURING

Die Sinode besluit:

- 3.1 Belydenis: Bevestig Kerkorde Artikel 1
- 3.2 Geen ander geskifte sal as belydenisskrifte in die Afrikaanse Protestantse Kerk aanvaar word nie
- 3.3 Leraars van die APK sal oor die volle Raadsplan van God, soos geopenbaar in die Heilige Skrif, preek (1 Tim. 3:16, 17; Hand. 20:27).
- 3.4 Die Bybelse leer van die eindtye (eskatologie) is 'n waarheid wat soms onder beklemtoon word (1 Thes. 5:20)
- 3.5 Geen amptelike "standpunt" word geneem ten gunste van "chiliasme" of "anti-chiliasme" nie, maar die APK moet waak teen allegoriserings en verdraaiing van die Heilige Skrif.
- 3.6 Die Sinode erken die feit dat sommige van ons lidmate glo dat ons nou in die duisendjarige vrederyk is en dat ander glo die vrederyk volg eers na die wederkoms. Die Sinode erken daarmee saam dat die belydenis hom nie uitspreek oor die genoemde verskil nie en dat lidmate en leraars alleen gevra word om in ooreenstemming met die belydenis te bly.
- 3.7 Die Sinode versoek leraars om hulle standpunte oor die eskatologie omsigtig uit te spreek en te bly by die Skrif. Persoonlike aanvalle en etikette van "dwaalleringe" "sektaries" en "ketterye" moet te alle tye vermy word.
- 3.8 Wanneer die Sinode in amptelike publikasies 'n standpunt inneem oor die eskatologie, moet hy ook die geleentheid skep dat "die ander standpunt" gestel en verdedig kan word.

Voorsitter:

Skriba:

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE
NORME (I.6)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel

Di PK Roodt, MP Taute, AS van Staden, oudle M Cornelius, MF Kruger, PCS Snyders, dr AG Burger, WA Edwards, PL Geldenhuys, S Terblanche, B Terblanche, OW Smith, J du Plessis, Ds DE Malan

1.2 "Chiliasme" en "Anti-Chiliasme"

U Kommissie het besluit om die Sinode te dien met 'n meerderheids- en minderheidsverslag (onderskeidelik I.4 en I.3), elk met sy aanbevelings.

1.3 "Israelvisie"

Die Kommissie dien die Sinode met 'n verslag en aanbevelings oor die Israelhipotese (I.3).

1.4 Kerklike Vakansiedae

'n Voorstel van broer HS Eksteen is na die Kommissie verwys en is behandel.

1.5 Sondagheiliging

Beskrywingspunte 13.1.1.1, 13.1.1.3, 13.1.2.1 en 13.1.3.1 (p.169-170 Agenda) is na die Kommissie verwys en behandel.

2. VIR GOEDKEURING

2.1 Die Sinode neem die Meerderheids- en Minderheidsverslag i.s. Chiliasme in behandeling (I.4 en I.3). Volledige verslae deur die Kommissie dien as bron en verwysing.

2.2 Die Sinode neem die Verslag van die Kommissie oor Israelvisie (I.3) in behandeling.

2.3 Die Sinode neem kennis van broeder HS Eksteen se versoek dat die Sinode "sterk staan op ons reg om openbare vakansiedae te hê vir elke Christelike feesdag", en besluit om lidmate te versoek om Christelike feesdae in

ere te hou en dra dit aan die SKK op om die Staats-president skriftelik daarop te wys dat dit die Kerk se profetiese roeping is om hom te beywer vir die behoud van Christelike feesdae en om hom derhalwe te versoek om alle Christelike feesdae deur wetgewing as openbare vakansiedae te behou.

- 2.4 Die Sinode neem kennis van die genoemde beskrywingspunte i.s. Sondagsheiliging en vereenselwig hom met die beskrywingspunt van die Ring van Moot-Sentraal as synde verteenwoordigend van almal:

"Die Sinode neem om Christus wil groot aanstoot aan die gruwelike Sondagsontheiliging wat in toenemende mate in ons land voorkom en skynbaar deur hoë gesag oor die hoof gesien word. Die SKK sal derhalwe 'n dingende skrywe aan die betrokke Minister en SAUK-TV rig en die inhoud van hierdie skrywe sowel as die antwoorde wat daarop verkry word, in die Boodskapper aan die lidmate bekend maak."

- 2.5 Die Sinode besluit dat die beskrywingspunt by 2.4 hierbo, in die Herderlike Brief opgeneem word.
- 2.6 Die Sinode verwys die aangeleentheid i.s. Sondagsontheiliging na die PKKEN vir grondige bestudering aan die hand van Skriftuurlike bewysplase met die oog op verslag aan die volgende Sinode.

Die Kommissie vertrou dat hy hiermee sy opdrag bevredigend uitgevoer het.

VOORSITTER

SKRIBA

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR KERKSANG
EN MUSIEK (K.1)

1. PERSONEEL

Ds NJ Rautenbach (Voorsitter
Ds RW Louw (Skriba)
Ds DR Schwartz
Oudl MJ Oberholzer
Met advies: Suster R Cloete
 Suster A Boshoff

2. OPDRAG: LASGEWING

Die lasgewing soos voorberei deur die Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme is korrek bevind behalwe dat u kommissie dit sou wou aanbeveel dat die permanente kommissie die sang en musiek by sinodes moet beplan en hanteer. Dit sal nie alleen geleentheid bied om meer op 'n beplande wysie tydens die sinode te sing nie, maar ook 'n geleentheid bied vir die Kommissie om inligting tydens singgeleenthede in verband met bepaalde liedere aan sinodegangers oor te dra. Dit kan dan weer as inspirasie dien vir ons gemeentesang.

AANBEVELING

Die Sinode besluit dat:

1. Die Permanente Kommissie vir Kerksang en Musiek kry opdrag om die sang en musiek tydens die Sinode op 'n beplande wyse te lei en aan te bied.
2. Die Permanente Kommissie vir Kerksang en Musiek moet in samewerking met die kommissie wat die sinode reël ook die reëlings tref vir die voorbereiding van musiek, musiekinstrument, ens.

3. BESKRYWINGSPUNT ONTVANG

Geen.

4. ADDENDUMVERSLAG (SANGBUNDEL)

As gevolg van die probleem dat ons nie betyds die Addendumverslag vir die vergadering se gebruik ontvang het nie, en dat dit moontlik nie gereed sal wees as u Kommissie verslag lewer nie, is die volgende van belang vir die aandag van die Sinode:

4.1 Inhoudsopgawe

Die inhoudsopgawe van die addendumverslag (Sangbundel/Proefbundel) is by ons verslag aangeheg sodat afgevaardigdes insae daarin kan hê vir kommentaar en bespreking.

4.2 Gesange

Die Voorsitter van die Permanente Kommissie het daarop gewys dat Ges. 53 nie uit die addendumverslag (Sangbundel) uitgelaat is soos wat in die verslag van die Permanente Kommissie aangetoon is nie. Die nommer van die Gesang is per abuis gevoeg by die nommers wat uitgelaat word. Ges. 53 verskyn dus wel in die bundel.

4.3 Liedere uit die Hallelujabundel

Nadat die Permanente Kommissieverslag gedruk is, is daar steeds gewerk aan die liedere uit die Hallelujabundel. Die Tydelike Kommissie het volledig daarvan kennis geneem en rapporteer die volgende:

Die liedere wat geskik gevind is vir ons Liederebundel en opgeneem word is die volgende:

<u>Hal.nr.</u>	<u>Sanbundelnr.</u>	
34	118	Hoor die blye Englelied (ook alternatiewe woorde)
35	33	Die Heiland is gebore
76	11	As ek die kruishout gadeslaan (ook alternatiewe woorde)
134	14	Besoek U werk, o Heer
143	20	Bring my die ou ou tyding
180	27	Die Gees stry o sondaar
181	263	Saggies en teer is die roepstem van Jesus
185	224	O laat die Heer nie van jou gaan
192	62	Ek werp my skuld op Jesus
201	192	O blye dag
212	272	Slegs vertrou elke dag
227	156	Laat ons skyn vir Jesus
243	312	Voorwaarts Christen stryders (ook alternatiewe woorde)
254	122	Hou U my hand

259	261	Rus van vermoedides
260	160	Lei vriendlik lig
279	134	Jesus, Meester, U het my vrygekoop
289	183	Nader steeds nader
290	182	Nader my God by U
294	178	My gees, my siel, my liggaam
312	68	Geseënde Jesus, o Heer van my hart

Hal.nr.Sanbundelnr.

314	172	Meer heiligheid gee my
336	345	As Hy weer kom (Kinderafdeling)
379	209	O Heiland neem my hande (ook alternatiewe woord SO36)
444	321	Wat 'n vriend het ons in Jesus
453	256	Reeds wyk die daglig vir die duister
486	361	Toe moeders na Jesus (Kinderafdeling)

U sal merk dat daar reeds in ons Gesangboek nog nuwe wysies opgeneem is wat dus reeds onder Gesangnommers gesorteer is. So is Ges. 96 (Stille Nag) ingesluit met die woorde van die Gesang, maar ook die woorde van die Halleluja wat eintlik 'n direkte vertaling is van die internasionale erkende Duitse lied. Dit moet egter duidelik verstaan word dat die liedere uit alle bundels en juis ook die Hallelujabundel se lirieke (woorde) nie nagesien is nie. Alle lirieke sal deur die volgende Permanente Kommissie aandag kry ook wat die leerstellige inhoud daarvan aanbetref. Voorlopig gaan dit dus by hierdie Sinode om die keuring van melodieë.

4.4 Liedere uit die Jeugsangbundel

Ook hier is meer liedere in ons sangbundel bygebring as wat in die Permanente Kommissie se verslag geneem is as gevolg van die feit dat die Kommissie, na die verslag geskryf is steeds voortgegaan het met hul werk. Die volgende liedere uit die Jeugsangbundel is ingesluit:

Jeugsang-
bundel

Nuwe Sangbundel

2	51	Eer aan die Vader (ook Hal. 247)
4	3	Aan die Vader dank en ere
5	336	Here, ek sal U loof (Jeugafdeling)
6	64	Ere aan Jesus, offerlam van God
7	337	Loof Hom met die tromme (Jeugafdeling)
8	202	O Heer my God
11	4	Aan Jesus Koning al die eer
12	52	Eer aan God die Vader
14	36	Die hemel roem

Jeugsang-
bundelNuwe Sangbundel

15	98	Heilig, heilig, heilig is die Here God
16	130	Jesus groot bo almal
17	96	Heilig, heilig, heilig, heilig is die Heer
18	196	O diepte van die wysheid
20	173	Met die skemer daal die vrede
22	177	My enigste troos in lewe en dood
23	334	Ek is bly (Jeugafdeling)
24	289	U het die brood gebreek
25	243	Wees genadig Heer (Jeugafdeling)
26	231	Ons is nie deur goud of silwer
28	342	Want so lief het God (Jeugafdeling)
29	59	Ek was eensaam en verlaat
31	344	Wees stil en weet (Jeugafdeling)
32	293	U ken my deur en deur
33	340	U Woord is 'n lamp (Jeugafdeling)
36	48	Doen slegs U wil, Heer (H286)
37	254	Praat ek mense-, eng'letale
38	67	Genade onbeskryflik groot
40	61	Ek weet verseker (ook H210)
43	338	Ons is almal hier tesaam (Jeugafdeling)
44	339	Ons is genooide gaste (Jeugafdeling)
45	26	Die eis wat Jesus
51	333	As ek soek, is duister (Jeugafdeling)
59	341	Vir spys en drank, sê ons ... (Jeugafdelingkampe)
62	273	Soek allereers die Koninkryk
66	335	Ere aan God op sy hemeltroon (Jeugafdeling)
69	358	Loof die here, Hy is goed (Kinderafdeling)
70	357	Liefdevolle Vader (Kinderafdeling)
71	360	Spreek Heer (Kinderafdeling)
72	351	Ek maak my ogies toe (Kinderafdeling)
73	353	Jesus ons sê dankie (Kinderafdeling)
77	347	Dankie Heer (Kinderafdeling)
78	348	Dankie vir die môre (Kinderafdeling)
81	350	Die Here vra vir Petrus (Kinderafdeling)
82	362	Twee ogies om Gods' werk te doen (Kinderafdeling)
83	355	Laat my lig so skyn (Kinderafdeling)
90	359	Sing lof op die aarde (Kinderafdeling)

Jeugsang-
bundelNuwe Sangbundel

92	352	Geskenke met Kersfees (Kinderafde- ling)
95	354	Kyk hoedat die voëltjies vlieg (Kinderafdeling)
96	346	Daar's vissies in die water (Kinder- afdeling)
100	349	Die Heer gee ons ' nuwe jaar (Kinder- afdeling)

Die groot klem met die insluiting van hierdie liedere is om in een bundel ook voorsiening te maak vir die jeug en veral die kleiner kind. Een sangbundel leer dan die kind ook om ander liedere in die bundel te sien en te sing. Die volle liederebundel is dus altyd byderhand.

4.5 Sing onder mekaar (Nuuatste proefsangbundel NG Kerk)

Die nuutste proefsangbundel van die NG Kerk, wat ook reeds deur die Suid-Transvaalse sinode van die NG Kerk as Gesange aanvaar is, het ook reeds onder die Permanente Kommissie se aandag gekom. Die Tydelike Kommissie het ook kennis geneem daarvan. Daar is baie goeie liedere waarvan gebruik gemaak is vir alternatiewe woorde by bepaalde liedere wat nou in ons proefsangbundel opgeneem word. Die Tydelike Kommissie wil dit dan ook so aanbeveel:

S.O. LiedSangbundel

19	106	Here, Redder, groot en magtig
25	127	Jesus bring vreugde
20	173	Met die skemer daal die vrede
36	209	O Heiland neem my hande (ook H379 as alternatief)
43	299	Van God alleen kom nuwe lewe
44	301	Vaste rots op wie ek bou

5. KOORBUNDEL

U Kommissie vind dat daar 'n behoefte is aan 'n goeie koormusiekbundel vir ons kerk. So 'n bundel behoort aandag te kry.

AANBEVELING

Die Sinode dra dit aan die Permanente Kommissie vir Kerk- sang en Musiek op om ondersoek in te stel na die moontlik- heid om 'n goeie koorbundel vir die Afrikaanse Protestantse Kerk die lig te laat sien.

6. Hiermee vertrou die Kommissie dat ons werk na behore afgehandel is.

GETEKEN:

DS NJ RAUTENBACH: VOORSITTER

DS RW LOUW: SKRIBA

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

SINODE : 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VIR OPVOEDING EN ONDERWYS (M1)

1. VIR KENNISNAME

- 1.1 Personeel: Dr JA Scholtz, ds JH Theron, oudl M van der Spuy, diak J Linde, oudl HJ van der Merwe, oudl CC Joubert, oudl TL le Roux, oudl DS de Villiers, oudl JAS Cawood.
- 1.2 Verslag van Permanente Kommissie -
 punt 1.1 - 1.3.1.3 (bl 224 van agenda)
 punt 2.1.4 - 3 (bl 226 van agenda)
- 1.3 Vergadering: Die kommissie het op Sondag, 5 November 1989 vergader.

2. AANBEVELINGS

- 2.1 Die Sinode keur die aanbevelings onder punte 2.1.1 - 2.1.3 van die permanente kommissie se verslag goed.
- 2.2 APK Outjo se Kerkskool.
 - 2.2.1 Die Sinode neem kennis van die APK Outjo se poging om 'n Kerkskool op Outjo vir hul verbondskinders tot stand te bring.
 - 2.2.2 Die Sinode keur goed om aan ds JH Theron drie minute toe te staan om die beplanning rakende die opset en finansiering van die skool aan die Sinode te verduidelik.
 - 2.2.3 Die Sinode keur goed dat die Vriendeklub wat vir die skool gestig gaan word om fondse in te samel, deur die SKK aan al die gemeentes bekendgestel kan word en 'n beroep om ondersteuning gedoen kan word.

2.2.4 Die Sinode besluit om:

2.2.4.1 sodanig betrokke te raak by die skool dat daar ondersoek ingestel word om te sien waar finansies gevind kan word om te help

2.2.4.2 te vra dat daar by elke Sinode 'n verslag ingedien sal word rekende die vordering en finansiële stand van die skool.

2.2.5 Die Sinode neem kennis daarvan dat alles afhang van die sukses daarvan om die skool geregistreer te kry en doen 'n beroep op sy afgevaardigdes en hul gemeentes om voortdurend in gebed te gaan vir hierdie saak.

(JA Scholtz; JH Theron)

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR SAMESTELLING
VAN PERMANENTE KOMMISSIES (N.1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel:

Dr. C.I. van Heerden (S), Dr. W.J.G. Lubbe, Ds. N.J. Rautenbach, Ds. A. Boshoff, Ds. M.C. Adendorff, Ds. A.J. van Niekerk en Oudl. L.J. Potgieter.

1.2 Vergadering:

Die Kommissie het op 1, 2 en 3 November 1989 vergader.

2. AANBEVELINGS

2.1 Samestelling van Permanente Kommissies (kyk verslag van
Daqbestuur van SKK 25 Augustus 1989 tot 24 Oktober 1989
pt. 3.4).

Die Sinode keur goed dat die Permanente Kommissies soos volg saamgestel word:

2.1.1 (A) KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE

Ds. R. Maré (S)	Diak. A. Visagie
Ds. J.H. Swart	Prof. F.A.H. van Staden (Adv)
Ds. J.A. du Plessis	Ds. A.S. van Jaarsveld (1e Sec)
Ds. A.J. van Niekerk	Ds. Jurie J. Venter (2e Sec)
Oudl. P.R. Pretorius	Dr. W. Burger (3e Sec)
Oudl. A.J. Pienaar	

2.1.2 (B) KOMMISSIE VIR FINANSIES

Ds. A.J. Taute (S)	Oudl. H.J. Claasen
Ds. C.F. Swart	Oudl. B.J.M. Rossouw
Ds. L.D. Pienaar	Oudl. M.G. Keyter (1e Sec)
Oudl. D.J. Venter	Oudl. S.B. Treurnicht (2e Sec)
Oudl. C. du Preez	

2.1.3 (C) KOMMISSIE VIR JEUG EN VERBONDSONDERRIG

Ds. A.P. Viljoen (S)	Ds. J.N. Joubert
Ds. P.W. Botha	Oef. G. Botes
Ds. O.D. Scheuer	Ds. S.D. Nel (1e Sec)
Ds. P.L. Storm	Oudl. D. de Villiers (2e Sec)
Ds. C.N. Coetzee	(Warmbad)

2.1.4 (D) KOMMISSIE VIR BARMHARTIGHEIDSDIENS

Ds. J.M. Rheeder (S)	Ds. A.E. v.d. Berg
Ds. N.R.J. van Zyl	Oudl. F.W.C. Buitendag
Ds. P.B. Kotzé	 (1e Sec)
Ds. C.J.S. Botha	 (2e Sec)
Ds. J.A.C. Erasmus	

2.1.5 (E) KOMMISSIE VIR KAPELAANSDIENSTE

Ds. M.J. Hartzenberg (S)	Oudl. A.H. Goosen
Ds. S.W. van Wyk	Oudl. G.J. Stroebe (1e Sec)
Dr. J.D. Malan	Oudl. J.A. Wessels (2e Sec)
Oudl. J.E. Swarts	Oudl. D.J. Visser (3e Sec)

2.1.6 (F) KOMMISSIE VIR ARGIEF

Ds. W.M. Grové (S)	Oudl. H.L.F. de Wet
Dr. M.F.M. Pretorius	Oudl. W.L.V. Fick (1e Sec)
Oudl. A.H.P. Louw	Oudl. P.F. Pieterse (2e Sec)

2.1.7 (G) KOMMISSIE VIR FORMULIERE EN LITURGIE

Ds. J.H. Engelbrecht (S)	Oudl. J.L. van der Merwe
Ds. L. Skein	Oudl. N.R. Vorster
Ds. J.H.E. Adams	

2.1.8 (H) KOMMISSIE VIR GETUIENIS EN DISSIPELSKAP

Ds. J.P. Bezuidenhout (S)	
Ds. W.A. Jooste	Oudl. W.F. Ludick
Ds. L.H. Jacobs	Oudl. L.R. Treurnicht
Ds. R.J.H. Pottas	Oudl. D.A. Combrinck (1e Sec)
Ds. E. Friis	(Standerton)
	Oudl. G. Stassen (2e Sec)

2.1.9 (I) KOMMISSIE VIR KERKLEER EN ETIESE NORME

Ds. M.P. Tauté (S)	Oudl. M.J. Cornelius
Ds. Wynand J.v.d. Merwe	Oudl. M.C. Botha
Ds. A.S. van Tonder	Oudl. G.F. Nel (1e Sec)
Ds. P.R. Jonker	Oudl. (Dr.) A.G. Burger
Oudl. C.H. Derksen	(2e Sec)

2.1.10 (J) KOMMISSIE VIR KERKMUSIEK EN KERKSANG

Ds. N.J. Rautenbach (S)	Mev. E. Rautenbach
Ds. R. Schwartz	Mev. A. Boshoff
Ds. J. Theron	Ds. L.D. Pienaar (1e Sec)
Ds. R.W. Louw	Oudl. A.A. Botha (2e Sec)
Mev. R. Cloete	

2.1.11 (K) KOMMISSIE VIR ONDERWYS EN OPVOEDING

Dr. J.A. Scholtz (S)	Oudl. C.C. Joubert
Oudl. T.L. le Roux	Oudl. A.B. Snyman (1e Sec)
Oudl. J.P.T. Simpson	Oef. P.J. Retief (2e Sec)
Oudl. (Prof.) J.J. Pienaar	
Prof. A. Swart	

2.1.12 (P) KOMMISSIE VIR SENDING

Ds. C.J.J. van Rensburg (S)	
Ds. J.A. Visser	Oudl. C.J. van Helsdingen
Ds. D.E. Malan	Oudl. J.N. de Wet (1e Sec)
Oudl. D. Botes	Oudl. T. Sweetnam (2e Sec)

2.1.13 (Y) KOMMISSIE VIR BYBELVERTALING

Ds. S. Botes (S)	Prof. H.S. Theron
Dr. W.J.G. Lubbe	Ds. J.H. v.d. Walt
Ds. P.K. Roodt	 (1e Sec)
Ds. S.J. Gouws	 (2e Sec)
Ds. H.C.G. Robbertze	

2.1.14 () RAAD VIR KERKLIKE ADMINISTRASIE2.1.14.1 DEUR SINODE BENOEM

Oudl. J.F. v.d. Merwe
 Oudl. J.J. Prinsloo
 Oudl. M.P. Taute
 Oudl. L.J. Potgieter
 Diak. J.E.A. Bester
 Oudl. B. Mills (1e Sec)

2.1.14.2 DEUR KOMMISSIES BENOEMSENTRALE KERKKOMMISSIE (SKK)

Prim:
 Sec:

KURATORIUM

Prim:
 Sec:

FINANSIËLE KOMMISSIE (FK)

Prim:
 Sec:

KOMMISSIE VIR KERKREGTELIKE SAKE (KKS)

Prim:
 Sec:

2.1.15 SERKOS

Ds. M.P. Taute as waarnemer.

DR. C.I. VAN HEERDEN
 (VOORSITTER)

OUDL. L.J. POTGIETER
 (SKRIBA)

1989.11.04

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

VERSLAG : TYDELIKE KOMMISSIE VIR RINGSGROEPERING (O 1)

1. VIR KENNISNAME:

1.1 Personeel: Ds. E. Friis, Ds. A.E. v.d. Berg,
Ds. H.J. Liversage,
Ouderlinge: J.H. van Niekerk,
J.A. du Plessis, S.J. Gous,
J.A. Fourie, J.L. du Plessis,
A.G.S. Gous, diak. J.K. Willemse
en ds. J.H. Theron.

1.2 Vergadering: Die Kommissie het op Woensdag
1 November 1989 twee keer vergader.

2. AANBEVELINGS:

2.1 Ringsindeling: Die Sinode keur aanbevelings 3.10, 3.11,
3.12 en 3.13 (p. 34-36) goed. Waar gemeentes in kombi-
nasie is, moet hulle in dieselfde Ring wees.

2.2 Ringsgroeperinge:

Die Sinode besluit dat met die oog op verteenwoordiging
op die SKK die volgende herverdeling sal geld:

Kaapland:

Kaapland word in 3 streke verdeel. Die gemeente
Beaufort-Wes is die middelpunt - Wes van hierdie
dorp vorm Wes Kaap; noord daarvan Noord Kaap en
oos daarvan (insluitende die gemeente Beaufort-
Wes) Oos Kaap. Suid Wes Afrika ressorteer onder
Noord Kaap.

Transvaal:

Word in 4 streke verdeel t.w. Noord Transvaal, Oos Transvaal, Wes Transvaal en die PWV streek saam met Suid-Transvaal.

Vrystaat en Natal bly soos wat dit tans is.

Die streeksverteenwoordiging op die SKK vermeerder dus van 7 na 9.

Die kommissie vertrou dat hy sy taak na behore afgehandel het.

Sameroeper: Ds. F. Friis

Skriba: Ds. A.E. v.d. Berg

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VAN SENDING (P.1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel

Di. J.A. Visser (S), C.J.J. van Rensburg, O.D. Scheuer, J. Roodt, H.J. Liversage
Oudle. J.N. de Wet, T. Sweetnam, J.F. Wessels, J. Breytenbach, G. v.d. Merwe, L.C.H. Groenewald, D. Botes, J.W.H.J. Moolman, C.J. van Helsdingen, G.J. van Jaarsveld en Diak. F.J. Scheepers

1.2 Opdrag

- 1.2.1 Die lasgewing soos voorgestel deur die Permanente Kommissie vir Kerkleer en Etiese Norme is bespreek en as ontvanklik beskou.
- 1.2.2 Een beskrywingspunt wat na hierdie kommissie verwys is, is in behandeling geneem.
- 1.2.3 Beskrywingspunt van broer E.B. Kruger oor Sending (sien Aanbeveling 1).

'n Vorige beskrywingspunt van die broer wat deur die Permanente Kommissie ontvang is, was onvolledig en nie langs kerkordelike weg ingedien nie.

Die huidige beskrywingspunt oor sy beswaar teen sending is gegrond op argumente wat duidelik die standpunte van die "Gemeente van die Verbond" (Israelvisie) openbaar.

2. AANBEVELING

- 2.1 Die kommissie oordeel dat dit nie by die Sending Kommissie ontvanklik is nie, en versoek die sinode om dit te verwys na die Tydelike Kommissie van Kerkleer en Etiese Norme.

Sameroeper: DS. J.A. VISSER

Skriba: DS. H.J. LIVERSAGE

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE: 1 TOT 7 NOVEMBER 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR
ALGEMENE SAKE (Q 1)

1. VIR KENNISNAME

1.1 Personeel

Ds JJ Venter
Oudl WH Steyn
Diak HS Bornman

1.2 Vergadering

Die Kommissie vergader op 6 November 1989.

2. VOORSTEL

Punt 3.22 p.41 - Die Sinode besluit om voortaan elke tweede jaar te vergader. - Ring van Heilbron.

3.1 AMENDEMENT

Die Sinode besluit om voorlopig die jaarlikse Sinode te handhaaf en dat die vierde en vyfde Sinode D.V. in 1990 en 1991 sal plaasvind. Daarna sal die Sinode, indien in 1991 so besluit word, slegs twee-jaarliks byeenkom totdat omstandighede reëlins mag noodsaak.

3.2 MOTIVERING

Baie grondliggende werk moet nog afgerond word - dit noodsaak dat die Sinode voorlopig nog jaarliks vergader totdat die APK se beleid, Kerkorde, verbondsonderrigboeke, ens. gestroomlyn en redelik gefinaliseer word. - Ds Jurie Venter.

4. AANBEVELINGS

4.1 Die Kommissie beveel die amendement van Ds Jurie Venter aan.

4.2 Die Sinode voortaan op Sondag sal registreer en van Maandag tot Saterdag in sitting sal wees.

VOORSITTER:
(DS KOSIE VENTER)

SKRIBA:
(DIAK HENDRI BORNMAN)

A F R I K A A N S E P R O T E S T A N T S E K E R K
('n Gereformeerde Kerk van Christus onder blanke Afrikaners)

DERDE SINODE 1989

VERSLAG: TYDELIKE KOMMISSIE VIR GELOOFSBRIEWE (V 1)

EERSTE RAPPORT VAN GELOOFSBRIEWE - KOMMISSIE

A. VIR KENNISNAME

1. KOMMISSIELEDE

Die volgende afgevaardigdes het op die Kommissie gedien:

ds. M.C. Adendorff (Germiston - Primrose - Alberton)

ds. A. Boshoff (Middelburg)

ds. R. Marè (Tuinplaas - Waterberg - Warmbad)

ds. A.J. Taute (Kemptonpark)

Verder het die volgende afgevaardigdes hulp verleen:

diak. H.P. de Villiers (Middelburg), dr. C.I. van Heerden
(Vrede - Memel) en ds. S.W. van Wyk. (Hoëveldrif).

Mev. Van Heerden (nie afgevaardig) was ook behulpzaam.

2. GELOOFSBRIEWE IN ORDE

Die Kommissie bevind dat die meeste geloofsbriewe in orde is.

B. AANBEVELINGS

1. Geloofsbriewe met slegs een handtekening daarop:

Memel

Messina

Outjo

Phalaborwa

Pools

Fort Beaufort

Steynsburg

Weipe

Carolina

Aanbeveling: Die Sinode keur dit goed dat die betrokke afgevaardigde(s) die geloofsbriewe met hul handtekeninge bevestig. Totdat dit gebeur het die betrokke afgevaardigdes geen stemreg nie.

2. Geloofsbrief sonder enige handtekening.

Dealesville

Verder het Dundee 'n geloofsbrief deur-ge-faks
maar die handtekeninge is afgesny.

Aanbeveling: Soos B.1.

3. Die volgende kerke het slegs een afgevaardigde gestuur.

Alfa	Morgenzon	Ermelo
Zeerust	Vaalharts-Noord	Beaufort-Wes
Warmbad	Belfast	Fochville
Arnot-Hendrina	Riversdal	Bronkhorstspuit
George	Warden	Barberton
Villiers	Reivilo	Sasolburg
Piet Retief	Algoa	Grobliershoop
Tweeling	Perdekop	Dundee-Glencoe
Ficksburg	Marquard	Barkley-Wes
Pools	Steynsburg	Clocolan
Weipe	Britstown	Carnarvon
Standerton	Fort Beaufort	Lebombo
Venterstad	Delareyville	Fraserburg
Aberdeen	Balfour	Messina
Hartbeesfontein	Magaliesburg	Bultfontein

Die volgende gemeentes is net deur hul predikant
verteenwoordig:

Carletonville-Welverdiend
Heidelberg
Somerset-Oos
Cullinan-Rayton
Postmasburg
Stellenbosch

Aanbeveling: Die Sinode neem goedkeurend kennis.

4. T.o.v. die volgende kerke het (nog) geen afgevaardigde
geregistreer nie en het dus geen stemreg nie.

Suidkus	Harrismith	Cornelia
Randfontein	Marble Hall	Rustenburg
Paarl	Koedoesrand	Dealesville
Viljoenskroon	Louis Trichardt	Hennenman
Delmas	Laersdrif	Hluhluwe
Utrecht	Koppies	Barkly-Oos
Mosselbaai	Keetmanshoop	

Aanbeveling: Die Sinode neem dié saak later weer op. Intussen moet afgevaardigdes wat opdaag, registreer - ds. A. Boshoff sal tot hul beskikking wees.

5. Die volgende gemeentes is tans slegs deur hul predikant plus een ouderling verteenwoordig:

Migdol	Potgietersrus	Mooinooi
Roedtan	Middelburg	Tygerberg
Heibron	Buhrmansdrif	Hoëveldrif
Frankfort	Paul Roux	Bloemhof
Koster	De Aar	Ladysmith

Aanbeveling: Die Sinode neem goedkeurend kennis.

6. Reisende leraar.

Daar is tans een reisende predikant, ds. J.H. van der Walt, nie deur 'n gemeente afgevaardig is nie. Hy is teenwoordig. Die Sinode moet besluit oor sy stemreg. Verder ook prop. P van Rensburg.

Aanbeveling: Die Sinode besluit dat ds. Van der Walt adviserende stem ontvang.

7. Ds. H.B. Heymans

Ds. Heymans is afgevaardig. Hy was in die hospitaal en het skriftelik berig dat hy nie kan kom nie. 'n Mediese sertifikaat is saamgestuur.

Aanbeveling: Die Sinode neem met spyt van ds. Heymans se ongesteldheid kennis en bid hom spoedige herstel toe.

8. Die volgende gemeentes het kennis gegee dat hulle geen afgevaardigdes kan stuur nie:

Afwesig

Benoni	
Boshoff	
Dewetsdorp	(Jong gemeente) - Kennis
Graaff-Reinet	(Nie vir een moontlik) - Kennis
Jamestown	
Meyerton	
Namakwaland	
Petrusburg	
Prieskafontein	(Nie vir een moontlik)
Sabie	
Sutherland	(Vra net verskoning) - Kennis
Volkswest	
Windhoek	(Kan nie verlof kry nie)

Ds. M.C. Swart skryf hy kom nie. Hy is geëmiriteerd.

Aanbeveling: Die Sinode neem met spyt kennis.

9. Dubbele afvaardiging. 'n Aantal predikante is deur meer as 8 gemeente afgevaardig.

Aanbeveling: Die Sinode neem kennis en vestig aandag daarop dat 'n afgevaardigde slegs deur een gemeente afgevaardig kan word.

10. Samevattend

Aanbeveling: 'n Kworum is teenwoordig. Die Sinode word as gekonstitueerd beskou.

GETEKEN: Ds. M.C. Adendorff
Ds. R. Maré
Ds. A. Boshoff
Ds. A.J. Taute